



ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ  
อุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Tourists' Attitudes towards Ecotourism Management  
in Tai Rom Yen National Park, Bannasan District,  
Surat Thani Province

กมลฤดี นาคทุ่งเตา  
Kamolrudee Nakhungtao

การศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา  
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ  
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Business Administration  
Walailak University

2552



## กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาศิษระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือและการให้คำปรึกษา แนะนำ ในด้านต่างๆ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรวรรณ แทนทอง อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ณลินี ทินนาม ผู้ช่วยอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และ ดร.พนิดา แซ่มช้าง คณะกรรมการสอบป้องกันการศึกษาศิษระ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการศึกษา การตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้การศึกษาศิษระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ทุกประการ รวมทั้งเจ้าหน้าที่สำนักงานบัณฑิตศึกษา สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานด้านต่างๆ ด้วยดีโดยตลอด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยในการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง รวมถึงนักท่องเที่ยวทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม รวมถึงข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาศิษระในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์จากการศึกษาศิษระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นกตัญญูทุกเวทิตาแต่คุณพ่อจรินทร์ นาคทุ่งเตา คุณแม่จิราพรรณ นาคทุ่งเตา ผู้ซึ่งคอยให้กำลังใจและช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกพระคุณจาก ครู อาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยทุกท่าน ผู้วิจัยขอขอบคุณ ด.ช.อัษฎาวุฒิ เชียงฉิน บุตรชายที่น่ารัก ญาติพี่น้อง และเพื่อนๆ ทุกคน ที่เป็นกำลังใจในการศึกษาครั้งนี้ จนทำให้การศึกษาศิษระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ จึงขอขอบพระคุณทุกท่าน มา ณ โอกาสนี้

กมลฤดี นาคทุ่งเตา

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(1)
ABSTRACT.....	(3)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(20)
<b>บทที่ 1 บทนำ</b>	
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์ในการวิจัย.....	8
<b>บทที่ 2 การตรวจเอกสาร</b>	
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับทัศนคติ.....	11
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	17
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดท่องเที่ยว.....	53
ข้อมูลอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น.....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	68
สรุปแนวความคิดและทฤษฎีที่สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	74
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	79
สมมติฐานในการวิจัย.....	80

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
<b>บทที่ 3 วิธีการวิจัย</b>	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	82
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	83
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
สถานที่ในการวิจัย.....	86
ระยะเวลาในการวิจัย.....	86
<b>บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์</b>	
ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	88
ข้อมูลระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	92
การทดสอบสมมติฐานเป็นการทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับปัจจัย ส่วนบุคคลกับระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	102
<b>บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ</b>	
สรุปผลการวิจัย.....	274
อภิปรายผล.....	284
ข้อเสนอแนะ.....	289
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	294
บรรณานุกรม.....	295
ภาคผนวก	
แบบสอบถาม.....	300
ประวัติผู้วิจัย.....	309

## สารบัญญัตราสาร

ตารางที่		หน้า
1	สถิตินักท่องเที่ยวและเงินรายได้ของนักท่องเที่ยวที่เข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติไต้ร่มเย็น ปีงบประมาณ 2547 - 2551.....	6
2	แสดงโซนที่พักและบริการ.....	66
3	แสดงรายละเอียดที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก.....	66
4	เปรียบเทียบปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	78
5	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในด้านทัศนคติที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในด้านต่างๆ.....	85
6	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	88
7	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	88
8	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา.....	89
9	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ.....	89
10	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	90
11	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพสมรส.....	90
12	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามภูมิลำเนา.....	91
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำแนกตามรายข้อ.....	92
14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามรายข้อ.....	93
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติด้านการให้การศึกษและสร้างจิตสำนึก จำแนกตามรายข้อ.....	94
16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น จำแนกตามรายข้อ.....	96
17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว จำแนกตามรายข้อ.....	97

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติด้านการบริการ การท่องเที่ยว จำแนกตามรายข้อ.....	98
19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาด จำแนกตามรายข้อ.....	99
20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติด้านการส่งเสริม การลงทุน จำแนกตามรายข้อ.....	100
21	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ.....	102
22	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน จำแนกตามอายุ.....	103
23	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ.....	105
24	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอายุ.....	107
25	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก จำแนกตามอายุ.....	110
26	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอายุ.....	113
27	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น จำแนกตามอายุ.....	115

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอายุ..... 117
29	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว จำแนกตามอายุ..... 121
30	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอายุ..... 122
31	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ..... 125
32	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการบริการการท่องเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอายุ..... 126
33	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามอายุ..... 130
34	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอายุ..... 131
35	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามอายุ..... 134
36	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุนรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอายุ..... 135

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
37	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	138
38	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	139
39	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามระดับการศึกษา.....	141
40	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก จำแนกตามระดับการศึกษา.....	142
41	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนักรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามระดับการศึกษา.....	144
42	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา.....	145
43	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว จำแนกตามระดับการศึกษา.....	147
44	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามระดับการศึกษา.....	148

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
45	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด จำแนกตามระดับการศึกษา.....	150
46	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาดรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามระดับการศึกษา.....	151
47	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	152
48	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน จำแนกตามอาชีพ.....	153
49	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อม จำแนกตามอาชีพ.....	155
50	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามระดับการศึกษา.....	158
51	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก จำแนกตามอาชีพ.....	160
52	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอาชีพ.....	163

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
53	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น จำแนกตามอาชีพ..... 166
54	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ท้องถิ่นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอาชีพ..... 169
55	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว จำแนกตามอาชีพ..... 172
56	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการส่งเสริมการตลาดและ บริการนำเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอาชีพ..... 175
57	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพ..... 179
58	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการบริการการท่องเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามระดับการศึกษา..... 181
59	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด จำแนกตามอาชีพ..... 185
60	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาดรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอาชีพ..... 187
61	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามอาชีพ..... 191

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
62	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	193
63	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	194
64	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	196
65	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	197
66	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	200
67	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ท้องถิ่นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	202
68	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	203
69	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	205

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
70	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการบริการการท่องเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามรายได้ต่อเดือน..... 206
71	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด จำแนกตามรายได้ต่อเดือน..... 208
72	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการสิ่งแวดล้อมความสะอาดรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามรายได้ต่อเดือน..... 210
73	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน..... 213
74	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการส่งเสริมการลงทุนรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามรายได้ต่อเดือน..... 214
75	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน จำแนกตามสถานภาพสมรส..... 217
76	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อม จำแนกตามสถานภาพสมรส..... 218
77	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามสถานภาพสมรส..... 220

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
78	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	222
79	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	225
80	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	226
81	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	228
82	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	229
83	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยวยรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	231
84	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	232
85	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการบริการการท่องเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	233

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
86	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามสถานภาพสมรส..... 236
87	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านสิ่งแวดล้อมสะอาดรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามสถานภาพสมรส..... 237
88	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามสถานภาพสมรส..... 239
89	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางการส่งเสริมการลงทุนรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามสถานภาพสมรส..... 240
90	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน จำแนกตามภูมิลำเนา..... 242
91	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อม จำแนกตามภูมิลำเนา..... 243
92	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามภูมิลำเนา..... 245
93	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก จำแนกตามภูมิลำเนา..... 248

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
94	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามภูมิลำเนา..... 251
95	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ท้องถิ่น จำแนกตามภูมิลำเนา..... 253
96	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ท้องถิ่นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามภูมิลำเนา..... 255
97	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว จำแนกตามภูมิลำเนา..... 257
98	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการ นำเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามภูมิลำเนา..... 259
99	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามภูมิลำเนา..... 261
100	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการบริการการท่องเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามภูมิลำเนา..... 263
101	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามภูมิลำเนา..... 266

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
102	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาดรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามภูมิลำเนา.....	268
103	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามภูมิลำเนา.....	271
104	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางการส่งเสริมการลงทุนรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามภูมิลำเนา.....	272
105	สรุปผลรายข้อในแต่ละด้านที่นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติเห็นด้วย ในระดับมาก.....	276
106	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	280

## สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	โมเดลของอารมณ์ ทัศนคติ และพฤติกรรม.....	14
2	องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	43
3	แนวคิดการจัดการการบริการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	45
4	แผนที่ตั้งอุทยานแห่งชาติได้รัมย์.....	64
5	แผนผังการเดินทางไปอุทยานแห่งชาติได้รัมย์.....	65
6	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	79

ชื่อการศึกษาอิสระ	ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ผู้เขียน	กมลฤดี นาคทุ่งเตา
สาขาวิชา	บริหารธุรกิจ
ปีการศึกษา	2552

## บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น และเพื่อศึกษาความแตกต่างของระดับทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 385 คน วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติพื้นฐานค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t-test และ One-way ANOVA

ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีสถานภาพโสด มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน และมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น สรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติโดยรวมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 3.28) โดยมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติเห็นด้วยระดับมากในด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม และด้านการให้การศึกษและสร้างจิตสำนึก (ค่าเฉลี่ย 3.60 และ 3.53 ตามลำดับ) ส่วนด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการบริการการท่องเที่ยว และด้านการส่งเสริมการลงทุน นักท่องเที่ยวมีทัศนคติเห็นด้วยระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30, 3.27, 3.17, 3.04, และ 3.03 ตามลำดับ)

ผลการศึกษาความแตกต่างของระดับทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้ง 7 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศ และระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้ง 7 ด้านไม่แตกต่างกัน แต่นักท่องเที่ยวที่มีอายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส และภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีระดับทัศนคติต่อปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน

<b>Independent Study</b>	Tourists' Attitudes towards Ecotourism Management in Tai Rom Yen National Park, Bannasan District, Surat Thani Province
<b>Author</b>	Kamolrudee Nakthungtao
<b>Major Program</b>	Business Administration
<b>Academic Year</b>	2009

---

### Abstract

The objective of this independent study is to study tourists' attitudes towards ecotourism management in Tai Rom Yen National Park, Bannasan District, Surat Thani Province and to study the personal factors of different individuals along with the levels of attitude towards ecotourism management. For data collection, questionnaires were answered by 385 tourists who visited Tai Rom Yen National Park. All the data are analyzed by using basic statistic methods, frequency value, percentage, mean, standard deviation, t-test statistic and One-way ANOVA.

The result shows that the tourists participating in the project consisted mostly of single women between 20-30 years old. Most of them are under bachelor's degree holders who are a student or a farmer with an income of less than 10,000 baht and most of them lived in Surat Thani province. The result from studying tourists' attitudes towards ecotourism management can be concluded that the tourists have average degree (at the average level of 3.28). Their attitudes towards on resource tourism management and environment and environmental awareness are at the average level of 3.60 and 3.53 respectively. For promotional and marketing, promotion of community participation, infrastructure facilities, service of tourism, and promotion of investment, the tourists' attitudes are rated as secondary level. (at the average level of 3.30, 3.27, 3.17, 3.04, 3.03 respectively)

The study found no difference in tourists' attitudes among different genders and education levels. However, other ecotourism management factors such as age, occupation, monthly income, marital status and location of residence resulted in diverse attitudes in ecotourism management schemes.

# บทที่ 1

## บทนำ

### (INTRODUCTION)

#### ความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ที่สำคัญของอุตสาหกรรมไทย โดยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจะเห็นการรณรงค์ทางด้านการตลาดอย่างเข้มข้นและต่อเนื่องนับตั้งแต่ โครงการปีท่องเที่ยวไทย โครงการประเทศไทย-ประตูสู่อินโดจีน โครงการ Amazing Thailand และโครงการ Unseen Thailand โดยความสำคัญของการท่องเที่ยวไทยปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน จากการศึกษาบทบาทสำคัญที่ช่วยให้ประเทศไทยผ่านพ้นวิกฤตทางเศรษฐกิจของอาเซียนนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา (อนันต์ วัฒนกุลจรัส, 2549, 1)

จากการรณรงค์ทางด้านการตลาดและการพัฒนาการท่องเที่ยวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยอย่างต่อเนื่อง ทำให้การท่องเที่ยวไทยมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้นตามลำดับ เป็นผลให้เกิดรายได้หมุนเวียนภายในประเทศอย่างมหาศาล และยังคงส่งผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอีกด้วย แต่ผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวนำมาซึ่งการเติบโตของการท่องเที่ยวที่มีเพิ่มมากขึ้น ย่อมสวนทางกับการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม ส่งผลให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเสื่อมโทรมลง ซึ่งล้วนเป็นภาพลักษณะที่ไม่ดีนักแก่สายตานักท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งถ้าหากพิจารณาแล้วจะพบว่าปัญหาแหล่งท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรมลงดังกล่าวเป็นผลมาจากนักท่องเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงได้เสนอแนวความคิดหาแนวทางการท่องเที่ยวแนวใหม่ เป็นแนวการท่องเที่ยวที่มีการจัดการอย่างมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อม เพื่อช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเรียกการท่องเที่ยวแนวใหม่นี้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ซึ่งนับว่าเป็นแนวคิดใหม่ในการพัฒนาและการจัดการ

การท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดผลกระทบในทางลบน้อยที่สุด โดยแนวคิดนี้ได้รับความสนใจจากประเทศต่างๆ นับตั้งแต่ พ.ศ. 2530 เป็นต้นมา โดยได้รับความสนับสนุนจากองค์การสหประชาชาติ และองค์การการท่องเที่ยวโลก (ไพฑูริย์ พงศบุตร, 2546, 74)

ปี พ.ศ. 2552 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ทำการโฆษณาและประชาสัมพันธ์รณรงค์ปีท่องเที่ยวไทยกับสวนตลาดภายในประเทศ ซึ่งเป็นการรณรงค์การเดินทางภายใต้แนวคิด “เที่ยวไทยครีกครีน เศรษฐกิจไทยคึกคัก” เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าว ที่จะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกและความภาคภูมิใจในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ และกระตุ้นเศรษฐกิจของไทยให้ฟื้นตัว นอกจากนี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยยังได้ย้ำเจตนารมณ์อย่างต่อเนื่องที่จะรณรงค์ให้เกิดการรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2552, 4)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นแนวคิดหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีการเติบโตอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นการท่องเที่ยวพักผ่อนอย่างมีคุณค่ารูปแบบหนึ่ง เพราะผลที่ได้มีส่วนช่วยในการพิทักษ์และสงวนไว้ซึ่งทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ประกอบกับยังเป็นแหล่งที่มาของรายได้ทางตรง ซึ่งสร้างคุณประโยชน์อันมหาศาลให้กับสังคมและชุมชนท้องถิ่น และมีความหมายต่อการสร้างองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ในการปลูกจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อคนในชุมชนนั้นๆ ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

สำหรับประเทศไทยมีรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความโดดเด่นกว่า 20 กิจกรรม เช่น การสำรวจถ้ำ การปีนผา การล่องแก่ง จักรยานเสือภูเขา เดินป่า ส่องสัตว์ ล่องเรือคายัค แคนู ท่องเที่ยวหมู่เกาะ แล่นเรือใบ ดำน้ำ ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ท่องเที่ยวเชิงศาสนา อาหารไทย โฮมสเตย์ และธรรมชาติบำบัด เป็นต้น เนื่องจากองค์ประกอบที่โดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม ประเภทชุมชน วิถีชีวิต และกิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น จึงถือได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็น สินค้าการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) ซึ่งมีความสำคัญต่อการกำหนดจำนวนและคุณภาพของนักท่องเที่ยว ช่วยลดภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวเชิงปริมาณและราคาถูก โดยมีเกณฑ์การจัดแบ่งความแตกต่างกลุ่มนักท่องเที่ยวโดยแบ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวประเภทต่างๆ เช่น ประเภทกลุ่มของนักท่องเที่ยว (กลุ่มเยาวชน กลุ่มอาสาสมัคร และกลุ่มเกษียณอายุ) ประเภทของความสนใจพิเศษ และกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงมีความสำคัญเพิ่มขึ้นในตลาดการท่องเที่ยวของไทย เพราะนอกจากประเทศไทยจะได้รับนักท่องเที่ยวประเภทความสนใจพิเศษดังกล่าวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแล้ว นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้

ยังมีศักยภาพในการใช้จ่ายสูง และมีความรู้ในการท่องเที่ยว ซึ่งจะมีส่วนช่วยต่อการส่งเสริมภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวของประเทศ รวมทั้งการขยายการรับรู้เกี่ยวกับประเทศไทยในเชิงสร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรวมทั้งนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศได้ตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ ต่อผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อระบบนิเวศมากขึ้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548, 1-2)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม ถือได้ว่าสอดคล้องกับเป้าหมายหนึ่งในสามข้อของการจัดตั้งอุทยานแห่งชาตินั่นก็คือ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ คือ ต้องการอนุรักษ์สภาพธรรมชาติของพื้นที่ให้คงอยู่ตามธรรมชาติ ป้องกันการรบกวนโดยมนุษย์ โดยเฉพาะทรัพยากรที่สำคัญ เช่น สัตว์ป่า พืชพรรณ และลักษณะธรรมชาติที่สวยงามเป็นพิเศษ รวมทั้งแหล่งอนุรักษ์พันธุกรรมที่สำคัญ เพื่อมีไว้ใช้อย่างยั่งยืน ผ่านทางกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติ เช่น เดินป่าศึกษาธรรมชาติ ส่องนก ดูผีเสื้อ ดำน้ำ มุดถ้ำ มองดาว และพายเรือ เป็นต้น ซึ่งเป็นทางออกและทางรอดทางเดียวของอุทยานแห่งชาติในอนาคต (“ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หัวใจของอุทยานแห่งชาติในฝัน”, 2552) ดังนั้นอุทยานแห่งชาติ จึงถือได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ด้วยความสมบูรณ์ของระบบนิเวศและความสวยงามของพื้นที่ ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเพิ่มขึ้นทุกปี จากสภาวะดังกล่าวส่งผลให้อุทยานแห่งชาติต้องให้ความสำคัญในด้านของการท่องเที่ยวมากขึ้น ควบคู่ไปกับภารกิจหลักในการดูแลรักษาความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ทำการอุทยานแห่งชาติ เพื่อให้แนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติเป็นไปอย่างสอดคล้องกับแนวทางการจัดการอุทยานแห่งชาติที่ตั้งไว้ และควบคุมดูแลให้กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติ เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติตามหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยทั่วไป รวมทั้งไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติ

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ จำเป็นที่จะต้องมีการให้บริการที่อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เพื่อที่จะอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว และสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางธรรมชาติ เน้นการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติ ซึ่งได้แก่ ด้านการบริการการขนส่ง (Transportation) การบริการที่พัก (Accommodation) การบริการอาหารและบันเทิง (Food and Entertainment) การบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (Tour operation and

Tour guide) การบริการสินค้าที่ระลึก (Souvenir business) (นิติย์ หทัยวิงศ์ สุขศรี และ ณีรัฐภูมิ สุวรรณทิพย์, 2549, 27-28) รวมทั้งระบบการรักษาความปลอดภัยเข้ามา ทั้งนี้เพื่อเป็น สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว สร้างความพึงพอใจและประทับใจแก่นักท่องเที่ยว หาก อุทยานแห่งชาติมีการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ดี มีการพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่เสมอก็เกิด ผลดีตามมา กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจก็จะเกิดการกลับมาเที่ยวซ้ำ และการ บอกต่อไปในกลุ่มที่เขาเป็นสมาชิกอยู่ ซึ่งเป็นการดึงดูดให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว เพิ่มขึ้น สร้างงานและรายได้แก่ท้องถิ่น แต่ทั้งนี้การจัดการแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวจะต้องอยู่ ภายใตกฎเกณฑ์ที่จะต้องเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และไม่ ทำลายทรัพยากรทางธรรมชาติ

จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุดของภาคใต้ ตั้งอยู่ห่างจาก กรุงเทพมหานคร 685 กิโลเมตร มีพื้นที่ 12,891 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ทั้งสภาพป่าดิบชื้น อันอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพรรณทางธรรมชาติ มีแนวเทือกเขาสูงทอดยาวในแนวเหนือใต้ของพื้นที่ ลาดลงมาสู่ที่ราบตอนกลางไปจนถึงชายฝั่งลงไปในทะเลมีเกาะและหมู่เกาะที่มีชื่อเสียงมากมาย เช่น เกาะสมุย เกาะพะงัน อุทยานแห่งชาติทางทะเลหมู่เกาะอ่างทอง เกาะเต่า และเกาะนางยวน นอกจากนี้ ด้วยความอุดมสมบูรณ์และกว้างขวางของพื้นที่ทำให้มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมอีกมากมาย เช่น อุทยานแห่งชาติเขาสก อุทยานแห่งชาติใต้ร่มเย็น เขื่อนรัชชประภา หรือเขื่อนเชี่ยวหลาน หมู่บ้านพุมเรียงและแหลมโพธิ์ สวนโมกขพลาราม ศาลหลักเมือง สะพาน จุลจอมเกล้า วัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2552) รวมทั้งมี วัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญควรค่าแก่การอนุรักษ์ ได้แก่ ประเพณีชักพระ ทอดผ้าป่า และ แข่งเรือยาว ล้วนเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ สนใจมาเที่ยวชมเป็น จำนวนมากต่อเนื่องทุกปี (กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักนโยบายและแผน, 2550, 1)

อุทยานแห่งชาติใต้ร่มเย็น ครอบคลุมพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติปากคลองน้ำเฒ่า อำเภอ บ้านนาสาร อำเภอกาญจนดิษฐ์ และอำเภอเวียงสระ มีเนื้อที่ 265,625 ไร่ ประกาศเป็นอุทยาน แห่งชาติเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2534 เป็นป่าดิบชื้นที่สมบูรณ์ บริเวณยอดเขาที่มีเมฆหมอกปกคลุม เกือบตลอดปี เป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำตาปี พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นหินอัคนี ที่เกิดจากการยกตัวและ ระเบิดของภูเขาไฟ ในอดีตเคยเป็นที่ตั้งของค่ายพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย อุทยาน แห่งชาติใต้ร่มเย็นมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ น้ำตกดาตฟ้า ซึ่งเป็นน้ำตกที่สูงใหญ่ที่สุดใน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มี 10 ชั้น ชั้นสูงสุดเป็นหน้าผาสูงชัน 80 เมตร ในฤดูฝนน้ำจะไหลแรงเต็มหน้า ผาราวกับไหลลงมาจากฟ้า จึงได้ชื่อว่า ดาตฟ้า และยังเป็นเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ

นอกจากนั้น ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจต่างๆ เช่น น้ำตกเหมืองทวด เขาหนองเป็นภูเขาที่สูงที่สุดในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเมฆหมอกปกคลุมยอดเขาและสภาพอากาศเย็นขึ้นตลอดปี ถ้าขมื่นหรือถ้ำเหม็นเป็นถ้ำที่เป็นจุดท่องเที่ยวเด่นของอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น ถ้ำนี้เป็นถ้ำหินปูนที่กว้างใหญ่ ซึ่งบริเวณถ้ำขมื่นนี้สามารถกางเต็นท์ได้ และสันเย็น นอกจากนี้อุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจที่อยู่ในอำเภออื่นๆ อาทิ อำเภอเวียงสระ มี น้ำตกสามห้าเจ็ด น้ำตกคลองน้ำเฒ่า น้ำตกคลองคันเบ็ด ส่วนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ มี น้ำตกเพชรพนมวัฒน์ และเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติเขาหนามเตย โดยเริ่มจากศาลาทรงงานของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และสิ้นสุดที่ค่ายพักแรมจุฬาภรณ เส้นทางนี้จะศึกษาเกี่ยวกับระบบนิเวศของป่าดิบชื้น ซึ่งเป็นป่าที่มีความหลากหลายทางชีวภาพมากที่สุด

(กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2552)

จากสถิติของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นดังแสดงในตารางที่ 1 พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น พ.ศ. 2547 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 96,151 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 800,560 บาท ใน พ.ศ. 2548 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 63,507 คนหรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 33.95 และมีรายได้จากการท่องเที่ยว 928,000 บาทหรือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 15.92 จากปี พ.ศ. 2547 ใน พ.ศ. 2549 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 60,809 คนหรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 4.25 และมีรายได้จากการท่องเที่ยว 929,290 บาทหรือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.14 จากปี พ.ศ. 2548 ใน พ.ศ. 2550 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 40,537 คนหรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 33.34 และมีรายได้จากการท่องเที่ยว 796,690 บาทหรือลดลงในอัตราร้อยละ 14.27 จากปี พ.ศ. 2549 และใน พ.ศ. 2551 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 30,242 คนหรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 25.39 และมีรายได้จากการท่องเที่ยว 831,600 บาทหรือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 4.38 จากปี พ.ศ. 2550 จากสถิตินักท่องเที่ยวที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวมีจำนวนลดลงในทุกๆ ปี แต่หากพิจารณาในส่วนรายได้ พบว่า กลับมีอัตราเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และทุกๆ ฝ่ายจึงควรร่วมกันหาสาเหตุและปัญหา ว่าทำไมนักท่องเที่ยวจึงมีจำนวนลดลง เพื่อที่จะหาแนวทาง วิธีการแก้ไขปัญหา ในการจัดการและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้กลับมาท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นต่อไป

**ตารางที่ 1** สถิตินักท่องเที่ยวและเงินรายได้ของนักท่องเที่ยวที่เข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติ  
ได้ร่่มเย็น ปีงบประมาณ 2547 - 2551

ปีงบประมาณ	จำนวน นักท่องเที่ยว (คน)	เพิ่มขึ้น (ลดลง) (ร้อยละ)	รายได้ (บาท)	เพิ่มขึ้น (ลดลง) (ร้อยละ)
2547	96,151	-	800,560	-
2548	63,507	(33.95)	928,000	15.92
2549	60,809	(4.25)	929,290	0.14
2550	40,537	(33.34)	796,690	(14.27)
2551	30,242	(25.39)	831,600	4.38

ที่มา: ฝ่ายระบบฐานข้อมูล ส่วนศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติ (2552)

ปัจจุบัน อุทยานแห่งชาติได้ร่่มเย็นอยู่ภายใต้การจัดการดูแลรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลลำพูน ซึ่งได้จัดตั้งเป็นพื้นที่ทำการอุทยานแห่งชาติได้ร่่มเย็น น้ำตกาดฟ้า ในท้องที่บ้านปลายน้ำเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลลำพูน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยองค์การบริหารส่วนตำบลลำพูน มีนโยบายและยุทธศาสตร์ ด้านสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งหมด 2 แนวทางคือ แนวทางที่หนึ่ง คือ แนวทางการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมและชุดลอกคูระบายน้ำ การก่อสร้างระบบกำจัดขยะรวม การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม และโครงการอาสาสมัครอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่วนแนวทางที่สองคือ แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริม โดยมีการก่อสร้างและปรับปรุงถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว การจัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว และการสร้างเครือข่ายช่วยเหลือนักท่องเที่ยว (องค์การบริหารส่วน ตำบลลำพูน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2552)

จากเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นที่น่าสนใจว่าอุทยานแห่งชาติได้ร่่มเย็นจะมีแนวทางในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สอดคล้องกับศักยภาพของอุทยานแห่งชาติได้ร่่มเย็น มากน้อยอย่างไร และจะมีแนวทางการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสมอย่างไร ดังนั้น การศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยจึงทำการศึกษา ทศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำให้ทราบถึงทัศนคติที่

มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลที่ได้รับนำมาปรับปรุงวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นต่อไป

### **วัตถุประสงค์ของการวิจัย**

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของระดับทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

### **ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ**

1. ทำให้ทราบถึงทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

## ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่และประชากร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตอยู่ภายในเขตอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น พื้นที่อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ที่เดินทางเข้าไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ทำการอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งที่พักค้างคืนและไม่พักค้างคืน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับทัศนคติ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดท่องเที่ยว

2.4 ข้อมูลอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ทำการศึกษาในระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2552 – เมษายน พ.ศ. 2553

## นิยามศัพท์ในการวิจัย

1. นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่เดินทางเข้าไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งที่พักค้างคืนและไม่พักค้างคืน

2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวโดยมีระบบการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง รูปแบบในการจัดการเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามหลักการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ด้านการส่งเสริมลงทุนด้านการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านการบริการการท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

4. ทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง ความโน้มเอียงที่เกิดจากการเรียนรู้ ความเข้าใจ หรือความรู้สึกนึกคิดของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

## บทที่ 2

### การตรวจสอบเอกสาร (REVIEW OF RELATED LITERATURE)

#### แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษานี้เป็นการศึกษา ทศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาความรู้ต่างๆ จากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีเนื้อหาที่สำคัญ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ
  - 1.1 ความหมายของทัศนคติ
  - 1.2 องค์ประกอบของทัศนคติ
  - 1.3 การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
  - 2.1 ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
  - 2.2 การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
  - 2.3 องค์ประกอบหลักการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
  - 2.4 การจัดการการบริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
  - 2.5 ประเภทของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
  - 2.6 กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดท่องเที่ยว
4. ข้อมูลอุทยานแห่งชาติได้ร่่มเย็น
  - 4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติได้ร่่มเย็น
  - 4.2 แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจของอุทยานแห่งชาติได้ร่่มเย็น
  - 4.3 ลักษณะภูมิประเทศของอุทยานแห่งชาติได้ร่่มเย็น

- 4.4 ลักษณะภูมิอากาศของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมน
  - 4.5 พืชพันธุ์ของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมน
  - 4.6 สัตว์ป่าของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมน
  - 4.7 ที่ตั้งและการเดินทางไปอุทยานแห่งชาติได้ร่วมน
  - 4.8 สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณที่ตั้งอุทยานแห่งชาติได้ร่วมน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

## 1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับทัศนคติ

### 1.1 ความหมายของทัศนคติ

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2550, 42) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า ทัศนคติ หมายถึง ความโน้มเอียงที่เกิดการเรียนรู้ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นไปในทิศทางที่สม่ำเสมอ หรือ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

นุชนารถ รัตนสุวรรณชัย และคณะ (2548, 91) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า ทัศนคติ เป็นความรู้สึกและการแสดงออกต่อสิ่งต่างๆ ได้แก่ สิ่งของ บุคคล เหตุการณ์ ในลักษณะของการ ชื่นชมหรือไม่ชื่นชม ทัศนคติเป็นผลของความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดๆ อย่างแรงกล้าและด้วยความเชื่อมั่น โดยให้ลักษณะของทัศนคติ ดังนี้

1. ทัศนคติเป็นภาวะทางจิตที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
2. ทัศนคติเป็นความโน้มเอียงอันเกิดจากการเรียนรู้ของบุคคล
3. ทัศนคติจะมีความสอดคล้องและอยู่คงที่ในช่วงเวลาหนึ่งแต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้
4. ทัศนคติอาจเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์

วิเชียร วิทยอุดม (2549, 28) ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับทัศนคติไว้ว่า

1. ทัศนคติเป็นการกำหนดของพฤติกรรมเพราะว่าเกี่ยวพันกับการรับรู้ บุคลิกภาพ และการจูงใจ
2. ทัศนคติเป็นความรู้สึกทั้งในทางบวกและในทางลบ เป็นภาวะทางจิตใจของการเตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้และถูกปรับตัวให้เข้ากับองค์การ โดยประสบการณ์ที่ใช้อิทธิพลที่มีลักษณะเฉพาะต่อการตอบสนองของบุคคลไปสู่บุคคล สิ่งของ และสถานการณ์ของแต่ละบุคคล
3. ทัศนคติเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าสิ่งใดสิ่งหนึ่งและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวเรา และมีอิทธิพลอย่างมากต่อสิ่งที่เราสนใจ สิ่งที่เราจดจำ และการแปลความหมายข้อมูล ไม่ว่าจะบุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์ และอื่นๆ รวมถึงท่าทีที่แสดงออก อันมุ่งถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งเร้าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีแนวโน้มต่อการตอบสนองทางด้านอารมณ์ โดยเป็นความรู้สึกที่ชอบ ถูกใจหรือไม่ถูกใจ ดีหรือไม่ดี สนใจหรือไม่สนใจอันเป็นผลมาจากการประเมินสิ่งที่เป็นสิ่งเร้า และสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวของบุคคลนั่นเอง
4. ทัศนคติเป็นลักษณะที่เป็นนามธรรมและเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการแสดงออกทางด้านปฏิบัติ แต่ไม่ใช่แรงจูงใจและแรงขับ หากเป็นสภาพแห่งความพร้อมที่จะได้ตอบและแสดงให้ทราบถึงแนวทางของการตอบสนองของบุคคล ทัศนคติจึงนับได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลต่อการกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม และมีผลต่อแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งเป็นส่วนที่เราสามารถสังเกตเห็นได้

สุพานี สฤษฎ์วานิช (2549, 89) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นความเชื่อและความรู้สึกในเชิงประเมินที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นความคิดเห็นหรือคำพูดในเชิงประเมิน (Evaluation statements) ที่มีต่อเหตุการณ์ต่อบุคคล หรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในแง่บวกหรือแง่ลบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เชื่อหรือไม่เชื่อ ดีหรือไม่ดี ชอบหรือไม่ชอบ

McShane and Glinow (2008, 106) ได้ให้นิยามของทัศนคติ หมายถึง กลุ่มของความเชื่อ การกำหนดความรู้สึก และความตั้งใจที่จะกระทำไปยังตัวบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ หรือเรียกว่าทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

## 1.2 องค์ประกอบของทัศนคติ

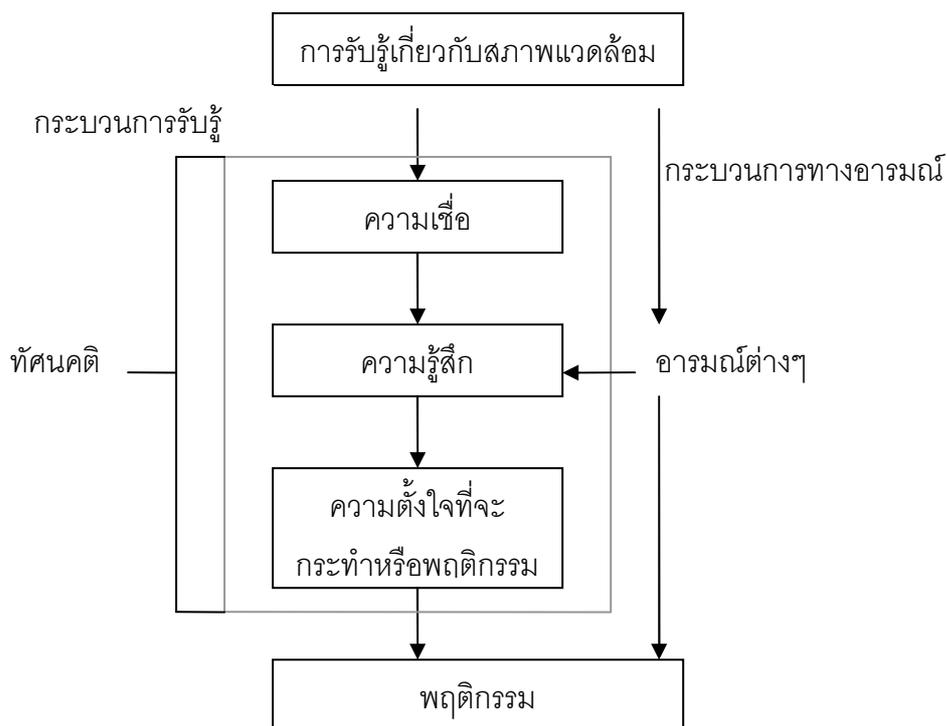
McShane and Glinow (2008, 106) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทัศนคติว่ามีอยู่ด้วยกัน 3 ส่วน ซึ่งประกอบด้วย ความเชื่อ ความรู้สึก และความตั้งใจที่จะกระทำ (ด้านพฤติกรรม) ดังนี้

1.2.1 องค์ประกอบด้านความเชื่อ เป็นการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเชื่อว่าเป็นความจริง ซึ่งความเชื่อเหล่านี้เป็นการรับรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงซึ่งได้รับมาจากประสบการณ์ที่ผ่านมาและรูปแบบการเรียนรู้

1.2.2 องค์ประกอบด้านความรู้สึก เป็นการประเมินผลทางบวกและทางลบเกี่ยวกับทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

1.2.3 องค์ประกอบด้านความตั้งใจที่จะกระทำหรือด้านพฤติกรรม เป็นการกระตุ้นจูงใจความรู้สึก โดยเฉพาะ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับพฤติกรรมเกี่ยวกับทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

โมเดลการรับรู้แบบดั้งเดิมเกี่ยวกับทัศนคติ (Traditional Cognitive Model of Attitudes) โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนคติได้ตั้งสมมติฐานที่ว่าองค์ประกอบทั้ง 3 ของทัศนคติเหล่านี้มีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน และพฤติกรรม (behavior) เพียงด้านเดียวที่ผ่านโดยตรงไปยังกระบวนการรับรู้ (cognitive process) ซึ่งสามารถแสดงความสัมพันธ์ให้เห็นดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 โมเดลของอารมณ์ ทัศนคติ และพฤติกรรม

ที่มา: McShane and Glinow (2008, 107)

การเกิดขึ้นของทัศนคติของคนเรานั้นไม่ได้เกิดมาพร้อมกับเรา แต่อาจจะเกิดขึ้นจากแหล่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การได้รับประสบการณ์เฉพาะอย่าง ซึ่งเป็นประสบการณ์โดยตรงที่เขาเจอมาด้วยตัวของเขาเอง และการที่ได้รับประสบการณ์นั้นๆ ทำให้เกิดความฝังใจเป็นทัศนคติของเขา
2. องค์ประกอบของสถาบัน ทัศนคติของบุคคลหลายๆ อย่างเกิดขึ้นจากสถาบัน เช่น การได้รับการเรียนรู้และดูซ้ำจากครอบครัว หน่วยงาน โรงเรียน องค์กรต่างๆ เป็นต้น ซึ่งสถาบันเหล่านี้ก่อให้เกิดทัศนคติต่างๆ เกิดขึ้นอย่างมากมาย
3. การติดต่อข่าวสารกับบุคคลอื่น การเรียนรู้และดูซ้ำจากสังคม สภาพแวดล้อม โดยผ่านข้อมูลจากสื่อต่างๆ จากเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เพราะโดยปกติแล้วชีวิตของคนเราจะต้องมีการติดต่อสื่อสารกับบุคคลต่างๆ ในสังคมอยู่แล้ว จากการติดต่อสื่อสารหรือการได้รับข่าวสารจึงทำให้เรารับทัศนคติหลายๆ อย่างไว้โดยไม่ตั้งใจ

4. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง ทักษะคติของคนเราอาจจะพัฒนามาจากการลอกเลียนแบบคนอื่น คือ การมองดูว่าบุคคลอื่นๆ กระทำหรือปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆ อย่างไร แล้วก็จำเอารูปแบบนั้นๆ มาปฏิบัติ ซึ่งรูปแบบนั้นจะก่อให้เกิดทัศนคติมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับการยอมรับของบุคคลที่เขายอมรับด้วย

สรุปคนเรามีแนวโน้มที่จะเลียนแบบทัศนคติของคนที่ไม่ใกล้ชิด ไม่ว่าจะเป็นพ่อ แม่ เพื่อน เพื่อนร่วมงาน สถาบันที่เกี่ยวข้อง การติดต่อ ข่าวสารโฆษณา และคนที่มิชื่อเสียง เป็นต้น ดังนั้นทัศนคติจะสามารถเปลี่ยนแปลงได้ง่าย โดยกิจกรรมทางโฆษณาและประชาสัมพันธ์มีวัตถุประสงค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงและชักจูงทัศนคติของลูกค้ำกลุ่มเป้าหมายเป็นสำคัญ นอกจากนี้แล้วทัศนคติอาจจะเปลี่ยนแปลงเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพ เช่น การประสบอุบัติเหตุ เมื่อเกิดเหตุการณ์นั้นแล้วก็ทำให้ไม่อยากไปที่นั้นๆ อีก เป็นต้น

วิเชียร วิทย์อุดม (2549, 33-34) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของทัศนคติ (Characteristics of Attitudes) ว่า ทัศนคติเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคล มีลักษณะเฉพาะของตัวมันเอง เป็นการจัดระเบียบของแนวความคิด ความเชื่อ อุดมคติ และสิ่งจูงใจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเสมอ การจัดระเบียบแนวความคิด และความเชื่อจะมีลักษณะที่รวมตัวขึ้นหลังจากที่ได้มีการประเมินเป็นแนวโน้มไปในทางใดทางหนึ่งเสมอ คือ ดีและไม่ดี ชอบและไม่ชอบ พอใจและไม่พอใจ สนใจและไม่สนใจ ในตัวบุคคลจะไม่มีใครเลยที่มีจิตใจเป็นกลาง เพราะจะมีสิ่งจูงใจและอารมณ์ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งคุณลักษณะของทัศนคติอาจจะสรุปได้ดังนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่มืออยู่ภายใน ทัศนคติเป็นเรื่องของการจัดระเบียบของแนวความคิด ความเชื่อที่เกิดขึ้นมาจากภายในของแต่ละบุคคล

2. ทัศนคติเป็นสิ่งที่ไม่ได้มีมาแต่กำเนิด ทัศนคติเป็นสิ่งที่บุคคลได้เรียนรู้ และเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอก และจะก่อตัวหลังจากที่ได้ประเมินสิ่งแวดล้อมภายนอก ก็จะสร้างทัศนคติให้เกิดขึ้นในตัวเองและจะติดอยู่กับตัวบุคคลนั้น จนกว่าจะเกิดกระบวนการเรียนรู้ใหม่ขึ้นมาแทนที่ ก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปได้

3. ทัศนคติจะมีลักษณะมั่นคงถาวร หลังจากที่ได้ก่อตัวขึ้นมาในบุคคลนั้นแล้ว ก็ยากที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลนั้นได้ แม้จะได้รับตัวกระตุ้นที่ต่างกันไป ทั้งนี้เพราะทัศนคติที่ได้ก่อตัวขึ้นมาจะมีกระบวนการวิเคราะห์ ประเมิน และสรุปจัดระเบียบเป็นความเชื่อ การเปลี่ยนแปลงก็ย่อมต้องใช้เวลาเพื่อปรับตามกระบวนการดังกล่าวด้วย ทัศนคติจะคงฝังติดแน่น

กับตัวบุคคลนั้น และยากที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติของเขาได้ในทันทีทันใด ต้องอาศัยระยะเวลาค่อนข้างนานตามกระบวนการจัดระเบียบ ความเชื่อ กว่าที่จะเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลนั้นได้

4. ทัศนคติจะอ้างถึงสิ่งเร้าและสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวของบุคคลที่เป็นตัวกระตุ้น ทัศนคติไม่ได้เกิดขึ้นมาจากภายใน เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจากการสัมผัสและเรียนรู้จากสิ่งภายนอก มีการก่อผลขึ้นเป็นทัศนคติโดยอ้างถึงตัวบุคคลและสิ่งของ การกระทำ เหตุการณ์ และอื่นๆ รอบตัว สิ่งที่ใช้อ้างถึงเพื่อการสร้างทัศนคติอาจจะเป็นตัวบุคคล กลุ่มคน สถาบัน สิ่งของ ค่านิยม เรื่องราวของสังคม หรือแม้แต่ความนึกคิดต่างๆ

### 1.3 การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ทัศนคตินั้นอาจจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยน ถ้าทัศนคติเดิมนั้นไม่ถูกต้อง หรือเกิดความขัดแย้งขึ้นหรือความไม่สอดคล้องกัน จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติใหม่ขึ้นเพื่อลดความขัดแย้ง และเพื่อให้สอดคล้องกับการกระทำ ซึ่งวิธีโดยทั่วไปที่จะใช้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ คือ

1.3.1 การให้ข้อมูลใหม่จากแหล่งที่น่าเชื่อถือ เนื่องจากในบางครั้งบุคคลอาจจะได้รับข้อมูลจากแหล่งที่ไม่น่าเชื่อถือหรือมีข้อมูลไม่ถูกต้องจึงทำให้มีทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้นหากเขาได้รับข้อมูลใหม่จากแหล่งที่น่าเชื่อถือหรือจากบุคคลที่น่าเชื่อถือ จะทำให้บุคคลนั้นๆ สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางที่ถูกต้องได้

1.3.2 การให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อให้บุคคลเข้าใจที่มา เหตุผล ข้อจำกัดต่างๆ เพื่อให้เกิดการเข้าใจ ยอมรับ จนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้

1.3.3 การเปลี่ยนกลุ่ม เมื่อบุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงกลุ่มที่สังกัดด้วยไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน หน่วยงาน สังคม เป็นต้น บุคคลนั้นๆ จะเกิดการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ที่อยู่ด้วย ซึ่งหากทัศนคติเดิมที่มีอยู่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับกลุ่มใหม่หรือสังคมใหม่ เขาก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติใหม่เพื่อให้สอดคล้องกันกับทัศนคติของกลุ่มใหม่ที่ตนสังกัดอยู่ด้วย

## 2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

### 2.1 ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

“การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Eco-tourism” ซึ่งเป็นคำที่ผสมกันระหว่างคำว่า Ecology หรือนิเวศวิทยา กับคำว่า Tourism หรือการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544, 2) ให้คำนิยามว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542, ข) ได้กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน หมายถึง การท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ โดยการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการท่องเที่ยวที่มีความมั่นคง ยั่งยืน อยู่คู่สังคมมนุษย์ และก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

วิมล วิโรจพันธ์ และคณะ (2548, 81-83) ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ว่าหมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

สมชาย เบญจชัย (2549, 4) ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ว่าหมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปตามแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์ และมีการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม โดยมีการควบคุมผลกระทบและสร้างบรรยากาศของการศึกษาเรียนรู้ ธรรมชาติแวดล้อม พร้อมให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์เพื่อเพิ่มพูนคุณภาพชีวิต

สัญญาฯ แสงอรัญญา (2551, 1) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ว่าเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ และแหล่งวัฒนธรรมอย่างมีความรับผิดชอบ โดยไม่ก่อให้เกิด การรบกวน หรือทำความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม แต่มีวัตถุประสงค์อย่างมุ่งมั่นเพื่อชื่นชม ศึกษา เรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาตินั้น อีกทั้งช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกิดประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นด้วย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2542, 2) ได้กล่าวถึง หลักสำคัญ 5 ประการซึ่งเป็นพื้นฐานของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ดังนี้

1. ความยั่งยืน คือ ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ มีการพัฒนาประสิทธิภาพทางการท่องเที่ยว รวมทั้งปริมาณโดยไม่เกิดผลร้ายต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งช่วยเกื้อกูลและหล่อเลี้ยงการท่องเที่ยวไว้ และต้องสร้างความเชื่อมั่นว่า รูปแบบ สถานที่ และระดับของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่จะใช้ต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่ธรรมชาติ

2. องค์ประกอบสำคัญทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอาศัยรากฐานของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติโดยมุ่งลักษณะเด่นทางชีววิทยา กายภาพ และวัฒนธรรมขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม

3. ปัจจัยทางด้านความรู้และการสื่อความหมาย การศึกษาและการสื่อความหมายนับเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ท่องเที่ยว ช่วยให้ผู้มองเห็นภาพรวมของสภาวะแวดล้อมโดยชี้ให้เห็นถึงคุณค่าทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของสถานที่ รวมทั้งการจัดการทรัพยากร

4. การมีส่วนร่วมและผลประโยชน์ของท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนและสภาพแวดล้อม ยังปรับปรุงคุณภาพด้านประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว ชุมชนท้องถิ่นสามารถมีส่วนร่วมปฏิบัติการท่องเที่ยว รวมทั้งการจัดเตรียมข้อมูล ความรู้ การบริการ เครื่องอำนวยความสะดวก และผลิตผล สามารถสร้างรายได้สำหรับการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรนอกเหนือไปจากผลประโยชน์ทางด้านสังคมและวัฒนธรรม

5. ความพึงพอใจของผู้บริโภค เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดำเนินการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรจะถูกต้อง โดยกำหนด มุ่งหมาย ที่เจาะจงการท่องเที่ยวแบบเชิงนิเวศ ตามความหมายที่ปรากฏอยู่ ประสบการณ์ด้านท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวควรเท่าเทียมกัน

หรือเกินกว่าความคาดหวังจริงของพวกเขา การบริการและการสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าควรเป็นของการอนุรักษ์และปกป้องสิ่งที่พวกเขามาเยือน

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบด้วยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวธรรมชาติ การท่องเที่ยววัฒนธรรม และการท่องเที่ยวันทนาการ ประชุม สัมมนา โดยทั่วไปลักษณะที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (สมชาย เบญจชัย, 2549, 3-4) เป็นดังนี้

2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่อาศัยธรรมชาติเป็นฐาน (nature - based tourism ) เช่น แหล่งท่องเที่ยวประเภท อุทยาน วนอุทยาน เกาะแก่ง และชายทะเล เป็นต้น แต่อาจหมายรวมถึง ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น หากสิ่งเหล่านี้ปรากฏอยู่ในหรือเกี่ยวข้องกับระบบนิเวศธรรมชาติ

3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศน้อยหรือต่ำ หรือไม่มีผลกระทบต่อวิถีทางธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ เพราะฉะนั้นการป้องกันและควบคุมผลกระทบอันเกิดจากการท่องเที่ยว จึงเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการ เช่น ไม่เน้นปริมาณนักท่องเที่ยว ไม่สนับสนุนให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเกินความจำเป็น เน้นธรรมชาติและองค์ประกอบของธรรมชาติเป็นสิ่งดึงดูด เป็นต้น

4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้ผู้มาเยือนได้สัมผัส เรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติและองค์ประกอบธรรมชาติ (รวมทั้งศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น) ตลอดจนผลกระทบของมนุษย์ที่มีต่อระบบนิเวศ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในเชิงบวก เพราะฉะนั้นการจัดระบบบริการข้อมูลและการสื่อความหมายธรรมชาติ รวมทั้งการเพิ่มพูนศักยภาพของมัคคุเทศก์จึงเป็นเรื่องสำคัญลำดับต้น

5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่สนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการคิด (วางแผน) การทำ (ปฏิบัติหรือดำเนินการ) และการติดตามตรวจสอบประเมินผลร่วมกับผู้เกี่ยวข้องส่วนอื่นๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน พร้อมได้รับผลตอบแทนในเชิงเศรษฐกิจ เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของท้องถิ่นด้วยความเหมาะสมเป็นธรรม

ไพฑูริย์ พงศะบุตร (2546, 76) ได้กล่าวถึง การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (sustainable tourism) ว่ามีหลักการที่สอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน (sustainable development) ซึ่งเป็นกระแสความคิดหลักของโลกในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา และได้รับความสนับสนุนจากคณะกรรมการว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Commission on Sustainable Development) ขององค์การ

สหประชาชาติ ซึ่งหลักการโดยทั่วไปของการพัฒนาอย่างยั่งยืนคือ จะต้องมีการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรอย่างพอดี เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้ในระยะเวลายาวนาน และมีการกระจายผลประโยชน์ให้แก่คนส่วนใหญ่ รวมทั้งมีการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อนำหลักการนี้มาปรับใช้กับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจึงมีจุดเน้นที่สำคัญดังนี้

1. จะต้องดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยว ให้สามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้ในระยะเวลายาวนานจนถึงชั่วลูกชั่วหลาน มิใช่เพียงเพื่อคนรุ่นปัจจุบันเท่านั้น
2. ลดการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง และลดปริมาณของเสียที่จะเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม
3. มีการกระจายรายได้และผลประโยชน์ให้แก่คนในท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่ เปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นได้เข้าร่วมในการจัดการ และการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
4. มีการประชุมปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว และชุมชนในท้องถิ่น เพื่อการวางแผนงาน การจัดสรรงบประมาณ และการจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม
5. มีการสร้างเครือข่ายเพื่อเผยแพร่ แนวคิด การศึกษาวิจัย และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ออกไปในหมู่ประชาชน ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศอย่างกว้างขวาง

และนอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงหลักการสำคัญในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ดังนี้

1. หลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (conservation tourism) มีหลักการที่สำคัญคือ จะต้องมีการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หรือทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ให้คงสภาพเดิมไว้ให้มากที่สุด ไม่ถูกทำลายไป
2. กระตุ้นจิตสำนึกของคนในท้องถิ่นให้พยายามดูแลรักษาและปกป้องทรัพยากรการท่องเที่ยวเหล่านั้น โดยไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นผลเสียต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว เพียงเพื่อหวังผลประโยชน์ส่วนตน
3. ให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยว เพื่อตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่ตนเดินทางเข้าไปเยือน และให้ความร่วมมือแก่ชุมชนในท้องถิ่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อันเป็นมรดกตกทอด ของคนในท้องถิ่นนั้นๆ ให้คงสภาพที่ดีต่อไปนานๆ

พ.ศ. 2538 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ว่าจ้างสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ให้ทำการศึกษาโครงการดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสถาบันดังกล่าวได้ทำรายงานขั้นสุดท้ายเสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2540 ในรายงานได้มีการเสนอแนะและกลยุทธ์ในการพัฒนา เพื่อเป็นแนวทางให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยนำไปพิจารณาดำเนินการต่อไป ซึ่งนโยบายด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยเสนอไว้ในรายงาน มีดังนี้

1. ต้องมีการควบคุม ดูแล รักษา และจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวให้คงสภาพเดิมแท้ไว้ให้มากที่สุด หลีกเลี่ยงหรืองดเว้นการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่อ่อนไหว ง่ายต่อการถูกกระทบ หรือฟื้นตัวได้ยาก
2. ต้องคำนึงถึงศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ มีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และปรับให้เกิดความสมดุลกับรูปแบบและกิจกรรมที่มีอยู่แต่เดิม
3. ต้องคำนึงถึงการพัฒนาด้านการให้การศึกษา สร้างจิตสำนึกที่ดีในการรักษาระบบนิเวศร่วมกันมากกว่าการมุ่งเน้นความ เจริญทางด้านเศรษฐกิจ และการมีรายได้แต่เพียงอย่างเดียว
4. ต้องให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรในท้องถิ่น ในการจัดการทรัพยากร การบริการ การแลกเปลี่ยนความรู้ และวัฒนธรรมของชุมชนในกระบวนการท่องเที่ยว รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา หรือการให้ประชาชนมีตัวแทนเป็นคณะกรรมการร่วมในทุกระดับ
5. ให้องค์กรต่างๆ กำหนดบทบาทที่ชัดเจนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยมีการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร และกำหนดวิธีการจัดการที่เหมาะสม
6. นำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเข้าสู่แผนพัฒนาระดับต่างๆ อย่างมีความสำคัญ ได้แก่ แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาภาค พร้อมทั้งให้มีการจัดสรรและกระจายงบประมาณอย่างทั่วถึงและเพียงพอ
7. สนับสนุนการศึกษาวิจัย และประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างรอบด้าน เพื่อกำหนดแนวทางการจัดการ การแก้ไขปัญหา และการปรับปรุงแผนอย่างเป็นขั้นตอน
8. มีการใช้กฎหมายในการควบคุมดูแลและรักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด โดยเน้นการแนะนำ ตักเตือน และการสร้างวินัยการท่องเที่ยวควบคู่ไปด้วย
9. จัดทำแนวทางปฏิบัติ หรือคู่มือการจัดการให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างถูกต้อง

10. จัดให้มีเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทั้งในทางแนวตั้งและแนวนอน โดยให้มีการประสานงานด้านข้อมูลข่าวสารและการจัดการร่วมกันในทุกระดับ

องค์ประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ มุ่งให้ความรู้ และเพิ่มประสบการณ์ต่อนักท่องเที่ยว มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติเป็นหลัก ซึ่งหลักเกณฑ์การกำหนดแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะประกอบด้วยข้อกำหนดต่างๆ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2544, 29) ดังนี้

1. เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีระบบนิเวศสมบูรณ์
2. หากแหล่งท่องเที่ยวมีที่พักแรมจะต้องเป็นที่พักแรมระดับการรักษาสิ่งแวดล้อม (Ecology)
3. มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่มีความรู้
4. มีความพร้อมในด้านของการบริหารจัดการ มีศูนย์ศึกษาธรรมชาติ ภายในศูนย์มีบริการอำนวยความสะดวกเบื้องต้น เคนท์เตอร์ให้บริการข่าวสาร มุมจัดนิทรรศการ มุมจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ห้องสุขา การจัดการในลักษณะเจ้าของบ้านที่ดี มีความปลอดภัย
5. มีการบริหารจัดการพื้นที่และมีบริการร่วมกับประชาชนในท้องถิ่น องค์การภาครัฐบาล องค์การเอกชน องค์การพัฒนาเอกชน (NGO) องค์การปกครองท้องถิ่น (เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล)
6. มีป้ายสื่อความหมายบนเส้นทางศึกษาธรรมชาติเป็นระยะๆ เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว
7. มีการจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ทั้งเส้นทางไปและเส้นทางกลับทางเดิม เส้นทางเป็นแบบทางรอบหรือวงกลมระยะทางตั้งแต่ 1 กิโลเมตร เป็นต้นไป
8. มีแผนที่และคู่มือแนะนำเที่ยวประกอบป้ายสื่อความหมายเพื่อให้ความรู้ต่อนักท่องเที่ยว
9. มีการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่จำนวนนักท่องเที่ยวต่อครั้งต่อวัน
10. มีแผนพัฒนาบุคลากร และการบริการขั้นสู่ระดับมาตรฐานสากล
11. มีแผนพัฒนาพื้นที่ มีนโยบายต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่นชัดเจน เช่น การจัดการขยะ การจัดการน้ำเสีย การจัดการป้องกันมลพิษต่างๆ

## 2.2 การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น โดยอาจมีเรื่องราวทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดการการท่องเที่ยวในแหล่งนั้น จะต้องมีการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศนั้น มีการจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน (สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว, ฝ่ายสารสนเทศภูมิศาสตร์แหล่งท่องเที่ยว, 2549)

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเดินทางได้สะดวก ได้ความรู้และประสบการณ์ใหม่ โดยที่แหล่งท่องเที่ยวนั้นจะต้องมีคุณภาพมีมาตรฐานในระดับสากล เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เน้นผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวต้องดำเนินการวางแผนพัฒนา จัดทำแผนงานและแผนปฏิบัติ เพื่อการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว ต้องมีการวางแผนปรับปรุงพัฒนา กฎระเบียบ ระหว่างผู้ประกอบการ ภาครัฐบาล องค์กรพัฒนาเอกชนกับประชาชนท้องถิ่น องค์กรประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวจะต้องเปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมดำเนินการอย่างเสมอภาคกัน

2.2.2 การให้การศึกษารื่องการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ต่อประชาชนในท้องถิ่นทุกระดับ ให้มีการเรียนรู้เพิ่มพูนประสบการณ์ รู้วิธีการบริการ การฝึกอบรม/ดูงาน ให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ ทันทต่อเหตุการณ์เสมอ

2.2.3 การกำจัดของเสีย จะต้องมีการกำจัดน้ำที่มีประสิทธิภาพ การบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งตามธรรมชาติ การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล ถือหลักใช้แล้วใช้ซ้ำ และเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์อีก (Reuse/Recycle) สำหรับของเสียจากห้องสุขา อาจใช้ระบบการทำแก๊สมูลชีวภาพ

2.2.4 การศึกษาวิเคราะห์ความอ่อนไหวของระบบนิเวศ ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ และมรดกทางวัฒนธรรม และแหล่งโบราณคดี โบราณสถานต่างๆ แม้เป็นเพียงเนินดินร้าง ย่อมสะท้อนอดีตกาลที่ทรงคุณค่า ซึ่งสามารถศึกษาค้นคว้าถึงลักษณะการตั้งถิ่นฐานของชุมชนโบราณได้

2.2.5 ในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ควรสร้างห้องสุขาบริการตามระยะทางเดินห่างกันอย่างน้อย 3 กิโลเมตรต่อหนึ่งห้อง ห้องสุขาต้องสะอาด คิดค่าบริการเพื่อเป็นค่าจัดจ้างแรงงานดูแล

2.2.6 การเดินทางเข้าชมสะดวก ทางเดินในแหล่งธรรมชาติ ทางเดินในแหล่งธรรมชาติที่เปราะบาง ควรทำทางเดินข้าม (Broad Walk) คำนึงถึงความปลอดภัยมีระบบการสื่อความหมายที่ดี (แม้เดินเที่ยวคนเดียวก็ได้) รวมถึงการติดต่อสื่อสารระหว่างนักท่องเที่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน ป้ายชี้ทาง ป้ายสื่อความหมายควรออกแบบใช้ได้ทนทาน

2.2.7 การรักษาสภาพของแหล่งท่องเที่ยว รักษาไว้ให้มีสภาพดั้งเดิมมากที่สุด อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี สะอาด มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

2.2.8 การตรวจสอบผลกระทบ การประเมินศักยภาพในแหล่งท่องเที่ยว จะต้องกำหนดสถานภาพให้เหมาะสม โดยหารายละเอียด รวบรวมข้อมูลสภาพแวดล้อมในที่แห่งนั้นว่าควรอยู่ในระดับไหน หาความสมดุลระหว่างความสามารถการรองรับของพื้นที่กับความต้องการของนักท่องเที่ยว และการยอมรับของชุมชนท้องถิ่นต่อการพัฒนา รวมทั้งนโยบายของรัฐบาล จะต้องมีความสัมพันธ์กัน เป้าหมายของการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวต้องสอดคล้องจากฝ่ายบริหารทุกระดับ การจัดการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงการลงทุน ต้นทุนของสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมด้วย

2.2.9 การจัดการ การบริการ ควรคำนึงถึงระดับมาตรฐานสากล ปัจจุบัน คือ ISO 9000, ISO 14000 และ ISO 18000 ด้วย

2.2.10 การศึกษาและสำรวจแหล่งพลังงาน เพื่อนำมาใช้ก่อประโยชน์มากที่สุด อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานกระแสดลม พลังงานความร้อนใต้พิภพ ควรใช้พลังงานจากธรรมชาติมากที่สุด หลีกเลี่ยงการใช้น้ำธรรมชาติใช้ให้อย่างคุ้มค่า หลีกเลี่ยงการใช้เครื่องปรับอากาศมากที่สุด

2.2.11 การจัดการสาธารณูปโภคพื้นฐาน ต้องคำนึงถึงขีดความสามารถขอบเขตในการรองรับปริมาณนักท่องเที่ยว (จำนวนนักท่องเที่ยว) โดยใช้หลักการสภาพแวดล้อม ขีดความสามารถการรองรับทางกายภาพ (Physical Carrying Capacity) และขีดความสามารถการรองรับทางสภาพแวดล้อม (Environment Carrying Capacity) อาทิ น้ำประปา ไฟฟ้า ขยะมูลฝอย ต้องมีแผนการจัดการอย่างดีเพียงพอต่อการใช้

2.2.12 การออกแบบสิ่งก่อสร้าง สิ่งบริการอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยว (ที่จอดรถ ที่พัก การเดินทาง ร้านอาหารเครื่องดื่ม ห้องสุขา) ต้องกลมกลืนกับธรรมชาติ สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมท้องถิ่นไม่เป็นสิ่งแปลกปลอมเข้าไป อนึ่ง การก่อสร้างควรคำนึงถึงความสะดวกของคนพิการด้วย ควรหลีกเลี่ยงสิ่งต่างๆ เช่น การตัดต้นไม้เป็นสำคัญ ต้องคำนึงถึงกระแส น้ำจะไม่ก่อให้เกิดการพังทลายและไม่กีดขวางเส้นทางเดินของสัตว์ป่า

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544, 15-29) ได้เสนอนำกลยุทธ์ในการจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อที่จะให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวหลักที่สำคัญในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ต้องการการพัฒนาที่ยั่งยืน และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ จึงกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 6 กลยุทธ์ ที่สอดคล้องภายใต้นโยบายหลักและนโยบายแต่ละด้าน ดังนี้

ก. กลยุทธ์การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

1) แนวความคิด

ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญอย่างยิ่งของการท่องเที่ยว สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้จำแนกองค์ประกอบนี้ออกเป็น

ประเภทที่ 1 แหล่งธรรมชาติ (เน้นที่ความหลากหลายหรือความดั้งเดิม)

ประเภทที่ 2 แหล่งวัฒนธรรมรวมแหล่งประวัติศาสตร์ที่เน้นความสัมพันธ์กับระบบนิเวศในพื้นที่

แหล่งทรัพยากรเหล่านี้อาจมีสภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยว และมีการใช้ประโยชน์เพื่อการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ อยู่แล้วหรือเป็นแหล่งธรรมชาติหรือวัฒนธรรมที่มีศักยภาพในการนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ภายในแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งๆ จะสามารถจัดการเพื่อให้มีการท่องเที่ยวได้มากกว่าหนึ่งรูปแบบ การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว ไม่เพียงแต่เป็นการนำทรัพยากรที่มีความสำคัญในระบบนิเวศเสนอนักท่องเที่ยวเท่านั้น หากยังรวมถึงการสงวนรักษา ปันฟู ควบคุม ดูแล ทรัพยากรเหล่านั้นให้คงสภาพไว้ให้ดีที่สุด เป็นการเสริมมาตรการการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสามารถนำมาเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวได้นานที่สุดหรือตลอดไป

การพัฒนาการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นที่จะตอบสนองจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ด้วยการเพิ่มการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ในระยะที่ผ่านมาได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวหลายแหล่ง ส่งผลให้สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวเกิดความเสื่อมโทรม ทั้งนี้เป็นผลมาจากการจัดการป้องกันปัญหา การควบคุม และมาตรการการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมมิได้รับการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ หรือขาดระบบการจัดการแบบยั่งยืน ดังนั้นทรัพยากรการท่องเที่ยวจำเป็นต้องได้รับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปด้วย โดยมุ่งเน้นที่แหล่งกำเนิดมลพิษซึ่งได้แก่ นักท่องเที่ยว กิจกรรมของนักท่องเที่ยว และการบริการการท่องเที่ยว กลยุทธ์การจัดการจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานการป้องกัน และลดสาเหตุที่จะทำให้เกิดปัญหาเป็นประการสำคัญ

กลยุทธ์การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม มีเจ้าของพื้นที่หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลพื้นที่เป็นผู้รับผิดชอบหลัก โดยผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ได้แก่ ผู้ประกอบการนักท่องเที่ยว สถาบันต่างๆ ในสังคม องค์กรประชาชน และประชาชนท้องถิ่น ต้องให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์ รักษาสภาพ ไม่ทำลายหรือสร้างความเสียหายแก่ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

## 2) วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

### 2.1) วัตถุประสงค์ของการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

2.1.1) เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงสัมผัสเรียนรู้ถึงแก่นแท้ของทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมในระบบนิเวศได้อย่างกว้างขวางโดยปราศจากการทำลายหรือทำให้เสียหายแก่ทรัพยากร

2.1.2) เพื่อให้มีการจัดการทรัพยากรอย่างถูกต้องเหมาะสมต่อขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

2.1.3) เพื่อป้องกันและรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมให้คงสภาพเดิมให้มากที่สุด ลดผลกระทบต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทั้งทางกายภาพ ชีวภาพ สังคม และวัฒนธรรม

### 2.2) เป้าหมายของการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

2.2.1) กำหนดบทบาทของแหล่งท่องเที่ยว ประเมินระดับศักยภาพและขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งในประเทศให้ชัดเจน เพื่อจัดระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศปรับปรุงและจัดการยกความเหมาะสมของแหล่งท่องเที่ยว ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากขึ้น

2.2.2) ให้แต่ละแหล่งท่องเที่ยวมีการจัดการเขตการท่องเที่ยว สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการท่องเที่ยวแบบอื่นและกิจกรรมอื่น

2.2.3) ให้ทุกแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดเตรียมระบบการสื่อความหมายขั้นพื้นฐานแก่นักท่องเที่ยว มีการพัฒนาการสื่อความหมายธรรมชาติที่ประสิทธิภาพมากขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญของทุกจังหวัด

2.2.4) มีการใช้มาตรการและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อการวางแผน พื้นฟู และการแก้ไขปัญหามลพิษ

2.2.5) มีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร สารสนเทศ ในการบริหารพื้นที่ การจัดการควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยว การติดตามผล และการป้องกันสาธารณสมบัติ

2.2.6) มีการใช้มาตรการในการจัดการควบคุมปริมาณ กิจกรรม และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว

### 3) แนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

ทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งได้แก่ แหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ ทั้งนี้อาจรวมถึงแหล่งรวบรวมความรู้ด้านนิเวศนอกที่ตั้ง เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวที่ต้องมีการจัดการที่ถูกต้อง การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายมีดังนี้

3.1) กำหนดเกณฑ์และดำเนินการจัดแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามศักยภาพการจัดการและความต้องการ เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และดำเนินการภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.2) จัดเขตพื้นที่ (Zoning) ภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อการใช้ประโยชน์ในการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เหมาะสมตามสภาพของทรัพยากรและขนาดการรองรับของทรัพยากรต่อปริมาณและกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยจัดแบ่งตามความสำคัญของระบบนิเวศและกิจกรรมที่ยอมรับได้

3.3) ประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว และกำหนดปริมาณ การควบคุม และมาตรการการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสม เพื่อป้องกันปัญหาความแออัด การคับคั่ง มูลฝอยตกค้าง เสียงรบกวน และการทำลายพืชพรรณและสัตว์

3.4) ควบคุมการพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวด้านการปลูกสร้างอาคาร การปรับปรุงพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน กิจกรรม ขนาดสาธารณูปโภค และการตกแต่งเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมองค์ประกอบทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมในพื้นที่ รวมทั้งมีการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการมีระบบป้องกันและกำจัดมลพิษที่เหมาะสมในด้านต่างๆ เช่น มูลฝอย คุณภาพน้ำ เสียง และการรบกวนทรัพยากรชีวภาพ

3.5) ใช้มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครอง ดูแล รักษา ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แหล่งอนุรักษ์ที่มีกฎหมายเฉพาะคุ้มครอง หรือใช้กฎอื่นเสริมการจัดการอย่างเข้มงวดตามระดับของการอนุรักษ์ รวมทั้งให้มีการประกาศเขตคุ้มครองสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นสำหรับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ให้กำหนดการใช้ประโยชน์ที่แน่ชัด โดยการปรับปรุงกฎหมายหรือปรับแนวเขตในกรณีที่ต้องการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

3.6) ใช้มาตรการการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการควบคุมดูแลรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทั้งภายในเขตอนุรักษ์และนอกเขตอนุรักษ์ โดยการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และเครื่องมือตามความเหมาะสม

3.7) ใช้หรือประยุกต์ใช้ระบบจัดการสิ่งแวดล้อม (EMS) ในการจัดการด้านการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยว การบริการ และกิจกรรมในพื้นที่ด้วย วิธีการที่เหมาะสมภายใต้ขอบเขตของการจัดการ ระยะเวลา หรือกฎหมายที่รองรับ เช่น การศึกษาผลกระทบเบื้องต้น (IEE) การศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) การใช้ระบบคุณภาพ ISO 14000 เป็นต้น

3.8) จัดให้มีกิจกรรมและสื่อในการศึกษา เรียนรู้ ทรัพยากรทั้งทางตรงและทางอ้อมไว้รองรับการท่องเที่ยว โดยให้เป็นเครื่องมือที่จะสามารถปลูกจิตสำนึกของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ และดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยวและทรัพยากรทางธรรมชาติและสังคมให้ยั่งยืนต่อไป

3.9) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบการจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการ และการร่วมมือประสานงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข. กลยุทธ์การให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก

1) แนวความคิด

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีจุดมุ่งหมายในระดับการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยรวมเพื่อให้มีบทบาทและทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสม ในการส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติตลอดจนการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมโดยรวม ด้วยการให้กระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นสื่อกลางทางการศึกษาและการเรียนรู้ด้านระบบนิเวศของนักท่องเที่ยว และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน และประชาชนโดยทั่วไป ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้ความสำคัญต่อการศึกษาระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมตลอดจนวัฒนธรรมชุมชนในพื้นที่ เป็นเป้าหมายหลักของการท่องเที่ยวดังกล่าว หากไม่มีกระบวนการให้การศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศของทรัพยากรท่องเที่ยวแล้ว การสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการอนุรักษ์ย่อมยากที่จะเกิดขึ้น และการท่องเที่ยวนั้นไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การกำหนด กลยุทธ์การให้การศึกษา จะให้ความสำคัญในระหว่างการท่องเที่ยวเป็นหลัก แต่ควรมีการให้ข้อมูลก่อนการท่องเที่ยว และมีการให้การศึกษาเพิ่มเติมในภายหลังด้วย

ดังนั้น การศึกษา (Education) เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญในกระบวนการจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเฉพาะการมุ่งเน้นการเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สามารถดำรง

สถานภาพและอำนาจประโยชน์อย่างยั่งยืนสืบไป ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของ นักท่องเที่ยว ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน และประชาชนในท้องถิ่น

การดำเนินการจัดการศึกษาในกระบวนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นกระบวนการ ที่มุ่งเน้นรูปแบบ วิธีการ และการใช้สื่อต่างๆ ทางการศึกษา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ ตรงด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ ที่สำคัญได้แก่ การสื่อความหมายของ ธรรมชาติ (Interpreting) การฝึกอบรม (Training) การเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง (On the Job Training) กรณีศึกษา (Case Study) บทบาทสมมุติ (Role Play) เกม (Game Dynamic) การ ระดมสมอง (Brain storming) การอภิปราย (Discussion) และสื่อต่างๆ ทางการศึกษา

การสื่อความหมายธรรมชาติ เป็นรูปแบบที่ชัดเจนที่สุดของการให้การศึกษาใน กระบวนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งกลยุทธ์นี้จึงต้องให้ความสำคัญ 2 ระดับ คือ การให้การศึกษา ทั่วไป และการสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว

การพัฒนาการจัดการศึกษาในระบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะต้อง มีศูนย์กลางและโครงข่ายความร่วมมือที่จะร่วมกันในการพัฒนาทิศทาง นโยบาย รูปแบบ วิธีการ เทคโนโลยี และสื่อต่างๆ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งในระดับควบคุมนโยบายและระดับ ปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยรวม

กลยุทธ์การให้การศึกษา มีเจ้าของหรือผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลพื้นที่ และ ผู้ประกอบการนำเที่ยวเป็นผู้รับผิดชอบหลัก แต่ต้องได้รับความสนใจและร่วมมืออย่างจริงจังจาก ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ได้แก่ ผู้ประกอบการอื่นๆ นักท่องเที่ยว องค์กรประชาชน และประชาชนท้องถิ่น

## 2) วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

2.1) วัตถุประสงค์การให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก เพื่อการพัฒนา กระบวนการศึกษาเรียนรู้ของนักท่องเที่ยวผู้เกี่ยวข้องในการจัดการ ทั้งภาครัฐและเอกชน ประชาชนในท้องถิ่น และประชาชนโดยทั่วไป ให้มีจิตสำนึกต่อคุณค่าความสำคัญของระบบนิเวศ การดำรงสถานภาพและการอำนาจประโยชน์อย่างยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ในระดับที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรปฏิบัติตนที่เหมาะสม และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

### 2.2) เป้าหมายการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก

2.2.1) แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทุกแห่ง เป็นแหล่งพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ของนักท่องเที่ยวและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการ มีกิจกรรมและสื่อความหมายธรรมชาติที่เสริม ความรู้ความสามารถในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่างๆ

2.2.2) สื่อสารณะต่างๆ ธุรกิจบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ สามารถเป็นผู้ให้การศึกษา เรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศและการอนุรักษ์ แก่นักท่องเที่ยวและประชาชนโดยทั่วไป เป็นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้การท่องเที่ยว

2.3) มีบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาฝีมือจนมีความสามารถ เฉพาะด้านการศึกษาและสื่อความหมายในกระบวนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเฉพาะผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการ และประชาชนในท้องถิ่น

2.4) เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรปฏิบัติตนที่เหมาะสม ของนักท่องเที่ยว อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการควบคุมบังคับน้อยที่สุด

3) แนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

3.1) จัดให้มีรูปแบบองค์กรความร่วมมือ ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ในระดับชาติ ภายใต้องค์กรความร่วมมือใหญ่ มีหน้าที่ในการกำหนดกรอบ ทิศทางนโยบาย และแนวทางในการปฏิบัติ ตลอดจนการส่งเสริม ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล

3.2) จัดให้มีความร่วมมือในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้การศึกษา และสร้างจิตสำนึกในระดับพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้มีรูปแบบ กิจกรรม วิธีการสื่อความหมายธรรมชาติ และการจัดสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย กระตุ้นความสนใจนักท่องเที่ยวให้เข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจเข้าร่วมแสดงบทบาทในกิจกรรมการเรียนรู้

3.3) ดำเนินการและพัฒนารายการในสื่อสารณะต่างๆ โดยเฉพาะโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และเอกสารการท่องเที่ยวให้มีทิศทาง เนื้อหาและวิธีการนำเสนอที่เหมาะสม สำหรับการพัฒนาความรู้ และความตระหนักด้านการอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว และประชาชนทั่วไปอย่างต่อเนื่อง

3.4) พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ พร้อมทั้งให้มีการค้นคว้า วิจัย และกิจกรรมทางการศึกษาเรียนรู้ที่มีเป้าหมาย เพื่อผลทางการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกในกระบวนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างชัดเจนสำหรับเยาวชน ธุรกิจบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ผู้เกี่ยวข้องในการจัดการ และประชาชนในท้องถิ่น

3.5) จัดฝึกอบรม สัมมนา การออกค่าย เพื่อพัฒนาความรู้ทักษะและประสบการณ์แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการและประชาชนในท้องถิ่น โดยการเน้นกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงเป็นด้านหลัก รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ทางด้านหลักการและทฤษฎีตามแนวของการศึกษารูปแบบอื่นๆ ทั้งในและนอกระบบ

3.6) พัฒนาสื่อความหมายธรรมชาติขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยว โดยจัดให้เป็นส่วนสำคัญของแหล่งสื่อที่สำคัญ ได้แก่ ป้ายสื่อความหมาย คู่มือท่องเที่ยว ข้อมูลทรัพยากรของแหล่งนิทรรศการ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว รวมทั้งจัดคนนำทางและมัคคุเทศก์ไว้รองรับ โดยให้ออกโอกาสประชาชนมีส่วนร่วมในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเสริมกระบวนการมากขึ้น

3.7) จัดและพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีสาระ ให้การเรียนรู้ทางธรรมชาติและวัฒนธรรมควบคู่กับความเพลิดเพลินใจ โดยความสมัครใจของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ต้องเป็นกิจกรรมที่ไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมของแหล่ง

3.8) จัดให้มีข้อมูลเบื้องต้นพร้อมการปฐมนิเทศนักท่องเที่ยว ก่อนเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3.9) กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัด เพื่อประเมินผลการจัดให้มีการศึกษา และสร้างจิตสำนึกการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว สำหรับการปรับปรุง กรอบทิศทาง นโยบาย รูปแบบ และวิธีการต่อไป

3.10) จัดให้มีศูนย์กลาง ข้อมูล ข้อเสนอแนะ รวบรวมผลการศึกษา วิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อการเผยแพร่ ถ่ายทอด แลกเปลี่ยน และพัฒนากระบวนการอย่างต่อเนื่อง

#### ค. กลยุทธ์การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น

##### 1) แนวความคิด

การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น เป็นเป้าหมายสำคัญ ได้รับการเน้นให้มีในกระบวนการท่องเที่ยวแนวใหม่ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืนในองค์รวมของระบบสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ให้ความสำคัญ โดยจัดเป็นหนึ่งในองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวรูปแบบนี้ กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นครอบคลุมการมีส่วนร่วมขององค์กรอื่นๆ ด้วย แต่ได้เน้นการให้ความสำคัญแก่ประชากรท้องถิ่นในอันที่จะมีบทบาทในการกำกับ ดูแล และควบคุมการท่องเที่ยวได้มากขึ้น และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี

ประชาชนในชุมชนพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว มีบทบาทสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมาก เนื่องจากประชาชนเป็นเจ้าของท้องถิ่น สามารถเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงกับหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการท่องเที่ยวระดับต่างๆ ได้

ความรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่นของสมาชิกชุมชน ซึ่งมีความรัก ความหวงแหน พึ่งพิงและใช้ประโยชน์ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวอยู่แล้ว สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดการพัฒนาแบบยั่งยืนแก่ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวได้ ชุมชนจะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นศูนย์กลาง

เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนเอง และระหว่างชุมชนกับเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยในส่วนของเชื่อมโยงระหว่างชุมชนกับหน่วยงานของรัฐจะอยู่ในฐานะเป็นผู้รับทราบนโยบายฯ แผนงานและแผนปฏิบัติการ ส่วนระหว่างชุมชนกับหน่วยงานเอกชนจะอยู่ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของฐานรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่จัดขึ้นโดยเอกชนหรือบริษัทท่องเที่ยว เช่น ร่วมพัฒนาจุดขายต่างๆ ได้แก่ ที่พักอาศัย ภัตตาคาร การนำเสนอลูกค้าด้านวัฒนธรรม ศิลปะ และประเพณีต่างๆ ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว เป็นต้น

กลยุทธ์การสร้างการมีส่วนร่วม เป็นเรื่องที่ต้องได้รับความร่วมมือและความเข้าใจจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์กรของรัฐ และเจ้าของหรือผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลพื้นที่ รวมทั้งผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการอย่างเป็นธรรมกับประชาชนในพื้นที่

## 2) วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

### 2.1) วัตถุประสงค์ของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น

2.2) เพื่อให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ ในกระบวนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พัฒนาให้เกิดความรัก ความหวงแหน ดูแล รักษา และฟื้นฟูทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงนิเวศใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต เพิ่มพูนรายได้จากระบบ และเรียนรู้เข้าใจ ปฏิบัติได้ ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง และสามารถมีสัมพันธภาพเชิงธุรกิจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

### 2.3) เป้าหมายของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น

2.3.1) ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้ และตัดสินใจในกระบวนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และให้มีส่วนร่วมรับรู้แผนระดับชาติ แผนระดับท้องถิ่น ระบบปฏิบัติการโครงการและกิจกรรมต่างๆ โดยให้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติได้ในการจัดการและดำเนินการเชิงธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.3.2) ประชาชนชุมชนท้องถิ่นมีความรัก ความหวงแหน มีการดูแลรักษา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสม โดยมีส่วนร่วมในการประเมินผลและกำหนดนโยบาย

2.3.3) ประชาชนท้องถิ่นมีการรวมกลุ่มหรือจัดตั้งองค์กร เพื่อเป็นศูนย์เชื่อมโยงกับองค์กรภายนอก ทั้งที่เป็นองค์กรของรัฐ เอกชน นิติบุคคล หรือเอกชนที่ดำเนินการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.3.4) เกิดการกระจายรายได้ผ่านระบบและกระบวนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นบริเวณพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเพิ่มพูนรายได้จากส่วนนี้

### 3) แนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

3.1) ในชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดศักยภาพ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับชุมชน โดยพิจารณาจากที่ตั้ง กิจกรรม ความพร้อม และความต้องการของชุมชน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในรูปแบบการเป็นคณะกรรมการ การรับผิดชอบดำเนินการ การสนับสนุนภาครัฐ เป็นต้น

3.2) ส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชน เพื่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการจัดตั้งเป็นองค์กร ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการขึ้นในชุมชน เช่น ชมรม สมาคม สหกรณ์

3.3) ให้องค์กรต่างๆ ในพื้นที่ เช่น สมาคมตำบล องค์กรบริหารส่วนตำบล กำหนด ผู้นำบ้าน และผู้นำท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการสนับสนุนแผนงาน โครงการ และกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการขององค์กรประชาชนอื่นๆ

3.4) จัดตั้งเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระดับพื้นที่ เป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายระดับจังหวัด ภาค และชาติ

3.5) ให้องค์กรผู้รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวระดับพื้นที่ เช่น กรมป่าไม้ กรมศิลปากร จังหวัด เอกชน และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นกลไกที่สำคัญในการถ่ายทอดประสานงาน และประสานการปฏิบัติกับผู้เกี่ยวข้องในระดับชุมชน และถ่ายโอนอำนาจการกำกับดูแลและควบคุมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ที่ได้กำหนดและตกลงร่วมกันอย่างเป็นทางการเป็นขั้นตอน

3.6) กำหนดช่องทางในการจัดหาเงินทุนเพื่อดำเนินการบริหาร การจัดการ โครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น จัดหางบประมาณ สหกรณ์ กองทุน หรือเงินกู้ที่มีเงื่อนไขต่างๆ ที่เหมาะสมและจูงใจ เน้นการประสานงานกับแหล่งเงินทุน หรือสถาบันการเงินเอกชนเป็นหลัก

3.7) แนะนำและวางระบบให้ผู้ประกอบการนำเที่ยว ประสานงาน และร่วมดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ในการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มากขึ้น

3.8) จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในบทบาทของชุมชน ในการมีส่วนร่วมในกระบวนการท่องเที่ยว รวมทั้งการนำความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และความรู้เพิ่มเติมอื่นๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

3.9) จัดฝึกอบรมการเก็บข้อมูล บริหารข้อมูล และใช้ประโยชน์ข้อมูลในการพัฒนา การวางแผน และจัดโครงการ และกิจกรรมเชิงธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3.10) จัดให้มีระบบองค์กร กลไก เครื่องมือ และงบประมาณ ในการติดตาม ตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

ง. กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว

1) แนวความคิด

ตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นตลาดที่กำลังได้รับความสนใจ จากนักท่องเที่ยว องค์กรของรัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว นักอนุรักษ์ และบุคคลทั่วไปที่รักธรรมชาติ และต้องการรักษาสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืน การมองตลาดการท่องเที่ยวจึงมีสองด้าน คือ ด้านตลาดที่ต้องการมีสิ่งดึงดูดใจใหม่ๆ ที่เป็นเหมือนผลิตภัณฑ์ (Product) ในการเสนอขายกับด้านที่ให้ตลาดเป็นสื่อ นำคนเข้าไปสัมผัส เรียนรู้ และร่วมรักษาทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการประสานแนวคิดทั้งสองเข้าด้วยกัน ภายใต้กรอบความต้องการโดยรวมของประเทศเป็นหลัก

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นทรัพยากรที่มีความอ่อนไหว อาจได้รับผลกระทบได้ง่าย ดังนั้น กลยุทธ์ด้านการตลาดจึงเป็นกลยุทธ์ที่ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการจัดการและการพัฒนา ที่มีการดำเนินการแล้วอย่างมีคุณภาพ โดยต้องจัดให้เกิดความสมดุลระหว่างความสามารถในการรองรับของพื้นที่กับปริมาณนักท่องเที่ยว ทั้งนี้การตลาดจะต้องพิจารณาการกระจายตัวที่เหมาะสมของอุปสงค์ และสนับสนุนกลยุทธ์ด้านอื่นๆ ควบคู่กันไปด้วย

การส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นกระบวนการที่ต้องจัดทำขึ้น โดยมุ่งส่งเสริมให้ตลาดเป็นตลาดที่มีคุณภาพ และให้การท่องเที่ยวสอดคล้องกับความต้องการ หรือความคาดหวังของกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้น การส่งเสริมการตลาดจึงไม่ใช่การพยายามเพิ่มปริมาณของนักท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว หากยังต้องจัดสรรให้มีการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมต่อสภาพของอุทยานที่มีอยู่ ภายใต้ขีดความสามารถของแหล่งท่องเที่ยวที่รองรับได้ นอกจากนี้ การตลาดจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศบรรลุเป้าหมายอื่นๆ ด้วย เช่น ด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม ด้านการให้การศึกษา ด้านการกระจายรายได้ เป็นต้น

กลยุทธ์ด้านการตลาด เป็นกลยุทธ์ที่ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการจัดการและการพัฒนาที่มีการดำเนินการอยู่แล้วอย่างมีคุณภาพ โดยต้องจัดให้เกิดความสมดุลระหว่างความสามารถในการรองรับของพื้นที่กับปริมาณนักท่องเที่ยว ทั้งนี้การตลาดจะต้องพิจารณาการกระจายตัวที่เหมาะสมของอุปสงค์ และสนับสนุนกลยุทธ์ด้านอื่นๆ ควบคู่ไปด้วย

กลยุทธ์ในระยะแรก จึงควรมุ่งเน้นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีศักยภาพ และมีการจัดการรองรับการท่องเที่ยวไว้ค่อนข้างดี ก่อนที่จะส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศกว้างขวางออกไป การส่งเสริมการตลาดอย่างเต็มที่ต้องดำเนินการภายหลังการดำเนินการจัดการทรัพยากรที่มีศักยภาพนั้นๆ และมีการสร้างโครงข่ายการท่องเที่ยวที่เหมาะสมแล้วก่อนด้วย

ในกระบวนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การจัดการบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พบว่าเป็นกลไกที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการเป็นตัวกลางเชื่อมโยงระบบตลาดกับตลาดทรัพยากร หรือให้นักท่องเที่ยวได้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเฉพาะการกระจายข้อมูล ข้อเสนอแนะไปยังนักท่องเที่ยว การนำเที่ยวเป็นองค์ประกอบที่มีศักยภาพที่สุดในการควบคุมพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว และการควบคุมพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพที่สุด รวมทั้งเป็นส่วนที่จะส่งเสริมให้เกิดนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพิ่มมากขึ้น โดยมัคคุเทศก์คือ ผู้มีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลและรายละเอียดของทรัพยากรการท่องเที่ยว เพื่อการศึกษาแก่นักท่องเที่ยว การเดินทางท่องเที่ยวแบบเอกเทศของนักท่องเที่ยวนั้น จะเกิดประโยชน์ได้น้อยในการท่องเที่ยวรูปแบบนี้ ยกเว้นการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่มีการจัดการทรัพยากรแบบศึกษาด้วยตนเอง (Self-guide) ซึ่งโดยภาพรวมแล้วจะมีปริมาณน้อย นอกจากนี้ ตัวกลางนี้ยังจะมีบทบาทที่สำคัญในการกำกับและควบคุมพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวให้อยู่ในกรอบของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมทั้งเป็นผู้ที่จะสามารถสนับสนุนกลยุทธ์การจัดการด้านอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี

## 2) วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

### 2.1) วัตถุประสงค์การตลาดและบริการนำเที่ยว

2.1.1) เพื่อส่งเสริมและเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมเยือนแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่มีคุณภาพเหมาะสมตามความคาดหวังของนักท่องเที่ยวอย่างมีความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานที่มีอยู่

2.1.2) เพื่อส่งเสริมและการพัฒนาบริการนำเที่ยว ให้มีบริการที่เหมาะสม มีคุณภาพตามกรอบที่กำหนด มีปริมาณที่เพียงพอกับการบริการนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และให้สามารถเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยจัดให้มีมัคคุเทศก์ที่เป็นระบบรองรับและเป็นสื่อกลางการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว

### 2.2) เป้าหมายการตลาดและบริการนำเที่ยว

2.2.1) เพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มีเพิ่มขึ้น และเพิ่มนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพในด้านการรักษาระบบนิเวศให้มีสัดส่วนมากขึ้น

2.2.2) มีโครงข่ายการท่องเที่ยวในกลุ่มพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ให้เป็นชุดของการท่องเที่ยว

2.2.3) มีการกระจายตัวนักท่องเที่ยวสู่กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหลัก รอง และทั่วๆ ไปในประเทศในสัดส่วนที่สูงขึ้น

2.2.4) เพิ่มสัดส่วนของกิจกรรมวันพักผ่อน และค่าใช้จ่ายในด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนโดยรวมของการท่องเที่ยวระดับประเทศ

2.2.5) มีบริการนำเที่ยวเชิงนิเวศในระดับชาติและท้องถิ่นที่มีบริการและการจัดเตรียมมัคคุเทศก์ที่มีคุณภาพ เพียงพอในการบริการ ครอบคลุมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.2.6) มีบริการที่ได้มาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.2.7) ทุกชุมชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริการนำเที่ยว และมัคคุเทศก์เฉพาะ

### 3) แนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

3.1) จัดทำ ส่งเสริม และเผยแพร่รายการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการพิจารณาถึงศักยภาพและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว โดยให้มีการพิจารณาด้านขีดความสามารถในการรองรับเพื่อประกอบการจัดทำแผนการตลาดที่มีความสมดุล

3.2) จัดทำโครงข่ายการท่องเที่ยวในกลุ่มพื้นที่ท่องเที่ยว เพื่อเป็นแนวทางการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวการประสานการท่องเที่ยวกับรูปแบบอื่นๆ และการถ่ายเทนักท่องเที่ยวให้กระจายตัวมากขึ้น

3.3) รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้นักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ ตามลักษณะและความสนใจในการท่องเที่ยว ภายในขอบเขตของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในรายการ

3.4) โฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามสภาพความเป็นจริง ความพร้อม และเชื่อมโยงข่ายการท่องเที่ยวทั้งภายใน และในภูมิภาคเอเชีย และอินโดจีนอย่างมีประสิทธิภาพ

3.5) สืบค้น ศึกษา และรวบรวมข้อมูลด้านตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับประเทศ และพื้นที่ท่องเที่ยวหลัก เพื่อติดตามการเคลื่อนไหวของกลุ่มนักท่องเที่ยว กิจกรรมการใช้จ่าย สังเกตพฤติกรรมกรท่องเที่ยว และประเมินความต้องการของตลาด

3.6) จัดทำคู่มือการขายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเน้นการแนะนำผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวมีวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง

3.7) ส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยว จำแนกตามกลุ่มเป้าหมายทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ รวมทั้งจำแนกตามกลุ่มเชื้อชาติและภูมิภาค

3.8) ประสานความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และผู้ควบคุมดูแลพื้นที่ท่องเที่ยว ให้มีทิศทางและแนวทางในการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ถูกต้องเหมาะสมร่วมกัน

3.9) ปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานระบบบริการนำเที่ยว ด้านการตลาด การจัดบริการก่อนการนำเที่ยว ระหว่างการท่องเที่ยว และมีการติดตามหลังการท่องเที่ยว โดยเน้นการให้ความสะดวกปลอดภัย ให้การศึกษาธรรมชาติ และวัฒนธรรม และการควบคุมพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตนในการเป็นนักท่องเที่ยวที่ดีมีคุณภาพ

3.10) สร้างเครือข่ายการส่งผ่านข้อมูลไปยังแหล่งท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยว เพื่อการประสานงานในการนำนักท่องเที่ยวเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในปริมาณ เวลา ที่เหมาะสมตามขีดความสามารถที่รองรับได้ รวมทั้งให้สามารถกระจายการนำเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีศูนย์กลางในการพัฒนาระบบข้อมูล ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และศูนย์กลางเครือข่ายในโครงการท่องเที่ยว

3.11) จัดให้มีองค์การความร่วมมือในกลุ่มธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศและมัคคุเทศก์ เพื่อการพัฒนาการบริการ การควบคุม ตรวจสอบติดตามและประเมินผล และการสร้างสิ่งจูงใจในรูปแบบรางวัลหรือฉลากรับรอง

3.12) จัดให้มีการสัมมนา ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน เพื่อการปรับปรุงการบริการ และพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากรในธุรกิจการบริการและชุมชนท้องถิ่น

3.13) จัดให้มีกลุ่มคุณภาพในระบบงานของธุรกิจบริการการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

3.14) ส่งเสริมการรวมกลุ่มของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความสนใจเฉพาะ การจัดระบบสมาชิก การให้เกียรติคุณนักท่องเที่ยวดีเด่น และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาบริการ

3.15) กำหนดรูปแบบมาตรฐาน และตัวชี้วัดคุณภาพของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริการนำเที่ยว และมัคคุเทศก์

## จ. กลยุทธ์การจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการ

### 1) แนวความคิด

โครงสร้างพื้นฐานและบริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ถือได้ว่าเป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานให้แก่นักท่องเที่ยวเช่นเดียวกับบริการในการท่องเที่ยวโดยทั่วไป หากแต่การบริการในรูปแบบนี้ จะมีความเข้มงวดในการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและสังคม เป็นบริการที่มีการเสริมความสมบูรณ์ในองค์ประกอบต่างๆ ตามปรัชญาของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังนั้นจึงมักมีขนาดของการพัฒนาในระดับปานกลาง-ต่ำ ตามขีดความสามารถในการรองรับของทรัพยากรการท่องเที่ยว ไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีความกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐานและบริการที่จำเป็น ได้แก่ เส้นทางคมนาคมเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งเส้นทางศึกษาธรรมชาติ การบริการที่พักในระดับโรงแรมจนถึงการตั้งเต็นท์ในพื้นที่ การบริการอาหาร และเครื่องดื่ม โครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ เท่าที่จำเป็น เช่น น้ำใช้ ไฟฟ้า การขนส่ง การสื่อสาร และการรักษาความปลอดภัย ภายใต้ความเหมาะสมของพื้นที่และการพัฒนาในพื้นที่นั้นๆ

กลยุทธ์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ เป็นภารกิจของผู้ให้บริการเจ้าของหรือผู้ควบคุมดูแลพื้นที่ หน่วยงานของรัฐ และในบางพื้นที่ประชาชนท้องถิ่นสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาโดยนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเข้าใจถึงขนาดการบริการที่อาจมีจำกัดตามสภาพด้วย

### 2) วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

#### 2.1) วัตถุประสงค์ของการโครงสร้างพื้นฐานและบริการ

เพื่อให้มีอุปทานด้านการบริการการท่องเที่ยวโดยรัฐและเอกชน ที่เพียงพอเหมาะสมตามสภาพความจำเป็นของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในระดับที่สามารถให้เกิดความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวตามสมควร ผู้ประกอบการมีรายได้เพียงพอ มีการกระจายผลประโยชน์สู่ท้องถิ่น โดยให้มีผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรน้อยที่สุด

#### 2.2) เป้าหมายของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ

2.2.1) มีบริการโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมเพียงพอ ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ได้รับการส่งเสริมการท่องเที่ยวทุกแห่ง

2.2.2) มีบริการที่ได้มาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

### 3) แนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

3.1) กำหนดประเภท มาตรฐาน และขนาดของโครงสร้างพื้นฐานและบริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไว้เป็นแนวทางและข้อกำหนดในการพัฒนา

3.2) ส่งเสริมการบริการที่มีคุณภาพ โดยให้มีมาตรฐานสากลด้านคุณภาพที่สากลยอมรับ เช่น ISO 9000 เป็นต้น

3.3) วางมาตรการกำกับ ดูแล และควบคุมการพัฒนาให้อยู่ในมาตรฐานที่กำหนด โดยใช้มาตรการด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วม และทางกฎหมาย โดยภาครัฐจัดให้มีการสนับสนุนส่วนที่เป็นพื้นฐานอย่างเหมาะสมเพียงพอ

3.4) ส่งเสริมการประกอบการที่ปฏิบัติตามแนวทางและข้อกำหนด โดยใช้มาตรการจูงใจที่เหมาะสม เช่น การให้รางวัล การใช้มาตรการทางภาษี และการจัดประกาศบริการที่ได้มาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco-service Label หรือ Green & Brown Label)

3.5) สนับสนุนการรวมกลุ่มบริการ ในเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3.6) ประสานให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศร่วม หรือเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดบริการการท่องเที่ยว

3.7) สนับสนุนการจัดบริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยประชาชนและชุมชนท้องถิ่น โดยการสร้างโอกาสทางกฎหมาย และทางสังคม จัดให้มีการรวมกลุ่ม สนับสนุนด้านเงินทุน และเพิ่มทักษะและขีดความสามารถในการประกอบการ

#### ฉ. กลยุทธ์การส่งเสริมการลงทุน

##### 1) แนวความคิด

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่ปัจจุบันเข้าใจว่าอาจยังให้ผลตอบแทนค่อนข้างต่ำ แต่สร้างความเชื่อมั่นได้ว่าการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นในสัดส่วนที่สูงกว่า การส่งเสริมการลงทุนจึงเป็นมาตรการที่สนับสนุนให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวที่กระจายผลตอบแทนสู่ท้องถิ่น หรือสนับสนุนการลงทุนของท้องถิ่นเองมากขึ้น นอกจากนี้ การส่งเสริมการลงทุนยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือที่ดีในการสร้างการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการบริการ การส่งเสริมและควบคุมให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์การส่งเสริมการลงทุน เป็นภารกิจที่รัฐบาลกลาง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรมสรรพากร สำนักงานประมาณ หรือสถาบันการเงินของรัฐ จะต้องมีส่วนร่วมสนับสนุนอย่างแข็งขัน

##### 2) วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

###### 2.1) วัตถุประสงค์ของการส่งเสริมการลงทุน

2.1.1) เพื่อสนับสนุนให้การลงทุนด้านบริการมีศักยภาพในการพัฒนาให้มีคุณภาพด้านการบริการ การรักษาสีสิ่งแวดล้อม และมีขีดความสามารถในการแข่งขัน

2.1.2) เพื่อสร้างโอกาสในการลงทุนของผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ในการประกอบกิจการรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสร้างขีดความสามารถในการพัฒนาอาชีพที่เกี่ยวข้อง

## 2.2) เป้าหมายของการส่งเสริมการลงทุน

มีมาตรการ กองทุน และองค์การส่งเสริมการลงทุนแก่ธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในระดับชาติและท้องถิ่น องค์การ ชุมชน และประชาชนท้องถิ่น ตลอดจนผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถให้บริการได้ตามสมควร ภายใต้กรอบที่จำกัดของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

### 3) แนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

3.1) สนับสนุนผู้ประกอบการที่มีการลงทุนได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพตรงตามหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้มาตรการทางด้านภาษี และการสนับสนุนผ่านกลไกของรัฐต่างๆ เพื่อให้การประกอบการได้รับผลตอบแทนตามควร

3.2) จัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการลงทุนธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนโดยองค์กรชุมชนและผู้ประกอบการในท้องถิ่น

3.3) พัฒนารูปแบบการลงทุนที่ก่อให้เกิดผลตอบแทนที่ดี มีกระบวนการกระจายรายได้ และสร้างการมีส่วนร่วมในการประกอบการ เช่น ระบบสหกรณ์ บริษัทร่วมทุน หรืออื่นๆ

3.4) ให้องค์กรพัฒนาเอกชนจัดหางบประมาณ เพื่อการสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การฟื้นฟูภูมิปัญญาชาวบ้านในด้านที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว

3.5) สนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชน ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวของรัฐ โดยลดข้อจำกัดทางด้านกฎ ระเบียบ และกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ

3.6) สนับสนุนการลงทุนผลิตอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ผลิตในประเทศไทยให้มีต้นทุนต่ำ เพื่อให้นักท่องเที่ยวและบริการต่างๆ สามารถจัดหามาใช้ได้อย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย และในราคาที่เหมาะสม

จากแนวความคิดที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้นำเสนอ กลยุทธ์การจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดังที่กล่าวไว้แล้วในขั้นต้น สามารถสรุปแนวคิด (ไพฑูริย์ พงศบุตร, 2546, 80-82) ได้ดังนี้

1) กลยุทธ์ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยวิธีการที่สำคัญ คือ

1.1) การสงวนรักษา ฟื้นฟู ควบคุมดูแลทรัพยากรในระบบนิเวศให้คงสภาพไว้ เพื่อสามารถนำมาเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยว ได้นานที่สุด หรือตลอดไป

1.2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวจำเป็นต้องได้รับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปด้วย โดยป้องกันและลดสาเหตุที่อาจทำให้เกิดปัญหามลพิษ

1.3) เจ้าของพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ได้แก่ ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว สถาบันต่างๆ ในสังคม องค์กรประชาชน และประชาชนในท้องถิ่น ต้องร่วมมือกันในการอนุรักษ์รักษาสภาพ ไม่ทำลาย

2) กลยุทธ์ด้านการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการการท่องเที่ยว มีวิธีการที่สำคัญ คือ มีความเข้มงวดในการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและทางสังคม โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริการการท่องเที่ยวนั้นจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม และมีความกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เส้นทางคมนาคมเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว เส้นทางศึกษาธรรมชาติ การบริการที่พัก การบริการอาหารและเครื่องดื่ม

3) กลยุทธ์ด้านการศึกษาและสื่อความหมายธรรมชาติ ประกอบด้วยวิธีการที่สำคัญ คือ

3.1) เป็นสื่อกลางทางการศึกษาและการเรียนรู้ด้านระบบนิเวศของนักท่องเที่ยว เพื่อที่จะสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม

3.2) มีการให้ข้อมูลก่อนการท่องเที่ยว การศึกษาระหว่างการท่องเที่ยว รวมทั้งการให้การศึกษเพิ่มเติมในภายหลังด้วย

3.3) ให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง และได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เช่น การสื่อความหมายธรรมชาติ การฝึกอบรม การเรียนรู้จากการเล่นปฏิบัติงานจริง กรณีศึกษา การเล่นเกม บทบาทสมมติ การอภิปราย

4) กลยุทธ์ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ประกอบด้วยวิธีการที่สำคัญ คือ

4.1) ให้ความสำคัญแก่ประชาชนในท้องถิ่น ในด้านที่จะมีบทบาทในการกำกับดูแลและควบคุมการท่องเที่ยวได้มากขึ้น และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี

4.2) ส่งเสริมให้ชุมชนพัฒนาตนเองเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชน และระหว่างชุมชนกับเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น ร่วมพัฒนาจุดขายต่างๆ ได้แก่ ที่พักอาศัย ภัตตาคาร การนำเสนอลูกค้าด้านวัฒนธรรม ศิลปะและประเพณีต่างๆ ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว

5) กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ประกอบด้วยวิธีการที่สำคัญคือ

5.1) จัดให้เกิดความสมดุลระหว่างความสามารถในการรองรับของพื้นที่ กับปริมาณนักท่องเที่ยว เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นทรัพยากรที่มีความอ่อนไหว อาจได้รับผลกระทบได้ง่าย หากมีนักท่องเที่ยวมากเกินไป

5.2) มุ่งส่งเสริมให้พัฒนาเป็นตลาดที่มีคุณภาพ ไม่ใช่พยายามเพิ่มปริมาณของนักท่องเที่ยวแต่เพียงอย่างเดียว

5.3) ให้มีการจัดบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ โดยให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว และควบคุมพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวให้อยู่ในกรอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

6) กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการลงทุน มีวิธีการที่สำคัญคือ รัฐบาลกลางและหน่วยงานของรัฐจะต้องมีส่วนร่วมสนับสนุนอย่างแข็งขัน ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริการ โดยคำนึงถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกิดการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นมากขึ้น

## 2.3 องค์ประกอบหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544, 24) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4 ประการ ดังนี้

2.3.1 องค์ประกอบด้านพื้นที่ เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น (Identity or Authentic or Endemic or Unique) รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ (Eco-system) ในพื้นที่นั้นๆ องค์ประกอบด้านพื้นที่จึงเป็นการท่องเที่ยวที่มีพื้นฐานอยู่กับธรรมชาติ (Nature-based tourism)

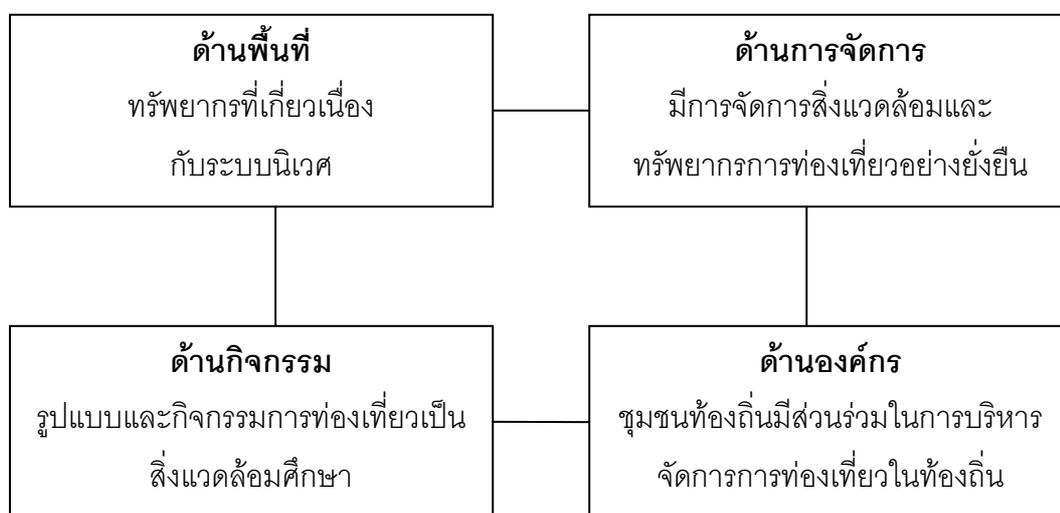
2.3.2 องค์ประกอบด้านการจัดการ เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยทรัพยากรท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยว และบริการท่องเที่ยว ที่มีรูปแบบการและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible travel) โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม มีการจัดการที่ยั่งยืน ครอบคลุมไปถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อม การป้องกันและกำจัดมลพิษ และควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต จึงเป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการอย่างยั่งยืน (Sustainable managed tourism) เพื่อให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

2.3.3 องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการเรียนรู้ (Learning process) โดยมีการให้การศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของ

แหล่งท่องเที่ยว เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ความประทับใจ เพื่อสร้างความตระหนัก และปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องต่อนักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อมศึกษา (Environmental education-based tourism)

2.3.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่มีการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนท้องถิ่น (Involvement of local community or People participation) ที่มีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ปฏิบัติตามแผน ได้รับประโยชน์ ติดตามตรวจสอบ ตลอดจนร่วมบำรุงรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวอันจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ในท้องถิ่น ทั้งการกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิตและการได้รับผลตอบแทนเพื่อกลับมาบำรุงรักษาและจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วย และในที่สุดท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ ท้องถิ่นในที่นี้เริ่มต้นจากระดับรากหญ้า (Grass root) จนถึงการปกครองส่วนท้องถิ่น อาจรวมไปถึงการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องจึงเป็นการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน (Community participation-based tourism)

องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนี้ สามารถแสดงความสัมพันธ์ได้ ดังภาพที่ 2



ภาพที่ 2 องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ  
ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544, 3)

## 2.4 การจัดการการบริการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การบริการการท่องเที่ยวที่สำคัญ ประกอบด้วย

2.4.1 สถานที่พัก ที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ โรงแรม รีสอร์ท แพ ที่พัก บังกะโล บ้านพักรับรอง บ้านอยู่อาศัย ฟาร์มหรือสวน เป็นต้น โดยสถานที่พักแรมนี้มีสิ่ง บริการเท่าที่จำเป็น แต่มีการจัดการดีพอสมควร มีการจ้างคนท้องถิ่น ประหยัดพลังงานและสภาพ กลมกลืนธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องการที่พักที่เหมาะสมกับที่ตั้งและระบบนิเวศด้วย โดยสถานที่พักที่ท้องถิ่นดำเนินการเองได้รับความนิยมมากขึ้น ซึ่งแตกต่างจากโรงแรมขนาดใหญ่ แม้มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี มีลักษณะเป็น Green Hotel แต่อาจไม่ได้เป็นการบริการการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สถานที่พักของอุทยานแห่งชาติบางแห่งมีเต็นท์และค่ายพัก ให้บริการนักท่องเที่ยวซึ่ง เหมาะสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการบริการที่จำเป็น ประหยัดพลังงาน มีการใช้วัสดุ ธรรมชาติในท้องถิ่น มีการลดผลกระทบ ส่วนในด้านคุณภาพอาจแตกต่างตามพื้นที่และขีด ความสามารถในการจัดการ

2.4.2 ร้านอาหาร ร้านค้า และนันทนาการ รวมถึงร้านขายของที่ระลึกหรือสินค้า พื้นเมือง ต้องเป็นการดำเนินการโดยประชาชนในท้องถิ่น และเป็นแหล่งผลิตหรือจำหน่ายที่เป็น เอกลักษณะ เพื่อเป็นการกระจายรายได้และสร้างความภาคภูมิใจ หวงแหวนทรัพยากรที่มีอยู่ใน ท้องถิ่น ส่วนการบริการอาหารส่วนใหญ่ผูกพันกับบริการที่พัก มีอาหารไทยเป็นหลักในการ ให้บริการในชุมชนต่างๆ มีร้านอาหารเปิดให้บริการนักท่องเที่ยวทั่วไป

2.4.3 การคมนาคมขนส่ง มีการบริการทั้งทางบก ทางเรือ ทางอากาศ เพื่อการขนส่ง นักท่องเที่ยวระหว่างแหล่งท่องเที่ยวหรือภายในแหล่งท่องเที่ยวเอง ซึ่งการจัดการขึ้นอยู่กับ ศักยภาพและขีดความสามารถในการรองรับ

2.4.4 การเผยแพร่และโฆษณา เป็นกระบวนการทางการตลาดประกอบด้วย การวิจัย ตลาด การจัดทำแผนตลาด การจัดทำอุปกรณ์เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริม การตลาด

### 2.4.5 กิจกรรมและบริการ

ก. มีกิจกรรมให้การศึกษาสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในโปรแกรมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นจุดขาย โดยสร้างความตระหนัก ให้พิจารณาด้านรูปแบบแสดงถึงความพยายามที่มีอยู่

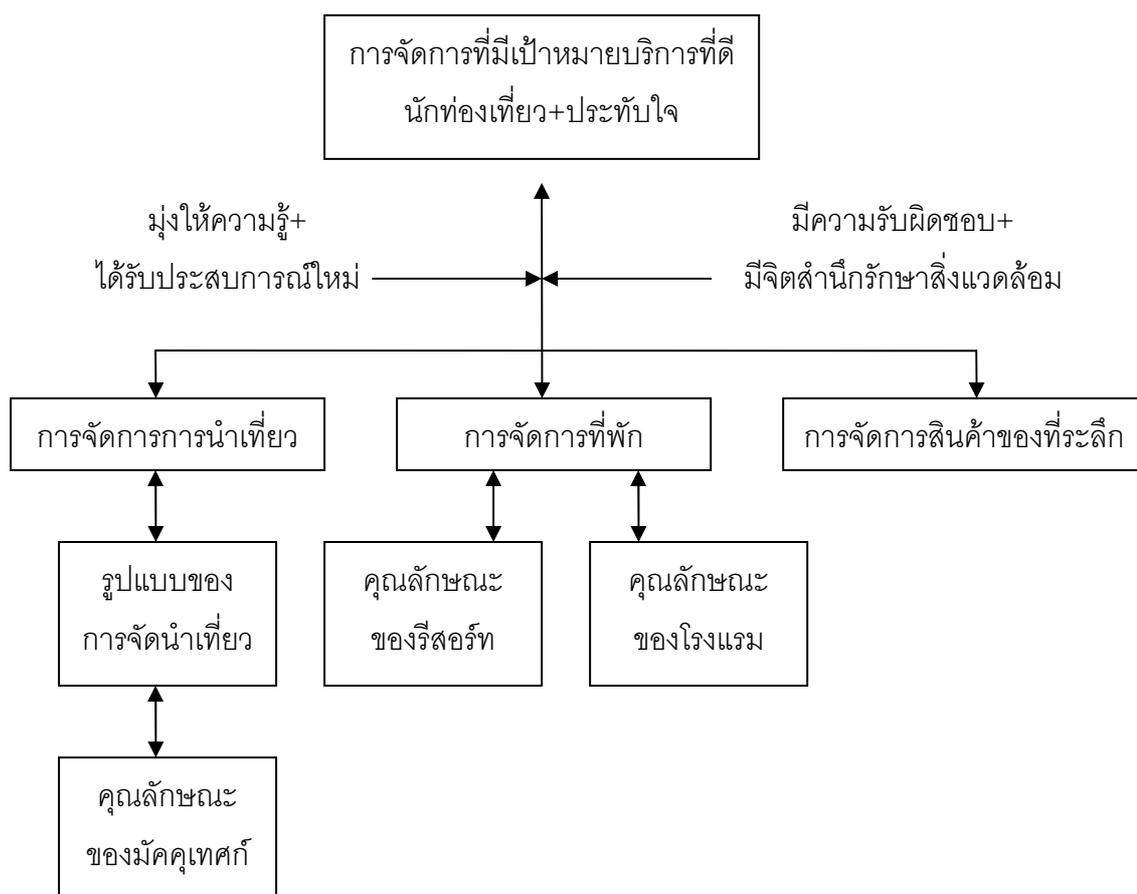
ข. มีการให้การศึกษาสอดคล้องกับโปรแกรม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี เพื่อให้ครอบคลุมและให้การศึกษาอย่างสมบูรณ์

ค. มีมัคคุเทศก์เฉพาะและจัดให้บริการตลอดเส้นทาง

ง. มีบริการอำนวยความสะดวกตามความเหมาะสม และสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว โดยพิจารณาว่าเป็นการบริการที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีการควบคุมพฤติกรรมทางลบของนักท่องเที่ยวด้วย

จากการบริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดังกล่าว ย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและทางลบต่อสถานะสิ่งแวดล้อม หากจะให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น จำเป็นต้องมีการป้องกันและร่วมกันอนุรักษ์ในขณะเดินทางท่องเที่ยว เพื่อลดผลกระทบจากการท่องเที่ยวให้น้อยที่สุด ตามหลักการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม

วิมล วิโรจพันธุ์ และคณะ (2548, 89) กล่าวถึงแนวคิดการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่าเป็นการจัดการที่มีเป้าหมายเพื่อการให้บริการที่ดีแก่นักท่องเที่ยว โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ดังภาพที่ 3 ดังนี้



ภาพที่ 3 แนวคิดการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ที่มา: วิมล วิโรจพันธุ์ และคณะ (2548, 95)

ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญของแนวคิดการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีรายละเอียดดังนี้

ก. การจัดการการนำเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (Natural-based Tourism) ที่มุ่งให้ความรู้การศึกษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Environmental Education-based Tourism) แก่นักท่องเที่ยวโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการ (Community Participial Management) เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความพึงพอใจประทับใจและประสบการณ์ใหม่นั้น ผู้ประกอบการจัดนำเที่ยวจะต้องคำนึงถึงหลักการจัดการ ดังนี้

1) คุณสมบัติของมัคคุเทศก์ จะต้องเป็นมัคคุเทศก์ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

1.1) มีความรอบรู้ในสถานที่ท่องเที่ยวนั้นเป็นอย่างดี

1.2) รักและรู้คุณค่าศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ

1.3) มีบุคลิกภาพและความประพฤติ เพื่อสร้างความศรัทธาและความประทับใจ ความเป็นมิตรไมตรีกับบุคคลทั่วไปและนักท่องเที่ยว

1.4) มีศีลธรรม กล้าตัดสินใจ และกำหนดจุดยืนของตนเอง เคารพหลักการและเหตุผล หมั่นพิจารณาตนเอง และมีทัศนคติที่ชัดเจนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

1.5) มีความสามารถในการสื่อความหมายการสื่อสารที่ดี แยกงานในการพูดและภาษาที่ใช้

1.6) เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ สังเกต อ่าน จด รู้จักถามและมีความคิดสร้างสรรค์

2) การจัดบริการอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว และมีการประสานประโยชน์ร่วมกันกับประชาชนในท้องถิ่น ในด้านการบริการด้านอื่นๆ ต้องมีการพัฒนาให้มีมาตรฐานสากล มีความปลอดภัยและเป็นมิตรไมตรี

3) การจัดรายการนำเที่ยว เป็นการให้ข้อมูลโดยควรแจ้งรายการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวชัดเจน เพื่อให้นักท่องเที่ยวเตรียมตัวเดินทางได้ถูกต้องมุ่งเน้นการให้ความรู้ การสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ จากการเดินทางและให้ข้อคิดกับนักท่องเที่ยวในการเดินทาง ซึ่งมีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

3.1) แจ้งกำหนดการเดินทางนับแต่การเดินทางถึงสิ้นสุดรายการ

3.2) แจ้งอุปกรณ์ของใช้ที่ให้บริการ ส่วนใดที่นักท่องเที่ยวจะต้องจัดเตรียมไปเอง รวมทั้งบริการอาหารและเครื่องดื่ม และแจ้งราคาค่าบริการรวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นๆ ด้วย

3.3) แนะนำแนวคิด ข้อควรพิจารณาแก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความรู้และประสบการณ์ท่องเที่ยวในพื้นที่นั้น

3.4) มัคคุเทศก์เป็นผู้รอบรู้ กรณีภาษาต่างประเทศจะต้องแจ้งความสามารถบริการภาษาด้วย

4) การมีส่วนร่วมโดยประชาชนในท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วม การจัดการร่วมคิด วางแผน ดำเนินการขายรายการ การได้รับผลประโยชน์อย่างเสมอภาคกัน การจัดการนี้ควรอยู่ในรูปแบบ คณะกรรมการ สหกรณ์ บริษัทชุมชน

ข. การจัดการที่พัก เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ต้องคำนึงถึงการจัดการที่ไม่เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การใช้ที่ดิน การใช้น้ำ การใช้พลังงาน และการจัดการสิ่งปฏิกูลเพื่อไม่ให้เกิดมลพิษ การออกแบบที่พักต้องมีส่วนส่งเสริมและคงไว้ต่อความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น คำนึงถึงประโยชน์การใช้สอย รักษาระบบนิเวศ และดึงดูดความสนใจต่อนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เข้าไปพักค้างแรมอย่างสะดวกสบาย รวมทั้งต้องพิจารณาถึงสิ่งต่างๆ ดังนี้

1) ข้อกำหนดลักษณะที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecolodge) การกำหนดลักษณะที่พักแรมให้ท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น เป็นข้อสรุปจากการประชุมนานาชาติ เรื่องการจัดการที่พักเพื่อรักษาระบบนิเวศครั้งที่ 2 (2<sup>nd</sup> International Ecdodge) ที่ประเทศคอสตาริกา เมื่อเดือนตุลาคม 2538 คือ

1.1) เป็นที่พักที่มีขนาดและองค์ประกอบขนาดเล็ก สะอาด ปลอดภัย ร่มรื่น  
1.2) ควรนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาปรับใช้ เน้นการประหยัดพลังงาน  
1.3) มีการบริหารจัดการเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม ต้องเน้นการจัดการขยะ การจัดการของเสีย เน้นการนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่

1.4) การออกแบบก่อสร้าง ควรใช้วัสดุในท้องถิ่นประกอบก่อน และมีรูปแบบสถาปัตยกรรมกลมกลืนกับสถาปัตยกรรมท้องถิ่น

1.5) มีการบริหารจัดการโดยครอบครัวหรือชุมชน

2) หลักการออกแบบที่พักในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แนวคิดในการออกแบบเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ควรนำมาพิจารณาในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเฉพาะถ้าพูดถึงการออกแบบก่อสร้างแหล่งที่พักเชิงนิเวศ เป็นแนวคิดด้านการอนุรักษ์ที่สนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด เกิดการสูญเสียน้อยที่สุดและเชื้อประโยชน์ต่อสภาพแวดล้อมอย่างยั่งยืน

การออกแบบที่พักรวมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น มีกลุ่มนักวิชาการและผู้ประกอบการวิชาชีพด้านการวางแผนและการออกแบบ ตลอดจนองค์กรและสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น The World Congress of the International Union of Architects (UIA), The American Institute of Architects (AIA), The International Council on Environmental Design (ICED) และองค์กรอื่นๆ ได้ร่วมกันกำหนดหลักการที่สำคัญในการออกแบบเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนี้

2.1) ตระหนักเสมอว่าไม่มีสิ่งใดที่สร้างขึ้นโดยมนุษย์จะคงอยู่ได้อย่างยั่งยืน และการออกแบบไม่สามารถแก้ไขปัญหาในทุกๆ เรื่อง จึงไม่ควรที่จะออกแบบเพื่อที่จะเอาชนะและ/หรือควบคุมธรรมชาติ หากแต่ควรปล่อยให้ธรรมชาติเป็นแม่บทหรือผู้ชี้นำการออกแบบ

2.2) ให้ความสำคัญกับสิทธิของมนุษย์และธรรมชาติอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้องค์ประกอบของทั้งสองส่วนอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อหนุน และสามารถคงไว้ซึ่งความหลากหลายของกันและกันอย่างยั่งยืน

2.3) ออกแบบให้มีการใช้พลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า

2.4) เคารพในความสัมพันธ์ระหว่างจิตวิญญาณ สิ่งที่มีคุณค่าทางจิตใจกับวัตถุ และพิจารณาองค์ประกอบทุกส่วนทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมภายในชุมชน สังคมที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบ

2.5) สร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่าในระยะยาว ไม่สร้างปัญหา หรือผลกระทบในการบำรุงรักษา การบริหารจัดการตลอดจนปัญหาด้านความปลอดภัยให้กับคนรุ่นหลังต้องรับผิดชอบ

2.6) ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ เพื่อเชื่อมโยงภายในระหว่างองค์ประกอบทุกส่วนของระบบธรรมชาติและผลกระทบจากการออกแบบต่อองค์ประกอบแต่ละส่วนทุกระดับ

2.7) คำนึงถึงผลทั้งทางตรงและทางอ้อมของการพัฒนา อันเป็นผลมาจากการออกแบบต่อความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์และระบบธรรมชาติ

2.8) สนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรในการพัฒนาอย่างคุ้มค่าและไม่มีของเสีย

ค. การจัดการสินค้าของที่ระลึก คุณลักษณะของสินค้าที่ระลึกที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีดังนี้

1) สินค้าของที่ระลึกจำพวกของกิน ทั้งอาหาร ขนม ของกินเล่น ของสดและของแห้ง นั้นควรเป็นสินค้าที่ได้รับมาตรฐาน การรับรองด้านความสะอาดและสุขอนามัย ติดฉลากการรับรองจากสำนักงานมาตรฐานสินค้า (สมก.) สำนักงานอาหารและยา (อย.) มาตรฐานสากลจากสำนักราชมนตรี พร้อมทั้งวันหมดอายุกำกับอยู่ด้วย

2) สินค้าของที่ระลึกจำพวกของใช้ของประดับที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาตินั้น ควรเป็นของที่สามารถผลิตปลูกได้ตามธรรมชาติที่ปราศจากมลพิษต่างๆ เช่น ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ควรเป็นผลิตภัณฑ์ที่พอกย้อมจากสีธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์เครื่องจักรสานที่ย้อมสีเช่นกัน ควรพอกย้อมจากสีธรรมชาติ เช่น เครื่องจักสานไม้ไผ่ เครื่องจักสานหวาย เครื่องจักสานจากต้นจูด กก และไบลาน ฯลฯ

3) การผลิตสินค้าที่ระลึกเพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ผู้ผลิตต้องคำนึงถึงการรักษาระบบนิเวศไว้อย่างยั่งยืน โดยหลีกเลี่ยงการนำวัสดุที่เป็นส่วนประกอบของธรรมชาติในแต่ละระบบนิเวศมาผลิตเป็นสินค้าของที่ระลึก เช่น ซากพืชและสัตว์ที่มีกฎหมายคุ้มครองว่าเป็นชนิดหายาก จำพวก เกววัลย์ (บันไดลิง) กระดองเต่า งาช้าง หนังสัตว์ เขี้ยวสัตว์ เปลือกหอย กัลปังหาและปะการัง ฯลฯ

## 2.5 ประเภทของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

2.5.1 กลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไปที่ต้องการชื่นชมธรรมชาติ (Casual Tourists) เพื่อเป็นการเสริมความหลากหลายให้กับประสบการณ์ในการท่องเที่ยวของตน

2.5.2 กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้รักธรรมชาติ (Nature Tourists)

2.5.3 กลุ่มนักท่องเที่ยวธรรมชาติวิทยา (Naturalists) ซึ่งมีจุดประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ พืช สัตว์ สิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศหนึ่งๆ

กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ชอบแสวงหาความตื่นเต้น และแปลกใหม่ (Mainstream Nature Tourists) ในสภาพป่าที่ห่างไกลความเจริญและมีความลำบากในการเข้าถึง เช่น การเดินป่าและตั้งแคมป์ในจังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทย ฯลฯ

ความสนใจของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นกลุ่มของผู้เดินทางที่แสวงหากิจกรรมให้มีประสบการณ์ที่หลากหลายมากขึ้น เป็นประสบการณ์จากการเรียนรู้ เรียนรู้ทั้งธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิตของชุมชน และมีจิตสำนึกต่อการรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยคุณลักษณะของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศมี ดังนี้

1) เป็นผู้ที่ไม่รู้ใฝ่เรียน ถือว่าคุณค่าของการเรียนรู้ช่วยเพิ่มพูนคุณภาพชีวิต เรียนรู้วิถีชีวิตวัฒนธรรมของผู้คน มีความรู้ทางธรรมชาติวิทยา และระบบนิเวศของท้องถิ่นนั้นๆ

2) มีความอดทน คำนึงถึงคุณภาพชีวิต สุขอนามัย ที่พักสะอาด อาหารมีคุณค่าทางโภชนาการ มีประโยชน์ต่อร่างกาย

3) มีความอ่อนไหว เพราะบาง มีจิตสำนึกต่อการรักษาคุณค่าคุณภาพสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมท้องถิ่น ห่วงใยต่อการเกิดผลกระทบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อม

4) มีความประทับใจและสุนทรียภาพ สุนกสนาน ตื่นเต้น ซาบซึ้ง แปลกใจ และมีความทรงจำที่ดี กลุ่มที่ชอบวัฒนธรรมมีความสนใจเป็นพิเศษ อาทิ ชมโบราณสถาน การแสดงพื้นบ้าน ดนตรีพื้นบ้าน เรียนรู้การทำอาหาร

5) มีอาชีพมั่นคง ต้องการความปลอดภัยต่อการเดินทางประกันชีวิตและทรัพย์สิน

6) เมื่อไปเที่ยวท้องถิ่นใด ประสงค์ที่จะสร้างสัมพันธภาพร่วมกันพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สร้างมิตรไมตรีร่วมกัน

7) การเตรียมตัวเดินทางของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวที่ดี เตรียมตัวล่วงหน้า โดยหาข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เช่น หนังสือคู่มือท่องเที่ยว จาก ข้อมูล Internet และ E-mail, E-Tourist และ E-Commerce ซึ่งนักท่องเที่ยวนิยมจองการเดินทางเองโดยผ่านอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ โทรสาร โดยตรงถึงผู้บริการ ไม่นิยมจองการเดินทางผ่านบริษัทนำเที่ยว

## 2.6 กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544, 39-40) ได้กล่าวถึงกระบวนการของการท่องเที่ยวไว้ว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในแต่ละแห่ง เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ เพลิดเพลิน มีความสุขและปลอดภัยจากการท่องเที่ยวหรือนันทนาการนอกเวลาตามปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้ความสำคัญต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง เพราะกิจกรรมต่างๆ นั้นจะเป็นสื่อกลางนำการท่องเที่ยวไปสู่เป้าหมายได้ กิจกรรมที่เหมาะสม จึงควรเป็นกิจกรรมที่เน้นการศึกษาหาความรู้ในระบบนิเวศและวัฒนธรรมในท้องถิ่นควบคู่ไปกับการได้รับความเพลิดเพลิน ทั้งนี้ต้องเป็นกิจกรรมที่มีผลกระทบน้อยที่สุดหรือเป็นผลกระทบที่สามารถป้องกันหรือแก้ไขได้

กิจกรรมการท่องเที่ยวโดยทั่วไปอาจจำแนกเป็นกิจกรรมที่เน้นการพักผ่อนหย่อนใจ การแสดงออกและเน้นการศึกษาหาความรู้ จากการทบทวนกิจกรรมในการท่องเที่ยวทั้งสิ้น 28 กิจกรรม พบว่าเป็นกิจกรรมประเภทที่เน้นการแสดงออกมากที่สุด รองลงมา คือ กิจกรรมในการแสวงหาความรู้ กิจกรรมต่างๆ นี้อาจมีความเหลื่อมซ้อนหรือสามารถร่วมปฏิบัติกันได้ แต่การประกอบกิจกรรมอาจมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจกรรมที่ต่างกัน

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แบ่งออกเป็น 3 หมวด รวม 19 กิจกรรม ประกอบด้วย

2.6.1 กิจกรรมเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ 9 กิจกรรม ได้แก่

- ก. กิจกรรมการเดินป่า
- ข. กิจกรรมศึกษาธรรมชาติ
- ค. กิจกรรมส่องสัตว์/ดูนก
- ง. กิจกรรมเที่ยวน้ำตก/เที่ยวถ้ำ
- จ. กิจกรรมล่องแพ/ล่องเรือยาง
- ฉ. กิจกรรมขี่ม้า/นั่งช้าง
- ช. กิจกรรมพายเรือ (แคนู เรือคายัค เรือใบ กระดานโต้ลม)
- ซ. กิจกรรมดำน้ำดูปะการัง (น้ำตื้น น้ำลึก)
- ณ. กิจกรรมตั้งแคมป์

2.6.2 กิจกรรมกึ่งนิเวศ 5 กิจกรรม ได้แก่

- ก. กิจกรรมถ่ายรูป บันทึกภาพ/เสียง
- ข. กิจกรรมปั่น/ไต่เขา
- ค. กิจกรรมศึกษาท้องฟ้า
- ง. กิจกรรมขี่จักรยานท่องเที่ยว (เสือภูเขา)
- จ. กิจกรรมตกปลา

2.6.3 กิจกรรมส่งเสริมทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ 5 กิจกรรม ได้แก่

- ก. กิจกรรมชมความงาม ความเก่าแก่ ลักษณะเฉพาะตัว ของแหล่งประวัติศาสตร์
- ข. กิจกรรมศึกษาเรียนรู้ ประวัติ ความเป็นมาของแหล่งโบราณคดีและประวัติศาสตร์
- ค. กิจกรรมศึกษาชื่นชม งานศิลปกรรมและวัฒนธรรม
- ง. กิจกรรมร่วมกิจกรรม เรียนรู้พฤติกรรมของผู้คน
- จ. กิจกรรมการศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึก และสินค้าพื้นเมือง

กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้มีลักษณะเฉพาะเหมาะสมกับบางพื้นที่ และบางกลุ่มนักท่องเที่ยว ซึ่งมีวัตถุประสงค์ต่างกัน มีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกหรือเครื่องมือต่างกัน รวมทั้งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระดับที่ต่างกันด้วย ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าว เมื่อพิจารณาประกอบกับกรอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถประเมินความเหมาะสมในการจัดเป็นกิจกรรม

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ ซึ่งกิจกรรมที่มีแนวโน้มเป็นกิจกรรมเชิงนิเวศหรือกึ่งนิเวศ จะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับระบบนิเวศในพื้นที่เกี่ยวข้องกับประชาชนหรือชุมชนในท้องถิ่นค่อนข้างมาก กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความเหมาะสมจะต้องมีการจัดการที่ลดผลกระทบด้วย หากปราศจากมาตรการลดผลกระทบที่ดีแล้ว กิจกรรมเหล่านี้จะเป็นตัวเร่งการทำลายทรัพยากรให้เสียหายเร็วยิ่งขึ้น

### 3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดท่องเที่ยว

ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ในตลาดท่องเที่ยว หมายถึง องค์ประกอบหลายๆ อย่างที่ผู้วางแผนทางการตลาดท่องเที่ยวใช้เป็นเครื่องมือหรือกลยุทธ์ทางการตลาด ซึ่งสามารถนำส่วนประสมทางการตลาดบริการ 8P's มาใช้ เพื่อให้วัตถุประสงค์ทางการตลาดประสบความสำเร็จ (อดุลย์ จาตุรงค์กุล และคณะ, 2546, 12-14) ได้แก่

**3.1 ผลิตภัณฑ์ (Product)** หมายถึง สินค้าและบริการท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวประกอบด้วย สถานที่ แหล่งท่องเที่ยว การบริการ และการจัดแพ็คเกจท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวมักเป็นสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้แต่เป็นในรูปของนามธรรม ที่สามารถรับรู้ได้จากความรู้สึก ที่เน้นการบริการให้เกิดความพึงพอใจ ความเชื่อถือ เมื่อสร้างความประทับใจ ก็จะทำให้ลูกค้าต้องนำเสนอในจุดเด่นของรายการนำเที่ยวของตน ในกรณีการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้รื้อฟื้น หมายถึง การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม การจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการท่องเที่ยว และ การส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว

**3.2 ราคา (Price)** หมายถึง ราคาของสินค้าและบริการท่องเที่ยวที่เสนอขายนักท่องเที่ยว ราคาต้องจูงใจ และสามารถตอบสนองความต้องการของคนหลายกลุ่ม หรือราคาต้องสอดคล้องกลุ่มเป้าหมาย ราคาต้องไม่สูงหรือไม่ต่ำกว่าคู่แข่งเกินไป ในกรณีการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้รื้อฟื้น หมายถึง อัตราค่าธรรมเนียมในการเข้าชมอุทยาน ซึ่งกำหนดโดยตรงจากกรมอุทยานแห่งชาติฯ และยังรวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น การส่งเสริมการลงทุน ในกรณีที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก การจัดการที่พัก เป็นต้น

**3.3 ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)** คือ สถานที่หรือช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าทางการท่องเที่ยวที่ผู้ผลิตจะไปเสนอขายแก่ผู้บริโภค หรือนักท่องเที่ยวในเวลาและสถานที่ที่เหมาะสม ได้แก่ การออกนิทรรศการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสได้รับรู้ถึงสถานที่ท่องเที่ยวและแพ็คเกจทัวร์ต่างๆ นอกจากนั้นจะต้องเข้าถึงได้ง่าย และมีหลายช่องทาง เช่น การจัดบูธออกงานไทยเที่ยวไทยในโอกาสต่างๆ สินค้าก็จะถูกส่งไปขายผ่านตัวกลางหรือสามารถขายตรงให้กับนักท่องเที่ยว เป็นต้น ในกรณีการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้รื้อฟื้น หมายถึง การส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว

### 3.4 การส่งเสริมการตลาดและการให้การศึกษาลูกค้า (Promotion and Education)

เป็นการกระตุ้นให้เกิดการส่งเสริมการซื้อผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ผู้จัดการรายการหรือบริษัทต้องมีกระบวนการที่จะนำส่วนประสมทางการตลาด เข้ามาใช้เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยวให้เกิดความสนใจ ซึ่งสาระสำคัญ คือ ทำอย่างไรที่จะให้นักท่องเที่ยวรู้จักหรือสนใจสินค้ามากที่สุด ไม่มีโปรแกรมการตลาดใดจะสำเร็จลงได้โดยปราศจากโปรแกรมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพองค์ประกอบนี้มีบทบาทสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ให้ข่าวสารและคำแนะนำที่จำเป็น จูงใจกลุ่มเป้าหมายให้เห็นถึงความดีของผลิตภัณฑ์ และส่งเสริมให้ลูกค้าก่อปฏิริยาเมื่อถึงเวลาอันควร ในการตลาดบริการการสื่อสารส่วนมากมีลักษณะคล้ายกับการอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกลุ่มลูกค้าใหม่ บริษัทอาจต้องให้ความรู้แก่ลูกค้าเกี่ยวกับคุณประโยชน์ของบริการ สถานที่และเวลาที่จะใช้บริการ รวมถึงวิธีการเข้าร่วมในกระบวนการส่งมอบบริการอย่างได้ผล การสื่อสารอาจทำโดยตัวบุคคล เช่น พนักงานขาย ผู้ให้การฝึกอบรม หรือผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร แผ่นพับ และเว็บไซต์ (Web site) ในกรณีการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้รณรงค์ หมายถึง การให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม และ การส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว

**3.5 บุคคล (People)** ผลิตภัณฑ์บริการทั้งหลายขึ้นอยู่กับการทำงานที่บุคคลปฏิบัติต่อกันสองฝ่าย (Interaction) คือ ระหว่างลูกค้ากับพนักงานของบริษัท สภาพของการปฏิบัติต่อกันสองฝ่ายมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของลูกค้าในด้านคุณภาพของบริการเป็นอย่างมาก ลูกค้ามักตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของบริการที่เขาได้รับจากการประเมินบุคคลที่เป็นผู้ให้บริการ บริษัทที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่มักทุ่มเทความพยายามอย่างมากกับการรับและคัดเลือกพนักงาน การฝึกอบรม การจูงใจพนักงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ทำหน้าที่ติดต่อโดยตรงกับลูกค้า ในกรณีการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้รณรงค์ หมายถึง การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น การให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก และ การจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการท่องเที่ยว

**3.6 กระบวนการ (Process)** ในการสร้างและส่งมอบสินค้าองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ไปยังลูกค้า นั้น ต้องมีการออกแบบและจัดขบวนการในเชิงปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพทกระบวนการนั้นสามารถอธิบายได้ว่า เป็นวิธีการลำดับขั้นตอนซึ่งระบบการบริการต้องดำเนินไป กระบวนการผลิตบริการที่ออกแบบมาไม่ดีมักสร้างความไม่พอใจให้ลูกค้า เนื่องจากอาจมีความล่าช้า มีขั้นตอนมาก และมีประสิทธิภาพในการบริการต่ำ ในขณะที่เดียวกันกระบวนการผลิตบริการที่ไม่ดีก็ส่งผลกระทบต่อพนักงานที่ให้บริการแก่ลูกค้า (Front line staff) ในการทำงาน สิ่งเหล่านี้จะ

ส่งผลถึงคุณภาพของผลผลิตในการบริการและความล้มเหลวในการบริการในที่สุด ในกรณีการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนัย หมายถึง การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม การให้การศึกษและสร้างจิตสำนึก และ การจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการท่องเที่ยว

**3.7 ผลิตภาพและคุณภาพ (Productivity and Quality)** องค์ประกอบเหล่านี้โดยมากมักพิจารณาแยกกันทีละส่วน แต่ไม่ควรพิจารณาองค์ประกอบเหล่านี้แยกกันโดยเด็ดขาด การปรับปรุงผลผลิตเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้การควบคุมต้นทุนมีประสิทธิภาพ แต่ผู้บริหารต้องระวังไม่ให้มีการลดคุณภาพและระดับบริการลงอย่างไม่เหมาะสมจนลูกค้าเกิดความไม่พอใจ คุณภาพของบริการตามที่ถูกค้ำกำหนดเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจะให้เห็นความแตกต่างในตัวผลิตภัณฑ์ ธุรกิจจำเป็นต้องมีการรักษาระดับบริการ เพื่อสร้างให้ผู้บริโภคพอใจและเกิดความภักดีในการใช้บริการ อย่างไรก็ตามการลงทุนปรับปรุงคุณภาพโดยปราศจากความเข้าใจถึงต้นทุนที่เพิ่มขึ้นและรายได้ที่เพิ่มขึ้น อาจทำให้บริษัทมีความสามารถในการทำกำไรพร้อม ๆ กับมีความเสี่ยงสูงในเวลาเดียวกัน ในกรณีการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนัย หมายถึง การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว และ การจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการท่องเที่ยว

**3.8 หลักฐานที่เป็นตัววัตถุ (Physical Evidence)** รูปร่างของตัวตึก สวนย่อม พาหนะเฟอร์นิเจอร์ตกแต่ง เครื่องมือ สมาชิกที่เป็นพนักงาน ป้าย วัสดุสิ่งพิมพ์ และสิ่งเร้าที่มองเห็นด้วยตาเปล่า ทั้งหมดนี้เป็นหลักฐานเสริมที่มองเห็นได้ และแสดงถึงรูปแบบและคุณภาพบริการของบริษัท ธุรกิจด้านบริการจำเป็นต้องบริหารหลักฐานที่เป็นตัววัตถุอย่างรอบคอบ เนื่องจากอาจมีผลกระทบต่อความประทับใจและความรู้สึกของลูกค้าได้ ในบริการที่มีองค์ประกอบที่จับต้องได้ ในกรณีการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนัย หมายถึง การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม การให้การศึกษและสร้างจิตสำนึก การส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว และ การจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการท่องเที่ยว

## 4. ข้อมูลอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น

### 4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น

อุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น มีพื้นที่ครอบคลุมท้องที่อำเภอบ้านนาสาร อำเภอเวียงสระ และ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สภาพป่าส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบชื้น มีสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด และมีจุดเด่นตามธรรมชาติที่สวยงาม เช่น หน้าผา ถ้ำ น้ำตก ตลอดจนมีหลักฐานทางด้านประวัติศาสตร์การสู้รบที่เหลืออยู่ เช่น ค่ายบังเกอร์ อุโมงค์ มีเนื้อที่ประมาณ 265,625 ไร่ หรือ 425 ตารางกิโลเมตร ในอดีตเขาช่องช้างเคยเป็นฐานที่มั่นของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) เพราะภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน

ในปี พ.ศ. 2508 ทางราชการเริ่มเข้าทำการปราบปราม แต่ความยากลำบากต่อการเข้าสู่พื้นที่ทำให้กองกำลังของ พคท. เติบโตขึ้นกว่าเดิมมาก ในปี พ.ศ. 2514 – พ.ศ. 2516 ทางราชการจึงทำการปราบปรามอย่างหนักและต่อเนื่อง แต่สภาพเหตุการณ์และสภาพพื้นที่เป็นอุปสรรคทำให้การปราบปรามไม่ได้ผลเต็มที่ ทำให้หมู่บ้านช่องช้างกลายเป็นหมู่บ้านปิดอยู่ภายใต้อิทธิพลของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ในปีต่อๆ มา มีเหตุการณ์การต่อสู้ที่สำคัญหลายครั้ง อาทิ พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต ถูกลอบปลงพระชนม์ขณะประทับอยู่บนเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์ เหตุการณ์สังหาร นายสวัสดิ์ พันเกษม รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปี พ.ศ. 2520 และการปล้นสะดมรถที่สถานีพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปี พ.ศ. 2522 ทำให้ราษฎรในจังหวัดสุราษฎร์ธานีขวัญเสียหวาดผวาลี้ภัยต่อความตายมาตลอด

ต่อมา พลเอกหาญ ลีนานนท์ แม่ทัพภาคที่ 4 ได้ใช้แผนปฏิบัติการ “ได้ร่มเย็น” เข้าปราบปราม พคท. ในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2525 ได้ใช้กำลังจากกองทัพแห่งชาติอันประกอบด้วย ข้าราชการทหาร ตำรวจ และ พลเรือน กระทำการกวาดล้างครั้งใหญ่ ในครั้งนั้นใช้เวลาเพียง 10 วัน ก็สามารถปราบปรามได้สำเร็จและใช้เวลาอีกประมาณ 3 เดือน ในการเคลียร์พื้นที่และยึดค่ายใหญ่ๆ อาทิ ค่าย นปถ.508 ค่าย 511 และค่ายบริวารต่างๆ จนกระทั่งในวันที่ 1 มิถุนายน 2525 ทางราชการได้ประกาศให้ประชาชนเข้าไปประกอบอาชีพในพื้นที่ที่อยู่อาศัยเดิมต่อไปได้ตามปกติ

ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2526 กองอุทยานแห่งชาติได้รับแจ้งจาก นายทวี พูนผล ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2 (เกาะแตน) ตำบลตลิ่งงาม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ นายไพบูลย์ เศรษฐมาลันนท์ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง ว่าที่บริเวณเขาช่องช้าง อำเภอ

บ้านนาสาร มีน้ำตกขนาดใหญ่หลายแห่งสวยงามมาก กองอุทยานแห่งชาติจึงได้ทำการสำรวจเบื้องต้น ประกอบด้วยสำนักงานป่าไม้เขตสุราษฎร์ธานี ได้มีหนังสือ ที่ กษ 0714 (สฎ)/2041 ลงวันที่ 29 มีนาคม 2526 ส่งรายงานผลการสำรวจน้ำตกเหมืองทวด ตั้งอยู่ที่บ้านเหมืองทวด หมู่ที่ 2 ตำบลลำพูน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีความสวยงามตามธรรมชาติ โดยขอให้จัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ ต่อมาสภาตำบลลำพูน อำเภอบ้านนาสาร ได้มีหนังสือลงวันที่ 28 มกราคม 2530 ผ่าน นายพาสกร จรุงรัตน์ และนายสุทธิพร โปธิ์เพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีหนังสือลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2530 ถึง พลเอกหาญ ลีนาพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอให้ทางราชการสนองความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลลำพูน อำเภอบ้านนาสาร ได้จัดตั้งอุทยานแห่งชาติขึ้นในท้องที่บ้านปลายน้ำเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลลำพูน อำเภอบ้านนาสาร ซึ่งมี “น้ำตกหนานดาตฟ้า” ที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ กรมป่าไม้จึงได้มีคำสั่ง ที่ 492/2530 ลงวันที่ 20 มีนาคม 2530 ให้นายสมควร หิรัญสวัสดิ์ เจ้าพนักงานป่าไม้ 4 ไปทำการสำรวจเบื้องต้นบริเวณป่าสงวนแห่งชาติ คลองน้ำเฒ่า ท้องที่ตำบลลำพูน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี และในพื้นที่อำเภอและจังหวัดใกล้เคียง

ปรากฏว่า ในบริเวณดังกล่าวมีสภาพพื้นที่สวยงามและมีจุดเด่นทางธรรมชาติหลายแห่ง ตลอดจนมีประวัติศาสตร์การสู้รบกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยในอดีตมา เหมาะสมที่จะจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ ตามรายงานผลการสำรวจลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2530 กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ จึงดำเนินการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติได้พร้อมเย็นขึ้น โดยนำชื่อของ “ยุทธการได้พร้อมเย็น” มาเป็นมงคลนามของอุทยานแห่งชาติแห่งนี้ ปัจจุบันอุทยานแห่งชาติได้พร้อมเย็น ได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 แล้ว ประกอบด้วยพื้นที่ทั้งหมด 265,625 ไร่ โดยได้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดที่ดินป่าไชยครามป่าวัดประดู่ แปลงที่สอง และป่าคลองน้ำเฒ่า ในท้องที่ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ ตำบลทุ่งเตา ตำบลลำพูน ตำบลพรุพี อำเภอบ้านนาสาร และตำบลบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 108 ตอนที่ 245 ลงวันที่ 31 ธันวาคม 2534 เป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 73 ของประเทศไทย

#### 4.2 แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจของอุทยานแห่งชาติได้พร้อมเย็น

อุทยานแห่งชาติได้พร้อมเย็นมีพื้นที่ครอบคลุมท้องที่อำเภอบ้านนาสาร อำเภอกาญจนดิษฐ์ และอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สภาพป่าส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบชื้น มีสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด และมีจุดเด่นตามธรรมชาติ

ที่สวยงาม เช่น หน้าผา ถ้ำ น้ำตก ตลอดจนมีหลักฐานทางด้านประวัติศาสตร์การสู้รบที่เหลืออยู่ เช่น ค่ายบังเกอร์ และอุโมงค์ เป็นต้น และเพื่อเปิดโอกาสให้สภาพธรรมชาติ สภาพแวดล้อมได้มีการพักฟื้นตัว และเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติจึงมีกำหนดปิดการท่องเที่ยวประจำปี บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นน้ำตกทั้งหมดของอุทยานแห่งชาติได้รื้อฟื้น และเส้นทางศึกษาธรรมชาติระยะไกล เขาหนองและสันเขื่อน โดยปิดระหว่างวันที่ 15 ส.ค. - 30 พ.ย. ของทุกปี สถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานแห่งชาติได้รื้อฟื้นที่น่าสนใจ ได้แก่

4.2.1 เขาหนอง เป็นภูเขาที่สูงที่สุดในจังหวัดสุราษฎร์ธานี สูงประมาณ 1,530 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีอากาศหนาวเย็น เมฆหมอกปกคลุมยอดเขาตลอดปี พันธุ์ไม้เป็นป่าดิบชื้นและป่าดิบเขา มีมอสและตะไคร่น้ำเกาะตามลำต้นไม้ บนยอดเขามีพันธุ์ไม้หายาก เช่น บัวแฉกใบใหญ่ กิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ชมพรรณไม้ ชมทิวทัศน์ แค้มป์ปิ้ง เดินป่าระยะไกล ดูนก คูผีเสื้อ

4.2.2 ถ้ำขมิ้น เป็นถ้ำหินปูน มีขนาดกว้างใหญ่มาก มีหินงอกหินย้อยที่สวยงามและเป็นที่อยู่อาศัยของค้างคาวจำนวนมาก ภายในถ้ำได้จัดเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ระยะทาง 1,250 เมตร ถ้ำขมิ้นตั้งอยู่บริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ รย.5 (ถ้ำขมิ้น) ในเขตเทศบาลตำบลนาสาร อำเภอบ้านนาสาร กิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ การเที่ยวถ้ำ/ธรณีวิทยา

4.2.3 ถ้ำปลา เป็นถ้ำหินปูนขนาดใหญ่ เป็นถ้ำน้ำลอดทะเลใต้ภูเขา ยาวประมาณ 1 กิโลเมตร ทะลุจากภูเขาด้านตะวันออกสู่ด้านตะวันตก มีคูหาขนาดใหญ่ที่มีหินงอกหินย้อยสวยงาม อยู่ใกล้กับถ้ำขมิ้น กิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ การเที่ยวถ้ำ/ธรณีวิทยา

4.2.4 ถ้ำเหมก เป็นถ้ำหินปูนไม่กว้างมากแต่มีเพดานถ้ำสูง ภายในถ้ำมีผีเสื้อหลวงเกาะ ทำรังเป็นจำนวนมากทุกปี ถ้ำนี้อยู่ใกล้กับน้ำตกคาดฟ้า ตั้งอยู่ในท้องที่ หมู่ที่ 7 ตำบลลำพูน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี กิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ การเที่ยวถ้ำ/ธรณีวิทยา

4.2.5 น้ำตกคาดฟ้า เป็นน้ำตกที่มีขนาดใหญ่และสูงที่สุดในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มี 22 ชั้น ชั้นสูงสุดมีหน้าผาสูงชันประมาณ 80 เมตร ในฤดูฝนน้ำตกจะมีน้ำมากไหลพรั่งพรูเต็มหน้าผาดูราวกับไหลลงมาจากปากฟ้า จึงได้ชื่อว่า “น้ำตกคาดฟ้า” ตั้งอยู่ในท้องที่ หมู่ที่ 7 ตำบลลำพูน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี บริเวณน้ำตกคาดฟ้าเป็นป่าดิบชื้นสภาพสมบูรณ์ มีต้นไม้สูงใหญ่จำนวนมาก ส่วนตามพื้นล่างก็มีเฟิร์น หวาย ขึ้นหนาแน่น กิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ เทียน้ำตก

4.2.6 น้ำตกเหมืองทวด เป็นน้ำตกที่รู้จักกันแพร่หลายในเขตอำเภอบ้านนาสาร มี 7 ชั้น ชั้นสูงสุดสูงประมาณ 20 เมตร บริเวณน้ำตกर्मรีนมีแอ่งน้ำสวยงาม ตั้งอยู่ในท้องที่บ้าน

เหมืองทวด หมู่ที่ 1 ตำบลเพิ่มพูนทรัพย์ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี กิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ เที่ยวน้ำตก

4.2.7 น้ำตกคลองคันเบ็ด เป็นน้ำตกที่สวยงามมาก มีจำนวน 7 ชั้น ชั้นสูงสุดสูงประมาณ 20 เมตร บริเวณน้ำตกมีหน้าผาหินเป็นชั้นๆ มีลักษณะงดงามตา ต้องเดินเท้าเข้าไปประมาณ 500 เมตร ตั้งอยู่บริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติชั่วคราว (พูก่า) ในท้องที่ หมู่ที่ 14 ตำบลบ้านลือ อำเภอยะยงระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี กิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ เที่ยวน้ำตก

4.2.8 น้ำตกคลองน้ำเต่า เป็นน้ำตกที่สวยงามมากมีน้ำไหลตลอดปี สูงประมาณ 35 เมตร บริเวณน้ำตกมีหน้าผาหินเป็นหินชั้นกว้างมีลักษณะแปลกตาต้องเดินเท้าเข้าไปประมาณ 900 เมตร ลักษณะคลองน้ำเต่า มีจำนวน 2 ชั้น ชั้นที่ 2 มีน้ำไหลลาดลงมาเป็นสามสายสวยงามมาก ตั้งอยู่ที่หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติชั่วคราว (พูก่า) ในท้องที่หมู่ที่ 14 ตำบลบ้านลือ อำเภอยะยงระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี กิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ เที่ยวน้ำตก

4.2.9 น้ำตกเพชรพนมวัฒน์ เป็นน้ำตกที่สวยงาม มี 2 ชั้น ชั้นสูงสุดประมาณ 30 เมตร บริเวณน้ำตกมีหน้าผาหิน เป็นหินชั้นมีลักษณะแปลกตาต้องเดินเท้าเข้าไป 300 เมตร ตั้งอยู่บริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ รย.4 (เพชรพนมวัฒน์) ในท้องที่ หมู่ที่ 4 ตำบลป่าร้อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี กิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ เที่ยวน้ำตก

4.2.10 น้ำตกสามห้าเจ็ด เป็นน้ำตกที่สวยงามมาก มี 5 ชั้น ชั้นสูงสุดสูงประมาณ 44 เมตร มีน้ำไหลตลอดปี ต้องเดินเท้าเข้าไป 3 กิโลเมตร น้ำตกตั้งอยู่ใกล้กับค่าย 357 อดีตเป็นค่ายพักของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ตั้งอยู่บริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ รย.3 (คลองตาล) ในท้องที่หมู่ที่ 17 ตำบลบ้านลือ อำเภอยะยงระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี กิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ เที่ยวน้ำตก

4.2.11 สันเขื่อน เป็นแนวสันเขาด้านตะวันออกของอุทยานแห่งชาติ กั้นระหว่างจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความยาวประมาณ 40 กิโลเมตร มองจากระยะไกลจะเป็นแนวเขาเรียบเสมอกันเป็นทิวยาวบนสันเขา มีระดับความสูง 1,000 - 1,300 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีสัตว์ป่าและพันธุ์พืชหลายชนิดที่ไม่สามารถพบเห็นตามป่าเบื้องล่าง กิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ชมพรรณไม้ ชมทิวทัศน์ แคมป์ปิ้ง เดินป่าระยะไกล ดูนก และดูผีเสื้อ

4.2.12 ค่าย 180 เป็นค่ายที่ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์เคยใช้วางกำลังสำหรับชุมนุมโจมตีทหาร จุกองกำลังได้ถึง 300 คน สภาพพื้นที่เป็นป่าไผ่ มีหน้าผาหินเตี้ยๆ เป็นเพิงถ้ำ ปัจจุบันยังพอมีร่องรอยในอดีตหลงเหลืออยู่บ้าง เช่น ร่องรอยการระเบิดหินเพื่อขยายเพิงถ้ำที่ปัก ค่าย 180 ตั้งอยู่ที่ คลองน้ำเฒ่า ตำบลบ้านด้อง อำเภอเวียงสระ ควรติดต่อขอเจ้าหน้าที่นำทาง กิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ชมประวัติศาสตร์

4.2.13 เส้นทางศึกษาธรรมชาติเขาหนามเตย อยู่บริเวณที่ตั้งโครงการจุฬาภรณ์พัฒนา 8 จุดเริ่มต้นเส้นทางเดิน อยู่บริเวณด้านหลังศาลาทรงงานไปสิ้นสุดที่บริเวณค่ายพักแรมจุฬาภรณ์ ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร จะได้ศึกษาระบบนิเวศของป่าดิบชื้นซึ่งมีความหลากหลายทางชีวภาพสูงมีพันธุ์ไม้ เช่น ยาง ตะเคียน ไช้เขียว มะไฟ หวาย ระกำ เฟิร์น ฯลฯ และบริเวณนี้จะมีโอกาสได้เห็นช้างป่าโดยง่าย ใช้เวลาเดินประมาณชั่วโมงครึ่ง นอกจากนี้ยังมีเส้นทางเดินป่าระยะไกล ระยะทางประมาณ 15 กิโลเมตร ซึ่งต้องพักแรมในป่า 1 คืน การเดินทางจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีใช้ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4009 ก่อนถึงอำเภอบ้านนาสารจะมีทางแยกซ้ายไปที่ตั้งโครงการระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร กิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ชมพรรณไม้ ชมทิวทัศน์ แค้มป์ปิ้ง เดินป่าระยะไกล ดูนก ดูผีเสื้อ

#### 4.3 ลักษณะภูมิประเทศของอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น

มีสภาพภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อนทอดตัวในแนวเหนือ-ใต้ มีความยาวประมาณ 40 กิโลเมตร จากทิศเหนือในเขตอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีจรดทิศใต้ที่ต่อเนื่องกับพื้นที่ราษฎร์ ในเขตอำเภอบ้านนาสาร และอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วยเขาโคกงาย เขาขุนห้วยสิทธิ์ เขาไทร เขาญวนเฒ่า เขาไม้ไผ่ เขาเหล็ก เขาหนามเตย เขาคีรีหลน เขาลา เขาพุก่า เขาปลายหน มียอดเขาสูงสุดคือ ยอดเขาหนอง สูงประมาณ 1,530 เมตรจากระดับน้ำทะเล เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธาร มีลำคลองที่สำคัญหลายสาย เช่น คลองขวาง คลองลำพูน คลองกิ่งยาว คลองแคะ คลองตาเพชร คลองกงเสียด เป็นต้น ในพื้นที่ด้านทิศตะวันตกมีภูเขาหินปูนกระจายอยู่บางส่วน โดยเฉพาะในเขตอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จึงเกิดเป็นถ้ำที่สวยงามน่าพิศวง

#### 4.4 ลักษณะภูมิอากาศของอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น

สภาพภูมิอากาศของอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น โดยทั่วไปอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ อุณหภูมิโดยเฉลี่ยของพื้นที่ในแต่ละช่วงของปีเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก อุณหภูมิสูงสุดในเดือนเมษายน อุณหภูมิต่ำสุดในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ และมีค่าเฉลี่ยตลอดปี

ประมาณ 26 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนรายปีไม่น้อยกว่า 1,600 มิลลิเมตรโดยปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายเดือนมากที่สุดในเดือนพฤศจิกายน ช่วงเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่ำสุด คือ เดือนกุมภาพันธ์

#### 4.5 พืชพันธุ์ของอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น

สามารถจำแนกสังคมพืชของพื้นที่อุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น ออกได้เป็น 3 ประเภทหลัก ได้แก่

4.5.1 ป่าดิบชื้น เป็นสังคมพืชส่วนใหญ่ของอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 325 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 75 ของพื้นที่ โดยจะอยู่ตั้งแต่บริเวณที่เป็นพื้นที่ราบหรือที่มีความสูงของพื้นที่ไม่มากนัก ตั้งแต่ 300-1,000 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง เป็นป่าที่อยู่ในบริเวณที่มีความชื้นสูง โดยมากพบตามหุบเขาและริมห้วย และอาจแบ่งเป็นสังคมย่อยได้ตามลักษณะของความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางของพื้นที่ และชนิดของพืชพรรณที่ขึ้นอยู่ได้ 2 ลักษณะ คือ ป่าดิบชื้นในพื้นที่ต่ำ ขึ้นอยู่ในบริเวณที่เป็นพื้นที่ราบริมห้วยและหุบเขา พื้นที่อยู่สูงจากสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณไม่เกิน 300 เมตร โครงสร้างของป่ามีอยู่ 3 ระดับ ชั้นเรือนยอด เรือนยอดชั้นบนสูง 30-50 เมตร พันธุ์ไม้สำคัญที่พบได้แก่ ยาง ตะเคียนทอง ไข่เขียว ตะเคียนทราย พะยอมทราย และหลุมพอ เรือนยอดไม้ชั้นสอง มีความสูงตั้งแต่ 15-30 เมตร พันธุ์ไม้ที่พบได้แก่ ยางแสด ส้านขน เรือนยอดไม้ชั้นสามมีความสูงประมาณ 5-15 เมตร พันธุ์ไม้ที่พบได้แก่ ชมพู่ป่า คอแลน ไฟกา และชก พืชพื้นล่างประกอบด้วยพืชในวงศ์ขิงข่า หวาย ชนิดต่างๆ เช่น หวายกำพวน หวายแดง หวายเล็ก และ ป่าดิบชื้นเชิงเขา เป็นป่าที่เกิดอยู่ในบริเวณที่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง มากกว่า 300 เมตร แต่ไม่เกิน 1,000 เมตร โครงสร้างของป่ามีอยู่ 3 ระดับชั้นเรือนยอด เรือนยอดชั้นบนสูง 30-50 เมตร พันธุ์ไม้สำคัญที่พบได้แก่ ยางปาย ยางแดง และยางเลี่ยน เรือนยอดไม้ชั้นสองมีความสูงตั้งแต่ 15-30 เมตร พันธุ์ไม้ที่พบได้แก่ พญาไม้ ก่อเรียน ก่อเล็ก และสังเกียด เรือนยอดไม้ชั้นสามมีความสูงประมาณ 5-15 เมตร พันธุ์ไม้ที่พบได้แก่ สันโหลก และกะเบาถึง พืชพื้นล่างประกอบด้วย พืชในวงศ์เฟิร์น ขิงข่า หวายชนิดต่างๆ เช่น หวายปู้เจ้า หวายขี้ไก่ หวายผึ้ง หวายขี้เสี้ยน และหวายแด้ม้า

4.5.2 ป่าดิบเขา เป็นพื้นที่ป่าที่อยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 1,000 เมตร ขึ้นไป ส่วนใหญ่อยู่บริเวณตอนกลางและบริเวณสันเขาด้านตะวันออกของอุทยานแห่งชาติ ความสูงของพื้นที่ในระดับนี้จะขึ้นถึงยอดเขาที่มีเมฆหมอกปกคลุมอยู่เกือบตลอดปี คือ บริเวณยอดเขาหนอง มีความสูงประมาณ 1,530 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง เป็นบริเวณที่มีความชื้นสูง

อุณหภูมิต่ำ สังกะสีที่พบมักมี ลำต้นเตี้ยและคดงอ ชั้นเรือนยอดจะเสมอกันเป็นระดับเดียวกัน ตาม ลำต้นมีมอสและเฟิร์นเกาะอยู่หนาแน่น

4.5.3 ป่ารุ่นหรือป่าเหล่า เป็นสังคมพืชที่เกิดจากการทดแทนสภาพธรรมชาติเดิม ภายหลังจากการถูกทำลาย ส่วนใหญ่อยู่บริเวณเขตอุทยานแห่งชาติทางด้านทิศตะวันตก พันธุ์ไม้ที่สำคัญเป็นพืชเบิกนำจำพวก ปอหูช้าง หุ่งฟ้า หัวกา พังแหรใหญ่ ล่อ และกะลอบขน เป็นต้น

#### 4.6 สัตว์ป่าของอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็น

อุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็นเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าจำนวนมากไม่น้อย แต่เนื่องจากพื้นที่โดยรอบอุทยานแห่งชาติได้ถูกทำลาย เปลี่ยนสภาพเป็นพื้นที่เกษตรกรรม และชุมชนอยู่อาศัย ทำให้สัตว์ป่าถูกล่าและแหล่งที่อยู่อาศัยถูกจำกัด สัตว์ป่าขนาดใหญ่หลายชนิดสูญพันธุ์และที่กำลังจะสูญพันธุ์ สัตว์ที่เหลืออยู่ส่วนมากจึงเป็นสัตว์ขนาดกลางจนถึงขนาดเล็กซึ่งสามารถจำแนกชนิดออกได้เป็น

4.6.1 สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ชนิดพันธุ์สัตว์ที่พบประเภทนี้ได้แก่ ช้างป่า สมเสร็จ ซึ่งเป็น สัตว์ขนาดใหญ่ที่ยังหลงเหลืออยู่ สัตว์ขนาดกลางจำพวก เสือ เลียงผา หมูป่า ชะนี เก้ง กระซัง หมูป่า และสัตว์ขนาดเล็ก เช่น กระรอก อ้นเล็ก แมนหางปวง และอีเห็นข้างลาย เป็นต้น

4.6.2 นก สัมผัสพบประมาณ 133 ชนิด เช่น นกตะขาบทุ่ง นกกก เหยี่ยวรุ้ง นกกระปูดใหญ่ นกเงือกปากดำ นกเงือกหัวหงอก นกแซงแซวหางบ่วงเล็ก นกเขี้ยวคราม นกตีทอง นกบั้ง รอกแดง นกอีวาบตักแต่น นกหัวขวานแดงลาย นกหัวว่า และนกเขาเขียว เป็นต้น

4.6.3 สัตว์เลื้อยคลาน ที่พบในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ได้แก่ เต่าหวาย เต่านา เต่าหก เต่าเหลือง ตะพาบแก้มแดง ตะกวด เขี้ย กิ้งก่าบินปีกสีส้ม กิ้งก่าบินคอดำ กิ้งก่าหัวแดง จิ้งเหลน ดินจูดดำ จิ้งเหลนบ้าน จิ้งจกหางแหลม ตุ๊กแกบ้าน งูสิงหางดำ งูเขียวหัวจิ้งจก งูเขียวบอน และ งูเหลือม เป็นต้น

4.6.4 สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ส่วนใหญ่พบเห็นได้ง่ายในช่วงฤดูฝน ในช่วงหน้าแล้ง มักหลบซ่อนหรือจำศีล ที่พบได้แก่ กบหูต กบหนอง จงโคร่ง เขียดตะปาด เขียดจิก อึ่งกราย คางคก เล็ก และอึ่งอ่างบ้าน เป็นต้น

## 4.7 ที่ตั้งและการเดินทางไปอุทยานแห่งชาติไทร่มเย็น

### 4.7.1 สถานที่ติดต่อ

อุทยานแห่งชาติไทร่มเย็น อ. บ้านนาสาร จ. สุราษฎร์ธานี 84120

โทรศัพท์ 0-7791-8611 (VoIP) 08-9893-6455, 0-7734-4633

โทรสาร 0-7734-4633 อีเมล tairomyen\_np@yahoo.com

### 4.7.2 การเดินทาง

ก. รถยนต์ จากจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปตามเส้นทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4009 (สุราษฎร์ธานี-บ้านนาสาร) ระยะทาง 33 กิโลเมตร ถึงบ้านเชิงพร้าตรงข้ามโรงเรียนควนสุบรรณ เลี้ยวซ้ายไปตามถนน รพช. อีก 15 กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติและน้ำตกดาตฟ้า ซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่หมู่ที่ 7 ตำบลลำพูน อำเภอนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

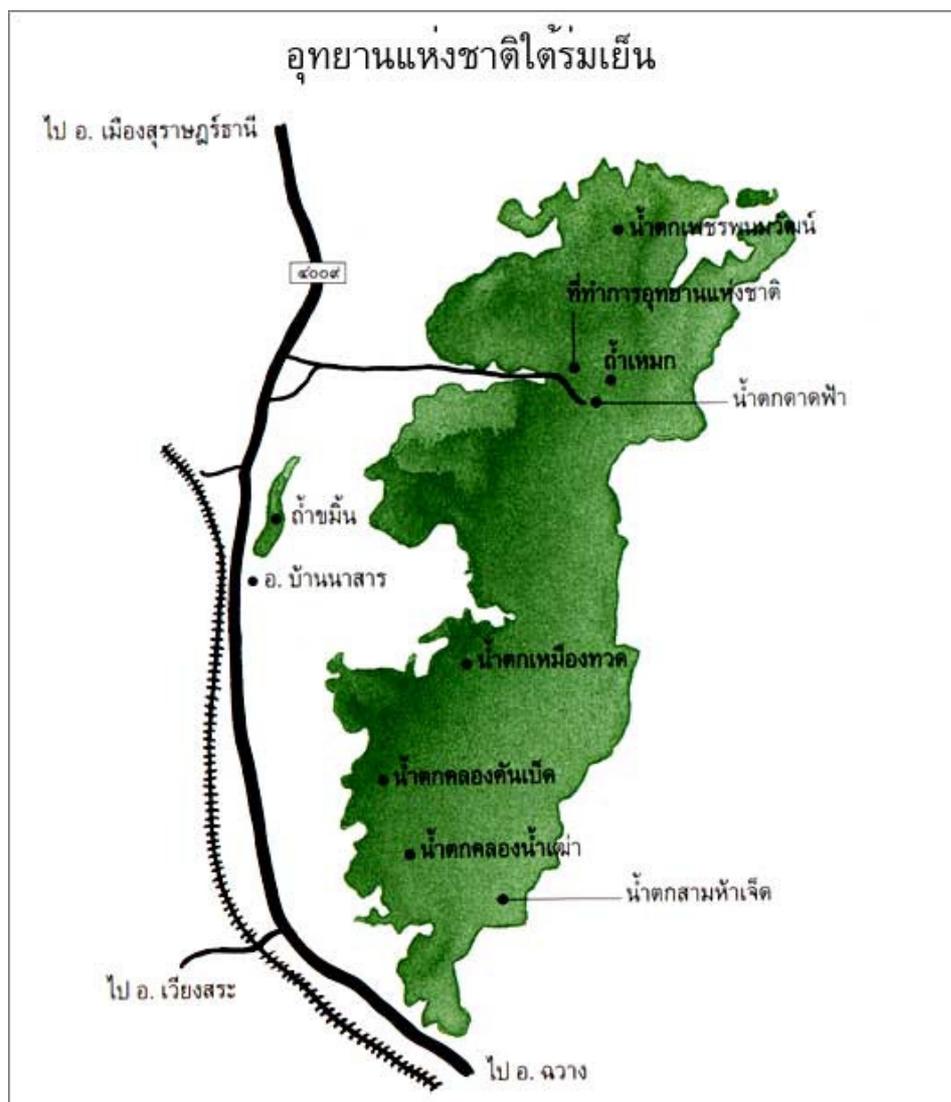
ข. เครื่องบิน โดยสายการบินที่เปิดทำการบินเส้นทางบินกรุงเทพฯ-สุราษฎร์ธานี เช่น สายการบินไทย สายการบินแอร์เอเชีย หรือสายการบินนกแอร์ จากกรุงเทพฯ-สุราษฎร์ธานี ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง 15 นาที จากนั้นเดินทางสู่อุทยานแห่งชาติไทร่มเย็นโดยรถรับจ้างหรือรถโดยสารประจำทาง

ค. รถไฟ จากสถานีรถไฟกรุงเทพฯ มีบริการเดินรถทุกวัน ผู้โดยสารต้องเดินทางไปลงที่สถานีรถไฟพุนพินซึ่งห่างจากตัวจังหวัดสุราษฎร์ธานีประมาณ 13 กิโลเมตร จากนั้นเดินทางสู่อุทยานแห่งชาติโดยรถรับจ้างหรือรถโดยสารประจำทาง หรือลงที่สถานีรถไฟนาสาร จากนั้นเดินทางสู่อุทยานแห่งชาติโดยรถรับจ้าง

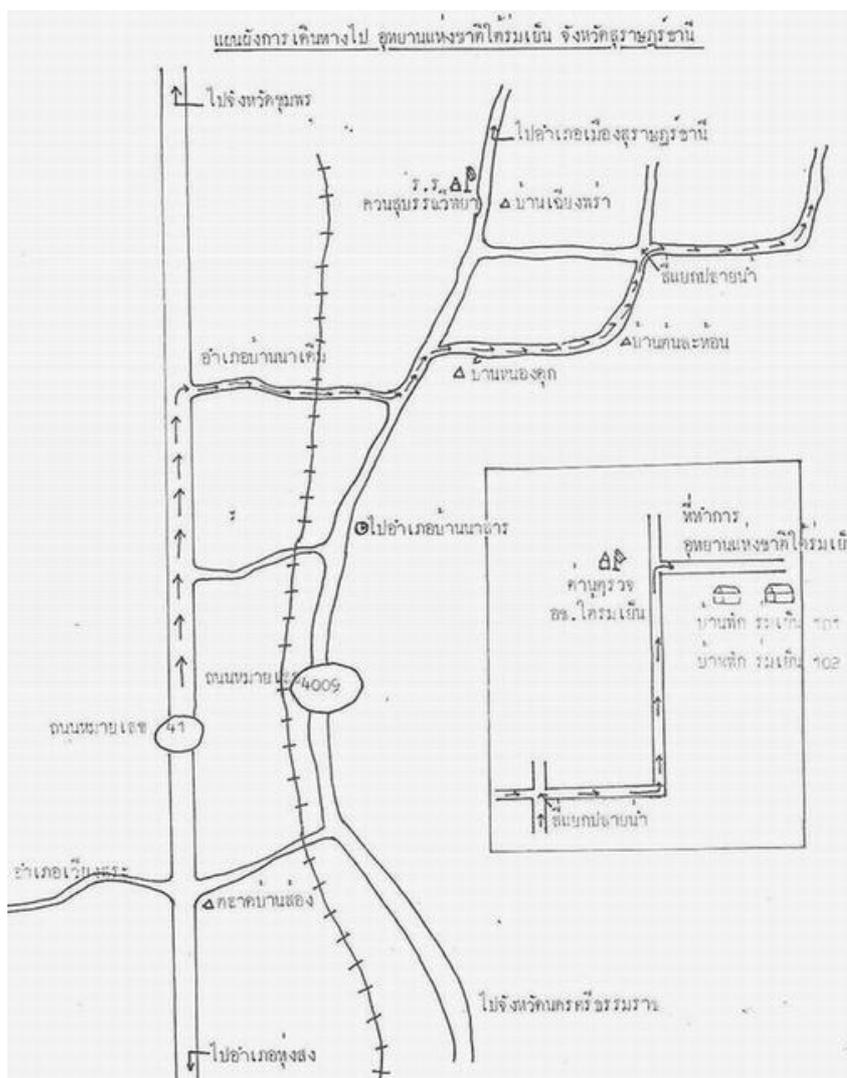
### 4.7.3 อัตราค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานแห่งชาติไทร่มเย็น

ก. นักท่องเที่ยวชาวไทย ผู้ใหญ่คนละ 40 บาท และเด็กคนละ 20 บาท

ข. นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ผู้ใหญ่คนละ 200 บาท และเด็กคนละ 100 บาท



ภาพที่ 4 แผนที่ตั้งอุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี  
ที่มา: กรมอุทยานแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น (2552)



ภาพที่ 5 แผนผังการเดินทางไปอุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มา: กรมอุทยานแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น (2552)

#### 4.8 สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณที่ตั้งอุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น

อุทยานแห่งชาติไทร้มเย็นมีบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวทั้งแบบพักค้างคืนและไม่พักค้างคืน ดังนี้

4.8.1 ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว 2 แห่ง อยู่ที่ทำการอุทยานแห่งชาติ (น้ำตกคาดฟ้า) และโครงการจุฬารณพัฒนา 8 ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติ สามารถเข้ามาขอรับบริการข้อมูลได้ทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ ระหว่างเวลา 8.00-16.30 น.

4.8.2 ที่พักรวมและบ้านพัก อุทยานแห่งชาติได้จัดเตรียมบ้านพักไว้ให้บริการในบริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติ จำนวน 2 หลัง โดยโครงการจุฬารักษ์พัฒนา 8 มีบ้านพักนักท่องเที่ยวให้บริการ จำนวน 17 หลัง โดยติดต่อได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลลำพูน โทร. 0-7734-4218 ซึ่งบ้านพักและบริการมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3 และตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงโซนที่พักและบริการ

โซน	ชื่อโซน/กลุ่มที่พัก-บริการ	คำอธิบายเพิ่มเติม
โซนที่ 1	ร่วมเย็น 101-102	บ้านพักเดี่ยว โซนที่ทำการอุทยานแห่งชาติ
โซนที่ 1	ร่วมเย็น 011 - ห้องประชุมจุฬารักษ์	ห้องประชุม โซนที่ทำการอุทยานแห่งชาติ
โซนที่ 1	ร่วมเย็น 012 - ห้องประชุมคาคาฟ้า	ห้องประชุม โซนน้ำตกคาคาฟ้า

ที่มา: กรมอุทยานแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น (2552)

ตารางที่ 3 แสดงรายละเอียดที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก

โซน	ชื่อที่พักและบริการ	ห้องนอน (ห้อง)	ห้องน้ำ (ห้อง)	จำนวนผู้ เข้าพัก (คน/หลัง)	ราคา/คืน (บาท)	สิ่งอำนวยความสะดวก
โซนที่ 1	ร่วมเย็น 101 (ทรายทอง)	3	2	5	1,500	เครื่องนอน (ไม่มีเตียง), เครื่องทำน้ำอุ่น, ผ้าเช็ดตัว
โซนที่ 1	ร่วมเย็น 102 (กฤษณา)	3	2	5	1,500	เครื่องนอน (ไม่มีเตียง), เครื่องทำน้ำอุ่น, ผ้าเช็ดตัว

ที่มา: กรมอุทยานแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น (2552)

กรณีที่มีผู้เข้าพักแรมในที่พักเกินจำนวนที่กำหนด ต้องชำระค่าตอบแทนที่พักรักษาสำหรับจำนวนที่เกินอีก โดยไม่มีเครื่องนอนหรือของใช้อื่นๆ เพิ่มอีก ดังนี้ ประเภทบ้านพัก ในอัตราคนละ 100 บาท/คน/คืน และ ประเภทค่ายพัก ในอัตราคนละ 50 บาท/คน/คืน

การจองที่พักและบริการสามารถจองด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ตที่เว็บไซต์ของกรม [www.dnp.go.th](http://www.dnp.go.th) หรือติดต่อเจ้าหน้าที่ให้ทำการจองให้ทางโทรศัพท์ หรือเดินทางมาติดต่อด้วยตนเอง กรมไม่มีตัวแทนการจองที่พักกับภาคเอกชนรายใดทั้งสิ้น ผู้ที่ทำการจองก่อนจะได้รับสิทธิ์ก่อน ไม่ว่าจะเป็นการจองโดยเจ้าหน้าที่ หรือจองด้วยตนเอง เพราะเป็นฐานข้อมูลการจองเดียวกัน โดยสามารถจองล่วงหน้าได้ 60 วัน และจองต่อเนื่องได้ครั้งละ 3 วัน และในกรณีที่ผู้จองทำการจองด้วยตนเองทางเว็บไซต์ของกรม โดยไม่กรอกรายละเอียดการจองให้ครบถ้วน เช่น ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ โทรศัพท์ เป็นต้น ซึ่งเชื่อได้ว่าไม่มีความประสงค์ที่จะใช้บริการจริง กรมสงวนสิทธิ์ในการยกเลิกการจองนั้นๆ ทันทีที่ตรวจพบ

นอกจากนี้อุทยานแห่งชาติได้ร่วมมือยังมีการจัดบริการห้องประชุมสัมมนา จำนวน 2 หลัง ตั้งอยู่บริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติและบริเวณน้ำตกคาดฟ้า โดยสามารถรองรับผู้เข้าร่วมประชุมได้ตั้งแต่ 40 -100 คน สามารถติดต่อขอจองและให้บริการได้โดยตรงกับอุทยานแห่งชาติได้ร่วมมือ

4.8.3 ลานกางเต็นท์ อุทยานแห่งชาติจัดเตรียมสถานที่กางเต็นท์และเต็นท์ไว้ให้บริการนักท่องเที่ยว การสำรองที่พักรักษาสามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดและสำรองที่พักรักษาได้กับอุทยานแห่งชาติโดยตรง

4.8.4 บริการอาหาร มีร้านอาหารไว้บริการนักท่องเที่ยว

4.8.5 ที่จอดรถ บริเวณที่ทำการน้ำตกคาดฟ้ามีลานจอดรถ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว

4.8.6 ห้องน้ำและห้องสุขา ทั้งห้องสุขาชายและห้องสุขาหญิง  
(กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2552)

การศึกษา “ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมมือ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ได้เลือกพื้นที่ในการศึกษาบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมมือ ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

## 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ไสว อ่ำทอง (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพเศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติของพนักงานธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 300 คน สังกัดในสำนักงานใหญ่สี่ลม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และทดสอบสมมติฐานโดยสถิติ Chi-square ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศค่อนข้างสูง ทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และการรับรู้ข่าวสาร

สมฤทัย เสงธนกุล (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวไทยในกลุ่มคนวัยทำงานตั้งแต่อายุ 15-64 ปี โดยปัจจัยที่ศึกษาคือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ลักษณะบุคลิกภาพ และรูปแบบกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับคนวัยทำงานที่เคยท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การหาค่าความแตกต่างค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการหา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า (1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และ รายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านจำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในระยะเวลา 1 ปี ไม่แตกต่างกัน แต่พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านจำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในระยะเวลา 1 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านระยะเวลาที่เดินทางท่องเที่ยวโดยเฉลี่ย (จำนวนวันต่อครั้ง) ไม่แตกต่างกัน ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศที่แตกต่างก็มีผลต่อพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านงบประมาณการใช้จ่ายเงิน

เพื่อการท่องเที่ยวต่อครั้ง ไม่แตกต่างกัน แต่พบว่า อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกันมีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านงบประมาณใช้จ่ายเงินเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อครั้งแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ (2) ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มคนวัยทำงานในด้านจำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภายในระยะเวลา 1 ปี ด้านระยะเวลาที่เดินทางท่องเที่ยวโดยเฉลี่ย(วันต่อครั้ง) และ ด้านงบประมาณการใช้จ่ายเงินเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อครั้ง (3) ลักษณะบุคลิกภาพด้านการมุ่งเน้นที่ความสำคัญที่ตนเอง ด้านการชอบเดินทางท่องเที่ยว และ ด้านชอบเปิดรับนวัตกรรมใหม่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มคนวัยทำงาน ด้านจำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในระยะเวลา 1 ปี แต่พบว่า ลักษณะบุคลิกภาพด้านชอบค้นหาผจญภัย ด้านชอบเดินทางในสถานที่แปลกใหม่ ด้านมีความยึดมั่นในตนเองสูง และด้านมีความสนุกสนานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มคนวัยทำงาน ด้านจำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในระยะเวลา 1 ปี ในระดับต่ำมากและความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (4) รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศการส่งเสริมทางวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มคนวัยทำงาน ด้านระยะเวลาที่เดินทางท่องเที่ยวโดยเฉลี่ย (จำนวนวันต่อครั้ง) และ ด้านงบประมาณการใช้จ่ายเงินเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อครั้ง

โยธิน จันทวี (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนบนพื้นที่สูง: กรณีศึกษาโครงการสถานีสาธิตและถ่ายทอดการเกษตรป่าไม้ สิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ” การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทและสถานการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเพื่อวิเคราะห์และนำเสนอรูปแบบแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสม ในพื้นที่โครงการฯ วิธีการศึกษามี 6 ขั้นตอน คือ (1) ศึกษาเอกสาร (2) สัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการฯ (3) ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว (4) การสำรวจพื้นที่โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (5) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS หาค่าการกระจายร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (6) การตรวจสอบข้อมูล จากผลการศึกษาพบว่า (1) การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของโครงการฯ มีการจัดการโดยใช้ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เป็นสิ่งดึงดูดใจสำหรับนักท่องเที่ยว สภาพพื้นที่ภายใน

โครงการฯ มีป่าไม้ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ ในโครงการฯ มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ กิจกรรมเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ชมทัศนียภาพธรรมชาติ การพักผ่อน/กางเต็นท์ บ้านพักนักท่องเที่ยว/โฮมสเตย์ และเยี่ยมชมหัตถกรรมลือชื่อ ภายในโครงการฯยังมีการจัดแบ่งพื้นที่ให้เป็นโซน (Zone) เพื่อการอนุรักษ์สภาพพื้นที่และลดผลกระทบจากกิจกรรมการท่องเที่ยว และหากมีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น โครงการฯ จะหามาตรการวางแผนไม่ให้เกิดเกินกว่าความสามารถในการรองรับของพื้นที่ (2) การจัดการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกให้แก่ผู้เกี่ยวข้องมีการจัดฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของโครงการฯ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการนำไปถ่ายทอดให้กับประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว จะได้เกิดการดูแลรักษาทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืน แต่ประชาชนและนักท่องเที่ยวบางกลุ่มยังมีความตระหนักรู้ในระดับน้อย จึงควรมีการจัดฝึกอบรม/นิทรรศการเชิญชวนผ่านสื่อ เพื่อให้บุคคลเหล่านี้เกิดความรักและหวงแหนในทรัพยากรธรรมชาติ (3) การจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมมากที่สุดในการได้รับผลประโยชน์และการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงาน แต่ไม่มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้พยายามกระตุ้นให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน (4) การจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการการท่องเที่ยว ควรปรับพื้นที่บางส่วนให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด วัสดุอุปกรณ์ควรมีความกลมกลืนกับสภาพพื้นที่ มีการจัดพลังงานธรรมชาติและใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยวภายในโครงการฯ มีการจัดบริการการท่องเที่ยว ที่ช่วยเพิ่มโอกาสในการมีส่วนร่วมและการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น ในอนาคตทางโครงการฯ มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับคุณภาพในด้านต่างๆ ให้ดีขึ้นต่อไป และ (5) การจัดการส่งเสริมการตลาดและการนำเที่ยวของโครงการฯ เป็นการจัดการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยมีธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศในพื้นที่เป็นพื้นฐานที่สวยงามเป็นจุดขายแก่นักท่องเที่ยว และมีกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้เกิดการเรียนรู้และเกิดจิตสำนึกในการดูแล รักษา สิ่งแวดล้อม เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงนำไปสู่การจัดการตลาดการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน

กำไร โปริทอง (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่” การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการและพัฒนาเพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่จะเดินทางมาท่องเที่ยว โดยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ t-test, One-Way ANOVA และการวิเคราะห์ Chi-square ผลการศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ (1) จำแนกสภาพตามเพศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยเพศชายมีทัศนคติในเชิงบวกมากกว่าเพศหญิง ในด้านการจัดการที่พักแรมและร้านอาหาร การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชายสามารถเดินทางท่องเที่ยวและทำกิจกรรมท่องเที่ยวหลายรูปแบบ สามารถท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ ในสภาพที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานได้ ส่วนนักท่องเที่ยวหญิงจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัยและมีสิ่งอำนวยความสะดวกรวมอยู่ด้วย (2) จำแนกตามสถานสถานภาพด้านอายุ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ส่วนใหญ่จะมีทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเชิงบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุสูงกว่า กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุสูงกว่านั้นจะมีความรู้และประสบการณ์ต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ดี และ (3) จำแนกตามสถานภาพด้านการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาน้อยกว่าระดับปริญญาตรี จะมีทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเชิงบวก กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปสามารถเข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งระดับการศึกษาเป็นตัวชี้ให้เห็นคุณภาพของนักท่องเที่ยว (4) ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักเที่ยวชาวไทยกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดวงตา วงศ์สว่าง (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดราชบุรี” การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดราชบุรี ซึ่งในการศึกษานี้จะศึกษาถึงข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ทัศนคติเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่างคือนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีและเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent Sample t-test, One-Way Analysis of Variance, สถิติไคสแควร์ และ Cramers' V ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดราชบุรี โดยนักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อาชีพ รายได้ต่อเดือน การศึกษาปัจจุบัน สถานภาพสมรส ที่แตกต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดราชบุรีแตกต่างกัน แต่พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดราชบุรีไม่แตกต่างกัน และทัศนคติเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดราชบุรีมีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดราชบุรี

ประธานสิทธิ์ กระทบ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของราษฎรในชุมชนท้องถิ่นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตำบลทรงคนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาทัศนคติต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตำบลทรงคนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของราษฎรในชุมชนท้องถิ่น ที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 85 คน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานคือ t-test และ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการศึกษาพบว่าทัศนคติของราษฎรในชุมชนท้องถิ่นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับสูง หมายถึง ราษฎรในชุมชนท้องถิ่นสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่จะต้องส่งเสริมและให้ความรู้มากขึ้น เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประสบความสำเร็จ และเป็นไปตามหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และจากผลของการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ลักษณะ พัฒนดำ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี” การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่างคือนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบบังเอิญ วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติแบบ t-test และ F-test ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติ ได้ร่มเย็นที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และในส่วนของผลการศึกษาพฤติกรรมท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น ปรากฏว่านักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านบวกในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย คือ 2.56

## สรุปแนวความคิดและทฤษฎีที่กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้นำแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่ได้กล่าวมาในข้างต้น โดยนำมาใช้เป็นแนวทาง แก่ไข ปรับปรุงให้เหมาะสมกับงานวิจัยที่ศึกษา และนำมากำหนดเป็นตัวแปรของกรอบแนวความคิดในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมปัจจัยส่วนบุคคลจากแนวคิดและทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีปัจจัยส่วนบุคคลที่สำคัญที่นิยมใช้ในการศึกษา และได้นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ทั้งสิ้น 7 ตัวแปร ได้แก่

- 1.1 เพศ
- 1.2 อายุ
- 1.3 ระดับการศึกษา
- 1.4 อาชีพ
- 1.5 รายได้ต่อเดือน
- 1.6 สถานภาพสมรส
- 1.7 ภูมิลำเนา

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผู้วิจัยได้นำแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทั้งในด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และด้านการจัดการบริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยทำตารางเปรียบเทียบปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังแสดงในตารางที่ 4 พบว่า มีปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญ และครอบคลุมหลักในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวทั้งสิ้น 7 ตัวแปร ดังนี้

### 2.1 ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งทรัพยากรเหล่านี้อาจมีสภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยว และมีการใช้ประโยชน์เพื่อการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ และการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง การสงวนรักษา ฟื้นฟู

ควบคุม ดูแล ทรัพยากรเหล่านั้นให้คงสภาพดีไว้ที่สุด นอกจากนี้การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อ มุ่งเน้นที่จะตอบสนองของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่ง ท่องเที่ยวเกิดความเสื่อมโทรม ดังนั้นทรัพยากรการท่องเที่ยวจำเป็นที่จะต้องได้รับการจัดการด้าน สิ่งแวดล้อมควบคู่ไปด้วย โดยมุ่งเน้นที่แหล่งกำเนิดมลพิษ ซึ่งได้แก่ นักท่องเที่ยว กิจกรรมของ นักท่องเที่ยว และการบริการการท่องเที่ยว ในการป้องกันและลดสาเหตุที่จะทำให้เกิดปัญหาเป็น ประการสำคัญ โดยมีเจ้าของพื้นที่เป็นผู้มีอำนาจดูแลพื้นที่เป็นผู้รับผิดชอบหลัก โดยผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมด ได้แก่ ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว สถาบันต่างๆ ในสังคม ประชาชนและประชาชนใน ท้องถิ่น ต้องให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์ รักษาสภาพ ไม่ทำลายหรือสร้างความเสียหายแก่ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายของการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ กำหนด บทบาทของแหล่งท่องเที่ยว การประเมินศักยภาพในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว การจัดเขต การท่องเที่ยว (Zoning) การจัดสื่อความหมายขั้นพื้นฐานแก่นักท่องเที่ยว การจัดเทคโนโลยีในการ จัดการสิ่งแวดล้อมและแก้ไขปัญหามลพิษ การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศในการ บริหารพื้นที่ ควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยว ติดตามผล และป้องกันภัยพิบัติ การจัดทำมาตรการในการ จัดการควบคุมปริมาณกิจกรรมและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

## 2.2 ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีจุดมุ่งหมายเพื่อการส่งเสริม การอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมโดยรวม ด้วยกระบวนการใน การพัฒนาให้การท่องเที่ยวเป็นสื่อกลางทางการศึกษาและการเรียนรู้ด้านระบบนิเวศของ นักท่องเที่ยว และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชนและประชาชน โดยทั่วไป ดังนั้น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงให้ความสำคัญต่อการศึกษาระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนวัฒนธรรมชุมชนในพื้นที่เป็นเป้าหมายหลัก เพราะหากไม่มีกระบวนการในการศึกษาเพื่อ สร้างความรู้ความเข้าใจในระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมของทรัพยากรการท่องเที่ยวแล้ว การสร้าง จิตสำนึกที่ดีต่อการอนุรักษ์ย่อมเกิดขึ้นได้ยาก และการให้ศึกษานั้นควรให้ความสำคัญใน ระหว่างการท่องเที่ยวเป็นหลัก แต่ก็ควรที่จะมีการให้ข้อมูลก่อนและภายหลังการท่องเที่ยวด้วย

การดำเนินการจัดการศึกษาในกระบวนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มุ่งเน้นรูปแบบ วิธีการ การใช้สื่อต่างๆ ทางการศึกษาเพื่อให้เกิดประสบการณ์เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงด้วย ตนเองและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่ การสื่อความหมายของธรรมชาติ เป็น รูปแบบที่ชัดเจนที่สุดในการศึกษาในกระบวนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้ความสำคัญ 2 ระดับคือ

การให้การศึกษาทั่วไป และการสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ป้ายสื่อความหมาย คู่มือท่องเที่ยว ข้อมูลทรัพยากรของแหล่ง นิทรรศการ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว คนนำทางหรือมัคคุเทศก์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีกระบวนการเรียนรู้จาก การฝึกอบรม บทบาทสมมติ เกม การระดมสมอง การอภิปราย และสื่อต่างๆ ทางการศึกษา โดยสื่อสาธารณะต่างๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และเอกสารการท่องเที่ยว เป็นต้น ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ยังสามารถเป็นผู้ให้การศึกษา เรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศและการอนุรักษ์ได้อีกด้วย

### 2.3 ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น

กระบวนการท่องเที่ยวแนวใหม่เน้นให้การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นเป็นเป้าหมายสำคัญ ครอบคลุมถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรอื่นๆ ด้วย ซึ่งประชาชนในชุมชนพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมากเนื่องจากประชาชนเป็นเจ้าของท้องถิ่น ย่อมมีความรัก ความหวงแหน พึ่งพิงและใช้ประโยชน์ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวอยู่แล้ว สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดการพัฒนาแบบยั่งยืนแก่ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวอยู่แล้ว และประชาชนในท้องถิ่นยังสามารถเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงกับหน่วยงานของรัฐในฐานะผู้รับทราบนโยบาย แผนงาน แผนปฏิบัติการ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเชื่อมโยงกับหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของฐานรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่จัดขึ้นโดยเอกชนหรือบริษัทท่องเที่ยว เช่น ร่วมพัฒนาที่พัก ภัตตาคาร การนำเสนอลูกค้าด้านวัฒนธรรม ศิลปะและประเพณีต่างๆ ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว และนอกจากนี้ยังเกิดการกระจายรายได้จากกระบวนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยประชาชนในท้องถิ่นของแหล่งท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มพูนจากส่วนนี้

### 2.4 ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว

กลยุทธ์การตลาดตั้งอยู่บนพื้นฐานของการจัดการและการพัฒนา ที่ดำเนินการอย่างมีคุณภาพ โดยจัดให้เกิดความสมดุลระหว่างความสามารถในการรองรับของพื้นที่กับปริมาณนักท่องเที่ยว พิจารณาการกระจายตัวที่เหมาะสมของอุปสงค์และสนับสนุนกลยุทธ์ด้านอื่นๆ ควบคู่กันไปด้วย โดยการประสานแนวคิดการตลาดท่องเที่ยว 2 ด้าน เข้าด้วยกัน คือ ด้านตลาดโดยการนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อดึงดูดใจในการขาย และด้านที่ให้ตลาดเป็นสื่อให้นำคนเข้าไปสัมผัสเรียนรู้ และร่วมรักษาทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้การส่งเสริมการตลาดนอกจากการพยายามเพิ่มนักท่องเที่ยวแล้ว

ในกระบวนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การจัดบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ มีความสำคัญในการเป็นตัวกลางเชื่อมโยงระบบตลาดกับตลาดทรัพยากร หรือให้นักท่องเที่ยวได้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเฉพาะการกระจายข้อมูล โดยเป้าหมายของการส่งเสริม

การตลาดและบริการนำเที่ยว คือ การเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพในด้านการรักษาระบบนิเวศให้มีเพิ่มขึ้น มีโครงข่ายการท่องเที่ยวในกลุ่มพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ มีการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวหลัก รอง และทั่วๆ ไปเพิ่มสัดส่วนของกิจกรรมวันพักและค่าใช้จ่ายในด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีบริการนำเที่ยวเชิงนิเวศและมัคคุเทศก์ที่มีคุณภาพ มีบริการที่ได้มาตรฐาน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คู่มือการขายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว การปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานระบบบริการนำเที่ยว การตลาดและการควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

## 2.5 ด้านการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

2.5.1 ด้านการบริการการท่องเที่ยว เช่น เส้นทางคมนาคม เส้นทางศึกษาธรรมชาติ การบริการที่พักในระดับโรงแรมจนถึงการเดินทิวทัศน์ การบริการอาหารและเครื่องดื่ม

2.5.2 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก หรือโครงสร้างพื้นฐาน เช่น น้ำ ไฟฟ้า การขนส่ง การสื่อสาร และการรักษาความปลอดภัย ภายใต้ความเหมาะสมของพื้นที่และการพัฒนาในพื้นที่นั้นๆ

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการเป็นภารกิจของผู้ให้บริการ เจ้าของหรือผู้ควบคุมพื้นที่ หน่วยงานของรัฐ ในบางพื้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยนักท่องเที่ยวจะต้องเข้าใจถึงขนาดของการบริการที่อาจมีข้อจำกัดตามสภาพพื้นที่ด้วย

## 2.6 ด้านการส่งเสริมลงทุน

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่อาจจะให้ผลตอบแทนค่อนข้างต่ำ แต่สามารถกระจายรายได้เข้าสู่ท้องถิ่นได้มากกว่า การส่งเสริมการลงทุนจึงเป็นมาตรการที่สนับสนุนให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวที่กระจายผลตอบแทนเข้าสู่ท้องถิ่น หรือสนับสนุนการลงทุนของท้องถิ่นเองมากขึ้น และยังเป็นเครื่องมือที่ดีในการสร้างการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ และการส่งเสริม ควบคุมให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์นี้เป็นภารกิจที่รัฐบาลกลาง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรมสรรพากร สำนักงานประมาณ หรือสถาบันการเงินของรัฐ ต้องมีส่วนสนับสนุนอย่างแข็งขัน

เป้าหมายของกลยุทธ์นี้เพื่อ จัดให้มีมาตรการ กองทุน และองค์กรส่งเสริมการลงทุนแก่ธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในระดับชาติ จนถึงระดับประชาชนท้องถิ่น ตลอดจนผู้ประกอบการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถให้บริการได้ตามสมควร ภายใต้กรอบที่จำกัดของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การใช้มาตรการทางภาษี การจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการลงทุน การ

พัฒนารูปแบบการลงทุนให้เกิดผลตอบแทนที่ดี เช่น ระบบสหกรณ์ บริษัทร่วมทุน จัดหางบประมาณจากการฟื้นฟูภูมิปัญญาชาวบ้านในด้านที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ ลดกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ สนับสนุนการลงทุนผลิตอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ผลิตในประเทศให้มีต้นทุนต่ำ มีคุณภาพ ปลอดภัย และราคาเหมาะสมแก่นักท่องเที่ยว

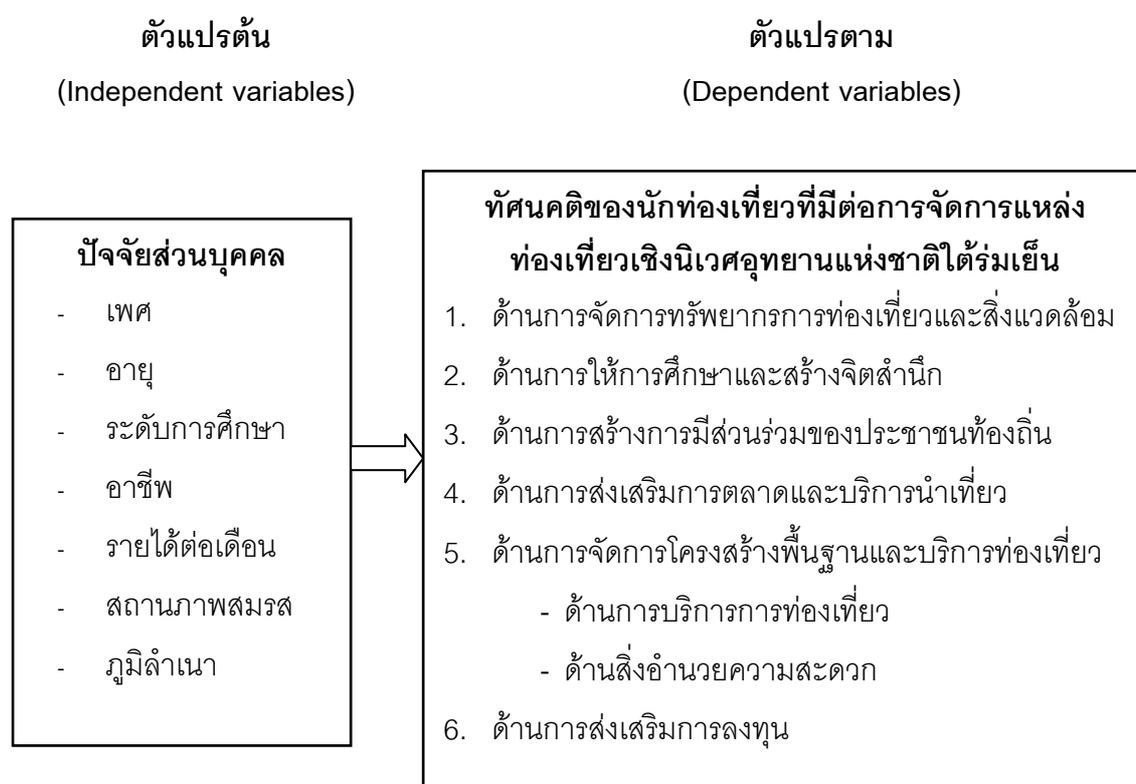
#### ตารางที่ 4 เปรียบเทียบปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไสว อำเภอลำปาง (2546)	สมเด็จพระเทพรัตนกษัตริย์ (2547)	โยธิน จันทวี (2548)	กำไร ไพรีทอง (2549)	ดวงตา วงศ์สว่าง (2549)	ลักขณา พัฒน์ดี (2550)
1. ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก	✓	✓	✓	✓		✓
3. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น	✓	✓	✓			
4. ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว	✓	✓	✓		✓	✓
5. ด้านการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการท่องเที่ยว						
- ด้านการบริการการท่องเที่ยว	✓		✓	✓	✓	
- ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	✓		✓	✓	✓	
6. ด้านการส่งเสริมการลงทุน	✓					

ที่มา: ผู้วิจัยสรุปจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2552)

## กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี” มีกรอบแนวคิดในการศึกษาและตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ ดังภาพที่ 6



ภาพที่ 6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

## สมมติฐานการวิจัย

นักท่งเที่ยวที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส และ ภูมิลำเนา ที่แตกต่างกัน มีระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี แตกต่างกัน

## บทที่ 3

### วิธีการวิจัย

#### (RESEARCH METHODOLOGY)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาถึงทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมน้ำนาศาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

##### 1. ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ทำการอุทยานแห่งชาติได้ร่วมน้ำนาศาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งที่พักค้างคืนและไม่พักค้างคืน

##### 2. กลุ่มตัวอย่าง (Samples)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ทำการอุทยานแห่งชาติได้ร่วมน้ำนาศาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากไม่สามารถหาจำนวนที่แน่นอนของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปเยือนอุทยานแห่งชาติได้ร่วมน้ำนาศารได้ ดังนั้นจึงกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการหาขนาดตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากร โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณสูตร (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2549, 89) ดังนี้

$$n = \frac{z^2}{4d^2}$$

โดยที่ n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
Z	=	ระดับความเชื่อมั่น (โดยกำหนดให้เท่ากับร้อยละ 95)
d	=	ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (โดยกำหนดให้เท่ากับ 0.05)

แทนค่าสูตร ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{(1.96)^2}{4 * (0.05)^2} \\ &= 384.16 \end{aligned}$$

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด จำนวน 385 ตัวอย่าง ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดให้มีขนาดตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 ตัวอย่าง จากนั้นจะใช้วิธีการเลือกเก็บตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling) บริเวณแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติไทรโยค ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 1 ชุด โดยผู้ตอบจะเป็นผู้กรอกแบบสอบถามเอง (Self administrated) โดยแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากวัตถุประสงค์ของการวิจัย แนวคิดและทฤษฎี เอกสารและข้อมูลต่างๆ ตลอดจนทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการดัดแปลงแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไข ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป ของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนอุทยานแห่งชาติไทรโยค ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และภูมิลำเนา โดยลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติไทร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ rating scale ตามแบบของ Likert scale กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ เห็นด้วยระดับมากที่สุด เห็นด้วยระดับมาก เห็นด้วยระดับปานกลาง เห็นด้วยระดับน้อย และเห็นด้วยระดับน้อยที่สุด ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 53 ข้อ โดยแบ่งเป็น 7 ด้าน ดังนี้

- |   |              |    |     |
|---|--------------|----|-----|
| 1. ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม | มีคำถามจำนวน | 11 | ข้อ |
| 2. ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก               | มีคำถามจำนวน | 11 | ข้อ |
| 3. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น      | มีคำถามจำนวน | 7  | ข้อ |
| 4. ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว          | มีคำถามจำนวน | 6  | ข้อ |
| 5. ด้านการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการท่องเที่ยว |              |    |     |
| - ด้านการบริการการท่องเที่ยว                        | มีคำถามจำนวน | 7  | ข้อ |
| - ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก                            | มีคำถามจำนวน | 7  | ข้อ |
| 6. ด้านการส่งเสริมลงทุน                             | มีคำถามจำนวน | 4  | ข้อ |

## วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

### 1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร สารานุกรม หนังสือ บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์และในเว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

### 2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

ได้จากการตอบแบบสอบถาม (Questionnaires) ของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติไทร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการดังนี้

2.1 เตรียมแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติไทร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการตอบแบบสอบถามของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.3 นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูล ก่อนนำไปใช้ในการกรอกข้อมูลและการวิเคราะห์ทางสถิติ

### วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษา ทศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างไปตรวจสอบความถูกต้องให้คะแนนและลงรหัสสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระเป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และความถูกต้องของการใช้ภาษาแบบสอบถาม (Wording) เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงเลือกเฉพาะข้อความที่มีความเที่ยงตรง และสามารถนำไปใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวได้

2. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงจนสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับประชากร จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ และความชัดเจนของแบบสอบถามที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยได้หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach' s Alpha Coefficient) (อ้างถึงในกัลยา วานิชย์บัญชา, 2549, 449-450) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามในแต่ละด้าน และทั้งฉบับ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นดังตารางที่ 5 ต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในด้านทัศนคติที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในด้านต่างๆ

แบบสอบถาม	จำนวนข้อ แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น
1.ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อม	11	.889
2.ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก	11	.953
3.ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ท้องถิ่น	7 6	.902 .954
4.ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว	7	.910
5.ด้านการบริการการท่องเที่ยว	7	.942
6.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4	.958
7.ด้านการส่งเสริมลงทุน		
รวม	53	.982

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยสังคมศาสตร์ (SPSS: Statistics Package for Social Science) ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวและทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) วิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส และภูมิลำเนา ว่าแตกต่างกันหรือไม่กับระดับทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้ค่าสถิติ t-test และ One-Way ANOVA ทดสอบ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางและการบรรยาย

เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนนใช้เกณฑ์ตามมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert scale) และเกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูลจากค่าเฉลี่ยตามรายละเอียด (เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541, 205) ดังนี้

#### เกณฑ์ในการให้คะแนน

5	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยระดับปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด

#### เกณฑ์การแปลความหมายจากค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.20 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด

### สถานที่ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

### ระยะเวลาในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 8 เดือน คือ ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2552 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2553

## บทที่ 4

### ผลการวิจัยและวิจารณ์ (RESULTS AND DISCUSSION)

การนำเสนอผลการศึกษารวบรวม ทศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนำเสนอ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เข้าไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนำเสนอ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 385 คน สามารถนำเสนอผลการวิจัยและวิจารณ์ออกเป็น 3 ส่วน ตามลำดับ ดังนี้

**ส่วนที่ 1** ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส และภูมิลำเนา โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง เพื่ออธิบายข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

**ส่วนที่ 2** ข้อมูลระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยแสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง เพื่ออธิบายระดับทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนำเสนอ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

**ส่วนที่ 3** การทดสอบสมมติฐานเป็นการทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน ด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส และภูมิลำเนา กับระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการใช้การทดสอบด้วย t-test และ One-Way ANOVA

## ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชาย	184	47.80
2. หญิง	201	52.20
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 52.20 เป็นเพศชาย จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 47.80

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 20 ปี	46	11.90
2. 20 – 30 ปี	167	43.40
3. 31 – 40 ปี	78	20.30
4. 41 – 50 ปี	63	16.40
5. 51 ปีขึ้นไป	31	8.10
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี คือ 167 คน คิดเป็นร้อยละ 43.40 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 ช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 16.40 ช่วงอายุ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.90 และช่วง 51 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.10

**ตารางที่ 8** จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	209	54.30
2. ปริญญาตรี	147	38.20
3. สูงกว่าปริญญาตรี	29	7.50
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษิต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 54.30 รองลงมา มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 38.20 และมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50

**ตารางที่ 9** จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
1. นักเรียน/นักศึกษา	108	28.10
2. ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	57	14.80
3. พนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้าง	47	12.20
4. ประกอบธุรกิจส่วนตัว	78	20.30
5. เกษตรกรรม	80	20.80
6. ว่างงาน/รอการบรรจุงาน	12	3.10
7. อื่นๆ	3	0.80
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่า อาชีพส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 รองลงมา คือ เกษตรกรรม จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.80 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้าง จำนวน 47

คน คิดเป็นร้อยละ 12.20 มีการว่างงาน/รอการบรรจุงาน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 และ อาชีพอื่นๆ ได้แก่ แม่บ้าน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80

**ตารางที่ 10** จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 10,000 บาท	202	52.50
2. 10,000 – 20,000 บาท	106	27.50
3. 20,001 – 30,000 บาท	31	8.10
4. 30,001 บาทขึ้นไป	46	11.90
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 52.20 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,000-20,000 บาท จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 มีรายได้ต่อเดือนสูงกว่า 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.90 และมีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 20,001-30,000 บาท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.10

**ตารางที่ 11** จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
1. โสด	183	47.50
2. สมรส	172	44.70
3. หม้าย/หย่าร้าง	30	7.80
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 รองลงมา มีสถานภาพสมรส จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 44.70 และมีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
1. จังหวัดสุราษฎร์ธานี	260	67.50
2. ภาคใต้	54	14.00
3. ภาคกลาง	22	5.70
4. ภาคตะวันออก	20	5.20
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	13	3.40
6. ภาคเหนือ	16	4.20
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50 รองลงมามีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.70 มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออก จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20 และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40

## ส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จะใช้คะแนนการให้ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน มีค่าระหว่าง 1 ถึง 5 คะแนน และใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับทัศนคติ
4.20 – 5.00	เห็นด้วยระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	เห็นด้วยระดับมาก
2.61 – 3.40	เห็นด้วยระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	เห็นด้วยระดับน้อย
1.00 – 1.80	เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำแนกตามรายชื่อ

(n=385)			
การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	Mean	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	3.60	0.66	มาก
2. ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก	3.53	0.77	มาก
3. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น	3.27	0.94	ปานกลาง
4. ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว	3.30	0.99	ปานกลาง
5. ด้านการบริการการท่องเที่ยว	3.04	0.92	ปานกลาง
6. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.17	0.90	ปานกลาง
7. ด้านการส่งเสริมการลงทุน	3.03	1.08	ปานกลาง

Mean = 3.28

จากตารางที่ 13 พบว่า ระดับทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้ง 7 ด้าน ของอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวม นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.28

เมื่อพิจารณาการจัดการในแต่ละด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม และด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.60 และ 3.53 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง 5 ปัจจัย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการบริการการท่องเที่ยว และด้านการส่งเสริมการลงทุน มีค่าเฉลี่ย 3.30 3.27 3.17 3.04 และ 3.03 ตามลำดับ

**ตารางที่ 14** ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามรายชื่อ

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	Mean	S.D.	ระดับทัศนคติ
<b>1. แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ</b>	4.24	0.76	<b>มากที่สุด</b>
2. อุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีเอกลักษณ์เฉพาะและเป็นที่ยึดดูดูใจให้เข้ามาท่องเที่ยว	3.79	0.83	มาก
3. ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์	3.53	1.07	มาก
4. พืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีความอุดมสมบูรณ์	3.66	1.05	มาก
5. อุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีการจัดสรร แบ่งเขตพื้นที่ (zoning) เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.56	1.04	มาก
6. มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว	3.42	1.15	มาก
7. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่บุงรุกลงและทำลายสภาพแวดล้อม	3.81	0.90	มาก
8. อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลายสภาพแวดล้อม	3.76	0.90	มาก
9. ห้องสุขามีเพียงพอและถูกสุขลักษณะ	3.25	1.10	ปานกลาง
10. ถังขยะมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่	3.05	1.19	ปานกลาง
11. มีระบบการจัดการมลพิษต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง	3.56	1.03	มาก
รวม	3.60	0.66	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ทักษะคตินักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม โดยรวมมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติไทร่มเย็นมีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.24 ซึ่งมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

รองลงมา คือ กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่บุกรุกและทำลายสภาพแวดล้อม อุทยานแห่งชาติไทร่มเย็นมีเอกลักษณ์เฉพาะและเป็นที่ดึงดูดใจให้เข้ามาท่องเที่ยว อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลายสภาพแวดล้อม พืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติไทร่มเย็นมีความอุดมสมบูรณ์ มีระบบการจัดการมลพิษต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง อุทยานแห่งชาติไทร่มเย็นมีการจัดสรรแบ่งเขตพื้นที่ (Zoning) เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติไทร่มเย็นได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์ และ มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 3.79 3.76 3.66 3.56 3.56 3.53 และ 3.42 ตามลำดับ โดยมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก

ทั้งนี้ด้านสุขามีเพียงพอและถูกสุขลักษณะ และ ถึงขณะมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 และ 3.05 ตามลำดับ โดยมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง

**ตารางที่ 15** ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก จำแนกตามรายชื่อ

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก	Mean	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. มีการจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว และสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักท่องเที่ยว	3.59	1.12	มาก
2. กิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	3.76	0.92	มาก
3. กิจกรรมต่างๆ ล้วนสร้างเสริมประสบการณ์ ได้ศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์	3.86	0.91	มาก
4. ได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมอุทยานแห่งชาติไทร่มเย็น	3.33	1.24	ปานกลาง
5. เจ้าหน้าที่มีความรู้และประสบการณ์ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	3.45	1.16	มาก

## ตารางที่ 15 (ต่อ)

(n=385)			
ด้านการให้การศึกษและสร้างจิตสำนึก	Mean	S.D.	ระดับทัศนคติ
6. เจ้าหน้าที่ที่สามารถแนะนำ และกระตุ้นนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตนในการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ	3.40	1.18	ปานกลาง
7. มีการจัดพัฒนาสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ป้ายข้อมูลทรัพยากรแหล่งนิทรรศการ แผนที่	3.44	1.13	มาก
8. ที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และป้ายสื่อความหมายฯ ต่างๆ มีความสอดคล้องกับพื้นที่	3.37	1.07	ปานกลาง
9. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความชัดเจนสามารถเข้าใจได้ง่าย	3.56	1.00	มาก
10. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติ ต่างๆ มีความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษาเรียนรู้	3.47	1.02	มาก
11. ป้ายสัญลักษณ์ หรือป้ายสื่อความหมายธรรมชาติ ต่างๆ ช่วยสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่นักท่องเที่ยว	3.54	1.13	มาก
รวม	3.53	0.77	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษและสร้างจิตสำนึก โดยรวมมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า กิจกรรมต่างๆ ล้วนสร้างเสริมประสบการณ์ได้ศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.86 ซึ่งมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก

รองลงมา คือ กิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีการจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวและสื่อต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักท่องเที่ยว ป้ายสัญลักษณ์และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความชัดเจนสามารถเข้าใจได้ง่าย ป้ายสัญลักษณ์หรือป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ ช่วยสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่นักท่องเที่ยว ป้ายสัญลักษณ์และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความน่าสนใจควรแก่การศึกษาเรียนรู้ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ มีการจัดพัฒนาสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ป้ายข้อมูลทรัพยากร แหล่ง

นิทรรศการ แผนที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 3.59 3.56 3.54 3.47 3.45 และ 3.44 ตามลำดับ โดยมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก

ทั้งนี้ ในด้านเจ้าหน้าที่ที่สามารถแนะนำและกระตุ้นนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตนในการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ ที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยวและป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความสอดคล้องกับพื้นที่ และได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมอุทยานฯ ได้ ร่มเย็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 3.37 และ 3.33 ตามลำดับ โดยมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง

**ตารางที่ 16** ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น จำแนกตามรายชื่อ

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น	Mean	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. ได้รับบริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำทางในการท่องเที่ยว	3.56	1.31	มาก
2. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นดำเนินการโดยประชาชนในท้องถิ่น	3.31	1.14	ปานกลาง
3. ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก	3.03	1.29	ปานกลาง
4. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ	3.13	1.24	ปานกลาง
5. มีการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดงความคิดเห็นถึงปัญหาข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.17	1.15	ปานกลาง
6. มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนท้องถิ่น ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกรอนุรักษ์กลุ่มต่างๆ	3.15	1.19	ปานกลาง
7. ประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานดำเนินงาน และประเมินผลงาน เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	3.52	1.12	มาก
รวม	3.27	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 16 พบว่า ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น โดยรวมมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ได้รับบริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำทาง

ในการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.56 ซึ่งมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก รองลงมา คือ ประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ดำเนินงาน และประเมินผลงาน เกี่ยวกับการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 โดยมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก

ทั้งนี้ ในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นดำเนินการโดยประชาชนในท้องถิ่น มีการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดงความคิดเห็นถึง ปัญหาข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกรักบี้กลุ่มต่างๆ มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ และ ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 3.17 3.15 3.13 และ 3.03 ตามลำดับ โดยมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง

**ตารางที่ 17** ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว จำแนกตามรายชื่อ

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว	Mean	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. มีการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	3.22	1.23	ปานกลาง
2. มีการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว	3.24	1.16	ปานกลาง
3. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็นผ่านทางเว็บไซต์ (web site)	3.18	1.26	ปานกลาง
4. มีการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ	3.12	1.22	ปานกลาง
5. มัคคุเทศก์สามารถให้ข้อมูลและรายละเอียดของทรัพยากรการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง	3.40	1.17	ปานกลาง
6. มัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ	3.65	1.23	มาก
รวม	3.30	0.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 พบว่า ทักษะคตินักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว โดยรวมมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.65 ซึ่งมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก

รองลงมา คือ มัคคุเทศก์สามารถให้ข้อมูลและรายละเอียดของทรัพยากรการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง มีการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว มีการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานฯ ได้รุ่มเย็นผ่านทางเว็บไซต์ (Web site) และ มีการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 3.24 3.22 3.18 และ 3.12 ตามลำดับ โดยมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง

**ตารางที่ 18** ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามรายข้อ

(n=385)			
ด้านการบริการการท่องเที่ยว	Mean	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. การจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย	3.34	1.19	ปานกลาง
2. มีการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็น	3.47	1.14	มาก
3. การจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติมีความเหมาะสม	3.70	1.02	มาก
4. ภายในอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็นมีบริการร้านอาหาร	2.76	1.19	ปานกลาง
5. ร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกสุขอนามัยและสะอาด	2.85	1.17	ปานกลาง
6. มีบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง	2.50	1.24	น้อย
7. ของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย.	2.66	1.23	ปานกลาง
รวม	3.04	0.92	ปานกลาง

จากตารางที่ 18 พบว่า ทักษะคตินักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว โดยรวมมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติมีความเหมาะสม มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.70 ซึ่งมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก รองลงมา คือ มีการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 โดยมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก

ทั้งนี้ ในด้านการจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย ร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกสุขอนามัยและสะอาด ภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีบริการร้านอาหาร ของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย. มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 2.85 2.76 และ 2.66 โดยมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง

โดย ด้านการบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เท่ากับ 2.50 ซึ่งมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับน้อย

**ตารางที่ 19** ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติด้านสิ่งอำนวยความสะดวก  
จำแนกตามรายชื่อ

(n=385)			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	Mean	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. มีการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว	3.56	1.05	มาก
2. มีรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง	2.60	1.30	น้อย
3. การจัดสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีความเหมาะสมและเพียงพอ	3.45	1.14	มาก
4. มีการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่	2.42	1.31	น้อย
5. มีมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว	3.36	1.23	ปานกลาง
6. มีมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว	3.10	1.20	ปานกลาง
7. เจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญในพื้นที่และสถานการณ์อันตรายที่อาจเกิดขึ้น	3.67	1.13	มาก
รวม	3.17	0.90	ปานกลาง

จากตารางที่ 19 พบว่า ทักษะคตินักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด โดยรวมมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญในพื้นที่และสถานการณ์ อันตรายที่อาจเกิดขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.67 ซึ่งมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก รองลงมา คือ มีการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว และ การจัดสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีความเหมาะสมและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และ 3.45 ตามลำดับ โดยมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก

ทั้งนี้ ในด้านมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว และมีมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 และ 3.10 โดยมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง

โดย ด้านการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอเหมาะสมในทุกพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เท่ากับ 2.50 ซึ่งมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับน้อย

**ตารางที่ 20** ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติด้านการส่งเสริมการลงทุน  
จำแนกตามรายข้อ

	Mean	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
(n=385)			
ด้านการส่งเสริมการลงทุน			
1. เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชน ท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น	3.16	1.30	ปาน กลาง
2. ผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องเชิง นิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น	3.00	1.24	ปานกลาง
3. ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์	2.86	1.28	ปานกลาง
4. สนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ	3.08	1.27	ปานกลาง
รวม	3.03	1.08	ปานกลาง

จากตารางที่ 20 พบว่า ทักษะคตินักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน โดยรวมมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่นประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.16 ซึ่งมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง

รองลงมา คือ การสนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ ผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น และการส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกระจายรายได้ เช่น สหกรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 3.00 และ 2.86 ตามลำดับ โดยมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง

### ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานในการศึกษานี้คือ นักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส และภูมิลำเนา ที่แตกต่างกัน มีระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี แตกต่างกัน

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	(n=385)				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1.ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	3.56	0.66	3.65	0.65	-1.427	0.155
2.ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก	3.50	0.76	3.55	0.78	-0.661	0.542
3.ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น	3.25	0.92	3.28	0.96	-0.350	0.727
4.ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว	3.25	1.00	3.35	0.97	-0.969	0.334
5.ด้านการบริการการท่องเที่ยว	3.03	0.93	3.04	0.91	-0.061	0.952
6.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.11	0.89	3.22	0.90	-1.158	0.248
7.ด้านการส่งเสริมการลงทุน	2.97	1.08	3.08	1.09	-0.955	0.340

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 21 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้ง 7 ด้าน จำแนกตามเพศ ซึ่งได้แก่ ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และ ด้านการส่งเสริมการลงทุน พบว่า มีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่า 0.05 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้ง 7 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน จำแนกตามอายุ

(n=385)

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	อายุ										F	Sig.
	ต่ำกว่า 20 ปี		20-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1.ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	3.82	0.76	3.66	0.65	3.46	0.56	3.52	0.65	3.53	0.67	2.950	0.020*
2.ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก	3.76	0.85	3.56	0.75	3.39	0.76	3.41	0.78	3.57	0.69	2.039	0.088
3.ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น	3.55	1.01	3.30	0.95	3.08	0.85	3.17	0.94	3.33	0.95	2.095	0.081
4.ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว	3.55	1.04	3.38	0.93	3.12	0.99	3.29	0.99	3.00	1.06	2.441	0.046*
5.ด้านการบริการการท่องเที่ยว	3.31	1.04	3.16	0.88	2.75	0.87	3.05	0.87	2.71	0.89	4.787	0.001*
6.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.47	1.02	3.28	0.85	2.93	0.80	3.12	0.92	2.82	0.90	4.617	0.001*
7.ด้านการส่งเสริมการลงทุน	3.59	1.11	3.01	0.99	2.98	1.05	2.99	1.14	2.48	1.22	5.422	0.000*

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 22 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้ง 7 ด้าน จำแนกตามอายุ ในด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยว ด้านสิ่งแวดล้อม และ ด้านการส่งเสริมการลงทุน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการให้การศึกษและสร้างจิตสำนึก และ ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 23** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	อายุ										F	Sig.
	ต่ำกว่า 20 ปี		20-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นมีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	4.30	0.84	4.18	0.76	4.21	0.71	4.22	0.81	4.61	0.62	2.283	0.060
2. อุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นมีเอกลักษณ์เฉพาะและเป็นที่ดึงดูดใจให้เข้ามาท่องเที่ยว	3.96	0.76	3.80	0.84	3.63	0.88	3.79	0.85	3.84	0.74	1.233	0.296
3. ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์	3.70	1.01	3.70	0.91	3.40	1.12	3.40	1.194	3.10	1.35	3.456	0.009*
4. พืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นมีความอุดมสมบูรณ์	3.96	1.13	3.79	0.89	3.50	0.99	3.44	1.07	3.32	1.54	3.576	0.007*
5. อุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นมีการจัดสรร แบ่งเขตพื้นที่ (zoning) เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.85	1.17	3.48	0.99	3.47	1.05	3.73	1.07	3.45	0.99	1.771	0.134
6. มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว	3.39	1.26	3.59	1.04	3.17	0.99	3.38	1.24	3.23	1.56	2.162	0.073

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	อายุ										F	Sig.
	ต่ำกว่า 20 ปี		20-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
7. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่บุกรุกและทำลายสภาพแวดล้อม	4.00	0.94	3.75	0.85	3.83	0.99	3.75	0.84	3.94	0.99	0.908	0.459
8. อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลายสภาพแวดล้อม	4.07	0.85	3.73	0.89	3.64	0.93	3.67	0.90	3.97	0.91	2.299	0.058
9. ห้องสุขามีเพียงพอและถูกสุขลักษณะ	3.61	1.09	3.38	1.09	2.90	1.00	3.17	1.13	3.13	1.09	4.092	0.003*
10. ถังขยะมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่	3.46	1.17	3.23	1.12	2.68	1.10	2.75	1.18	3.06	1.41	5.541	0.000*
11. มีระบบการจัดการมลพิษต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง	3.72	1.09	3.61	0.94	3.60	1.10	3.41	1.12	3.23	1.12	1.521	0.195

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 23 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์ ด้านพืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความอุดมสมบูรณ์ ด้านห้องสุขามีเพียงพอและถูกสุขลักษณะ และ ด้านถังขยะมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีเอกลักษณ์เฉพาะและเป็นที่ยึดใจให้เข้ามาท่องเที่ยว ด้านอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีการจัดสรร แบ่งเขตพื้นที่ (zoning) เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่บุกรุกและทำลายสภาพแวดล้อม ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลายสภาพแวดล้อม และด้านระบบการจัดการมลพิษต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 24** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอายุ

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย)	Sig.				
	ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
3. ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์					
ต่ำกว่า 20 ปี (3.70)	-	-	-	-	-
20-30 ปี (3.70)	1.000	-	-	-	-
31-40 ปี (3.40)	0.678	0.357	-	-	-
41-50 ปี (3.35)	0.580	0.281	0.999	-	-
51 ปีขึ้นไป (3.10)	0.203	0.075	0.772	0.879	-

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ด้านการจัดการทรัพยากร ท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย)	Sig.				
	ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
4. พืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายใน อุทยานแห่งชาติได้ร่วมนีมีความ อุดมสมบูรณ์					
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.96)	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.79)	0.920	-	-	-
31-40 ปี	(3.50)	0.231	0.383	-	-
41-50 ปี	(3.44)	0.167	0.279	0.999	-
51 ปีขึ้นไป	(3.32)	0.141	0.257	0.957	0.991
9. ห้องสุขามีเพียงพอและถูก สุขลักษณะ					
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.61)	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.38)	0.799	-	-	-
31-40 ปี	(2.90)	0.015*	0.035*	-	-
41-50 ปี	(3.17)	0.370	0.807	0.682	-
51 ปีขึ้นไป	(3.13)	0.457	0.848	0.907	1.000
10. ถังขยะมีเพียงพอและเหมาะสม ในทุกพื้นที่					
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.46)	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.23)	0.855	-	-	-
31-40 ปี	(2.68)	0.012*	0.017*	-	-
41-50 ปี	(2.75)	0.042*	0.090	0.998	-
51 ปีขึ้นไป	(3.06)	0.714	0.968	0.654	0.814

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 24 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านพืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความอุดมสมบูรณ์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านห้องสุขามีเพียงพอและถูกสุขลักษณะ พบว่า นักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี และ 20-30 ปี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 ซึ่งแตกต่างจากค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี และ 20-30 ปี ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และ 3.38 ตามลำดับ ในขณะที่อายุ 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป มีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน เพราะค่าเฉลี่ยระดับการเห็นด้วยใกล้เคียงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 และ 3.13 ตามลำดับ

ด้านถังขยะมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่า นักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี และ 41-50 ปี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 ซึ่งแตกต่างจากค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี และ 41-50 ปี ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 และ 2.75 ตามลำดับ และพบว่า นักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยว 31-40 ปี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 ซึ่งแตกต่างจากค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 ในขณะที่อายุ 51 ปีขึ้นไป มีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน เพราะค่าเฉลี่ยระดับการเห็นด้วยใกล้เคียงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06

**ตารางที่ 25** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก  
จำแนกตามอายุ

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก	อายุ										F	Sig.
	ต่ำกว่า 20 ปี		20-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. มีการจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว และสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของ นักท่องเที่ยว	3.80	1.15	3.68	1.05	3.36	1.09	3.51	1.20	3.58	1.26	1.605	0.172
2. กิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	4.04	0.92	3.65	0.84	3.67	0.98	3.84	1.00	4.03	0.91	2.769	0.027*
3. กิจกรรมต่างๆ ล้วนส่งเสริมประสบการณ์ได้ศึกษา เรียนรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์	4.15	0.84	3.75	0.86	3.94	0.92	3.81	0.99	3.94	0.96	2.019	0.091
4. ได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวก่อนเข้าชม อุทยานแห่งชาติได้พร้อมเย็น	3.50	1.24	3.41	1.24	3.14	1.26	3.17	1.21	3.39	1.23	1.121	0.346
5. เจ้าหน้าที่มีความรู้และประสบการณ์ในการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	3.54	1.19	3.55	1.07	3.22	1.23	3.33	1.27	3.65	1.08	1.567	0.182
6. เจ้าหน้าที่สามารถแนะนำ และกระตุ้นนักท่องเที่ยวใน การปฏิบัติตนในการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ	3.63	1.24	3.39	1.06	3.37	1.28	3.27	1.25	3.42	1.31	0.647	0.629

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก	อายุ										F	Sig.
	ต่ำกว่า 20 ปี		20-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
7. มีการจัดพัฒนาสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่ง ท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ป้าย ข้อมูลทรัพยากร แหล่งนิทรรศการ แผนที่	3.63	1.19	3.59	0.98	3.17	1.24	3.24	1.16	3.48	1.09	2.780	0.027*
8. ที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความสอดคล้องกับ พื้นที่	3.63	1.19	3.46	1.00	3.18	1.10	3.22	1.01	3.29	1.13	1.943	0.103
9. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติ ต่างๆ มีความชัดเจนสามารถเข้าใจได้ง่าย	3.76	1.08	3.64	0.89	3.37	1.13	3.40	1.03	3.68	0.98	1.968	0.099
10. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติ ต่างๆ มีความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษาเรียนรู้	3.80	1.17	3.46	0.94	3.47	1.07	3.30	0.96	3.42	1.15	1.703	0.149
11. ป้ายสัญลักษณ์หรือป้ายสื่อความหมายฯ ต่างๆ ช่วยสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่นักท่องเที่ยว	3.83	1.18	3.56	1.06	3.50	1.16	3.41	1.17	3.42	1.23	1.061	0.376

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 25 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ได้แก่ ด้านกิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และด้านการจัดพัฒนาสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ป้ายข้อมูลทรัพยากร แหล่งนิทรรศการ แผนที่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ ด้านการจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว และสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมต่างๆ ล้วนสร้างเสริมประสบการณ์ ได้ศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ด้านการได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็น ด้านเจ้าหน้าที่มีความรู้และประสบการณ์ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านเจ้าหน้าที่สามารถแนะนำ และกระตุ้นนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตนในการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ ด้านที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความสอดคล้องกับพื้นที่ ด้านป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความชัดเจนสามารถเข้าใจได้ง่าย ด้านป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษาเรียนรู้ และด้านป้ายสัญลักษณ์หรือป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ ช่วยสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่นักท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 26** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอายุ

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและสร้าง จิตสำนึก	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.				
		ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
2. กิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม						
ต่ำกว่า 20 ปี	(4.04)	-	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.65)	0.149	-	-	-	-
31-40 ปี	(3.67)	0.297	1.000	-	-	-
41-50 ปี	(3.84)	0.860	0.722	0.865	-	-
51 ปีขึ้นไป	(4.03)	1.000	0.326	0.470	0.923	-
7. มีการจัดพัฒนาสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ป้ายข้อมูลทรัพยากร แหล่งนิทรรศการ แผนที่						
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.63)	-	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.59)	1.000	-	-	-	-
31-40 ปี	(3.17)	0.296	0.107	-	-	-
41-50 ปี	(3.24)	0.518	0.337	0.998	-	-
51 ปีขึ้นไป	(3.48)	0.989	0.993	0.778	0.910	-

จากตารางที่ 26 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านกิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านการจัดพัฒนาสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้าย  
สัญลักษณ์บอกทาง ป้ายข้อมูลทรัพยากร แหล่งนิทรรศการ แผนที่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ  
แตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

**ตารางที่ 27** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น จำแนกตามอายุ

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น	อายุ										F	Sig.
	ต่ำกว่า 20 ปี		20-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. ได้รับบริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำทางในการท่องเที่ยว	3.74	1.24	3.57	1.30	3.54	1.24	3.54	1.38	3.29	1.51	0.557	0.694
2. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นดำเนินการโดยประชาชนในท้องถิ่น	3.80	1.05	3.26	1.10	3.19	1.09	3.24	1.23	3.32	1.30	2.555	0.039*
3. ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก	3.37	1.44	3.11	1.19	2.82	1.31	2.86	1.31	2.94	1.39	1.834	0.122
4. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ	3.50	1.38	3.28	1.18	2.81	1.19	2.97	1.18	2.97	1.35	3.424	0.009*
5. มีการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดงความคิดเห็นถึงปัญหา ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.33	1.18	3.28	1.05	2.92	1.19	3.03	1.16	3.29	1.35	1.847	0.119
6. มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนท้องถิ่น ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกอนุรักษ์กลุ่มต่างๆ	3.28	1.24	3.25	1.16	2.78	1.08	3.11	1.26	3.39	1.20	2.663	0.032*

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น	อายุ										F	Sig.
	ต่ำกว่า 20 ปี		20-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
7. ประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ดำเนินงาน และประเมินผลงาน เกี่ยวกับการ ท่องเที่ยว	3.80	1.24	3.38	1.03	3.47	1.13	3.46	1.18	4.10	1.01	3.618	0.007*

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 27 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ได้แก่ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นดำเนินการโดยประชาชนในท้องถิ่น ด้านการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนท้องถิ่น ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกอนุรักษ์กลุ่มต่างๆ และ ด้านประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ดำเนินงาน และประเมินผลงาน เกี่ยวกับการท่องเที่ยว พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ ด้านการได้รับบริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำทางในการท่องเที่ยว ด้านประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก และด้านการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดงความคิดเห็นถึงปัญหา ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 28** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอายุ

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.				
		ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
2. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น ดำเนินการโดยประชาชนในท้องถิ่น						
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.80)	-	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.26)	0.080	-	-	-	-
31-40 ปี	(3.19)	0.079	0.996	-	-	-
41-50 ปี	(3.24)	0.158	1.000	1.000	-	-
51 ปีขึ้นไป	(3.32)	0.502	0.999	0.990	0.998	-

## ตารางที่ 28 (ต่อ)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.				
		ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
4. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ						
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.50)	-	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.28)	0.874	-	-	-	-
31-40 ปี	(2.81)	0.056	0.101	-	-	-
41-50 ปี	(2.97)	0.284	0.575	0.963	-	-
51 ปีขึ้นไป	(2.97)	0.475	0.797	0.984	1.000	-
6. มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มของ ประชาชนท้องถิ่น ในการจัดการ แหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกอนุรักษ์ กลุ่มต่างๆ						
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.28)	-	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.25)	1.000	-	-	-	-
31-40 ปี	(2.78)	0.265	0.085	-	-	-
41-50 ปี	(3.11)	0.967	0.963	0.604	-	-
51 ปีขึ้นไป	(3.39)	0.997	0.984	0.211	0.887	-

## ตารางที่ 28 (ต่อ)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย)	Sig.				
	ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
7. ประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วม ในการวางแผนงาน ดำเนินงาน และ ประเมินผลงาน เกี่ยวกับการ ท่องเที่ยว					
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.80)	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.38)	0.262	-	-	-
31-40 ปี	(3.47)	0.627	0.985	-	-
41-50 ปี	(3.46)	0.628	0.994	1.000	-
51 ปีขึ้นไป	(4.10)	0.860	0.028*	0.134	0.141

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 28 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นดำเนินการโดยประชาชนในท้องถิ่น พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (ตารางที่ 27)

ด้านการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนท้องถิ่น ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกอนุรักษ์กลุ่มต่างๆ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ดำเนินงาน และประเมินผลงาน เกี่ยวกับการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยว อายุ 51 ปีขึ้นไป ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 ซึ่งแตกต่างจากค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวอายุ 51 ปีขึ้นไป ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ในขณะที่อายุต่ำกว่า 20 ปี 31-40 ปี และ 41-50 ปี มีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน เพราะค่าเฉลี่ยระดับการเห็นด้วย ใกล้เคียงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 3.47 และ 3.46 ตามลำดับ

**ตารางที่ 29** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว  
จำแนกตามอายุ

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว	อายุ										F	Sig.
	ต่ำกว่า 20 ปี		20-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. มีการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	3.46	1.19	3.38	1.13	2.95	1.33	3.13	1.33	2.90	1.25	2.692	0.031*
2. มีการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว	3.65	1.27	3.28	1.07	3.08	1.20	3.10	1.23	3.16	1.13	2.184	0.070
3. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็นผ่านทางเว็บไซต์ (web site)	3.39	1.27	3.30	1.15	2.90	1.38	3.17	1.24	2.97	1.47	1.912	0.108
4. มีการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ	3.33	1.14	3.29	1.17	2.90	1.24	2.98	1.25	2.74	1.37	2.748	0.028*
5. มัคคุเทศก์สามารถให้ข้อมูลและรายละเอียดของทรัพยากรการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง	3.62	1.16	3.34	1.11	3.35	1.14	3.57	1.24	3.13	1.38	1.349	0.251
6. มัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุมนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ	3.87	1.19	3.68	1.13	3.54	1.24	3.83	1.24	3.10	1.58	2.486	0.043*

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 29 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ได้แก่ ด้านการโฆษณา และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ด้านการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ และด้านมัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หาได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ ด้านการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือ นักท่องเที่ยว ด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานฯ ได้ร่วมนำผ่านทางเว็บไซต์ (web site) และด้านมัคคุเทศก์สามารถให้ข้อมูลและรายละเอียดของทรัพยากรการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 30** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอายุ

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.				
		ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
1. มีการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น						
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.46)	-	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.38)	0.997	-	-	-	-
31-40 ปี	(2.95)	0.290	0.165	-	-	-
41-50 ปี	(3.13)	0.748	0.751	0.946	-	-
51 ปีขึ้นไป	(2.90)	0.436	0.417	1.000	0.952	-

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและ บริการนำเที่ยว	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.				
		ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
4. มีการพัฒนาสินค้าและบริการ อย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ						
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.33)	-	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.29)	1.000	-	-	-	-
31-40 ปี	(2.90)	0.459	0.240	-	-	-
41-50 ปี	(2.98)	0.713	0.580	0.996	-	-
51 ปีขึ้นไป	(2.74)	0.367	0.259	0.985	0.934	-
6. มัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุม พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติ ตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ						
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.87)	-	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.68)	0.923	-	-	-	-
31-40 ปี	(3.54)	0.710	0.953	-	-	-
41-50 ปี	(3.83)	1.000	0.953	0.747	-	-
51 ปีขึ้นไป	(3.10)	0.16	0.206	0.572	0.117	-

จากตารางที่ 30 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) พบว่า

ด้านการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านภาคีเครือข่ายมีส่วนในการควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

**ตารางที่ 31** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ (n=385)

ด้านการบริการการท่องเที่ยว	อายุ										F	Sig.
	ต่ำกว่า 20 ปี		20-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1.การจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย	3.65	1.08	3.46	1.07	3.09	1.25	3.38	1.26	2.81	1.42	3.733	0.005*
2.มีการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น	3.74	1.08	3.65	0.96	3.18	1.24	3.41	1.21	3.00	1.41	4.448	0.002*
3.การจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติมีความเหมาะสม	3.87	0.96	3.77	0.93	3.40	1.17	3.81	1.03	3.65	1.02	2.469	0.044*
4.ภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีบริการร้านอาหาร	3.17	1.48	2.81	1.13	2.46	1.13	2.79	1.15	2.48	1.21	3.162	0.014*
5.ร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกต้องสะอาด	3.09	1.29	2.92	1.20	2.64	1.01	2.79	1.12	2.74	1.18	1.372	0.243
6.มีบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง	2.91	1.50	2.66	1.25	2.09	1.05	2.48	1.19	2.03	1.02	5.463	0.000*
7.ของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย.	2.76	1.29	2.81	1.28	2.40	1.12	2.68	1.16	2.29	1.13	2.353	0.054

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 31 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านการจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย ด้านการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น ด้านการจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติมีความเหมาะสม ด้านอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีบริการร้านอาหาร และด้านการบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ ด้านร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกสุขอนามัยและสะอาด และด้านของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย. ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 32** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการบริการการท่องเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอายุ

		(n=385)				
ด้านการบริการการท่องเที่ยว	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.				
		ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
1. การจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย						
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.65)	-	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.46)	0.907	-	-	-	-
31-40 ปี	(3.09)	0.157	0.273	-	-	-
41-50 ปี	(3.38)	0.840	0.996	0.708	-	-
51 ปีขึ้นไป	(2.81)	0.049*	0.094	0.862	0.290	-

## ตารางที่ 32 (ต่อ)

ด้านการบริการการท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย)	Sig.				
	ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
2. มีการจัดป้ายบอกทางเพื่อความ สะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติ ได้รุ่มเย็น					
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.74)	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.65)	0.993	-	-	-
31-40 ปี	(3.18)	0.125	0.056	-	-
41-50 ปี	(3.41)	0.686	0.734	0.823	-
51 ปีขึ้นไป	(3.00)	0.090	0.069	0.966	0.586
3. การจัดเส้นทางเดินป่าศึกษา ธรรมชาติมีความเหมาะสม					
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.87)	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.77)	0.984	-	-	-
31-40 ปี	(3.40)	0.178	0.132	-	-
41-50 ปี	(3.81)	0.999	0.999	0.216	-
51 ปีขึ้นไป	(3.65)	0.922	0.984	0.855	0.968
4. ภายในอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็น มีบริการร้านอาหาร					
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.17)	-	-	-	-
20-30 ปี	(2.81)	0.506	-	-	-
31-40 ปี	(2.46)	0.035*	0.320	-	-
41-50 ปี	(2.79)	0.603	1.000	0.603	-
51 ปีขึ้นไป	(2.48)	0.181	0.729	1.000	0.840

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ด้านการบริการการท่องเที่ยว	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.				
		ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
6. มีบริการขายของที่ระลึกและ สินค้าพื้นเมือง						
ต่ำกว่า 20 ปี	(2.91)	-	-	-	-	-
20-30 ปี	(2.66)	0.826	-	-	-	-
31-40 ปี	(2.09)	0.011*	0.019*	-	-	-
41-50 ปี	(2.48)	0.489	0.894	0.476	-	-
51 ปีขึ้นไป	(2.03)	0.047*	0.135	1.000	0.598	-

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 32 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการบริการการท่องเที่ยว รายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe) พบว่า

ด้านการจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย พบว่านักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 51 ปีขึ้นไป ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ซึ่งแตกต่างจากค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวอายุ 51 ปีขึ้นไป ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 ในขณะที่อายุ 20-30 ปี 31-40 ปี และ 41-50 ปี มีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน เพราะค่าเฉลี่ยระดับการเห็นด้วยใกล้เคียงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 3.09 และ 3.38 ตามลำดับ

ด้านการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านการจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติมีความเหมาะสม พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีบริการร้านอาหาร พบว่า นักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 ซึ่งแตกต่างจากค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 ในขณะที่อายุ 20-30 ปี 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป มีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน เพราะค่าเฉลี่ยระดับการเห็นด้วยใกล้เคียงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 2.79 และ 2.48 ตามลำดับ

ด้านการบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง พบว่า นักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 ซึ่งแตกต่างจากค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.09 และพบว่า นักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 51 ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.03 นอกจากนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี โดยนักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 ในขณะที่นักท่องเที่ยวอายุ 41-50 ปี มีระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48

ตารางที่ 33 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ

(n=385)

สิ่งแวดล้อม	อายุ										F	Sig.
	ต่ำกว่า 20 ปี		20-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. มีการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว	3.70	1.01	3.63	1.02	3.44	1.12	3.43	0.98	3.55	1.15	0.917	0.454
2. มีรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง	3.09	1.43	2.77	1.27	2.35	1.20	2.44	1.29	2.00	1.21	5.107	0.001*
3. การจัดสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีความเหมาะสมและเพียงพอ	3.63	1.16	3.54	1.04	3.32	1.11	3.37	1.31	3.23	1.23	1.211	0.306
4. มีการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอเหมาะสมในทุกพื้นที่	2.83	1.45	2.62	1.33	2.03	1.13	2.41	1.25	1.77	1.78	5.986	0.000*
5. มีมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว	3.67	1.30	3.42	1.18	3.05	1.19	3.52	1.26	3.06	1.29	2.836	0.024*
6. มีมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว	3.61	1.33	3.24	1.10	2.76	1.09	3.06	1.32	2.48	1.15	6.617	0.000*
7. เจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญในพื้นที่และสถานการณ์อันตรายที่อาจเกิดขึ้น	3.76	1.19	3.71	1.00	3.56	1.16	3.63	1.24	3.68	1.35	0.316	0.867

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 33 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ด้านรถบริการเข้าอุทยานฯ ได้ร่วมเย็น เชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง ด้านการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่ ด้านมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว และด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ ด้านการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ด้านการจัดสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีความเหมาะสมและเพียงพอ และด้านเจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญในพื้นที่และสถานการณ์อันตรายที่อาจเกิดขึ้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 34** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอายุ

(n=385)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (ค่าเฉลี่ย)	Sig.				
	ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
2. มีรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติได้ ร่วมเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง					
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.09)	-	-	-	-
20-30 ปี	(2.77)	0.681	-	-	-
31-40 ปี	(2.35)	0.046*	0.222	-	-
41-50 ปี	(2.44)	0.151	0.576	0.995	-
51 ปีขึ้นไป	(2.00)	0.010*	0.053	0.802	0.640

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (ค่าเฉลี่ย)	Sig.				
	ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
4. มีการจัดบริการโทรศัพท์					
สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสม					
ในทุกพื้นที่					
ต่ำกว่า 20 ปี	(2.83)	-	-	-	-
20-30 ปี	(2.62)	0.920	-	-	-
31-40 ปี	(2.03)	0.025*	0.023*	-	-
41-50 ปี	(2.41)	0.598	0.878	0.529	-
51 ปีขึ้นไป	(1.77)	0.015*	0.024*	0.931	0.274
5. มีมาตรการป้องกันและแจ้งเตือน					
ภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยว					
อย่างรวดเร็ว					
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.67)	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.42)	0.806	-	-	-
31-40 ปี	(3.05)	0.112	0.317	-	-
41-50 ปี	(3.52)	0.982	0.986	0.267	-
51 ปีขึ้นไป	(3.06)	0.330	0.706	1.000	0.567
6. มีมาตรการรักษาความปลอดภัย					
ทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่					
นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว					
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.61)	-	-	-	-
20-30 ปี	(3.24)	0.471	-	-	-
31-40 ปี	(2.76)	0.005*	0.061	-	-
41-50 ปี	(3.06)	0.219	0.902	0.663	-
51 ปีขึ้นไป	(2.48)	0.002*	0.029*	0.877	0.280

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 34 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาดสวยงาม ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง พบว่านักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 ซึ่งแตกต่างจากค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35 และพบว่า นักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 51 ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 ในขณะที่อายุ 20-30 ปี และ 41-50 ปี มีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน เพราะค่าเฉลี่ยระดับการเห็นด้วยใกล้เคียงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 และ 2.44 ตามลำดับ

ด้านมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่านักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 ซึ่งแตกต่างจากค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.03 และพบว่า นักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 51 ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.77 นอกจากนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี โดยนักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 และพบว่า นักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 51 ปีขึ้นไป ในขณะที่อายุ 41-50 ปี มีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน เพราะค่าเฉลี่ยระดับการเห็นด้วยใกล้เคียงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41

ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ซึ่งแตกต่างจากค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวอายุ 31-40 ปี ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 และพบว่า นักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 51 ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 นอกจากนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 51 ปีขึ้นไป โดยนักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 ในขณะที่อายุ 41-50 ปี มีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน เพราะค่าเฉลี่ยระดับการเห็นด้วยใกล้เคียงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06

ตารางที่ 35 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามอายุ

(n=385)

การส่งเสริมการลงทุน	อายุ										F	Sig.
	ต่ำกว่า 20 ปี		20-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น	3.43	1.41	3.28	1.14	2.99	1.30	3.06	1.44	2.77	1.54	1.982	0.097
2. ผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น	3.59	1.22	2.95	1.19	3.03	1.19	2.95	1.25	2.45	1.36	4.316	0.002*
3. ส่งเสริมการพัฒนา รูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์	3.65	1.25	2.83	1.18	2.77	1.27	2.84	1.32	2.19	1.35	7.015	0.000*
4. สนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ	3.72	1.21	2.97	1.19	3.14	1.25	3.10	1.27	2.52	1.46	5.017	0.001*

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 35 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการส่งเสริมการลงทุน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์ และด้านการสนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ ด้านการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 36** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุนรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอายุ

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการลงทุน (ค่าเฉลี่ย)	Sig.				
	ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
2. ผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิต จากชุมชนท้องถิ่น					
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.59)	-	-	-	-
20-30 ปี	(2.95)	0.047*	-	-	-
31-40 ปี	(3.03)	0.193	0.996	-	-
41-50 ปี	(2.95)	0.129	1.000	0.998	-
51 ปีขึ้นไป	(2.45)	0.003*	0.358	0.300	0.480

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมการลงทุน (ค่าเฉลี่ย)	Sig.				
	ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
3. ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการ ลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจาย รายได้ เช่น สหกรณ์					
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.65)	-	-	-	-
20-30 ปี	(2.83)	0.004*	-	-	-
31-40 ปี	(2.77)	0.006*	0.999	-	-
41-50 ปี	(2.84)	0.025*	1.000	0.998	-
51 ปีขึ้นไป	(2.19)	0.000*	0.154	0.317	0.231
4. สนับสนุนการลงทุนของธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และ ข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการ ดำเนินการ					
ต่ำกว่า 20 ปี	(3.72)	-	-	-	-
20-30 ปี	(2.97)	0.012*	-	-	-
31-40 ปี	(3.14)	0.184	0.908	-	-
41-50 ปี	(3.10)	0.155	0.977	1.000	-
51 ปีขึ้นไป	(2.52)	0.002*	0.479	0.231	0.341

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 36 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น พบว่า นักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 ซึ่งแตกต่างจากค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 และพบว่า นักท่องเที่ยวอายุต่ำ

กว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 51 ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 ในขณะที่อายุ 31-40 ปี และ 41-50 ปี มีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน เพราะค่าเฉลี่ยระดับการเห็นด้วยใกล้เคียงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 และ 2.95 ตามลำดับ

ด้านการส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี พบว่า นักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากกลุ่ม คือ นักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป ตามลำดับ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ซึ่งแตกต่างจากค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 2.77 2.84 และ 2.19 ตามลำดับ

ด้านการสนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการ พบว่า นักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ซึ่งแตกต่างจากค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวอายุ 20-30 ปี ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และพบว่า นักท่องเที่ยวอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวอายุ 51 ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 ในขณะที่อายุ 31-40 ปี และ 41-50 ปี มีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน เพราะค่าเฉลี่ยระดับการเห็นด้วยใกล้เคียงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 และ 3.10 ตามลำดับ

**ตารางที่ 37** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=385)

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับการศึกษา						F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1.ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	3.57	0.66	3.65	0.66	3.59	0.60	0.689	0.503
2.ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก	3.51	0.81	3.55	0.72	3.54	0.74	0.158	0.854
3.ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น	3.26	0.95	3.27	0.95	3.35	0.84	0.129	0.879
4.ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว	3.27	1.03	3.36	0.92	3.22	1.01	0.491	0.612
5.ด้านการบริการการท่องเที่ยว	3.03	0.94	3.08	0.90	2.85	0.87	0.770	0.464
6.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.16	0.92	3.21	0.91	2.99	0.67	0.762	0.467
7.ด้านการส่งเสริมการลงทุน	3.11	1.12	2.95	1.03	2.84	1.11	1.422	0.243

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 37 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้ง 7 ด้าน จำแนกตามอายุ พบว่าด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการส่งเสริมการลงทุน ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 38** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม  
จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากร ท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	ระดับการศึกษา						F	Sig.
	ต่ำกว่า		ปริญญาตรี		สูงกว่า			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. แหล่งท่องเที่ยวในอุทยาน แห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความ เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	4.25	0.74	4.21	0.79	4.34	0.72	0.394	0.674
2. อุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมี เอกลักษณ์เฉพาะและเป็น ดึงดูดใจให้เข้ามาท่องเที่ยว	3.75	0.84	3.85	0.85	3.76	0.69	0.689	0.503
3. ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยาน แห่งชาติได้ร่วมเย็นได้รับการดูแล ให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์	3.45	1.13	3.67	0.92	3.45	1.24	1.887	0.153
4. พืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายใน อุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมี ความอุดมสมบูรณ์	3.60	1.08	3.74	0.99	3.62	1.15	0.771	0.463
5. อุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีการ จัดสรร แบ่งเขตพื้นที่ (zoning) เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	3.51	1.13	3.58	0.93	3.86	0.92	1.507	0.223
6. มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละ เขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว	3.29	1.18	3.59	1.07	3.48	1.24	3.115	0.046*
7. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไม่บุกรุกและทำลาย สภาพแวดล้อม	3.83	0.94	3.78	0.86	3.86	0.88	0.155	0.856

ตารางที่ 38 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากรการ ท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	ระดับการศึกษา						F	Sig.
	ต่ำกว่า		ปริญญาตรี		สูงกว่า			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
8. อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลาย สภาพแวดล้อม	3.80	0.90	3.74	0.90	3.55	0.95	1.045	0.353
9. ห้องสุขามีเพียงพอและถูก สุขลักษณะ	3.22	1.07	3.31	1.11	3.24	1.30	0.266	0.767
10. ดั่งขยะมีเพียงพอและ เหมาะสมในทุกพื้นที่	3.00	1.16	3.16	1.21	2.93	1.22	0.921	0.399
11. มีระบบการจัดการมลพิษ ต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง	3.58	1.10	3.56	0.96	3.38	1.02	0.491	0.612

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 38 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานด้านได้ร่วมเย็นมีเอกลักษณ์เฉพาะและเป็นที่ดึงดูดใจให้เข้ามาท่องเที่ยวด้านทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์ ด้านพืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความอุดมสมบูรณ์ ด้านอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีการจัดสรร แบ่งเขตพื้นที่ (zoning) เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่บุกรุกและทำลายสภาพแวดล้อม ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลายสภาพแวดล้อม ด้านห้องสุขามีเพียงพอและถูกสุขลักษณะ ด้านดังขยะมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่ ด้านมีระบบการจัดการมลพิษต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 39** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.		
		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
6. มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	(3.29)	-	-	-
ปริญญาตรี	(3.59)	0.048*	-	-
สูงกว่าปริญญาตรี	(3.48)	0.689	0.896	-

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 39 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษต่ำกว่าปริญญาตรีมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษต่ำกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีระดับทัศนคติไม่แตกต่าง เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48

**ตารางที่ 40** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก  
จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและสร้าง จิตสำนึก	ระดับการศึกษา						F	Sig.
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. มีการจัดรูปแบบกิจกรรมการ ท่องเที่ยว และสื่อต่างๆ ที่ หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความ สนใจของนักท่องเที่ยว	3.57	1.13	3.63	1.09	3.55	1.21	0.113	0.894
2. กิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	3.78	0.98	3.71	0.85	3.90	0.90	0.605	0.547
3. กิจกรรมต่างๆ ล้วนสร้างเสริม ประสบการณ์ได้ศึกษาเรียนรู้ และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์	3.90	0.94	3.74	0.88	4.17	0.76	3.263	0.039*
4. ได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการ นักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมอุทยาน แห่งชาติได้พร้อมเย็น	3.27	1.28	3.41	1.16	3.34	1.37	0.553	0.575
5. เจ้าหน้าที่มีความรู้และ ประสบการณ์ในการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	3.37	1.20	3.57	1.10	3.45	1.09	1.270	0.282
6. เจ้าหน้าที่สามารถแนะนำ และ กระตุ้นนักท่องเที่ยวในการ ปฏิบัติตนในการท่องเที่ยวอย่าง สม่ำเสมอ	3.37	1.26	3.39	1.06	3.59	1.18	0.416	0.660

## ตารางที่ 40 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและ สร้างจิตสำนึก	ระดับการศึกษา						F	Sig.
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
7. มีการจัดพัฒนาสื่อความหมาย ธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่ สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอก ทาง ป้ายข้อมูลทรัพยากร แหล่ง นิทรรศการ แผนที่	3.40	1.20	3.52	1.03	3.41	1.15	0.404	0.668
8. ที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และป้ายสื่อความหมาย ธรรมชาติต่างๆ มีความ สอดคล้องกับพื้นที่	3.31	1.10	3.49	0.98	3.17	1.23	1.756	0.174
9. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ มี ความชัดเจนสามารถเข้าใจได้ ง่าย	3.52	1.04	3.65	0.91	3.45	1.15	0.878	0.417
10. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ มี ความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษา เรียนรู้	3.49	1.08	3.44	0.95	3.52	0.91	0.166	0.847
11. ป้ายสัญลักษณ์ หรือป้ายสื่อ ความหมายฯ ต่างๆ ช่วยสร้าง จิตสำนึกที่ดีแก่นักท่องเที่ยว	3.56	1.18	3.54	1.04	3.41	1.21	0.229	0.795

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 40 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ได้แก่ ด้านกิจกรรมต่างๆ ล้วนสร้างเสริมประสบการณ์ ได้ศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พบว่า แตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ ด้านการจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว และสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ด้านการได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็น ด้านเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านเจ้าหน้าที่ที่สามารถแนะนำ และกระตุ้นนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตนในการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ ด้านการจัดพัฒนาสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ป้ายข้อมูลทรัพยากร แหล่งนิทรรศการ แผนที่ ด้านที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความสอดคล้องกับพื้นที่ ด้านป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความชัดเจนสามารถเข้าใจได้ง่าย ด้านป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษาเรียนรู้ และด้านป้ายสัญลักษณ์ หรือป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ ช่วยสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่นักท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 41** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก	Sig.			
		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
3. กิจกรรมต่างๆ ล้วนสร้างเสริมประสบการณ์ได้ศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	(3.90)	-	-	-
ปริญญาตรี	(3.74)	0.246	-	-
สูงกว่าปริญญาตรี	(4.17)	0.325	0.064	-

จากตารางที่ 41 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) พบว่า

ด้านกิจกรรมต่างๆ ล้วนสร้างเสริมประสบการณ์ ได้ศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

**ตารางที่ 42** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น	ระดับการศึกษา						F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. ได้รับความรู้ภาคทฤษฎีท้องถิ่น นำทางในการท่องเที่ยว	3.52	1.28	3.56	1.34	3.83	1.34	0.696	0.499
2. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น ดำเนินการโดยประชาชนท้องถิ่น	3.36	1.14	3.20	1.15	3.52	1.09	1.303	0.273
3. ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก	3.03	1.31	3.03	1.29	3.00	1.10	0.009	0.991
4. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ	3.10	1.27	3.18	1.19	3.14	1.25	0.218	0.804
5. มีการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดงความคิดเห็นถึงปัญหา ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.16	1.21	3.24	1.02	2.97	1.24	0.731	0.482

ตารางที่ 42 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น	ระดับการศึกษา						F	Sig.
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
6. มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มของ ประชาชนท้องถิ่น ในการจัดการ แหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิก อนุรักษ์กลุ่มต่างๆ	3.09	1.21	3.20	1.13	3.31	1.29	0.681	0.507
7. ประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วม ในการวางแผนงาน ดำเนินงาน และประเมินผลงาน เกี่ยวกับการ ท่องเที่ยว	3.53	1.17	3.48	1.06	3.69	1.00	0.457	0.634

จากตารางที่ 42 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ได้แก่ ด้านการได้รับบริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำทางในการท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นดำเนินการโดยประชาชนในท้องถิ่น ด้านประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ด้านการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ ด้านการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดงความคิดเห็นถึงปัญหาข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนท้องถิ่น ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกอนุรักษ์กลุ่มต่างๆ และด้านประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ดำเนินงาน และประเมินผลงาน เกี่ยวกับการท่องเที่ยว พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 43** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว  
จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและ บริการนำเที่ยว	ระดับการศึกษา						F	Sig.
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. มีการโฆษณาและการ ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	3.22	1.28	3.24	1.13	3.10	1.40	0.159	0.853
2. มีการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือ นักท่องเที่ยว	3.26	1.21	3.21	1.07	3.28	1.25	0.086	0.918
3. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร อุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นผ่าน ทางเว็บไซต์ (web site)	3.07	1.32	3.34	1.14	3.21	1.38	2.040	0.131
4. มีการพัฒนาสินค้าและบริการ อย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ	3.06	1.24	3.24	1.17	2.93	1.31	1.271	0.282
5. มีคหุเทศก์สามารถให้ข้อมูลและ รายละเอียดของทรัพยากรการ ท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง	3.35	1.20	3.47	1.14	3.34	1.14	0.449	0.639
6. มีคหุเทศก์มีส่วนในการควบคุม พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการ ปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มี คุณภาพ	3.66	1.23	3.67	1.20	3.45	1.35	0.425	0.654

จากตารางที่ 43 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ได้แก่ ด้านการโฆษณา และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ด้านการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว ด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานฯ ได้ร่วมเย็นผ่านทางเว็บไซต์ (web site) ด้านการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ ด้านมัคคุเทศก์สามารถให้ข้อมูลและรายละเอียดของทรัพยากรการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง และด้านมัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุมพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 44** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=385)

ด้านการบริการการท่องเที่ยว	ระดับการศึกษา						F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. การจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย	3.26	1.21	3.49	1.12	3.17	1.37	1.958	0.142
2. มีการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น	3.39	1.18	3.59	1.03	3.52	1.30	1.329	0.266
3. การจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติมีความเหมาะสม	3.67	1.04	3.76	0.99	3.69	1.00	0.339	0.712
4. ภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีบริการร้านอาหาร	2.79	1.21	2.73	1.20	2.59	1.15	0.420	0.657
5. ร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกต้องสวยงามและสะอาด	2.90	1.15	2.81	1.19	2.69	1.20	0.551	0.577

## ตารางที่ 44 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการบริการการท่องเที่ยว	ระดับการศึกษา						F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
6. มีบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง	2.57	1.27	2.48	1.24	2.03	1.02	2.445	0.088
7. ของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย.	2.66	1.23	2.73	1.24	2.28	1.10	1.648	0.194

จากตารางที่ 44 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านการจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย ด้านการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น ด้านการจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติมีความเหมาะสม ด้านภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีบริการร้านอาหาร ด้านร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกละเลยและสะอาด ด้านการบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง และด้านของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย. ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 45** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=385)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระดับการศึกษา						F	Sig.
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. มีการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่อ อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว	3.53	1.06	3.57	1.03	3.69	1.00	0.297	0.743
2. มีรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติ ได้ร่มเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถ ประจำทาง	2.65	1.33	2.63	1.28	2.14	1.19	2.033	0.132
3. การจัดสถานที่จอดรถของ นักท่องเที่ยวมีความเหมาะสม และเพียงพอ	3.44	1.13	3.47	1.12	3.45	1.27	0.025	0.976
4. มีการจัดบริการโทรศัพท์ สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่	2.47	1.35	2.49	1.30	1.76	0.87	4.072	0.018*
5. มีมาตรการป้องกันและแจ้งเตือน ภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยว อย่างรวดเร็ว	3.34	1.25	3.45	1.21	3.07	1.22	1.219	0.297
6. มีมาตรการรักษาความปลอดภัย ทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยว ที่เดินทางเข้ามา ท่องเที่ยว	3.04	1.23	3.22	1.18	2.86	1.09	1.627	0.198
7. เจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญใน พื้นที่และสถานการณ์อันตรายที่ อาจเกิดขึ้น	3.64	1.14	3.65	1.21	3.97	1.02	1.072	0.343

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 45 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ด้านการจัดบริการโทรศัพท์ สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ด้านรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง ด้านการจัดสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยว มีความเหมาะสมและเพียงพอ ด้านมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว และด้านเจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญในพื้นที่และสถานการณ์อันตรายที่อาจเกิดขึ้น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 46** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=385)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.		
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
4. มีการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะ อย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	(2.47)	-	-	-
ปริญญาตรี	(2.49)	0.986	-	-
สูงกว่าปริญญาตรี	(1.76)	0.024*	0.023*	-

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 46 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งอำนวยความสะดวกรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรีมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.76 นอกจากนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี เพราะนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49

**ตารางที่ 47** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการลงทุน	ระดับการศึกษา						F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1.เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่นประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น	3.23	1.36	3.08	1.23	3.10	1.26	0.560	0.572
2.ผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น	3.09	1.26	2.90	1.20	2.90	1.35	1.159	0.315
3.ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกระจายรายได้ เช่น สหกรณ์	2.94	1.32	2.82	1.23	2.55	1.27	1.276	0.280
4.สนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบและข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ	3.18	1.32	2.98	1.17	2.83	1.28	1.730	0.179

จากตารางที่ 47 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการส่งเสริมการลงทุน ได้แก่ ด้านการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ด้านผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปสรรคที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์ และด้านการสนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 48** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน จำแนกตามอาชีพ

(n=385)

การจัดการแหล่งท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1.ด้านการจัดการทรัพยากร การท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อม	3.78	3.54	3.60	3.53	3.44	3.88	3.52	2.906	0.009*
	0.68	0.57	0.66	0.64	0.66	0.62	0.37		
2.ด้านการให้การศึกษาและ สร้างจิตสำนึก	3.76	3.41	3.48	3.51	3.37	3.33	3.24	2.771	0.012*
	0.75	0.77	0.73	0.76	0.76	1.00	0.38		
3.ด้านการสร้างการมีส่วนร่วม ของประชาชนท้องถิ่น	3.59	3.26	3.19	3.18	3.02	3.01	2.95	3.568	0.002*
	0.92	0.94	0.92	0.89	0.92	1.13	0.66		
4.ด้านการส่งเสริม การตลาดและบริการ นำเที่ยว	3.58	3.30	3.36	3.13	3.07	3.26	3.33	2.750	0.013*
	0.89	0.98	0.97	1.05	0.99	1.10	0.17		
5.ด้านการบริการการ ท่องเที่ยว	3.40	2.85	3.03	2.97	2.77	2.90	3.23	4.709	0.000*
	0.96	0.87	0.93	0.88	0.80	0.86	0.58		
6.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.49	3.03	3.34	3.02	2.87	3.08	3.48	5.108	0.000*
	0.88	0.78	0.85	0.95	0.83	1.02	0.15		

## ตารางที่ 48 (ต่อ)

(n=385)

การจัดการแหล่งท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
7.ด้านการส่งเสริมการ ลงทุน	3.26	2.92	3.06	2.83	3.00	2.83	2.67	1.445	0.196
	1.08	0.99	1.01	1.07	1.19	1.22	0.29		

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. นักเรียน/นักศึกษา

ข. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ค. พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง

ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

จ. เกษตรกรรม

ฉ. ว่างงาน/รอการบรรจุงาน

ช. อื่นๆ

จากตารางที่ 48 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการส่งเสริมการลงทุน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 49** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม  
จำแนกตามอาชีพ

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากร การท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อม	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1. แหล่งท่องเที่ยวใน อุทยานแห่งชาติได้ ร่วมเย็นมีความเหมาะสม ต่อการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	4.31	4.21	4.13	4.26	4.15	4.67	4.33	1.190	0.311
2. อุทยานแห่งชาติได้ ร่วมเย็นมีเอกลักษณ์ เฉพาะและเป็นที่ยังดูดีใจ ให้เข้ามาท่องเที่ยว	3.87	3.89	3.62	3.77	3.66	4.08	4.00	1.260	0.275
3. ทรัพยากรธรรมชาติใน อุทยานแห่งชาติได้ ร่วมเย็นได้รับการดูแลให้ อยู่ในสภาพที่อุดม สมบูรณ์	3.72	3.42	3.57	3.42	3.66	4.08	3.67	1.119	0.351
4. พืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่า ภายในอุทยานแห่งชาติ ได้ร่วมเย็นมีความอุดม สมบูรณ์	3.93	3.37	3.74	3.63	3.44	3.83	4.00	2.731	0.013*
5. อุทยานแห่งชาติได้ ร่วมเย็นมีการจัดสรร แบ่ง เขตพื้นที่ (zoning) เพื่อ การศึกษาและอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	3.68	3.70	3.72	3.38	3.34	4.00	3.00	2.094	0.053

## ตารางที่ 49 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากร การท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
6. มีการจำกัดจำนวน นักท่องเที่ยวให้มีปริมาณ ที่เหมาะสมในแต่ละเขต พื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว	3.64	3.53	3.45	3.26	3.13	3.75	3.67	2.102	0.052
7. กิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงนิเวศไม่บุกรุกและ ทำลายสภาพแวดล้อม	3.88	3.86	3.79	3.76	3.71	4.33	3.00	1.427	0.203
8. อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ ทำลายสภาพแวดล้อม	3.98	3.70	3.55	3.76	3.60	4.00	3.67	2.130	0.049*
9. ห้องสุขามีเพียงพอและ ถูกสุขลักษณะ	3.52	3.14	3.13	3.18	3.09	3.58	3.00	1.847	0.089
10. ถังขยะมีเพียงพอและ เหมาะสมในทุกพื้นที่	3.45	2.77	3.15	2.90	2.83	3.08	2.67	3.548	0.002*
11. มีระบบการจัดการ มลพิษต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง	3.65	3.35	3.74	3.53	3.50	3.58	3.67	0.824	0.552

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. นักเรียน/นักศึกษา

ข. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ค. พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง

ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

จ. เกษตรกรรม

ฉ. ว่างาน/รอการบรรจุงาน, ช. อื่นๆ

จากตารางที่ 49 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านพืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นมีความอุดมสมบูรณ์ ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลายสภาพแวดล้อม และด้านถังขยะมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หา นั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นมีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นมีเอกลักษณ์เฉพาะและเป็นที่ยังคงใจให้เข้ามาท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์ ด้านอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นมีการจัดสรร แบ่งเขตพื้นที่ (zoning) เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่บุกรุกและทำลายสภาพแวดล้อม ด้านห้องสุขามีเพียงพอและถูกสุขลักษณะ และด้านมีระบบการจัดการมลพิษต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 50** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมรายคู่  
ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอาชีพ

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากร ท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย)	Sig.							
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**	
4. พี่ชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายใน อุทยานแห่งชาติได้ร่วมมือ ความอุดมสมบูรณ์								
ก**	(3.93)	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.37)	0.097	-	-	-	-	-	-
ค**	(3.74)	0.985	0.757	-	-	-	-	-
ง**	(3.63)	0.711	0.912	0.999	-	-	-	-
จ**	(3.44)	0.119	1.000	0.856	0.969	-	-	-
ฉ**	(3.83)	1.000	0.919	1.000	0.999	0.957	-	-
ช**	(4.00)	1.000	0.983	1.000	0.999	0.990	1.000	-
8. อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลาย สภาพแวดล้อม								
ก**	(3.98)	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.70)	0.726	-	-	-	-	-	-
ค**	(3.55)	9.282	0.994	-	-	-	-	-
ง**	(3.76)	0.826	1.000	0.959	-	-	-	-
จ**	(3.60)	0.219	0.999	1.000	0.977	-	-	-
ฉ**	(4.00)	1.000	0.981	0.882	0.993	0.912	-	-
ช**	(3.67)	0.999	1.000	1.000	1.000	1.000	0.999	-

## ตารางที่ 50 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากร ท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย)	Sig.						
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**
10. ถึงขยะมีเพียงพอและ เหมาะสมในทุกพื้นที่							
ก**	(3.45)	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.77)	0.048*	-	-	-	-	-
ค**	(3.15)	0.895	0.844	-	-	-	-
ง**	(2.90)	0.113	0.999	0.967	-	-	-
จ**	(2.83)	0.039*	1.000	0.890	1.000	-	-
ฉ**	(3.08)	0.982	0.994	1.000	1.000	0.998	-
ช**	(2.67)	0.969	1.000	0.998	1.000	1.000	0.999

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. นักเรียน/นักศึกษา

ข. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ค. พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง

ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

จ. เกษตรกรรม

ฉ. ว่างาน/ราชการบรรจุนาน

ช. อื่นๆ

จากตารางที่ 50 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านพืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความอุดมสมบูรณ์ พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลายสภาพแวดล้อม พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านลักษณะมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และเกษตรกรรวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.45 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และเกษตรกรรวม มีค่าเฉลี่ย 2.77 และ 2.83 ตามลำดับ ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง ประกอบธุรกิจส่วนตัว ว่างาน/รอการบรรจงาน และอาชีพอื่นๆ เช่น แม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่าง เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันเท่ากับ 3.15 2.90 3.08 และ 2.67 ตามลำดับ

**ตารางที่ 51** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก จำแนกตามอาชีพ

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและ สร้างจิตสำนึก	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1. มีการจัดรูปแบบกิจกรรม การท่องเที่ยว และสื่อ ต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อ กระตุ้นความสนใจของ นักท่องเที่ยว	3.82	3.53	3.55	3.51	3.46	3.42	3.33	1.143	0.337
	1.05	1.23	1.16	1.13	1.08	1.24	0.58		
2. กิจกรรมต่างๆ ไม่ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม	3.91	3.75	3.55	3.78	3.65	3.92	3.67	1.118	0.351
	0.87	0.91	0.90	0.91	1.02	0.90	0.58		
3. กิจกรรมต่างๆ ล้วนสร้าง เสริมประสบการณ์ได้ ศึกษาเรียนรู้และสร้าง จิตสำนึกในการอนุรักษ์	3.99	3.82	3.77	3.91	3.75	3.83	3.33	0.877	0.511
	0.82	0.95	0.84	0.86	1.06	1.03	0.58		

## ตารางที่ 51 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและ สร้างจิตสำนึก	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
4.เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และ ประสบการณ์ในการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	3.69	3.42	3.36	3.45	3.28	3.17	3.33	1.230	0.245
5.เจ้าหน้าที่ที่สามารถแนะนำ และกระตุ้นนักท่องเที่ยว ในการปฏิบัติตนในการ ท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ	3.56	3.42	3.40	3.44	3.21	2.75	3.33	1.324	0.245
6.มีการจัดพัฒนาสื่อ ความหมายธรรมชาติใน แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอก ทาง ป้ายข้อมูลทรัพยากร แหล่งนิทรรศการ แผนที่	3.72	3.19	3.26	3.47	3.34	3.42	3.33	1.929	0.075
7.ที่ตั้งของศูนย์บริการ นักท่องเที่ยว และป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติ ต่างๆ มีความสอดคล้อง กับพื้นที่	3.64	3.19	3.34	3.37	3.20	3.08	3.00	1.991	0.066
8.ป้ายสัญลักษณ์ และป้าย สื่อความหมายธรรมชาติ ต่างๆ มีความชัดเจน สามารถเข้าใจได้ง่าย	3.81	3.33	3.62	3.55	3.41	3.33	3.33	2.134	0.049*

ตารางที่ 51 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและ สร้างจิตสำนึก	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
9. ป้ายสัญลักษณ์ และ ป้ายสื่อความหมาย ธรรมชาติต่างๆ มีความ น่าสนใจ ควรแก่ การศึกษาเรียนรู้	3.73	3.32	3.57	3.38	3.34	3.17	2.67	2.330	0.032*
10. ป้ายสัญลักษณ์ หรือ ป้ายสื่อความหมาย ต่างๆ ช่วยสร้างจิตสำนึก ที่ดีแก่นักท่องเที่ยว	3.82	3.37	3.62	3.46	3.35	3.50	3.00	1.982	0.067

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. นักเรียน/นักศึกษา

ข. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ค. พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง

ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

จ. เกษตรกรรม

ฉ. ว่างงาน/รอการบรรจุงาน

ช. อื่นๆ

จากตารางที่ 51 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ได้แก่ ด้านการได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมอุทยานแห่งชาติได้ร่่มเย็น ด้านป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความชัดเจนสามารถเข้าใจได้ง่าย และด้านป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษาเรียนรู้ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05





## ตารางที่ 52 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและ สร้างจิตสำนึก (ค่าเฉลี่ย)	Sig.							
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**	
10. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ มี ความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษา เรียนรู้	ก** (3.73)	ข** (3.32)	ค** (3.57)	ง** (3.38)	จ** (3.34)	ฉ** (3.17)	ช** (2.67)	
	-	0.391	0.992	0.502	0.324	0.760	0.777	
	-	-	0.946	1.000	1.000	1.000	0.978	
	-	-	-	0.984	0.950	0.955	0.892	
	-	-	-	-	1.000	0.998	0.962	
	-	-	-	-	-	0.999	0.973	
	-	-	-	-	-	-	0.997	

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. นักเรียน/นักศึกษา

ข. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ค. พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง

ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

จ. เกษตรกรรม

ฉ. ว่างงาน/รอการบรรจุงาน

ช. อื่นๆ

จากตารางที่ 52 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่า

ด้านการได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นพบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเกษตรกรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามี

ค่าเฉลี่ย 3.69 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเกษตรกรรม มีค่าเฉลี่ย 3.03 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง ประกอบธุรกิจส่วนตัว ว่างงาน/รอการบรรจงาน และอาชีพอื่นๆ เช่น แม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันเท่ากับ 3.21 3.28 3.29 3.08 และ 3.33 ตามลำดับ

ด้านป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความชัดเจนสามารถเข้าใจได้ง่าย พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษาเรียนรู้ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

**ตารางที่ 53** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น  
จำแนกตามอาชีพ

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วม ของประชาชนท้องถิ่น	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1. ได้รับบริการมัคคุเทศก์ ท้องถิ่นนำทางในการ ท่องเที่ยว	3.78	3.67	3.66	3.46	3.33	3.00	3.00	1.584	0.150
2. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ เกิดขึ้นดำเนินการโดย ประชาชนในท้องถิ่น	3.59	3.35	3.15	3.28	3.06	3.08	3.33	2.015	0.063
3. ประชาชนท้องถิ่นมีส่วน ร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขาย ของที่ระลึก	3.40	2.91	3.04	2.82	2.86	2.75	2.67	2.301	0.034*
	1.23	1.26	1.38	1.26	1.31	1.29	0.58		

## ตารางที่ 53 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วม ของประชาชนท้องถิ่น	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
4. มีการประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วม กิจกรรมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อ ต่างๆ	3.62	3.07	2.98	2.92	2.84	3.00	3.00	4.328	0.000*
	1.18	1.18	1.28	1.17	1.23	1.35	1.00		
5. มีการให้ประชาชนท้องถิ่น ร่วมแสดงความคิดเห็นถึง ปัญหา ข้อเสนอแนะที่ เกี่ยวกับการจัดการแหล่ง ท่องเที่ยว	3.51	3.16	3.04	3.06	3.00	2.75	2.67	2.507	0.022*
	1.08	1.13	1.12	1.12	1.22	1.14	0.58		
6. มีการส่งเสริมการ รวมกลุ่มของประชาชน ท้องถิ่น ในการจัดการ แหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกรักษาหมู่บ้านต่างๆ	3.45	3.18	2.89	3.14	2.85	3.33	2.67	2.599	0.018*
	1.16	1.24	1.22	1.14	1.14	1.23	1.16		

## ตารางที่ 53 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วม ของประชาชนท้องถิ่น	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
7. ประชาชนท้องถิ่นควรมี ส่วนร่วมในการวางแผน งานดำเนินงานและ ประเมินผลงาน เกี่ยวกับ การท่องเที่ยว	3.79	3.49	3.55	3.54	3.21	3.17	3.33	2.322	0.033*
	1.05	1.21	1.04	1.07	1.14	1.27	1.16		

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. นักเรียน/นักศึกษา

ข. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ค. พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง

ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

จ. เกษตรกรรม

ฉ. ว่างาน/รอการบรรจุงาน

ช. อื่นๆ

จากตารางที่ 53 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ได้แก่ ด้านประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ด้านการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ ด้านการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดงความคิดเห็นถึงปัญหา ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนท้องถิ่น ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกอนุรักษ์กลุ่มต่างๆ และด้านประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานดำเนินงาน และประเมินผลงาน เกี่ยวกับการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านได้รับ

บริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำทางในการท่องเที่ยว และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น  
ดำเนินการโดยประชาชนในท้องถิ่น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 54** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นรายคู่  
ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอาชีพ

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.						
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**
3. ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม								
ในการพัฒนาจุดขาย เช่น								
ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก								
ก**	(3.40)	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.91)	0.492	-	-	-	-	-	-
ค**	(3.04)	0.862	1.000	-	-	-	-	-
ง**	(2.82)	0.161	1.000	0.989	-	-	-	-
จ**	(2.86)	0.233	1.000	0.997	1.000	-	-	-
ฉ**	(2.75)	0.834	1.000	0.998	1.000	1.000	-	-
ช**	(2.67)	0.987	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	-
4. มีการประชาสัมพันธ์ให้								
ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วม								
กิจกรรมในการอนุรักษ์								
สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ								
ก**	(3.62)	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.07)	0.257	-	-	-	-	-	-
ค**	(2.98)	0.161	1.000	-	-	-	-	-
ง**	(2.92)	0.021*	0.998	1.000	-	-	-	-
จ**	(2.84)	0.004*	0.975	0.999	1.000	-	-	-
ฉ**	(3.00)	0.825	1.000	1.000	1.000	1.000	-	-
ช**	(3.00)	0.993	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	-

## ตารางที่ 54 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย)	Sig.							
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**	
5. การให้ประชาชนท้องถิ่นร่วม แสดงความคิดเห็นถึงปัญหา ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการ จัดการแหล่งท่องเที่ยว	ก** (3.51)	-	-	-	-	-	-	-
	ข** (3.16)	0.731	-	-	-	-	-	-
	ค** (3.04)	0.474	1.000	-	-	-	-	-
	ง** (3.06)	0.323	1.000	1.000	-	-	-	-
	จ** (3.00)	0.160	0.995	1.000	1.000	-	-	-
	ฉ** (2.75)	0.562	0.972	0.996	0.992	0.998	-	-
	ช** (2.67)	0.951	0.997	0.999	0.999	1.000	1.000	-
6. มีการส่งเสริมการรวมกลุ่ม ของประชาชนท้องถิ่น ในการ จัดการแหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกอนุรักษ์กลุ่มต่างๆ	ก** (3.45)	-	-	-	-	-	-	-
	ข** (3.18)	0.909	-	-	-	-	-	-
	ค** (2.89)	0.281	0.960	-	-	-	-	-
	ง** (3.14)	0.779	1.000	0.971	-	-	-	-
	จ** (2.85)	0.060	0.860	1.000	0.875	-	-	-
	ฉ** (3.33)	1.000	1.000	0.969	1.000	0.939	-	-
	ช** (2.67)	0.970	0.997	1.000	0.998	1.000	0.993	-

## ตารางที่ 54 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย)	Sig.								
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**	ซ**	
7.ประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วน ร่วมในการวางแผนงาน ดำเนินงาน และประเมินผลงาน เกี่ยวกับการท่องเที่ยว									
ก**	(3.79)	-	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.49)	0.848	-	-	-	-	-	-	-
ค**	(3.55)	0.961	1.000	-	-	-	-	-	-
ง**	(3.54)	0.890	1.000	1.000	-	-	-	-	-
จ**	(3.21)	0.056	0.908	0.831	0.752	-	-	-	-
ฉ**	(3.17)	0.756	0.990	0.978	0.978	1.000	-	-	-
ช**	(3.33)	0.998	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	-

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. นักเรียน/นักศึกษา

ข. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ค. พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง

ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

จ. เกษตรกรรม

ฉ. ว่างงาน/รอการบรรจุงาน

ช. อื่นๆ

จากตารางที่ 54 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่า

ด้านประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05



## ตารางที่ 55 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาด และบริการนำเที่ยว	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
2. มีการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว	3.58	3.25	3.26	3.09	2.91	3.25	3.33	2.951	0.008*
	1.09	1.15	1.07	1.19	1.20	1.22	0.58		
3. มีการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารอุทยานแห่งชาติ ได้รุ่มเย็นผ่านทางเว็บไซต์ (web site)	3.55	3.18	3.17	3.00	2.85	3.17	4.00	2.996	0.007*
	1.12	1.26	1.39	1.25	1.28	1.40	0.00		
4. มีการพัฒนาสินค้าและ บริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ	3.47	3.00	3.21	2.83	2.93	3.25	3.33	2.806	0.011*
	1.11	1.27	1.28	1.31	1.13	1.14	1.16		
5. ภาครัฐสามารถให้ ข้อมูลและรายละเอียด ของทรัพยากรการ ท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง	3.55	3.51	3.51	3.31	3.20	3.08	3.00	1.109	0.356
	1.10	1.15	1.16	1.31	1.12	1.38	0.00		

## ตารางที่ 55 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาด และบริการนำเที่ยว	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
6. มัคคุเทศก์มีส่วนในการ ควบคุมพฤติกรรม นักท่องเที่ยวในการ ปฏิบัติตัวให้เป็น นักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ	3.80	3.72	3.64	3.51	3.56	3.58	3.33	0.553	0.768
	1.07	1.32	1.17	1.32	1.33	1.24	0.58		

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. นักเรียน/นักศึกษา

ข. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ค. พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง

ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

จ. เกษตรกรรม

ฉ. ว่างาน/รอการบรรจุงาน

ช. อื่นๆ

จากตารางที่ 55 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ได้แก่ ด้านการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ด้านการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว ด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นผ่านทางเว็บไซต์ (web site) และด้านการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านมัคคุเทศก์สามารถให้ข้อมูลและรายละเอียดของทรัพยากรการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง และด้านมัคคุเทศก์มี

ส่วนในการควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 56** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอาชีพ

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและ บริการนำเที่ยว	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.						
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**
1. มีการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น								
ก**	(3.56)	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.12)	0.582	-	-	-	-	-	-
ค**	(3.38)	0.995	0.978	-	-	-	-	-
ง**	(3.01)	0.177	1.000	0.844	-	-	-	-
จ**	(2.95)	0.081	0.995	0.712	1.000	-	-	-
ฉ**	(3.25)	0.995	1.000	1.000	0.999	0.996	-	-
ช**	(3.00)	0.996	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	-
2. มีการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว								
ก**	(3.58)	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.25)	0.775	-	-	-	-	-	-
ค**	(3.26)	0.845	1.000	-	-	-	-	-
ง**	(3.09)	0.210	0.996	0.996	-	-	-	-
จ**	(2.91)	0.016*	0.829	0.849	0.987	-	-	-
ฉ**	(3.25)	0.988	1.000	1.000	1.000	0.989	-	-
ช**	(3.33)	1.000	1.000	1.000	1.000	0.999	1.000	-

## ตารางที่ 56 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและ บริการนำเที่ยว	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.							
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**	
3. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร อุทยานแห่งชาติได้พร้อมกันผ่าน ทางเว็บไซต์ (web site)									
ก**	(3.55)	-	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.18)	0.767	-	-	-	-	-	-	-
ค**	(3.17)	0.808	1.000	-	-	-	-	-	-
ง**	(3.00)	0.191	0.995	0.997	-	-	-	-	-
จ**	(2.85)	0.027*	0.891	0.922	0.997	-	-	-	-
ฉ**	(3.17)	0.985	1.000	1.000	1.000	0.995	-	-	-
ช**	(4.00)	0.999	0.974	0.974	0.931	0.870	0.982	-	-

## ตารางที่ 56 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและ บริการนำเที่ยว (ค่าเฉลี่ย)	Sig.						
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**
4. มีการพัฒนาสินค้าและบริการ อย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ							
ก**	(3.47)	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.00)	0.455	-	-	-	-	-
ค**	(3.21)	0.958	0.992	-	-	-	-
ง**	(2.83)	0.050*	0.996	0.819	-	-	-
จ**	(2.93)	0.151	1.000	0.945	1.000	-	-
ฉ**	(3.25)	0.999	0.999	1.000	0.974	0.993	-
ช**	(3.33)	1.000	1.000	1.000	0.998	0.999	1.000

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. นักเรียน/นักศึกษา

ข. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ค. พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง

ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

จ. เกษตรกรรม

ฉ. ว่างาน/รอการบรรจุงาน

ช. อื่นๆ

จากตารางที่ 56 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) พบว่า

ด้านการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.58 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ที่มีค่าเฉลี่ย 2.91 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง ประกอบธุรกิจส่วนตัว ว่างาน/รอการบรรจุงาน และอาชีพอื่นๆ เช่น แม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันเท่ากับ 3.25 3.26 3.09 3.25 และ 3.33 ตามลำดับ

ด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเป็นผ่านทางเว็บไซต์ (web site) พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.55 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ที่มีค่าเฉลี่ย 2.85 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง ประกอบธุรกิจส่วนตัว ว่างาน/รอการบรรจุงาน และอาชีพอื่นๆ เช่น แม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันเท่ากับ 3.18 3.17 3.00 3.17 และ 4.00 ตามลำดับ

ด้านการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.47 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ที่มีค่าเฉลี่ย 2.83 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง เกษตรกรรม ว่างาน/รอการบรรจุงาน และอาชีพอื่นๆ เช่น แม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันเท่ากับ 3.00 3.21 2.93 3.25 และ 3.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 57 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการนักท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพ

(n=385)

ด้านการบริการการ ท่องเที่ยว	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1.การจัดเส้นทางเข้าถึง อุทยานแห่งชาติไทร่มเย็น มีความสะดวกและ ปลอดภัย	3.59	3.25	3.32	3.33	3.10	3.33	3.00	1.471	0.187
	1.08	1.29	1.14	1.28	1.17	1.37	0.00		
2.มีการจัดป้ายบอกทาง เพื่อความสะดวกในการ เข้าถึงอุทยานแห่งชาติ ไทร่มเย็น	3.83	3.30	3.51	3.40	3.23	3.00	3.67	2.203	0.004*
	0.92	1.21	1.10	1.67	1.24	1.21	0.58		
3.การจัดเส้นทางเดินป่า ศึกษาธรรมชาติมีความ เหมาะสม	3.85	3.56	3.77	3.74	3.50	3.67	4.33	1.355	0.232
	0.91	1.02	0.89	0.96	1.15	1.37	0.58		
4.ภายในอุทยานแห่งชาติ ไทร่มเย็นมีบริการ ร้านอาหาร	3.15	2.58	2.74	2.68	2.50	2.33	2.67	3.154	0.005*
	1.33	1.16	1.19	1.09	1.04	1.23	0.58		
5.ร้านอาหารมีการจัดร้านที่ ถูกสุขอนามัยและสะอาด	3.19	2.61	2.83	2.76	2.63	3.00	3.33	2.649	0.016*
	1.25	1.13	1.27	1.01	1.11	0.95	1.16		
6.มีบริการขายของที่ระลึก และสินค้าพื้นเมือง	3.05	2.14	2.43	2.35	2.21	2.42	2.33	5.597	0.000*
	1.37	0.99	1.32	1.13	1.11	1.08	1.16		

## ตารางที่ 57 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการบริการการ ท่องเที่ยว	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
7. ของที่ระลึกจำพวกของกิน ได้รับการรับรองจากอย.	3.14	2.50	2.64	2.53	2.25	2.58	3.3	4.985	0.000*
	1.27	1.13	1.33	1.19	1.07	0.90	1.16		

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. นักเรียน/นักศึกษา

ข. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ค. พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง

ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

จ. เกษตรกรรม

ฉ. ว่างงาน/รอการบรรจุงาน

ช. อื่นๆ

จากตารางที่ 57 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น ด้านภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีบริการร้านอาหาร ด้านร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกต้องสวยงามและสะอาด ด้านการบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง และด้านของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย. พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย และด้านการจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติมีความเหมาะสม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 58** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านบริการการท่องเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามอาชีพ

		(n=385)						
ด้านการบริการการท่องเที่ยว	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.						
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**
<b>2. มีการจัดป้ายบอกทางเพื่อ</b>								
<b>ความสะดวกในการเข้าถึง</b>								
<b>อุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้น</b>								
ก**	(3.83)	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.30)	0.203	-	-	-	-	-	-
ค**	(3.51)	0.841	0.988	-	-	-	-	-
ง**	(3.40)	0.333	1.000	0.999	-	-	-	-
จ**	(3.23)	0.036*	1.000	0.925	0.988	-	-	-
ฉ**	(3.00)	0.424	0.994	0.920	0.971	0.999	-	-
ช**	(3.67)	1.000	0.999	1.000	1.000	0.998	0.990	-
<b>4. ภายในอุทยานแห่งชาติได้</b>								
<b>ร่วมนั้นมีบริการร้านอาหาร</b>								
ก**	(3.15)	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.58)	0.194	-	-	-	-	-	-
ค**	(2.74)	0.698	0.998	-	-	-	-	-
ง**	(2.68)	0.308	1.000	1.000	-	-	-	-
จ**	(2.50)	0.033*	1.000	0.973	0.988	-	-	-
ฉ**	(2.33)	0.524	0.999	0.978	0.989	1.000	-	-
ช**	(2.67)	0.998	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	-

## ตารางที่ 58 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการบริการการท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย)	Sig.							
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**	
5. ร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกต้อง สุขอนามัยและสะอาด								
ก**	(3.19)	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.61)	0.166	-	-	-	-	-	-
ค**	(2.83)	0.792	0.989	-	-	-	-	-
ง**	(2.76)	0.393	0.998	1.000	-	-	-	-
จ**	(2.63)	0.095	1.000	0.988	0.998	-	-	-
ฉ**	(3.00)	1.000	0.981	1.000	0.998	0.981	-	-
ช**	(3.33)	1.000	0.981	0.997	0.994	0.982	1.000	-
6. มีบริการขายของที่ระลึกและ สินค้าพื้นเมือง								
ก**	(3.05)	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.14)	0.002*	-	-	-	-	-	-
ค**	(2.43)	0.192	0.962	-	-	-	-	-
ง**	(2.35)	0.019*	0.987	1.000	-	-	-	-
จ**	(2.21)	0.001*	1.000	0.998	0.998	-	-	-
ฉ**	(2.42)	0.813	0.997	1.000	1.000	0.999	-	-
ช**	(2.33)	0.984	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	-

## ตารางที่ 58 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการบริการการท่องเที่ยว	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.						
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**
7. ของที่ระลึกจำพวกของกิน								
ได้รับการรับรองจากอย.								
ก**	(3.14)	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.50)	0.105	-	-	-	-	-	-
ค**	(2.64)	0.999	0.999	-	-	-	-	-
ง**	(2.53)	1.000	1.000	1.000	-	-	-	-
จ**	(2.25)	0.963	0.963	0.791	0.909	-	-	-
ฉ**	(2.58)	1.000	1.000	1.000	1.000	0.992	-	-
ช**	(3.33)	0.966	0.966	0.987	0.970	0.880	0.987	-

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. นักเรียน/นักศึกษา

ข. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ค. พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง

ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

จ. เกษตรกรรม

ฉ. ว่างาน/ราชการบรรจงาน

ช. อื่นๆ

จากตารางที่ 58 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็น พบว่านักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.83 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ที่มีค่าเฉลี่ย 3.23 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง ประกอบธุรกิจส่วนตัว

ว่างงาน/ รอคการบรรจงาน และอาชีพอื่นๆ เช่น แม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันเท่ากับ 3.30 3.51 3.40 3.00 และ 3.67 ตามลำดับ

ด้านภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่มีเียนมีบริการร้านอาหาร พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.13 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ที่มีค่าเฉลี่ย 2.50 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง ประกอบธุรกิจส่วนตัว ว่างงาน/รอการบรรจงาน และอาชีพอื่นๆ เช่น แม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันเท่ากับ 2.58 2.74 2.68 2.33 และ 2.67 ตามลำดับ

ด้านร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกสุขอนามัยและสะอาด พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านการบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพเกษตรกรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.05 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพเกษตรกรรม ที่มีค่าเฉลี่ย 2.14 2.35 และ 2.21 ตามลำดับ ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่เป็นพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง ว่างงาน/รอการบรรจงาน และอาชีพอื่นๆ เช่น แม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันเท่ากับ 2.43 2.42 และ 2.33 ตามลำดับ

ด้านของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย. พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

**ตารางที่ 59** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก จำแนกตามอาชีพ

(n=385)

ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1. มีการจัดระบบ สาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ นักท่องเที่ยว	3.62	3.54	3.79	3.50	3.36	3.75	4.33	1.299	0.256
2. มีรถบริการเข้าอุทยาน แห่งชาติได้ร่มเย็นเชื่อม กับจุดรถประจำทาง	3.25	2.34	2.64	2.31	2.20	2.33	3.33	7.787	0.000*
3. การจัดสถานที่จอดรถ ของนักท่องเที่ยวมีความ เหมาะสมและเพียงพอ	3.61	3.43	3.70	3.26	3.29	3.33	4.33	1.749	0.109
4. มีการจัดบริการโทรศัพท์ สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่	3.04	2.11	2.49	2.31	1.91	2.33	2.00	7.319	0.000*
5. มีมาตรการป้องกันและ แจ้งเตือนภัยทาง ธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยว อย่างรวดเร็ว	3.59	3.27	3.57	3.19	3.14	3.58	3.00	1.737	0.111
6. มีมาตรการรักษาความ ปลอดภัยทั้งในชีวิตและ ทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยว ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว	3.48	2.95	3.21	2.92	2.76	3.08	3.67	3.607	0.002*

## ตารางที่ 59 (ต่อ)

(n=385)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
7. เจ้าหน้าที่ควรมีความ ชำนาญในพื้นที่และ สถานการณ์อันตรายที่ อาจเกิดขึ้น	3.86	3.57	3.98	3.62	3.44	3.17	3.67	2.223	0.040*

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. นักเรียน/นักศึกษา

ข. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ค. พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง

ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

จ. เกษตรกรรม

ฉ. ว่างงาน/รอการบรรจุงาน

ช. อื่นๆ

จากตารางที่ 59 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ด้านรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง ด้านการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่ ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว และด้านเจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญในพื้นที่และสถานการณ์อันตรายที่อาจเกิดขึ้น พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ด้านการจัดสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีความเหมาะสมและเพียงพอ และด้านมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 60** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe  
จำแนกตามอาชีพ

		(n=385)						
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.						
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**
<b>2. มีรถบริการเข้าอุทยาน</b>								
แห่งชาติได้ร่วมเย็นเชื่อมต่อกับจุด								
รถประจำทาง								
ก**	(3.25)	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.34)	0.003*	-	-	-	-	-	-
ค**	(2.64)	0.240	0.960	-	-	-	-	-
ง**	(2.31)	0.000*	1.000	0.910	-	-	-	-
จ**	(2.20)	0.000*	0.999	0.714	0.999	-	-	-
ฉ**	(2.33)	0.432	1.000	0.997	1.000	1.000	-	-
ช**	(3.33)	1.000	0.933	0.989	0.920	0.876	0.954	-
<b>4. มีการจัดบริการโทรศัพท์</b>								
สาธารณะอย่างเพียงพอ								
เหมาะสมในทุกพื้นที่								
ก**	(3.04)	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.11)	0.003*	-	-	-	-	-	-
ค**	(2.49)	0.398	0.882	-	-	-	-	-
ง**	(2.31)	0.019*	0.991	0.996	-	-	-	-
จ**	(1.91)	0.000*	0.992	0.396	0.687	-	-	-
ฉ**	(2.33)	0.757	0.999	1.000	1.000	0.978	-	-
ช**	(2.00)	0.919	1.000	0.999	1.000	1.000	1.000	-

## ตารางที่ 60 (ต่อ)

(n=385)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.						
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**
6. มีมาตรการรักษาความปลอดภัย								
ตลอดทั้งในชีวิตและ								
ทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดิน								
ทางเข้ามาท่องเที่ยว								
ก**	(3.48)	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.95)	0.274	-	-	-	-	-	-
ค**	(3.21)	0.945	0.971	-	-	-	-	-
ง**	(2.92)	0.122	1.000	0.939	-	-	-	-
จ**	(2.76)	0.010*	0.992	0.635	0.994	-	-	-
ฉ**	(3.08)	0.975	1.000	1.000	1.000	0.993	-	-
ช**	(3.67)	1.000	0.983	0.999	0.979	0.945	0.997	-

## ตารางที่ 60 (ต่อ)

(n=385)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.						
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**
7.เจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญ ในพื้นที่และสถานการณ์ อันตรายที่อาจเกิดขึ้น								
ก**	(3.86)	-	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.57)	0.869	-	-	-	-	-	-
ค**	(3.98)	0.999	0.755	-	-	-	-	-
ง**	(3.62)	0.900	1.000	0.793	-	-	-	-
จ**	(3.44)	0.358	0.998	0.325	0.985	-	-	-
ฉ**	(3.17)	0.650	0.971	0.535	0.946	0.996	-	-
ช**	(3.67)	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	0.998	-

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. นักเรียน/นักศึกษา

ข. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ค. พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง

ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

จ. เกษตรกรรม

ฉ. ว่างาน/รอการบรรจุงาน

ช. อื่นๆ

จากตารางที่ 60 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งอำนวยความสะดวกรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพเกษตรกรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.25 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่เป็น ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพเกษตรกรรม ที่มีค่าเฉลี่ย 2.34 2.31 และ 2.20 ตามลำดับ ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่เป็นพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง ว่างาน/รอการบรรจุงาน และ อาชีพอื่นๆ เช่น แม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันเท่ากับ 2.64 2.33 และ 3.33 ตามลำดับ

ด้านการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพเกษตรกรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.04 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่เป็น ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพเกษตรกรรม ที่มีค่าเฉลี่ย 2.11 2.31 และ 1.91 ตามลำดับ ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่เป็นพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง ว่างาน/รอการบรรจุงาน และ อาชีพอื่นๆ เช่น แม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันเท่ากับ 2.49 2.33 และ 2.00 ตามลำดับ

ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยว ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/ นักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.48 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ที่มีค่าเฉลี่ย 2.76 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง ประกอบธุรกิจ ส่วนตัว ว่างาน/รอการบรรจุงาน และอาชีพอื่นๆ เช่น แม่บ้าน มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างเนื่องจากมี ค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันเท่ากับ 2.95 3.21 2.92 3.08 และ 3.67 ตามลำดับ

ด้านเจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญในพื้นที่และสถานการณ์อันตรายที่อาจเกิดขึ้น พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

**ตารางที่ 61** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามอาชีพ

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการลงทุน	อาชีพ							F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	ช**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1.เปิดโอกาสให้ ผู้ประกอบการขนาดเล็ก และชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการ ท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น	3.44	3.04	3.23	2.90	3.11	2.83	3.67	1.741	0.110
2.ผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึง อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิต จากชุมชนท้องถิ่น	3.28	2.96	2.98	2.79	2.89	3.08	2.33	1.540	0.164
3.ส่งเสริมการพัฒนา รูปแบบการลงทุนที่ให้ ผลตอบแทนที่ดี กระจาย รายได้ เช่น สหกรณ์	3.11	2.75	2.91	2.64	2.88	2.50	2.33	1.402	0.213
4.สนับสนุนการลงทุนของ ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น โดย ลดระเบียบ และข้อจำกัด ที่เป็นอุปสรรคต่อการ ดำเนินการ	3.19	2.95	3.13	2.99	3.14	2.92	2.33	0.540	0.778

จากตารางที่ 61 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก ได้แก่ ด้านการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ด้านผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์ และด้านการสนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 62** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=385)

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	รายได้ต่อเดือน				F	Sig.
	ต่ำกว่า	10,001-	20,001-	30,001		
	10,000	20,000	30,000	บาท ขึ้น		
	บาท	บาท	บาท	ไป		
	Mean	Mean	Mean	Mean		
S.D.	S.D.	S.D.	S.D.			
1.ด้านการจัดการทรัพยากรการ	3.68	3.48	3.58	3.56	2.200	0.088
ท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	0.64	0.66	0.59	0.71		
2.ด้านการให้การศึกษาและสร้าง	3.59	3.44	3.51	3.47	0.953	0.415
จิตสำนึก	0.79	0.75	0.71	0.79		
3.ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ	3.35	3.10	3.44	3.16	2.214	0.086
ประชาชนท้องถิ่น	0.95	0.93	0.85	0.92		
4.ด้านการส่งเสริมการตลาดและ	3.40	3.17	3.27	3.19	1.446	0.229
บริการนำเที่ยว	0.98	0.01	0.97	0.97		
5.ด้านการบริการการท่องเที่ยว	3.19	2.86	2.79	2.98	4.029	0.007*
	0.96	0.88	0.72	0.82		
6.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.31	3.04	3.13	2.86	4.314	0.005*
	0.89	0.90	0.85	0.84		
7.ด้านการส่งเสริมการลงทุน	3.17	2.90	3.25	2.48	6.471	0.000*
	1.07	1.06	1.08	1.01		

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 62 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการบริการการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการส่งเสริมการลงทุน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ด้านการสร้างการมีส่วนร่วม

ร่วมของประชาชนท้องถิ่น และด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 63** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=385)

	รายได้ต่อเดือน				F	Sig.
	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001- 20,000 บาท	20,001- 30,000 บาท	30,001 บาท ขึ้นไป		
การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1. แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	4.31	4.15	4.26	4.13	1.411	0.239
	0.69	0.81	0.77	0.91		
2. อุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีเอกลักษณ์เฉพาะและเป็นที่ยึดดูใจให้เข้ามาท่องเที่ยว	3.85	3.78	3.55	3.67	1.541	0.203
	0.80	0.91	0.72	0.85		
3. ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์	3.60	3.50	3.42	3.37	0.806	0.491
	1.02	1.07	1.18	1.18		
4. พืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความอุดมสมบูรณ์	3.79	3.45	3.58	3.59	2.609	0.051
	0.99	1.12	1.06	1.09		
5. อุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีการจัดสรร แบ่งเขตพื้นที่ (zoning) เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.61	3.45	3.68	3.52	0.669	0.571
	1.02	1.11	1.08	0.96		
6. มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว	3.49	3.21	3.61	3.48	1.763	0.154
	1.09	1.21	1.26	1.17		

ตารางที่ 63 (ต่อ)

(n=385)

การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม	รายได้ต่อเดือน				F	Sig.
	ต่ำกว่า	10,001-	20,001-	30,001		
	10,000	20,000	30,000	บาท ขึ้น		
	บาท	บาท	บาท	ไป		
	Mean	Mean	Mean	Mean		
S.D.	S.D.	S.D.	S.D.			
7. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่บุกรุก รุกและทำลายสภาพแวดล้อม	3.83	3.80	3.84	3.76	0.080	0.971
8. อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงนิเวศไม่ทำลายสภาพแวดล้อม	3.87	3.73	3.42	3.61	2.918	0.034*
9. ห้องสุขามีเพียงพอและถูก สุขลักษณะ	3.38	2.94	3.29	3.41	4.090	0.007*
10. ถึงขยะมีเพียงพอและเหมาะสมใน ทุกพื้นที่	3.15	2.76	3.16	3.22	3.007	0.030*
11. มีระบบการจัดการมลพิษต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง	3.60	3.53	3.58	3.43	0.352	0.788

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 63 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลายสภาพแวดล้อม ด้านห้องสุขามีเพียงพอและถูกสุขลักษณะ และด้านถึงขยะมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีเอกลักษณ์เฉพาะและเป็นที่น่าสนใจให้เข้ามาท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์ ด้านพืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความอุดมสมบูรณ์ ด้านอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีการจัดสรร แบ่งเขตพื้นที่ (zoning) เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านการ

จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่บุกรุกและทำลายสภาพแวดล้อม และด้านระบบการจัดการมลพิษต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 64** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=385)

การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย)		Sig.			
		ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000-20,000 บาท	20,001-30,000 บาท	30,001 บาทขึ้นไป
<b>8. อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลายสภาพแวดล้อม</b>					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	(3.87)	-	-	-	-
10,000-20,000 บาท	(3.73)	0.640	-	-	-
20,001-30,000 บาท	(3.42)	0.085	0.423	-	-
30,001 บาทขึ้นไป	(3.61)	0.380	0.907	0.844	-
<b>9. ห้องสุขามีเพียงพอและถูกสุขลักษณะ</b>					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	(3.38)	-	-	-	-
10,000-20,000 บาท	(2.94)	0.012*	-	-	-
20,001-30,000 บาท	(3.29)	0.982	0.485	-	-
30,001 บาทขึ้นไป	(3.41)	0.998	0.113	0.971	-
<b>10. ถังขยะมีเพียงพอและเหมาะสมในพื้นที่</b>					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	(3.15)	-	-	-	-
10,000-20,000 บาท	(2.76)	0.056	-	-	-
20,001-30,000 บาท	(3.16)	1.000	0.436	-	-
30,001 บาทขึ้นไป	(3.22)	0.991	0.192	0.998	-

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 64 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลายสภาพแวดล้อม พบว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านห้องสุขามีเพียงพอและถูกสุขลักษณะ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ต่อเดือน และมีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 และ 3.41 ตามลำดับ

ด้านถังขยะมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 65** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก  
จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=385)

	รายได้ต่อเดือน				F	Sig.
	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001-20,000 บาท	20,001-30,000 บาท	30,001 บาทขึ้นไป		
	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1. มีการจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว และสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักท่องเที่ยว	3.67	3.52	3.45	3.50	0.774	0.509

## ตารางที่ 65 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการให้การศึกษ และสร้างจิตสำนึก	รายได้ต่อเดือน				F	Sig.
	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001- 20,000 บาท	20,001- 30,000 บาท	30,001 บาท ขึ้น ไป		
	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
2. กิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม	3.79	3.74	3.71	3.72	0.168	0.918
	0.91	0.85	1.01	1.07		
3. กิจกรรมต่างๆ ล้วนสร้างเสริม ประสบการณ์ ได้ศึกษาเรียนรู้และ สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์	3.92	3.77	3.90	3.78	0.757	0.519
	0.89	0.91	1.01	0.92		
4. ได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการ นักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมอุทยาน แห่งชาติได้พร้อมเย็น	3.42	3.17	3.26	3.35	0.949	0.417
	1.26	1.21	1.26	1.20		
5. เจ้าหน้าที่มีความรู้และประสบการณ์ ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	3.45	3.42	3.55	3.52	0.164	0.921
	1.15	1.23	1.09	1.09		
6. เจ้าหน้าที่สามารถแนะนำ และ กระตุ้นนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตน ในการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ	3.45	3.32	3.42	3.35	0.292	0.832
	1.18	1.21	1.15	1.12		
7. มีการจัดพัฒนาสื่อความหมาย ธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ป้าย ข้อมูลทรัพยากร แหล่งนันทนาการ แผนที่	3.54	3.24	3.35	3.57	1.925	0.125
	1.11	1.16	1.08	1.17		

## ตารางที่ 65 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการให้บริการศึกษา และสร้างจิตสำนึก	รายได้ต่อเดือน				F	Sig.
	ต่ำกว่า	10,001-	20,001-	30,001		
	10,000	20,000	30,000	บาท ขึ้น		
	บาท	บาท	บาท	บาท		
	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
8. ที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติ ต่างๆ มีความสอดคล้องกับพื้นที่	3.44	3.22	3.48	3.33	1.171	0.321
9. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความ ชัดเจนสามารถเข้าใจได้ง่าย	3.63	3.49	3.42	3.52	0.758	0.518
10. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความ น่าสนใจ ควรแก่การศึกษาเรียนรู้	3.54	3.39	3.58	3.30	1.073	0.360
11. ป้ายสัญลักษณ์ หรือป้ายสื่อ ความหมายฯ ต่างๆ ช่วยสร้าง จิตสำนึกที่ดีแก่นักท่องเที่ยว	3.61	3.58	3.52	3.20	1.725	0.161

จากตารางที่ 65 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้บริการศึกษาและสร้างจิตสำนึก ได้แก่ ด้านการจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว และสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ด้านกิจกรรมต่างๆ ล้วนสร้างเสริมประสบการณ์ได้ศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ด้านการได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ก่อนเข้าชมอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น ด้านเจ้าหน้าที่มีความรู้และประสบการณ์ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านเจ้าหน้าที่สามารถแนะนำ และกระตุ้นนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตนในการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ ด้านการจัดพัฒนาสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ป้ายข้อมูลทรัพยากร แหล่งนิทรรศการ แผนที่ ด้านที่ตั้งของศูนย์บริการ

นักท่องเที่ยว และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความสอดคล้องกับพื้นที่ ด้านป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความชัดเจนสามารถเข้าใจได้ง่าย ด้านป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษาเรียนรู้ และด้านป้ายสัญลักษณ์ หรือป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ ช่วยสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่นักท่องเที่ยวพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 66** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น  
จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น	รายได้ต่อเดือน				F	Sig.
	ต่ำกว่า	10,001-	20,001-	30,001		
	10,000	20,000	30,000	บาท ขึ้น		
	บาท	บาท	บาท	บาท		
	Mean	Mean	Mean	Mean		
S.D.	S.D.	S.D.	S.D.			
1. ได้รับบริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำทาง ในการท่องเที่ยว	3.60 1.26	3.52 1.38	3.71 1.32	3.35 1.35	0.648	0.585
2. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น ดำเนินการโดยประชาชนในท้องถิ่น	3.43 1.12	3.09 1.18	3.32 0.95	3.28 1.24	2.039	0.108
3. ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการ พัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้าน ขายของที่ระลึก	3.11 1.28	2.89 1.35	3.39 1.28	2.76 1.12	2.174	0.091
4. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ	3.28 1.23	2.84 1.20	3.23 1.18	3.11 1.30	3.021	0.030*
5. มีการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดง ความคิดเห็นถึงปัญหา ข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.24 1.14	3.04 1.16	3.58 1.18	2.93 1.04	2.717	0.044*

ตารางที่ 66 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น	รายได้ต่อเดือน				F	Sig.
	ต่ำกว่า	10,001-	20,001-	30,001		
	10,000	20,000	30,000	บาท ขึ้น		
	บาท	บาท	บาท	ไป		
	Mean	Mean	Mean	Mean		
S.D.	S.D.	S.D.	S.D.			
6. มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มของ ประชาชนท้องถิ่น ในการจัดการ แหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกอนุรักษ์ กลุ่มต่างๆ	3.24	2.97	3.39	2.98	1.923	0.127
7. ประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมใน การวางแผนงาน ดำเนินงาน และ ประเมินผลงาน เกี่ยวกับการ ท่องเที่ยว	3.57	3.38	3.48	3.67	1.011	0.388

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 66 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ และด้านการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดงความคิดเห็นถึงปัญหา ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการให้บริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่น นำทางในการท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นดำเนินการโดยประชาชนในท้องถิ่น ด้านประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนท้องถิ่น ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกอนุรักษ์กลุ่มต่างๆ และด้านประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ดำเนินงาน และประเมินผลงาน เกี่ยวกับการท่องเที่ยว พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 67** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย)	Sig.			
	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000- 20,000 บาท	20,001- 30,000 บาท	30,001 บาทขึ้นไป
4. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่น เข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผ่านทางสื่อต่างๆ	ต่ำกว่า 10,000 บาท (3.28)	-	-	-
10,000-20,000 บาท (2.84)	0.033*	-	-	-
20,001-30,000 บาท (3.23)	0.997	0.498	-	-
30,001 บาทขึ้นไป (3.11)	0.871	0.672	0.982	-
5. มีการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดง ความคิดเห็นถึงปัญหา ข้อเสนอแนะที่ เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	ต่ำกว่า 10,000 บาท (3.24)	-	-	-
10,000-20,000 บาท (3.04)	0.543	-	-	-
20,001-30,000 บาท (3.58)	0.486	0.143	-	-
30,001 บาทขึ้นไป (2.93)	0.449	0.967	0.115	-

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 67 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น รายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

เพราะนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ต่อเดือน และมีรายได้มากกว่า 30,001 บาท ต่อเดือนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่าง เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 และ 3.11 ตามลำดับ

ด้านการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดงความคิดเห็นถึงปัญหา ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 68** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว  
จำแนกรายได้ต่อเดือน

(n=385)

	รายได้ต่อเดือน				F	Sig.
	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001-20,000 บาท	20,001-30,000 บาท	30,001 บาทขึ้นไป		
	Mean S.D.	Mean S.D.	Mean S.D.	Mean S.D.		
1. มีการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	3.35 1.19	3.08 1.27	2.97 1.30	3.15 1.25	1.739	0.159
2. มีการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว	3.35 1.16	3.12 1.15	3.23 1.20	3.07 1.14	1.282	0.280
3. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานแห่งชาติได้เริ่มเห็นผ่านทางเว็บไซต์ (web site)	3.29 1.25	3.05 1.28	2.97 1.45	3.17 1.12	1.171	0.320
4. มีการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ	3.23 1.18	2.95 1.23	3.06 1.44	3.04 1.21	1.320	0.267

ตารางที่ 68 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและ บริการนำเที่ยว	รายได้ต่อเดือน				F	Sig.
	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001- 20,000 บาท	20,001- 30,000 บาท	30,001 บาท ขึ้นไป		
	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
5. มัคคุเทศก์สามารถให้ข้อมูลและ รายละเอียดของทรัพยากรการ ท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง	3.42 1.16	3.34 1.20	3.55 1.21	3.33 1.16	0.340	0.796
6. มัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุม พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติ ตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ	3.75 1.16	3.51 1.30	3.84 1.19	3.39 1.33	1.874	0.134

จากตารางที่ 68 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ได้แก่ ด้านการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ด้านการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว ด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นผ่านทางเว็บไซต์ (web site) ด้านการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ ด้านมัคคุเทศก์สามารถให้ข้อมูลและรายละเอียดของทรัพยากรการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง และด้านมัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 69** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=385)

ด้านการบริการการท่องเที่ยว	รายได้ต่อเดือน				F	Sig.
	ต่ำกว่า	10,001-	20,001-	30,001		
	10,000	20,000	30,000	บาท ขึ้น		
	บาท	บาท	บาท	ไป		
	Mean	Mean	Mean	Mean		
S.D.	S.D.	S.D.	S.D.			
1. การจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย	3.42	3.16	3.32	3.41	1.180	0.317
2. มีการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็น	3.57	3.39	3.16	3.43	1.539	0.204
3. การจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติมีความเหมาะสม	3.76	3.64	3.32	3.83	2.048	0.107
4. ภายในอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็นมีบริการร้านอาหาร	2.92	2.58	2.58	2.59	2.559	0.055
5. ร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกต้องสวยงามและสะอาด	3.02	2.59	2.61	2.83	3.728	0.012*
6. มีบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง	2.74	2.23	2.16	2.29	5.811	0.001*
7. ของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย.	2.87	2.41	2.35	2.54	4.273	0.006*

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 69 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกต้องสวยงามและสะอาด ด้านการบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง และด้านของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย. พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย ด้านการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น ด้านการจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติมีความเหมาะสม และด้านภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีบริการร้านอาหาร พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 70** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการบริการการท่องเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=385)

ด้านการบริการการท่องเที่ยว	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.			
		ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000-20,000 บาท	20,001-30,000 บาท	30,001 บาทขึ้นไป
5. ร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกต้องเหมาะสมและสะอาด					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	(3.02)	-	-	-	-
10,000-20,000 บาท	(2.59)	0.022*	-	-	-
20,001-30,000 บาท	(2.61)	0.331	1.00	-	-
30,001 บาทขึ้นไป	(2.83)	0.774	0.730	0.889	-
6. มีบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	(2.74)	-	-	-	-
10,000-20,000 บาท	(2.23)	0.007*	-	-	-
20,001-30,000 บาท	(2.16)	0.109	0.995	-	-
30,001 บาทขึ้นไป	(2.26)	0.122	0.999	0.989	-

## ตารางที่ 70 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการบริการการท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย)		Sig.			
		ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000- 20,000 บาท	20,001- 30,000 บาท	30,001 บาทขึ้นไป
7. ของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการ รับรองจากอย.					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	(2.87)	-	-	-	-
10,000-20,000 บาท	(2.41)	0.020*	-	-	-
20,001-30,000 บาท	(2.35)	0.192	0.998	-	-
30,001 บาทขึ้นไป	(2.54)	0.452	0.937	0.930	-

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 70 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านร้านอาหารมีการจัดร้านที่สุขอนามัยและสะอาด พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ต่อเดือน และมีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่าง เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 และ 2.83 ตามลำดับ

ด้านการบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.23 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ต่อ

เดือน และมีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.16 และ 2.29 ตามลำดับ

ด้านของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย. พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ต่อเดือน และมีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35 และ 2.54 ตามลำดับ

**ตารางที่ 71** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=385)

ด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด	รายได้ต่อเดือน				F	Sig.
	ต่ำกว่า	10,001-	20,001-	30,001		
	10,000	20,000	30,000	บาท ขึ้น		
	บาท	บาท	บาท	ไป		
Mean	Mean	Mean	Mean			
S.D.	S.D.	S.D.	S.D.			
1. มีการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว	3.64	3.53	3.52	3.30	1.382	0.248
2. มีรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติได้ ร่มเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง	2.85	2.34	2.55	2.17	5.776	0.001*
3. การจัดสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีความเหมาะสมและเพียงพอ	3.52	3.58	3.29	3.43	0.622	0.601
4. มีการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะ อย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่	2.72	2.09	2.23	2.02	7.581	0.000*
	1.39	1.17	1.18	1.11		

ตารางที่ 71 (ต่อ)

(n=385)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	รายได้ต่อเดือน				F	Sig.
	ต่ำกว่า	10,001-	20,001-	30,001		
	10,000	20,000	30,000	บาท ขึ้น		
	บาท	บาท	บาท	บาท		
	Mean	Mean	Mean	Mean		
S.D.	S.D.	S.D.	S.D.			
5. มีมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนภัย	3.42	3.41	3.55	2.87	2.941	0.033*
ทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว	1.21	1.26	1.21	1.22		
6. มีมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้ง	3.24	2.97	3.16	2.70	3.163	0.025*
ในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว	1.19	1.22	1.24	1.13		
7. เจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญในพื้นที่	3.77	3.55	3.65	3.54	1.163	0.324
และสถานการณ์อันตรายที่อาจเกิดขึ้น	1.06	1.20	1.17	1.19		

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 71 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ด้านรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติ ได้ร่วมเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง ด้านการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอเหมาะสมในทุกพื้นที่ ด้านมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว และด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ด้านการจัดสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีความเหมาะสมและเพียงพอ และด้านเจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญในพื้นที่และสถานการณ์อันตรายที่อาจเกิดขึ้น พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 72** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

		(n=385)			
		Sig.			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	(ค่าเฉลี่ย)	ต่ำกว่า	10,000-	20,001-	30,001
		10,000	20,000	30,000	บาทขึ้นไป
		บาท	บาท	บาท	บาท
<b>2. มีรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น</b>					
เชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	(2.85)	-	-	-	-
10,000-20,000 บาท	(2.34)	0.012*	-	-	-
20,001-30,000 บาท	(2.55)	0.681	0.887	-	-
30,001 บาทขึ้นไป	(2.17)	0.016*	0.910	0.661	-
<b>4. มีการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่</b>					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	(2.72)	-	-	-	-
10,000-20,000 บาท	(2.09)	0.001*	-	-	-
20,001-30,000 บาท	(2.23)	0.270	0.969	-	-
30,001 บาทขึ้นไป	(2.02)	0.013*	0.991	0.925	-
<b>5. มีมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว</b>					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	(3.42)	-	-	-	-
10,000-20,000 บาท	(3.41)	1.000	-	-	-
20,001-30,000 บาท	(3.55)	0.963	0.955	-	-
30,001 บาทขึ้นไป	(2.87)	0.055	0.105	0.128	-

## ตารางที่ 72 (ต่อ)

(n=385)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.			
		ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000- 20,000 บาท	20,001- 30,000 บาท	30,001 บาทขึ้นไป
6. มีมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งใน ชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดิน ทางเข้ามาท่องเที่ยว					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	(3.24)	-	-	-	-
10,000-20,000 บาท	(2.97)	0.309	-	-	-
20,001-30,000 บาท	(3.16)	0.988	0.895	-	-
30,001 บาทขึ้นไป	(2.70)	0.050*	0.634	0.422	-

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 72 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งอำนวยความสะดวกรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง พบว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาท ต่อเดือนขึ้นไป ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.34 และ 2.17 ตามลำดับ ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่ม คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55

ด้านการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาท ต่อเดือนขึ้นไป ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.09 และ 2.02 ตามลำดับ ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่ม คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.23

ด้านมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วมีมาตรการ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่าง เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และ 3.16 ตามลำดับ

**ตารางที่ 73** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการลงทุน	รายได้ต่อเดือน				F	Sig.
	ต่ำกว่า	10,001-	20,001-	30,001		
	10,000	20,000	30,000	บาท ขึ้น		
	บาท	บาท	บาท	ไป		
	Mean	Mean	Mean	Mean		
S.D.	S.D.	S.D.	S.D.			
1. เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาด เล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบ กิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น	3.34	2.98	3.48	2.57	6.078	0.000*
2. ผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิต จากชุมชนท้องถิ่น	3.17	2.82	3.29	2.48	5.509	0.001*
3. ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุน ที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์	3.05	2.66	3.10	2.35	5.366	0.001*
4. สนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชน ท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัด ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ	3.17	3.12	3.13	2.54	3.197	0.024*

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 73 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน ได้แก่ ด้านการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ด้านผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้

เช่น สหกรณ์ และด้านการสนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05

**ตารางที่ 74** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการส่งเสริมการลงทุนรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

		(n=385)			
		Sig.			
ด้านการส่งเสริมการลงทุน		ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000- 20,000 บาท	20,001- 30,000 บาท	30,001 บาทขึ้นไป
(ค่าเฉลี่ย)					
1. เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็ก และชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มีคฤหาสน์ท้องถิ่น					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	(3.34)	-	-	-	-
10,000-20,000 บาท	(2.98)	0.135	-	-	-
20,001-30,000 บาท	(3.48)	0.955	0.294	-	-
30,001 บาทขึ้นไป	(2.57)	0.003*	0.334	0.023*	-
2. ผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	(3.17)	-	-	-	-
10,000-20,000 บาท	(2.82)	0.123	-	-	-
20,001-30,000 บาท	(3.29)	0.970	0.316	-	-
30,001 บาทขึ้นไป	(2.48)	0.007*	0.472	0.044*	-

## ตารางที่ 74 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการลงทุน (ค่าเฉลี่ย)		Sig.			
		ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000- 20,000 บาท	20,001- 30,000 บาท	30,001 บาทขึ้นไป
3. ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ ผลตอบแทนที่ดีกระจายรายได้ เช่น สหกรณ์					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	(3.05)	-	-	-	-
10,000-20,000 บาท	(2.66)	0.081	-	-	-
20,001-30,000 บาท	(3.10)	0.999	0.414	-	-
30,001 บาทขึ้นไป	(2.35)	0.009*	0.580	0.091	-
4. สนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชน ท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็น อุปสรรคต่อการดำเนินการ					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	(3.17)	-	-	-	-
10,000-20,000 บาท	(3.12)	0.992	-	-	-
20,001-30,000 บาท	(3.13)	0.999	1.000	-	-
30,001 บาทขึ้นไป	(2.54)	0.027*	0.079	0.260	-

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 74 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุนรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไปที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 นอกจากนี้ พบว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000

บาท ต่อเดือน มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่ม คือ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98

ด้านผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไปที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 นอกจากนี้พบว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ต่อเดือน มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่ม คือ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82

ด้านการส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่าง เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 และ 3.10 ตามลำดับ

ด้านการสนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ต่อเดือน และนักท่องเที่ยวที่มี

รายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่าง เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 และ 3.13 ตามลำดับ

**ตารางที่ 75** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน จำแนกตามสถานภาพสมรส

(n=385)

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	สถานภาพสมรส						F	Sig.
	โสด		สมรส		หม้าย/หย่าร้าง			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1.ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	3.68	0.67	3.57	0.59	3.34	0.81	4.156	0.016*
2.ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก	3.60	0.80	3.50	0.72	3.26	0.84	2.708	0.068
3.ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น	3.37	0.98	3.20	0.90	3.08	0.88	2.463	0.087
4.ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว	3.38	1.01	3.25	0.94	3.12	1.12	1.248	0.288
5.ด้านการบริการการท่องเที่ยว	3.20	0.96	2.91	0.86	2.75	0.77	6.249	0.002*
6.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.34	0.92	3.03	0.85	2.93	0.83	6.976	0.001*
7.ด้านการส่งเสริมการลงทุน	3.20	1.07	2.91	1.07	2.59	1.13	5.837	0.003*

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 75 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริการการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการส่งเสริมการลงทุน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หา นั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น และด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 76** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม  
จำแนกตามสถานภาพสมรส

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากร ท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	สถานภาพสมรส						F	Sig.
	โสด		สมรส		หม้าย/หย่าร้าง			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. แหล่งท่องเที่ยวในอุทยาน แห่งชาติได้ร่วมนั้นมีความ เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	4.21	0.76	4.27	0.73	4.30	0.95	0.368	0.692
2. อุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นมี เอกลักษณ์เฉพาะและเป็น ดึงดูดใจให้เข้ามาท่องเที่ยว	3.77	0.85	3.82	0.81	3.70	0.88	0.331	0.718
3. ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยาน แห่งชาติได้ร่วมนั้นได้รับการดูแล ให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์	3.68	0.91	3.45	1.14	3.10	1.37	4.921	0.008*
4. พืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายใน อุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นมี ความอุดมสมบูรณ์	3.86	0.97	3.53	1.05	3.13	1.22	8.583	0.000*
5. อุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นมีการ จัดสรร แบ่งเขตพื้นที่ (zoning) เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	3.49	1.05	3.65	0.99	3.50	1.28	1.161	0.314
6. มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละ เขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว	3.55	1.07	3.33	1.19	3.17	1.29	2.432	0.089
7. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไม่บุกรุกและทำลาย สภาพแวดล้อม	3.82	0.87	3.83	0.89	3.70	1.15	0.256	0.774

## ตารางที่ 76 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากร ท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	สถานภาพสมรส						F	Sig.
	โสด		สมรส		หม้าย/หย่าร้าง			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
8. อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลาย สภาพแวดล้อม	3.85	0.91	3.73	0.89	3.40	0.93	3.495	0.031*
9. ห้อยสูขามีเพียงพอและถูก สุขลักษณะ	3.37	1.03	3.21	1.10	2.80	1.35	3.810	0.023*
10. ถังขยะมีเพียงพอและ เหมาะสมในทุกพื้นที่	3.28	1.14	2.90	1.18	2.60	1.28	7.253	0.001*
11. มีระบบการจัดการมลพิษ ต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง	3.64	1.02	3.51	1.03	3.33	1.21	1.435	0.239

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 76 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์ ด้านพืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความอุดมสมบูรณ์ ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลายสภาพแวดล้อม ด้านห้อยสูขามีเพียงพอและถูกสุขลักษณะ และด้านถังขยะมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีเอกลักษณ์เฉพาะและเป็นที่ยึดดูใจให้เข้ามาท่องเที่ยว ด้านอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีการจัดสรร แบ่งเขตพื้นที่ (zoning) เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่บุกรุกและทำลายสภาพแวดล้อม และด้านระบบการจัดการมลพิษต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 77** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามสถานภาพสมรส

		(n=385)			
ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม		(ค่าเฉลี่ย)	Sig.		หม้าย/ หย่าร้าง
			โสด	สมรส	
3. ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น ได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์					
โสด	(3.68)	-	-	-	
สมรส	(3.45)	0.112	-	-	
หม้าย/หย่าร้าง	(3.10)	0.021*	0.252	-	
4. พืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติ ได้ร่มเย็นมีความอุดมสมบูรณ์					
โสด	(3.86)	-	-	-	
สมรส	(3.53)	0.013*	-	-	
หม้าย/หย่าร้าง	(3.13)	0.002*	0.144	-	
8. อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ ทำลายสภาพแวดล้อม					
โสด	(3.85)	-	-	-	
สมรส	(3.73)	0.421	-	-	
หม้าย/หย่าร้าง	(3.40)	0.039*	0.186	-	
9. ห้างสุขามีเพียงพอและถูกสุขลักษณะ					
โสด	(3.37)	-	-	-	
สมรส	(3.21)	0.375	-	-	
หม้าย/หย่าร้าง	(2.80)	0.030*	0.167	-	

## ตารางที่ 77 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.			หม้าย/ หย่าร้าง
		โสด	สมรส		
10. ดั่งชยจะมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่					
โสด	(3.28)	-	-	-	
สมรส	(2.90)	0.009*	-	-	
หม้าย/หย่าร้าง	(2.60)	0.013*	0.442	-	

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 77 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์ พบว่า นักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพหม้าย/หย่าร้างที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 ในขณะที่นักท่องเที่ยวสถานภาพสมรสมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่ม คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 (ตารางที่ 76)

ด้านพืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีความอุดมสมบูรณ์ พบว่า นักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย/หย่าร้างที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และ 3.13 ตามลำดับ

ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลายสภาพแวดล้อม พบว่า นักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพหม้าย/หย่าร้างที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 ในขณะที่

นักท่องเที่ยวสถานภาพสมรสมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่ม คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73

ด้านห้องสุขามีเพียงพอและถูกสุขลักษณะ พบว่า นักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพหม้าย/หย่าร้างที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 ในขณะที่นักท่องเที่ยวสถานภาพสมรสมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่ม คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21

ด้านถังขยะมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่า นักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย/หย่าร้างที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 และ 2.60 ตามลำดับ

**ตารางที่ 78** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก  
จำแนกตามสถานภาพสมรส

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและ สร้างจิตสำนึก	สถานภาพสมรส						F	Sig.
	โสด		สมรส		หม้าย/หย่าร้าง			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. มีการจัดรูปแบบกิจกรรมการ ท่องเที่ยว และสื่อต่างๆ ที่ หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความ สนใจของนักท่องเที่ยว	3.70	1.10	3.48	1.14	3.57	1.10	1.687	0.187
2. กิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	3.77	0.89	3.80	0.94	3.50	0.97	1.343	0.262
3. กิจกรรมต่างๆ ล้วนส่งเสริม ประสบการณ์ได้ศึกษาเรียนรู้ และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์	3.83	0.89	3.91	0.89	3.83	1.12	0.377	0.686

ตารางที่ 78 (ต่อ)

ด้านการให้การศึกษาและ สร้างจิตสำนึก	สถานภาพสมรส						F	Sig.
	โสด		สมรส		หม้าย/หย่าร้าง			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
4. ได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการ นักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมอุทยาน แห่งชาติได้เรียบร้อย	3.39	1.28	3.34	1.20	2.87	1.14	2.317	0.100
5. เจ้าหน้าที่มีความรู้และ ประสบการณ์ในการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	3.55	1.18	3.43	1.11	3.00	1.23	3.036	0.049*
6. เจ้าหน้าที่สามารถแนะนำ และ กระตุ้นนักท่องเที่ยวในการ ปฏิบัติตนในการท่องเที่ยวอย่าง สม่ำเสมอ	3.35	1.18	3.49	1.15	3.13	1.31	1.490	0.227
7. มีการจัดพัฒนาสื่อความหมาย ธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่ สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอก ทาง ป้ายข้อมูลทรัพยากร แหล่ง นิทรรศการ แผนที่	3.56	1.10	3.39	1.14	3.07	1.26	2.804	0.062
8. ที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และป้ายสื่อความหมาย ธรรมชาติต่างๆ มีความ สอดคล้องกับพื้นที่	3.56	1.05	3.22	1.04	3.10	1.19	5.753	0.003*
9. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ มี ความชัดเจนสามารถเข้าใจได้ ง่าย	3.67	0.94	3.49	1.01	3.30	1.21	2.550	0.079

(n=385)

ตารางที่ 78 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและ สร้างจิตสำนึก	สถานภาพสมรส						F	Sig.
	โสด		สมรส		หม้าย/หย่าร้าง			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
10. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ มี ความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษา เรียนรู้	3.56	1.03	3.45	1.01	3.03	1.00	3.572	0.029*
11. ป้ายสัญลักษณ์ หรือป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ ช่วย สร้างจิตสำนึกที่ดีแก่ นักท่องเที่ยว	3.62	1.13	3.48	1.10	3.43	1.31	0.896	0.409

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 78 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ได้แก่ ด้านเจ้าหน้าที่มีความรู้และประสบการณ์ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความสอดคล้องกับพื้นที่ และด้านป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษาเรียนรู้ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว และสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ด้านกิจกรรมต่างๆ ล้วนสร้างเสริมประสบการณ์ ได้ศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ด้านการได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็น ด้านเจ้าหน้าที่สามารถแนะนำ และกระตุ้นนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตนในการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ ด้านการจัดพัฒนาสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ป้ายข้อมูลทรัพยากร แหล่งนิทรรศการ แผนที่ ด้านป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความชัดเจนสามารถเข้าใจได้ง่าย และด้านป้ายสัญลักษณ์ หรือป้ายสื่อความหมาย

ธรรมชาติต่างๆ ช่วยสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่นักท่องเที่ยว พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 79** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการให้การศึกษและสร้างจิตสำนึกรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามสถานภาพสมรส

ด้านการให้การศึกษและสร้างจิตสำนึก	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.		หมายเหตุ/ หย่าร้าง
		โสด	สมรส	
(n=385)				
5. เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ				
โสด	(3.55)	-	-	-
สมรส	(3.43)	0.609	-	-
หม้าย/หย่าร้าง	(3.00)	0.053	0.169	-
8. ที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความสอดคล้องกับพื้นที่				
โสด	(3.56)	-	-	-
สมรส	(3.22)	0.010*	-	-
หม้าย/หย่าร้าง	(3.10)	0.089	0.858	-
10. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษเรียนรู้				
โสด	(3.56)	-	-	-
สมรส	(3.45)	0.597	-	-
หม้าย/หย่าร้าง	(3.03)	0.031*	0.113	-

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 79 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความสอดคล้องกับพื้นที่ พบว่า นักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ในขณะที่นักท่องเที่ยวสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่ม คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10

ด้านป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมาย ต่างๆ มีความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษาเรียนรู้ พบว่า นักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพหม้าย/หย่าร้างที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 ในขณะที่นักท่องเที่ยวสถานภาพสมรสมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่ม คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45

**ตารางที่ 80** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น  
จำแนกตามสถานภาพสมรส

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น	สถานภาพสมรส						F	Sig.
	โสด		สมรส		หม้าย/หย่าร้าง			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. ได้รับความรู้ภาคทฤษฎีท้องถิ่น นำทางในการท่องเที่ยว	3.58	1.28	3.55	1.33	3.43	1.41	0.175	0.839
2. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น ดำเนินการโดยประชาชนใน ท้องถิ่น	3.45	1.10	3.22	1.17	3.00	1.15	2.998	0.051

## ตารางที่ 80 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น	สถานภาพสมรส						F	Sig.
	โสด		สมรส		หม้าย/หย่าร้าง			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
3. ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมใน การพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก	3.20	1.29	2.92	1.28	2.60	1.16	3.841	0.022*
4. มีการประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วม กิจกรรมในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ	3.32	1.23	3.00	1.21	2.73	1.29	4.809	0.009*
5. มีการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วม แสดงความคิดเห็นถึงปัญหา ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการ จัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.27	1.13	3.15	1.11	2.77	1.36	2.587	0.077
6. มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มของ ประชาชนท้องถิ่น ในการจัดการ แหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิก อนุรักษ์กลุ่มต่างๆ	3.23	1.18	3.08	1.17	2.97	1.27	1.114	0.329
7. ประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วม ในการวางแผนงาน ดำเนินงาน และประเมินผลงาน เกี่ยวกับการ ท่องเที่ยว	3.52	1.13	3.50	1.12	3.67	1.03	0.828	0.752

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 80 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ได้แก่ ด้านประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก และด้านการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ

พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านที่ได้รับการมีคหุเทศก์ท้องถิ่นนำทางในการท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นดำเนินการโดยประชาชนในท้องถิ่น ด้านการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดงความคิดเห็นถึงปัญหา ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนท้องถิ่น ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกอนุรักษ์กลุ่มต่างๆ และด้านประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ดำเนินงาน และประเมินผลงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยว พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 81** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามสถานภาพสมรส

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.			หมายเหตุ/ หย่าร้าง
		โสด	สมรส		
3. ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก					
โสด	(3.20)	-	-	-	
สมรส	(2.92)	0.135	-	-	
หม้าย/หย่าร้าง	(2.60)	0.062	0.440	-	
4. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วม กิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ					
โสด	(3.32)	-	-	-	
สมรส	(3.00)	0.047*	-	-	
หม้าย/หย่าร้าง	(2.73)	0.052	0.546	-	

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 81 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) พบว่า

ด้านประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ พบว่า นักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ในขณะที่นักท่องเที่ยวสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่ม คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73

**ตารางที่ 82** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว  
จำแนกตามสถานภาพสมรส

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและ บริการนำเที่ยว	สถานภาพสมรส						F	Sig.
	โสด		สมรส		หม้าย/หย่าร้าง			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. มีการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	3.38	1.16	3.08	1.25	3.07	1.53	2.282	0.060
2. มีการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว	3.34	1.12	3.17	1.18	3.03	1.27	1.418	0.243
3. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็นผ่านทางเว็บไซต์ (web site)	3.32	1.20	3.06	1.27	3.03	1.50	2.184	0.114
4. มีการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ	3.28	1.18	3.03	1.24	2.67	1.27	4.157	0.016*

## ตารางที่ 82 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและ บริการนำเที่ยว	สถานภาพสมรส						F	Sig.
	โสด		สมรส		หม้าย/หย่าร้าง			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
5. มัคคุเทศก์สามารถให้ข้อมูลและ รายละเอียดของทรัพยากรการ ท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง	3.33	1.20	3.53	1.12	3.07	1.26	2.630	0.073
6. มัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุม พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการ ปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มี คุณภาพ	3.61	1.21	3.66	1.24	3.83	1.26	0.424	0.655

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 82 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ได้แก่ ด้านการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ด้านการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว ด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานฯ ได้รุ่มเย็นผ่านทางเว็บไซต์ (web site) ด้านมัคคุเทศก์สามารถให้ข้อมูลและรายละเอียดของทรัพยากรการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง และด้านมัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 83** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามสถานภาพสมรส

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.		
		โสด	สมรส	หม้าย/ หย่าร้าง
4. มีการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ				
โสด	(3.28)	-	-	-
สมรส	(3.03)	0.154	-	-
หม้าย/หย่าร้าง	(2.67)	0.038*	0.320	-

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 83 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว รายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ พบว่า นักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 ในขณะที่นักท่องเที่ยวสถานภาพสมรสมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่มคือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03

**ตารางที่ 84** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามสถานภาพสมรส

(n=385)

ด้านการบริการการท่องเที่ยว	สถานภาพสมรส						F	Sig.
	โสด		สมรส		หม้าย/หย่าร้าง			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1.การจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย	3.51	1.08	3.23	1.23	2.93	1.41	4.367	0.013*
2.มีการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น	3.66	1.03	3.30	1.21	3.33	1.24	4.617	0.010*
3.การจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติมีความเหมาะสม	3.72	0.94	3.70	1.10	3.63	0.96	0.087	0.917
4.ภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีบริการร้านอาหาร	2.93	1.26	2.64	1.14	2.33	0.99	4.803	0.009*
5.ร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกต้องสุขอนามัยและสะอาด	3.01	1.22	2.74	1.08	2.50	1.17	3.745	0.025*
6.มีบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง	2.74	1.36	2.29	1.11	2.17	0.95	7.233	0.001*
7.ของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย.	2.87	1.30	2.49	1.16	2.33	0.96	5.439	0.005*

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 84 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านการจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย ด้านการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น ด้านภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีบริการร้านอาหาร ด้านร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกต้องสุขอนามัยและสะอาด ด้านการบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง และด้านของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย. พบว่า แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติมีความเหมาะสม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 85** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการบริการการท่องเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามสถานภาพสมรส

		(n=385)		
ด้านการบริการการท่องเที่ยว	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.		หม้าย/ หย่าร้าง
		โสด	สมรส	
1. การจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมี ความสะดวกและปลอดภัย				
โสด	(3.51)	-	-	-
สมรส	(3.23)	0.090	-	-
หม้าย/หย่าร้าง	(2.93)	0.048*	0.440	-
2. มีการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึง อุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น				
โสด	(3.66)	-	-	-
สมรส	(3.30)	0.013*	-	-
หม้าย/หย่าร้าง	(3.33)	0.349	0.990	-
4. ภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีบริการร้านอาหาร				
โสด				
สมรส	(2.93)	-	-	-
หม้าย/หย่าร้าง	(2.64)	0.066	-	-
	(2.33)	0.038*	0.428	-
5. ร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกต้องอนามัยและสะอาด				
โสด	(3.01)	-	-	-
สมรส	(2.74)	0.106	-	-
หม้าย/หย่าร้าง	(2.50)	0.087	0.567	-

## ตารางที่ 85 (ต่อ)

ด้านการบริการการท่องเที่ยว	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.		
		ไสด	สมรส	หม้าย/ หย่าร้าง
(n=385)				
6. มีบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง				
ไสด	(2.74)	-	-	-
สมรส	(2.29)	0.003*	-	-
หม้าย/หย่าร้าง	(2.17)	0.059	0.877	-
7. ของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรอง				
จากอย.				
ไสด	(2.67)	-	-	-
สมรส	(2.49)	0.015*	-	-
หม้าย/หย่าร้าง	(2.33)	0.083	0.806	-

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 85 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านการจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย พบว่านักท่องเที่ยวสถานภาพไสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพไสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 ในขณะที่นักท่องเที่ยวสถานภาพสมรสมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่มคือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23

ด้านการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น พบว่านักท่องเที่ยวสถานภาพไสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพไสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 ในขณะที่นักท่องเที่ยวสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่ม คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33

ด้านภายในอุทยานแห่งชาติไต้ร่มเย็นมีบริการร้านอาหาร พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตรวจสอบสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ตรวจสอบสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่ตรวจสอบสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่ตรวจสอบสถานภาพสมรสมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่มคือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64

ด้านร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกสุขอนามัยและสะอาด พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านการบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตรวจสอบสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ตรวจสอบสถานภาพสมรส ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่ตรวจสอบสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ตรวจสอบสถานภาพสมรส ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.29 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่ตรวจสอบสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่ม คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.17

ด้านของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย. พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตรวจสอบสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ตรวจสอบสถานภาพสมรส ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่ตรวจสอบสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่ตรวจสอบสถานภาพสมรส ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่ตรวจสอบสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่ม คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33

**ตารางที่ 86** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด จำแนกตามสถานภาพสมรส

(n=385)

ด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด	สถานภาพสมรส						F	Sig.
	โสด		สมรส		หม้าย/หย่าร้าง			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. มีการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่อ อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว	3.61	1.00	3.51	1.08	3.57	1.14	0.386	0.680
2. มีรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติ ได้ร่มเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถ ประจำทาง	2.95	1.29	2.33	1.26	2.07	1.11	13.796	0.000*
3. การจัดสถานที่จอดรถของ นักท่องเที่ยวมีความเหมาะสม และเพียงพอ	3.57	1.10	3.33	1.15	3.47	1.25	2.004	0.136
4. มีการจัดบริการโทรศัพท์ สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่	2.74	1.38	2.16	1.21	1.97	1.00	11.291	0.000*
5. มีมาตรการป้องกันและแจ้งเตือน ภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยว อย่างรวดเร็ว	3.46	1.25	3.26	1.23	3.30	1.12	1.224	0.295
6. มีมาตรการรักษาความปลอดภัย ทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยว ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว	3.36	1.17	2.91	1.22	2.57	1.01	9.533	0.000*
7. เจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญใน พื้นที่และสถานการณ์อันตรายที่ อาจเกิดขึ้น	3.69	1.06	3.70	1.19	3.40	1.13	0.950	0.388

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 86 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ด้านรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติ ได้ร่วมเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง ด้านการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอเหมาะสมในทุกพื้นที่ และด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ด้านการจัดสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีความเหมาะสมและเพียงพอ ด้านมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว และด้านเจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญในพื้นที่และสถานการณ์อันตรายที่อาจเกิดขึ้น พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 87** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามสถานภาพสมรส

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.		หม้าย/ หย่าร้าง
		โสด	สมรส	
(n=385)				
2. มีรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง				
โสด	(2.95)	-	-	-
สมรส	(2.33)	0.000*	-	-
หม้าย/หย่าร้าง	(2.07)	0.002*	0.579	-
4. มีการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอเหมาะสมในทุกพื้นที่				
โสด	(2.74)	-	-	-
สมรส	(2.16)	0.000*	-	-
หม้าย/หย่าร้าง	(1.97)	0.009*	0.752	-

## ตารางที่ 87 (ต่อ)

(n=385)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.			หม้าย/ หย่าร้าง
		โสด	สมรส		
6. มีมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว					
โสด	(3.36)	-	-	-	
สมรส	(2.91)	0.002*	-	-	
หม้าย/หย่าร้าง	(2.57)	0.003*	0.335	-	

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 87 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งอำนวยความสะดวกรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง พบว่านักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย/หย่าร้างที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 และ 2.07 ตามลำดับ

ด้านการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่านักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย/หย่าร้างที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.16 และ 1.97 ตามลำดับ

ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย/หย่าร้างที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 และ 2.57 ตามลำดับ

**ตารางที่ 88** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามสถานภาพสมรส

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการลงทุน	สถานภาพสมรส						F	Sig.
	โสด		สมรส		หม้าย/หย่าร้าง			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1.เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ ขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น	3.36	1.24	3.04	1.31	2.67	1.45	5.038	0.007*
2.ผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผลิตจากชุมชนท้องถิ่น	3.16	1.22	2.89	1.25	2.67	1.24	3.399	0.034*
3.ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการ ลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์	3.08	1.26	2.74	1.26	2.30	1.32	6.420	0.002*
4.สนับสนุนการลงทุนของธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อ การดำเนินการ	3.21	1.22	2.99	1.28	2.73	1.39	2.550	0.079

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 88 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการส่งเสริมการลงทุน ได้แก่ ด้านการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ด้านผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น และด้านการส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการสนับสนุนการลงทุนของธุรกิจ

ชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 89** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางการส่งเสริมการลงทุนรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามสถานภาพสมรส

ด้านการส่งเสริมการลงทุน	(ค่าเฉลี่ย	Sig.			หม้าย/ หย่าร้าง
		โสด	สมรส		
(n=385)					
1. เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการฯ และชุมชนท้องถิ่นประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น					
โสด	(3.36)	-	-	-	-
สมรส	(3.04)	0.073	-	-	-
หม้าย/หย่าร้าง	(2.67)	0.026*	0.341	-	-
2. ผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น					
โสด	(3.16)	-	-	-	-
สมรส	(2.89)	0.113	-	-	-
หม้าย/หย่าร้าง	(2.67)	0.125	0.662	-	-
3. ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์					
โสด	(3.08)	-	-	-	-
สมรส	(2.74)	0.043*	-	-	-
หม้าย/หย่าร้าง	(2.30)	0.008*	0.220	-	-

หมายเหตุ: \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 89 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุนรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น พบว่า นักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 ในขณะที่นักท่องเที่ยวสถานภาพสมรสมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากกลุ่มคือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04

ด้านผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ด้านการส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์ พบว่า นักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวสถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย/หย่าร้างที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 และ 2.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 90 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน จำแนกตามภูมิภาค

(n=385)

การจัดการแหล่งท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	ภูมิภาค						F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1.ด้านการจัดการทรัพยากร ท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	3.64	3.47	3.61	3.69	3.48	3.44	1.007	0.413
	0.67	0.60	0.68	0.54	0.77	0.65		
2.ด้านการให้การศึกษาและสร้าง จิตสำนึก	3.55	3.42	3.57	3.75	3.13	3.47	1.328	0.251
	0.79	0.74	0.73	0.51	0.91	0.78		
3.ด้านการสร้างการมีส่วนร่วม ของประชาชนท้องถิ่น	3.28	3.11	3.51	3.58	2.89	3.17	1.509	0.186
	0.98	0.91	0.80	0.63	1.04	0.73		
4.ด้านการส่งเสริมการตลาดและ บริการนำเที่ยว	3.31	3.13	3.72	3.72	2.78	3.02	2.879	0.014*
	0.99	1.00	0.87	0.64	1.16	0.87		
5.ด้านการบริการการท่องเที่ยว	3.15	2.78	3.08	3.13	2.58	2.38	4.076	0.001*
	0.94	0.93	0.82	0.42	0.92	0.59		
6.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.22	2.96	3.47	3.48	2.70	2.70	3.389	0.005*
	0.93	0.79	0.78	0.43	0.96	0.81		
7.ด้านการส่งเสริมการลงทุน	3.12	2.81	3.10	2.93	2.75	2.52	1.760	0.120
	1.33	0.90	0.96	0.73	1.08	1.25		

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข. ภาคใต้

ค. ภาคกลาง

ง. ภาคตะวันออก

จ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฉ. ภาคเหนือ

จากตารางที่ 90 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น และด้านการส่งเสริมการลงทุน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 91** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามภูมิลำเนา

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	ภูมิลำเนา						F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1. แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	4.27	4.19	3.95	4.10	4.54	4.31	1.320	0.255
2. อุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีเอกลักษณ์เฉพาะและเป็นที่ดึงดูดใจให้เข้ามาท่องเที่ยว	3.82	3.72	3.41	3.95	3.69	3.88	1.275	0.274
3. ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์	3.64	3.17	3.68	3.50	3.31	3.00	2.888	0.014*
4. พืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความอุดมสมบูรณ์	3.76	3.26	3.86	3.50	3.46	3.38	2.709	0.020*

## ตารางที่ 91 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากรการ ท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	ภูมิภาค						F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
5.อุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีการ จัดสรร แบ่งเขตพื้นที่ (zoning) เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	3.50	3.61	3.64	3.85	3.69	3.75	0.653	0.660
	1.05	1.14	1.09	0.88	0.75	1.07		
6.มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละ เขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว	3.44	3.09	4.14	3.65	3.08	3.19	3.209	0.008*
	1.12	1.12	0.99	0.88	1.38	1.64		
7.กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ บุกรุกและทำลายสภาพแวดล้อม	3.82	3.98	3.73	3.60	3.62	3.69	0.827	0.531
	0.89	0.86	0.77	0.82	1.33	1.08		
8.อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลาย สภาพแวดล้อม	3.77	3.78	3.73	3.80	3.92	3.50	0.366	0.872
	0.91	0.97	0.83	0.70	0.76	1.10		
9.ห้องสุขามีเพียงพอและถูก สุขลักษณะ	3.29	3.13	2.95	3.55	3.23	3.13	0.863	0.506
	1.04	1.21	1.33	1.05	1.17	1.36		
10. ถังขยะมีเพียงพอและเหมาะสม ในทุกพื้นที่	3.15	2.80	3.05	3.35	2.31	2.63	2.603	0.025*
	1.12	1.22	1.40	0.99	1.32	1.54		
11. มีระบบการจัดการมลพิษต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง	3.59	3.41	3.59	3.75	3.38	3.44	0.524	0.758
	1.02	1.11	1.05	0.64	1.19	1.41		

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข. ภาคใต้

ค. ภาคกลาง

ง. ภาคตะวันออก

จ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ฉ. ภาคเหนือ

จากตารางที่ 91 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์ ด้านพืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความอุดมสมบูรณ์ ด้านการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว และด้านดัชนีมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีเอกลักษณ์เฉพาะและเป็นที่ยึดดูใจให้เข้ามาท่องเที่ยว ด้านอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีการจัดสรร แบ่งเขตพื้นที่ (zoning) เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่บุกรุกและทำลายสภาพแวดล้อม ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำลายสภาพแวดล้อม ด้านห้องสุขามีเพียงพอและถูกสุขลักษณะ และด้านระบบการจัดการมลพิษต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 92** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามภูมิภาค

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.					
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**
3. ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยาน แห่งชาติได้ร่วมเย็นได้รับการดูแลให้อยู่ใน สภาพที่อุดมสมบูรณ์							
ก**	(3.64)	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.17)	0.108	-	-	-	-	-
ค**	(3.68)	1.000	0.590	-	-	-	-
ง**	(3.50)	0.997	0.918	0.997	-	-	-
จ**	(3.31)	0.940	0.999	0.960	0.998	-	-
ฉ**	(3.00)	0.350	0.997	0.569	0.849	0.987	-

## ตารางที่ 92 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย)	Sig.					
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**
4. พี่ชพินธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยาน แห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความอุดมสมบูรณ์						
ก**	(3.78)	-	-	-	-	-
ข**	(3.26)	0.065	-	-	-	-
ค**	(3.86)	0.999	0.382	-	-	-
ง**	(3.50)	0.947	0.978	0.936	-	-
จ**	(3.46)	0.959	0.995	0.942	1.000	-
ฉ**	(3.38)	0.836	1.000	0.841	1.000	1.000
6. มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มี ปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ ของแหล่งท่องเที่ยว						
ก**	(3.44)	-	-	-	-	-
ข**	(3.09)	0.527	-	-	-	-
ค**	(4.14)	0.177	0.023*	-	-	-
ง**	(3.65)	0.986	0.619	0.859	-	-
จ**	(3.08)	0.939	1.000	0.213	0.847	-
ฉ**	(3.19)	0.981	1.000	0.264	0.915	1.000

## ตารางที่ 92 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย)	Sig.						
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	
10. ถึงขยะมีเพียงพอและเหมาะสมใน ทุกพื้นที่							
ก**	(3.15)	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.80)	0.541	-	-	-	-	-
ค**	(3.05)	0.999	0.983	-	-	-	-
ง**	(3.35)	0.991	0.662	0.983	-	-	-
จ**	(2.31)	0.274	0.874	0.665	0.288	-	-
ฉ**	(2.63)	0.697	0.998	0.946	0.640	0.991	-

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข. ภาคใต้

ค. ภาคกลาง

ง. ภาคตะวันออก

จ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฉ. ภาคเหนือ

จากตารางที่ 92 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ด้านพืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมีความอุดมสมบูรณ์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ด้านการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้มีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่าง เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 3.65 3.08 และ 3.19 ตามลำดับ

ด้านถึงขณะมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

### ตารางที่ 93 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง

ท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก จำแนกตามภูมิลำเนา

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและ สร้างจิตสำนึก	ภูมิลำเนา						F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1. มีการจัดรูปแบบกิจกรรมการ ท่องเที่ยว และสื่อต่างๆ ที่ หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความ สนใจของนักท่องเที่ยว	3.56	3.57	3.73	4.00	3.62	3.50	0.670	0.646
2. กิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	3.78	3.72	3.64	3.80	3.69	3.81	0.145	0.981
3. กิจกรรมต่างๆ ล้วนส่งเสริม ประสบการณ์ได้ศึกษาเรียนรู้ และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์	3.84	4.02	3.86	3.90	3.46	4.00	0.944	0.452
4. ได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการ นักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมอุทยาน แห่งชาติได้พร้อมเย็น	3.40	3.07	3.41	3.65	2.92	2.75	1.931	0.088

## ตารางที่ 93 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและ สร้างจิตสำนึก	ภูมิลำเนา						F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
5. เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และ ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	3.47	3.30	3.45	4.05	2.92	3.44	1.841	0.104
	1.16	1.21	1.18	0.51	1.38	1.15		
6. เจ้าหน้าที่ที่สามารถแนะนำ และ กระตุ้นนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติ ตนในการท่องเที่ยวอย่าง สม่ำเสมอ	3.40	3.28	3.55	3.80	2.92	3.38	1.075	0.374
	1.15	1.34	0.91	0.70	1.55	1.50		
7. มีการจัดพัฒนาสื่อความหมาย ธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่ สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอก ทาง ป้ายข้อมูลทรัพยากร แหล่ง นิทรรศการ แผนที่	3.58	3.07	3.23	3.55	2.92	3.00	3.283	0.006*
	1.12	1.15	1.23	1.00	0.95	1.03		
8. ที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติ ต่างๆ มีความสอดคล้องกับพื้นที่	3.44	3.20	3.27	3.45	2.92	3.13	1.192	0.312
	1.02	1.19	1.16	0.89	1.12	1.31		
9. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ มี ความชัดเจนสามารถเข้าใจได้ ง่าย	3.62	3.46	3.55	3.70	3.23	3.13	1.252	0.284
	0.97	1.02	1.10	0.92	1.24	1.09		
10. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ มี ความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษา เรียนรู้	3.49	3.33	3.59	3.55	2.77	4.00	2.430	0.035*
	0.99	1.13	0.91	0.69	1.42	0.97		

## ตารางที่ 93 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและ สร้างจิตสำนึก	ภูมิภาค						F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
11. ป้ายสัญลักษณ์ หรือป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ ช่วย สร้างจิตสำนึกที่ดีแก่นักท่องเที่ยว	3.48	3.54	3.95	3.80	3.08	4.001	1.921	0.090
	1.14	1.26	0.72	0.83	1.19	1.10		

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข. ภาคใต้

ค. ภาคกลาง

ง. ภาคตะวันออก

จ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฉ. ภาคเหนือ

จากตารางที่ 93 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ได้แก่ ด้านการจัดพัฒนาสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ป้ายข้อมูลทรัพยากร แหล่ง และด้านนิทรรศการ แผนที่ ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษาเรียนรู้ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว และสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ด้านกิจกรรมต่างๆ ส่วนสร้างเสริมประสบการณ์ ได้ศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ด้านการได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็น ด้านเจ้าหน้าที่มีความรู้และประสบการณ์ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านเจ้าหน้าที่สามารถแนะนำ และกระตุ้นนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตนในการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ ด้านที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และป้ายสื่อ

ความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความสอดคล้องกับพื้นที่ ด้านป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความชัดเจนสามารถเข้าใจได้ง่าย และด้านป้ายสัญลักษณ์ หรือป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ ช่วยสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่นักท่องเที่ยว พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 94** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านกรให้การศึกษและสร้างจิตสำนึกรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามภูมิภานา

(n=385)

ด้านกรให้การศึกษและ สร้างจิตสำนึก	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.					
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**
7. มีการจัดพัฒนาสื่อความหมาย ธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ป้ายข้อมูล ทรัพยากร แหล่งนิทรรศการ แผนที่							
ก**	(3.58)	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.07)	0.099	-	-	-	-	-
ค**	(3.23)	0.838	0.998	-	-	-	-
ง**	(3.55)	1.000	0.753	0.972	-	-	-
จ**	(2.92)	0.502	0.999	0.988	0.779	-	-
ฉ**	(3.00)	0.532	1.000	0.996	0.827	1.000	-

## ตารางที่ 94 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการให้การศึกษาและ สร้างจิตสำนึก	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.					
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**
10. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความ น่าสนใจ ควรแก่การศึกษาเรียนรู้							
ก**	(3.49)	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.33)	0.958	-	-	-	-	-
ค**	(3.59)	0.999	0.961	-	-	-	-
ง**	(3.55)	1.000	0.984	1.000	-	-	-
จ**	(2.77)	0.284	0.660	0.371	0.455	-	-
ฉ**	(4.00)	0.571	0.375	0.911	0.881	0.062	-

หมายเหตุ:

\*\* ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข. ภาคใต้

ค. ภาคกลาง

ง. ภาคตะวันออก

จ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฉ. ภาคเหนือ

จากตารางที่ 94 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านการจัดพัฒนาสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ป้ายข้อมูลทรัพยากร แหล่งนิทรรศการ แผนที่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ด้านป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษาเรียนรู้ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

**ตารางที่ 95** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น  
จำแนกตามภูมิลำเนา

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น	ภูมิลำเนา						F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1. ได้รับบริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำ ทางในการท่องเที่ยว	3.48	3.54	4.05	4.55	3.15	3.38	3.539	0.004*
	1.25	1.41	1.21	0.69	1.68	1.67		
2. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น ดำเนินการโดยประชาชนใน ท้องถิ่น	3.34	3.09	3.64	3.55	3.23	2.88	1.455	0.204
	1.14	1.19	1.10	0.69	1.48	1.15		
3. ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการ พัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก	3.11	2.54	3.59	3.05	2.46	3.00	3.227	0.007*
	1.28	1.33	1.18	0.76	1.39	1.37		
4. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อ ต่างๆ	3.18	2.89	3.45	3.45	2.46	2.94	1.919	0.090
	1.25	1.34	1.01	0.76	1.39	1.12		
5. มีการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วม แสดงความคิดเห็นถึงปัญหา ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดการ แหล่งท่องเที่ยว	3.20	3.17	3.18	3.65	2.46	2.69	2.353	0.040*
	1.14	1.11	1.14	0.93	1.20	1.30		
6. มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มของ ประชาชนท้องถิ่น ในการจัดการ แหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกร อนุรักษ์กลุ่มต่างๆ	3.15	2.93	3.27	3.40	2.85	3.56	1.170	0.323
	1.18	1.23	1.08	0.94	1.52	1.15		

ตารางที่ 95 (ต่อ)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น	ภูมิภาค						F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
7. ประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมใน การวางแผนงาน ดำเนินงาน และ ประเมินผลงาน เกี่ยวกับการ ท่องเที่ยว	3.50	3.63	3.41	3.40	3.62	3.75	0.362	0.874
	1.12	1.17	1.01	0.88	1.19	1.24		

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข. ภาคใต้

ค. ภาคกลาง

ง. ภาคตะวันออก

จ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฉ. ภาคเหนือ

จากตารางที่ 95 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ได้แก่ ด้านการได้รับบริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำทางในการท่องเที่ยว ด้านประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก และด้านการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดงความคิดเห็นถึงปัญหา ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นดำเนินการโดยประชาชนในท้องถิ่น ด้านการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนท้องถิ่น ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกอนุรักษ์กลุ่มต่างๆ และด้านประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ดำเนินงาน และประเมินผลงาน เกี่ยวกับการท่องเที่ยว พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 96** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามภูมิอำนา

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.					
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**
1. ได้รับบริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำทาง ในการท่องเที่ยว							
ก**	(3.48)	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.54)	1.000	-	-	-	-	-
ค**	(4.05)	0.556	0.785	-	-	-	-
ง**	(4.55)	0.026*	0.110	0.900	-	-	-
จ**	(3.15)	0.978	0.968	0.561	0.101	-	-
ฉ**	(3.38)	1.000	0.999	0.774	0.195	0.999	-
3. ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการ พัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขาย ของที่ระลึก							
ก**	(3.11)	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.54)	0.106	-	-	-	-	-
ค**	(3.59)	0.716	0.058	-	-	-	-
ง**	(3.05)	1.000	0.794	0.862	-	-	-
จ**	(2.46)	0.662	1.000	0.266	0.889	-	-
ฉ**	(3.00)	1.000	0.896	0.848	1.000	0.936	-

## ตารางที่ 96 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.					
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**
5. มีการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดง ความคิดเห็นถึงปัญหา ข้อเสนอแนะที่ เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว							
ก**	(3.20)	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.17)	1.000	-	-	-	-	-
ค**	(3.18)	1.000	1.000	-	-	-	-
ง**	(3.65)	0.720	0.754	0.878	-	-	-
จ**	(2.46)	0.383	0.544	0.655	0.127	-	-
ฉ**	(2.69)	0.682	0.820	0.881	0.272	0.998	-

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข. ภาคใต้

ค. ภาคกลาง

ง. ภาคตะวันออก

จ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฉ. ภาคเหนือ

จากตารางที่ 96 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) พบว่า

ด้านการได้รับบริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำทางในการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ ภาคกลาง ภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 4.05 3.15 และ 3.38 ตามลำดับ

ด้านประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ด้านการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดงความคิดเห็นถึงปัญหา ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

**ตารางที่ 97** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว จำแนกตามภูมิลำเนา

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว	ภูมิลำเนา						F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1. มีการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	3.23	3.07	3.64	3.80	2.62	2.69	2.831	0.016*
2. มีการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว	1.22	1.20	1.14	0.89	1.50	1.45		
3. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเป็นผ่านทางเว็บไซต์ (web site)	3.26	3.09	3.59	3.60	2.77	2.94	1.634	0.150
4. มีการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ	3.28	2.76	3.59	3.30	2.92	1.44	3.379	0.005*
	1.20	1.37	1.44	0.98	1.38	1.32		
	3.21	2.76	3.55	3.40	2.31	2.63	3.763	0.002*
	1.17	1.24	1.26	1.19	1.25	1.36		

## ตารางที่ 97 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและ บริการนำเที่ยว	ภูมิภาค						F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
5. มัคคุเทศก์สามารถให้ข้อมูลและ รายละเอียดของทรัพยากรการ ท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง	3.34	3.43	3.77	3.75	3.00	3.63	1.381	0.231
6. มัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุม พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการ ปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มี คุณภาพ	3.55	3.69	4.18	4.45	3.08	3.81	3.599	0.003*

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข. ภาคใต้

ค. ภาคกลาง

ง. ภาคตะวันออก

จ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฉ. ภาคเหนือ

จากตารางที่ 97 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ได้แก่ ด้านการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานฯ ได้ร่วมนั้นผ่านทางเว็บไซต์ (web site) ด้านการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ และด้านมัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว และด้าน

มีคหุเทศ์สามารถให้ข้อมูลและรายละเอียดของทรัพยากรการทองเทียวดัอย่างถูกต้อง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 98** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ทองเทียวเชิงนิเวศทางด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเทียวรายคู้  
ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามภูมิลาเนา

		(n=385)					
ด้านการส่งเสริมการตลาดและ บริการนำเทียว	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.					
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**
1. มีการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์							
การทองเทียวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ							
ชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น							
ก**	(3.23)	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.07)	0.978	-	-	-	-	-
ค**	(3.64)	0.820	0.650	-	-	-	-
ง**	(3.80)	0.551	0.397	0.999	-	-	-
จ**	(2.62)	0.670	0.915	0.335	0.193	-	-
ฉ**	(2.69)	0.694	0.941	0.348	0.195	1.000	-
3. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยาน							
แห่งชาติได้รุ่มเย็นผ่านทางเว็บไซต์							
(web site)							
ก**	(3.28)	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.76)	0.160	-	-	-	-	-
ค**	(3.59)	0.941	0.223	-	-	-	-
ง**	(3.30)	1.000	0.736	0.989	-	-	-
จ**	(2.92)	0.958	0.999	0.797	0.981	-	-
ฉ**	(2.44)	0.223	0.975	0.160	0.510	0.954	-

## ตารางที่ 98 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำ เที่ยว	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.					
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**
4. มีการพัฒนาสินค้าและบริการอย่าง สม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การ บริการต่างๆ							
ก**	(3.21)	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.76)	0.285	-	-	-	-	-
ค**	(3.55)	0.900	0.245	-	-	-	-
ง**	(3.40)	0.993	0.527	1.000	-	-	-
จ**	(2.31)	0.226	0.915	0.125	0.260	-	-
ฉ**	(2.63)	0.615	1.000	0.365	0.592	0.992	-
6. มัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุม พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวให้ เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ							
ก**	(3.55)	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.69)	0.991	-	-	-	-	-
ค**	(4.18)	0.360	0.754	-	-	-	-
ง**	(4.45)	0.071	0.322	0.991	-	-	-
จ**	(3.08)	0.858	0.751	0.234	0.072	-	-
ฉ**	(3.81)	0.983	1.000	0.972	0.779	0.751	-

หมายเหตุ:

\*\* ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข. ภาคใต้

ค. ภาคกลาง

ง. ภาคตะวันออก

จ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฉ. ภาคเหนือ

จากตารางที่ 98 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นผ่านทางเว็บไซต์ (web site) พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ด้านการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ด้านภาคีทุกภาคมีส่วนร่วมในการควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

**ตารางที่ 99** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามภูมิลำเนา

(n=385)

ด้านการบริการการท่องเที่ยว	ภูมิลำเนา						F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1. การจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นมีความสะดวกและปลอดภัย	3.47	2.83	3.59	3.60	3.00	2.50	5.068	0.000*
2. มีการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้น	3.60	3.09	3.55	3.95	3.08	2.38	6.245	0.000*

## ตารางที่ 99 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการบริการการท่องเที่ยว	ภูมิภาคต่าง						F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
3.การจัดเส้นทางเดินป่าศึกษา ธรรมชาติมีความเหมาะสม	3.72	3.52	3.86	4.25	3.54	3.31	2.207	0.053
4.ภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น มีบริการร้านอาหาร	2.89	2.52	2.86	2.60	2.08	2.00	3.375	0.005*
5.ร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกต้อง สุขอนามัยและสะอาด	2.95	2.65	3.00	2.65	2.31	2.44	1.854	0.102
6.มีบริการขายของที่ระลึกและ สินค้าพื้นเมือง	2.63	2.33	2.14	2.20	2.00	2.13	2.118	0.063
7.ของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการ รับรองจากอย.	2.77	2.50	2.59	2.68	2.08	1.94	2.341	0.041*

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข. ภาคใต้

ค. ภาคกลาง

ง. ภาคตะวันออก

จ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฉ. ภาคเหนือ

จากตารางที่ 99 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านการจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย ด้านการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น ด้านภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีบริการร้านอาหาร และด้านของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย. พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติมีความเหมาะสม ด้านร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกต้องอนามัยและสะอาด และด้านการบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 100** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านการบริการการท่องเที่ยวรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามภูมิลำเนา

ด้านการบริการการท่องเที่ยว	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.					
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**
(n=385)							
1. การจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติ							
ได้ร่วมเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย							
ก**	(3.47)	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.83)	0.019*	-	-	-	-	-
ค**	(3.59)	0.999	0.248	-	-	-	-
ง**	(3.60)	0.999	0.272	1.000	-	-	-
จ**	(3.00)	0.840	0.999	0.831	0.833	-	-
ฉ**	(2.50)	0.061	0.961	0.148	0.158	0.931	-
2. มีการจัดป้ายบอกทางเพื่อความ							
สะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้							
ร่วมเย็น							
ก**	(3.60)	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.09)	0.098	-	-	-	-	-
ค**	(3.55)	1.000	0.753	-	-	-	-
ง**	(3.95)	0.859	0.117	0.922	-	-	-
จ**	(3.08)	0.737	1.000	0.915	0.421	-	-
ฉ**	(2.38)	0.003*	0.387	0.065	0.003*	0.712	-

## ตารางที่ 100 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการบริการการท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย)	Sig.						
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**	
4. ภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นมี บริการร้านอาหาร							
ก**	(2.89)	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.52)	0.495	-	-	-	-	-
ค**	(2.86)	1.000	0.931	-	-	-	-
ง**	(2.60)	0.953	1.000	0.991	-	-	-
จ**	(2.08)	0.323	0.916	0.604	0.907	-	-
ฉ**	(2.00)	0.131	0.794	0.422	0.806	1.000	-
7. ของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการ รับรองจากอย.							
ก**	(2.77)	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.50)	0.823	-	-	-	-	-
ค**	(2.59)	0.994	1.000	-	-	-	-
ง**	(2.68)	1.000	0.997	1.000	-	-	-
จ**	(2.08)	0.550	0.938	0.918	0.860	-	-
ฉ**	(1.94)	0.221	0.756	0.751	0.660	1.000	-

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข. ภาคใต้

ค. ภาคกลาง

ง. ภาคตะวันออก

จ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฉ. ภาคเหนือ

จากตารางที่ 100 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการบริการการท่องเที่ยว รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านการจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความสะดวกและปลอดภัย พบว่านักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด สุราษฎร์ธานีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่าง เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 3.60 3.00 และ 2.50 ตามลำดับ

ด้านการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น พบว่านักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.38 นอกจากนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ เพราะนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่าง เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 3.55 และ 3.08 ตามลำดับ

ด้านภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีบริการร้านอาหาร พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ด้านของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย. พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 101 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามภูมิภาค

(n=385)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ภูมิภาค						F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1. มีการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว	3.57	3.37	3.91	4.05	3.15	3.31	2.304	0.044*
2. มีรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติได้ ร่วมเย็นเชื่อมต่อจุดรถประจำทาง	2.74	2.26	2.82	2.63	2.00	1.69	3.748	0.003*
3. การจัดสถานที่จอดรถของ นักท่องเที่ยวมีความเหมาะสม และเพียงพอ	3.47	3.17	3.95	3.89	3.38	3.06	2.569	0.027*
4. มีการจัดบริการโทรศัพท์ สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่	2.53	2.24	2.36	2.47	1.85	1.81	1.756	0.121
5. มีมาตรการป้องกันและแจ้งเตือน ภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยว อย่างรวดเร็ว	3.32	3.33	3.82	3.95	3.08	3.13	1.820	0.108
6. มีมาตรการรักษาความปลอดภัย ทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา ท่องเที่ยว	3.22	2.74	3.41	3.37	2.46	2.06	5.341	0.000*

## ตารางที่ 101 (ต่อ)

(n=385)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ภูมิภาค						F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
7.เจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญในพื้นที่และสถานการณ์อันตรายที่อาจเกิดขึ้น	3.67	3.57	4.00	4.00	3.00	3.81	1.776	0.117

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข. ภาคใต้

ค. ภาคกลาง

ง. ภาคตะวันออก

จ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฉ. ภาคเหนือ

จากตารางที่ 101 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ด้านการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ด้านรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติ ได้ร่วมเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง ด้านการจัดสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีความเหมาะสมและเพียงพอ และด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่ ด้านมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนภัยทางธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว และด้านเจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญในพื้นที่และสถานการณ์อันตรายที่อาจเกิดขึ้น พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 102** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe  
จำแนกตามภูมิภาค

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.					
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**
(n=385)							
1. มีการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น							
ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวก							
สะดวกแก่นักท่องเที่ยว							
ก**	(3.57)	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.37)	0.895	-	-	-	-	-
ค**	(3.91)	0.823	0.519	-	-	-	-
ง**	(4.05)	0.572	0.300	0.999	-	-	-
จ**	(3.15)	0.850	0.994	0.503	0.328	-	-
ฉ**	(3.31)	0.968	1.000	0.690	0.491	0.999	-
2. มีรถบริการเช่าอุทยานแห่งชาติได้							
ร่วมเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง							
ก**	(2.74)	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.26)	0.273	-	-	-	-	-
ค**	(2.82)	1.000	0.701	-	-	-	-
ง**	(2.63)	1.000	0.945	0.999	-	-	-
จ**	(2.00)	0.525	0.994	0.646	0.864	-	-
ฉ**	(1.69)	0.070	0.781	0.205	0.450	0.994	-

## ตารางที่ 102 (ต่อ)

(n=385)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.					
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**
3. การจัดสถานที่จอดรถของ							
นักท่องเที่ยวมีความเหมาะสมและ							
เพียงพอ							
ก**	(3.47)	-	-	-	-	-	-
ข**	(3.17)	0.675	-	-	-	-	-
ค**	(3.95)	0.572	0.177	-	-	-	-
ง**	(3.89)	0.763	0.318	1.000	-	-	-
จ**	(3.38)	1.000	0.995	0.834	0.902	-	-
ฉ**	(3.06)	0.857	1.000	0.324	0.446	0.988	-
6. มีมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้ง							
ในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่							
เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว							
ก**	(3.22)	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.74)	0.192	-	-	-	-	-
ค**	(3.41)	0.991	0.407	-	-	-	-
ง**	(3.37)	0.998	0.545	1.000	-	-	-
จ**	(2.46)	0.396	0.988	0.377	0.465	-	-
ฉ**	(2.06)	0.013*	0.531	0.034*	0.058	0.975	-

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข. ภาคใต้

ค. ภาคกลาง

ง. ภาคตะวันออก

จ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฉ. ภาคเหนือ

จากตารางที่ 102 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาดสวยงาม ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ด้านรถบริการเข้าอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถประจำทาง พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ด้านการจัดสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีความเหมาะสมและเพียงพอ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพราะนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.06 นอกจากนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลางมีระดับทัศนคติแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ เพราะนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่าง เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 3.37 และ 2.46 ตามลำดับ

**ตารางที่ 103** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามภูมิลำเนา

(n=385)

การส่งเสริมการลงทุน	ภูมิลำเนา						F	Sig.
	ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**		
	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean	Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.		
1. เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ ขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น	3.27	2.91	3.45	3.00	2.69	2.44	2.425	0.035*
2. ผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผลิตจากชุมชนท้องถิ่น	3.08	2.81	3.00	3.00	2.85	2.50	1.018	0.407
3. ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการ ลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์	2.99	2.41	2.95	2.89	2.62	2.44	2.372	0.039*
4. สนับสนุนการลงทุนของธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อ การดำเนินการ	3.13	3.09	1.00	2.84	2.85	2.69	0.643	0.667

หมายเหตุ:

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข. ภาคใต้

ค. ภาคกลาง

ง. ภาคตะวันออก

จ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฉ. ภาคเหนือ

จากตารางที่ 103 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุน ได้แก่ ด้านการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น และด้านการส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากค่า Significance ที่หานั้นได้แสดงค่าน้อยกว่า 0.05 ในขณะที่ด้านผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น และด้านการสนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 104** การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางการส่งเสริมการลงทุนรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe จำแนกตามภูมิภาคนา

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการลงทุน	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.					
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**
1. เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น							
ก**	(3.27)	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.91)	0.620	-	-	-	-	-
ค**	(3.45)	0.995	0.728	-	-	-	-
ง**	(3.00)	0.979	1.000	0.938	-	-	-
จ**	(2.69)	0.779	0.998	0.722	0.994	-	-
ฉ**	(2.44)	0.283	0.896	0.332	0.894	0.998	-

## ตารางที่ 104 (ต่อ)

(n=385)

ด้านการส่งเสริมการลงทุน	(ค่าเฉลี่ย)	Sig.					
		ก**	ข**	ค**	ง**	จ**	ฉ**
3. ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุน ที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์							
ก**	(2.99)	-	-	-	-	-	-
ข**	(2.41)	0.099	-	-	-	-	-
ค**	(2.95)	1.000	0.717	-	-	-	-
ง**	(2.89)	1.000	0.840	1.000	-	-	-
จ**	(2.62)	0.957	0.998	0.989	0.996	-	-
ฉ**	(2.44)	0.727	1.000	0.909	0.952	1.000	-

จากตารางที่ 104 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการส่งเสริมการลงทุนรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

ด้านการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ด้านการส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ (Summary, Implication and Recommendation)

การศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการคิดของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนำเสนอ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ทักษะการคิดของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนำเสนอ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี และศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส และภูมิลำเนา กับระดับทักษะการคิดของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนำเสนอ

#### สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวยุคใหม่ที่เดินทางเข้าไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนำเสนอ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 385 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ หรือ SPSS for Windows เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t-test และ F-test โดยใช้รูปแบบ ANOVA และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการคิดของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนำเสนอ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปผลการศึกษาออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

## ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาด้านข้อมูลทั่วไป พบว่า นักท่องเที่ยวโดยรวมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.20 อายุระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 43.40 สถานภาพโสด ร้อยละ 47.50 การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 54.30 อาชีพนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 28.10 รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 52.50 ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ร้อยละ 67.50

## ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผลการศึกษาวิจัยทัศนคติที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า ระดับทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่อบัณฑิตจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติต่อบัณฑิตจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม และด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และ 3.53 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติต่อบัณฑิตจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการบริการการท่องเที่ยว และด้านการส่งเสริมการลงทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 3.27 3.04 3.17 และ 3.03 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้านที่นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก สรุปผลแสดงในตารางที่ 105

ตารางที่ 105 สรุปผลรายชื่อในแต่ละด้านที่นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับทัศนคติ (ค่าเฉลี่ย)	รายชื่อที่มีระดับทัศนคติ เห็นด้วยในระดับมาก
ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม	มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.24)	แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้ ร่วมเย็นมีความเหมาะสมต่อการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.79)	อุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมี เอกลักษณ์เฉพาะและเป็นที่ยังดูดีใจ ให้เข้ามาท่องเที่ยว
	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.53)	ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยาน แห่งชาติได้ร่วมเย็นได้รับการดูแลให้อยู่ ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์
	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.66)	พืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยาน แห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความอุดม สมบูรณ์
	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.56)	อุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีการจัดสรร แบ่งเขตพื้นที่ (zoning) เพื่อการศึกษา และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.42)	มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มี ปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ ของแหล่งท่องเที่ยว
	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.81)	กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่บุกรุก และทำลายสภาพแวดล้อม
	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.76)	อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงนิเวศไม่ทำลายสภาพแวดล้อม
	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.56)	มีระบบการจัดการมลพิษต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง

## ตารางที่ 105 (ต่อ)

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับทัศนคติ (ค่าเฉลี่ย)	รายชื่อที่มีระดับทัศนคติ เห็นด้วยในระดับมาก
ด้านการให้การศึกษาศึกษาและสร้าง จิตสำนึก	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.59)	มีการจัดรูปแบบกิจกรรมการ ท่องเที่ยว และสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของ นักท่องเที่ยว
	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.76)	กิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม
	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.86)	กิจกรรมต่างๆ ล้วนสร้างเสริม ประสบการณ์ได้ศึกษาเรียนรู้และ สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์
	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.45)	เจ้าหน้าที่มีความรู้และประสบการณ์ ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.44)	มีการจัดพัฒนาสื่อความหมาย ธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ป้าย ข้อมูลทรัพยากร แหล่งนิทรรศการ แผนที่
	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.56)	ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความ ชัดเจนสามารถเข้าใจได้ง่าย
	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.47)	ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความ น่าสนใจ ควรแก่การศึกษาเรียนรู้
	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.54)	ป้ายสัญลักษณ์หรือป้ายสื่อ ความหมายธรรมชาติต่างๆ ช่วยสร้าง จิตสำนึกที่ดีแก่นักท่องเที่ยว

## ตารางที่ 105 (ต่อ)

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับทัศนคติ (ค่าเฉลี่ย)	รายชื่อที่มีระดับทัศนคติ เห็นด้วยในระดับมาก
ด้านการส่งเสริมการตลาดและ บริการนำเที่ยว	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.65)	มัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุม พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติ ตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ
ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.56)  มาก (ค่าเฉลี่ย 3.52)	ได้รับบริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำทาง ในการท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมใน การวางแผนงาน ดำเนินงาน และ ประเมินผลงาน เกี่ยวกับการ ท่องเที่ยว
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.56)  มาก (ค่าเฉลี่ย 3.45)  มาก (ค่าเฉลี่ย 3.67)	มีการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวก แก่นักท่องเที่ยว การจัดสถานที่จอดรถของ นักท่องเที่ยวมีความเหมาะสมและ เพียงพอ เจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญในพื้นที่ และสถานการณ์อันตรายที่อาจ เกิดขึ้น
ด้านการบริการการท่องเที่ยว	มาก (ค่าเฉลี่ย 3.47)  มาก (ค่าเฉลี่ย 3.70)	มีการจัดป้ายบอกทางเพื่อความ สะดวกในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติ ได้ร่มเย็น การจัดเส้นทางเดินป่าศึกษา ธรรมชาติมีความเหมาะสม

ตารางที่ 105 (ต่อ)

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับทัศนคติ (ค่าเฉลี่ย)	รายชื่อที่มีระดับทัศนคติ เห็นด้วยในระดับมาก
ด้านการส่งเสริมการลงทุน	ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.16)	เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็ก และชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการ บริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้าน ขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น

จากตารางที่ 105 แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีทัศนคติเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในรายชื่อด้านแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นมีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.24 รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมต่างๆ ส่วนสร้างเสริมประสบการณ์ ได้ศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่บุกรุกและทำลายสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 สำหรับรายชื่อด้านเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เท่ากับ 3.16 โดยมีระดับทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลาง

### ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามปัจจัยส่วนบุคคล

พิจารณาเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแยกตามปัจจัยส่วนบุคคลแต่ละด้าน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส และภูมิลำเนา สรุปผลของการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 106

ตารางที่ 106 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ปัจจัยส่วนบุคคล						
	เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	อาชีพ	รายได้ต่อเดือน	สถานภาพสมรส	ภูมิลำเนา
1.ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	-	✓	-	✓	-	✓	-
2.ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก	-	-	-	✓	-	-	-
3.ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น	-	-	-	✓	-	-	-
4.ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว	-	✓	-	✓	-	-	✓
5.ด้านการบริการการท่องเที่ยว	-	✓	-	✓	✓	✓	✓
6.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	-	✓	-	✓	✓	✓	✓
7.ด้านการส่งเสริมการลงทุน	-	✓	-	-	✓	✓	-

เครื่องหมาย ✓ แสดงว่าผลการทดสอบมีความแตกต่าง

จากตารางที่ 106 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทั้ง 7 ด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวด้านเพศและด้านระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้ง 7 ด้าน มีความแตกต่างกัน เมื่อปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว ด้านอายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส และภูมิลำเนา ต่างกัน มีรายละเอียดดังนี้

จากการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติต่อปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันในด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการส่งเสริมการลงทุน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติต่อปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันในด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติต่อปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันในด้านการบริการการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการส่งเสริมการลงทุน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรส พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติต่อปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันในด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริการการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการส่งเสริมการลงทุน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านภูมิลำเนา พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติต่อปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันในด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

#### ตอนที่ 4 สรุปข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเยือนแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข้อมูลข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเยือนแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว จำนวน 385 คน ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะเพียง 74 คน คิดเป็นร้อยละ 19.22 ได้ข้อเสนอแนะ โดยแบ่งสรุปตามปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้ง 7 ด้าน ได้ดังนี้

1. ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น มีความสวยงาม และสมบูรณ์ ควรมีการอนุรักษ์ความสมบูรณ์เหล่านี้ไว้ รวมถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะน้ำตกคาดฟ้าให้เป็นที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว และควรจัดให้มีการระบบการระบายอากาศที่ดีขึ้นภายในถ้ำขมิ้น เนื่องจากอากาศภายในถ้ำมีน้อย ทั้งยังมีกลิ่นมูลค้างคาว อาจจะทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกอึดอัดในขณะที่เดินศึกษาระบบธรณีวิทยาภายในถ้ำได้

2. ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายบอกทางยังมีน้อยและไม่ชัดเจน รวมถึงป้ายข้อมูลทรัพยากรของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ป้ายพืชพันธุ์ไม้ต่างๆ ควรจัดให้มีความชัดเจนมากกว่านี้ และควรมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเส้นทางของอุทยานรวมถึงข้อมูลทรัพยากรต่างๆ นอกจากนี้อยากให้มีการจัดการออกค่ายอนุรักษ์ของแต่ละโรงเรียนต่างๆ เพื่อสร้างจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่อย่างยั่งยืนสืบต่อไป

3. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า อุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น ชุมชน และประชาชนท้องถิ่นยังมีส่วนร่วมกันในการดำเนินการจัดการอุทยานแห่งชาติฯ น้อย ไม่ว่าจะเป็นการจัดการในด้านร้านอาหาร การออกร้านค้าต่างๆ และมัคคุเทศก์ ดังนั้นจึงควรสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างภาครัฐและชุมชน อีกทั้งยังเป็นการกระจายรายได้เข้าสู่ชุมชน เพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในเขตชุมชนให้ดีขึ้น

4. ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า อุทยานแห่งชาติไทร้มเย็นมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวน้อย จึงอยากให้อุทยานแห่งชาติฯ ทำการประชาสัมพันธ์ถึงแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น อินเทอร์เน็ต ป้ายโฆษณาต่างๆ เป็นต้น เพื่อทำ

ให้นักท่องเที่ยวรู้จักแหล่งท่องเที่ยวและเพื่อเป็นการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติฯ เพิ่มขึ้น รวมทั้งจัดให้มีมัคคุเทศก์นำทางเที่ยวน้ำตกเนื่องจากยังไม่มีบริการให้ในแหล่งท่องเที่ยวส่วนนี้

5. ด้านการบริการการท่องเที่ยว พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า ควรมีการพัฒนาในด้านถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว รวมถึงทางเดินศึกษาธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสมบูรณ์ สะดวก และปลอดภัย โดยเฉพาะทางเดิน และบันไดขึ้นน้ำตกในแต่ละชั้น ซึ่งในบางจุดยังมีความปลอดภัยไม่เพียงพอ รวมถึงการจัดให้มีร้านอาหารที่มีรายการอาหารที่หลากหลาย เช่น จัดให้มีร้านอาหารอิสลามเพิ่ม และควรจัดให้มีร้านขายของที่ระลึก

6. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า ไม่มีการให้บริการโทรศัพท์สาธารณะ อยากให้จัดบริการในส่วนนี้ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต้องการติดต่อสื่อสารในขณะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นส่วนใหญ่โดยเฉพาะบริเวณน้ำตกไม่มีสัญญาณระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ และอยากให้เจ้าหน้าที่คอยปฏิบัติงานให้บริการที่อุทยานแห่งชาติฯ ทุกวัน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย รวมถึงระบบแจ้งเตือนภัยเมื่อเกิดน้ำป่า เพื่อสร้างความรู้สึกมั่นใจของนักท่องเที่ยวในขณะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ควรจัดพื้นที่สำหรับจอดรถเพิ่มเติม และมีรถรับ-ส่งจากจุดจอดรถประจำทางกับแหล่งท่องเที่ยว และอยากให้มีการปรับปรุงเรื่องระบบไฟฟ้าภายในถ้ำขมิ้นเพิ่มเติมเนื่องจากการเดินชมถ้ำบางจุดระบบไฟฟ้าขัดข้อง ซึ่งในบางจุดของถ้ำที่มีความสวยงามแต่กลับมีแสงสว่างในการชมไม่เพียงพอ

7. ด้านการส่งเสริมการลงทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า อยากให้มีการส่งเสริมการลงทุนร่วมกับประชาชนในท้องถิ่นให้มากขึ้นกว่านี้ เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ร้านขายเครื่องดื่ม เป็นต้น เพื่อเป็นการช่วยกระจายรายได้เข้าสู่ชุมชนท้องถิ่นและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้น และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติ

## อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเขียน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

### 1. ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเขียน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 และเมื่อแยกพิจารณารายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติต่อปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม และด้านการให้การศึกษาศึกษาและสร้างจิตสำนึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และ 3.53 ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติต่อปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการบริการการท่องเที่ยว และด้านการส่งเสริมการลงทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 3.27 3.17 3.04 และ 3.03 ตามลำดับ สามารถนำมาอภิปรายผลรายด้านได้ดังนี้

ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเขียนมีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ย 4.24) เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ภายในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเขียนได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็นพืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าต่างๆ รวมถึงการจัดให้มีแบ่งเขตพื้นที่เพื่อการศึกษาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเขตหวงห้ามเพื่อการอนุรักษ์ และกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ปฏิบัติตัวในขณะที่การท่องเที่ยวไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมมากนัก ดังนั้น จึงทำให้แหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเขียนยังมีความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกำไร โพธิ์ทอง (2550) เรื่องทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ที่พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ยังมีความอุดมสมบูรณ์ของพันธุ์ไม้และสัตว์ป่า มีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านกิจกรรมต่างๆ ล้วนสร้างเสริมประสบการณ์ ได้ศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์อยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.86) ซึ่งเป็นเพราะว่าอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นได้มีการจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น การจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติ การนำเที่ยวถ้ำขมิ้นโดยมัคคุเทศก์ การจัดป้ายสัญลักษณ์ ข้อมูลทรัพยากร รวมถึงแผนที่ของแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น โดยกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ ได้สอดแทรกถึงความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศ รวมถึงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว และให้ความรู้จากเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น สอดคล้องกับแนวคิดของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544, 24) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านองค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการเรียนรู้ (Learning process) โดยมีการให้การศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ความประทับใจ เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องต่อนักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการท่องเที่ยวสิ่งแวดล้อมศึกษา (Environmental education-based tourism)

ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านมัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุมพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.65) ซึ่งเป็นเพราะว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติ ระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน ดังนั้นมัคคุเทศก์จึงมีหน้าที่สำคัญในการให้คำแนะนำ และควบคุมพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวให้อยู่ในกรอบแนวทางของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างแท้จริง ซึ่งแนวคิดของ วิมล วิโรจพันธ์ และคณะ (2548, 90) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของมัคคุเทศก์ที่จะต้องมีความบุคลิกภาพและความประพฤติ เพื่อสร้างความศรัทธาและความประทับใจ ความเป็นมิตรไมตรีกับบุคคลทั่วไปและนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544, 24) ได้กล่าวถึงมัคคุเทศก์ว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลและรายละเอียดของทรัพยากรการท่องเที่ยว เพื่อการศึกษาแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังจะมีบทบาทที่สำคัญในการกำกับและควบคุมพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวให้อยู่ในกรอบของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านได้รับบริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำทางในการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.56) ซึ่งเป็นเพราะว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการได้รับการบริการนำทางจากมัคคุเทศก์ โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งถ้าหากได้รับบริการจากมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างดี ทั้งนี้ยังเป็นการสานสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นกับชุมชนท้องถิ่นอีกด้วย ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544, 29) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์การกำหนดแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะประกอบด้วยข้อกำหนดต่างๆ รวมถึงการมีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่มีความรู้ นอกจากนี้ วิมล วิโรจน์พันธุ์ และคณะ (2548, 89) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของมัคคุเทศก์ว่าจะต้องมีความรอบรู้ในสถานที่ท่องเที่ยวอันเป็นอย่างดี รักและรู้คุณค่าศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญในพื้นที่และสถานการณ์อันตรายที่อาจเกิดขึ้นอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.67) ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544, 28) ได้กล่าวถึงบทบาทของสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญต่อแหล่งท่องเที่ยวในด้านช่วยป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวในขณะประกอบกิจกรรม เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นส่วนใหญ่เป็นน้ำตกอยู่บริเวณเทือกเขาที่สลับซับซ้อน ซึ่งการเดินทางขึ้นน้ำตก และการเล่นน้ำ อาจเกิดอันตรายได้ทุกเทือก ไม่ว่าจะเป็นกรณีอันตรายจากการจมน้ำ น้ำป่าไหลหลาก เป็นต้น ซึ่งนักท่องเที่ยวต้องการความมั่นใจว่าการเข้ามายังแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติควรที่จะมีความปลอดภัยทั้งในชีวิต และทรัพย์สิน ดังนั้น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจึงเป็นบุคคลที่สำคัญที่จะต้องมีการอบรมและความรู้ความชำนาญในการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

ด้านการบริการการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.70) ซึ่งซึ่งเป็นเพราะว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจอย่างหนึ่งของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นคือการเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ความสวยงามของระบบนิเวศ ดังนั้น การจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติควรมีความเหมาะสม และไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์เยาว์ วิริยานนท์ (2548) เรื่องพฤติกรรมการท่องเที่ยวและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยแวดล้อมด้านนันทนาการบริเวณน้ำตกกระทิง อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ ที่พบว่าความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการที่นักท่องเที่ยวได้ใช้บริการ โดยนักท่องเที่ยวเห็นว่าเส้นทางศึกษาธรรมชาติมีความเหมาะสมดีแล้ว ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน และแนวคิดของ วิมล วิโรจน์พันธุ์ และคณะ (2548, 87) ที่ได้กล่าวถึงการเดินทางเข้าชมสะดวก ทางเดินในแหล่งธรรมชาติ ทางเดินในแหล่งธรรมชาติที่เปราะบาง ควรทำทางเดินข้าม (Broad Walk) คำนึงถึงความปลอดภัย มีระบบการสื่อความหมายที่ดีแม้เดินเที่ยวคนเดียวก็ได้ รวมถึงการ

ติดต่อสื่อสารระหว่างนักท่องเที่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน ป้ายชี้ทาง ป้ายสื่อความหมายควรออกแบบใช้ได้ทนทาน

ด้านการส่งเสริมการลงทุน นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.16) ซึ่งเป็นเพราะว่านักท่องเที่ยวที่เป็นประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าอุทยานแห่งชาติยังมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติและการบริการยังอยู่ในระดับปานกลางจึงควรสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างอุทยานแห่งชาติกับชุมชนในด้านต่างๆ ให้เพิ่มขึ้น โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าไปร่วมจัดการงานบริการขั้นพื้นฐาน เช่น ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่ม ร้านขายของที่ระลึก และมัคคุเทศก์ ซึ่งประโยชน์ที่จะได้รับคือ เป็นการสานสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างอุทยานแห่งชาติกับชุมชน อีกทั้งยังเป็นการสร้างงานและรายได้ให้กับชุมชนอีกด้วย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544, 28) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการส่งเสริมการลงทุนว่า เพื่อสนับสนุนให้การลงทุนด้านบริการมีศักยภาพในการพัฒนาให้มีคุณภาพด้านการบริการ การรักษาสิ่งแวดล้อม และมีขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพื่อสร้างโอกาสในการลงทุนของผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ในการประกอบกิจการรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและสร้างขีดความสามารถในการพัฒนาอาชีพที่เกี่ยวข้อง

## 2. ความแตกต่างของระดับทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี กับปัจจัยส่วนบุคคล

จากผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส และภูมิลำเนา ที่แตกต่างกันจะมีระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้รุ่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี แตกต่างกัน พบว่า อายุอาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส และภูมิลำเนา ที่แตกต่างกันจะมีระดับทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ก้าวไร โพธิ์ทอง (2548) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่าอายุของนักท่องเที่ยวมีผลต่อทัศนคติต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในด้านต่างๆ แตกต่างกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงตา วงศ์สว่าง (2549) ซึ่งพบว่า เพศ อาชีพ รายได้ต่อเดือน การศึกษาปัจจุบัน สถานภาพ

สมรรถ ของกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน ซึ่ง วิเชียร วิทย์อุดม (2549, 33-34) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของทัศนคติ (Characteristics of Attitudes) ว่า ทัศนคติเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคล มีลักษณะเฉพาะของตัวมันเอง เป็นการจัดระเบียบของแนวความคิด ความเชื่อ อุปนิสัย และสิ่งจูงใจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเสมอ การจัดระเบียบแนวความคิด และความเชื่อจะมีลักษณะที่รวมตัวขึ้นหลังจากที่ได้มีการประเมินเป็นแนวโน้มนำไปในทางใดทางหนึ่งเสมอ คือ ดีและไม่ดี ชอบและไม่ชอบ พอใจและไม่พอใจ สนใจและไม่สนใจ ในตัวบุคคลจะไม่มีใครเลยที่มีจิตใจเป็นกลาง เพราะจะมีสิ่งจูงใจและอารมณ์ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งคุณลักษณะของทัศนคติอาจจะสรุปได้ว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่มืออยู่ภายใน ทัศนคติเป็นเรื่องของการจัดระเบียบของแนวความคิด ความเชื่อที่เกิดขึ้นมาจากภายในของแต่ละบุคคล ทัศนคติเป็นสิ่งที่ไม่ได้มีมาแต่กำเนิด ทัศนคติเป็นสิ่งที่บุคคลได้เรียนรู้ และเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอก และจะก่อตัวหลังจากที่ได้ประเมินสิ่งแวดล้อมภายนอก ก็จะสร้างทัศนคติให้เกิดขึ้นในตัวเองและจะติดอยู่กับตัวบุคคลนั้น จนกว่าจะเกิดกระบวนการเรียนรู้ใหม่ขึ้นมาแทนที่ ก็อาจจะมี การเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปได้ จากการศึกษาทำให้ทราบว่าลักษณะส่วนบุคคลมีผลต่อทัศนคติของนักท่องเที่ยว หากอุทยานแห่งชาติได้ร่วมยื่นต้องการที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ก็ควรที่จะนำลักษณะส่วนบุคคลต่างๆ เข้าไปร่วมพิจารณากับปัจจัยการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่างๆ เพื่อเป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในกรอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมยื่น ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกพึงพอใจ และอยากกลับมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวซ้ำต่อไปอีกในอนาคต

## ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง ทักษะคตินักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ลักษณะส่วนบุคคล และการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในด้านต่างๆ มีความสำคัญและเกี่ยวข้องต่อนักทัศนคติของนักท่องเที่ยว ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้น ที่ต้องการจะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้น จะต้องพิจารณาปัจจัยส่วนบุคคลควบคู่ไปกับระดับทัศนคติของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวและสอดคล้องกับนโยบายการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอข้อแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้น ซึ่งได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้น โครงการจุฬารัตน์พัฒนา 8 กรมป่าไม้ องค์การบริหารส่วนตำบลลำพูน หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และชุมชนท้องถิ่น ตามลำดับของการให้ความคิดเห็นต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศดังต่อไปนี้

1. ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60) และมีระดับทัศนคติแตกต่างกันตามลักษณะส่วนบุคคลในด้านอายุ อาชีพ และสถานภาพสมรส ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา และมีสถานภาพโสด ทั้งนี้ขอเสนอแนะเฉพาะรายคู่ที่โดดเด่นคืออาชีพ จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา ซึ่งมีระดับความคิดเห็นแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเกษตรกร ซึ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีระดับทัศนคติมากที่สุดในเรื่องแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นมีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้น ควรให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาให้แหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนั้นมีระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ โดยการสงวน รักษา ฟื้นฟู ควบคุมดูแล และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่อย่างยั่งยืนตลอดไป เช่น การจัดเขตพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ การปรับใช้กฎหมายในการคุ้มครองทรัพยากรของแหล่งท่องเที่ยว การจำกัดปริมาณนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยว การใช้ระบบการจัดการมลพิษต่างๆ เช่น ถึงขยะ ระบบการระบายอากาศภายในถ้ำขมิ้น เป็นต้น สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเกษตรกรมีระดับทัศนคติปานกลางในเรื่องจำนวนของถังขยะในพื้นที่ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าจำนวนถังขยะในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ มีไม่เพียงพอ เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่มีสถานภาพ

สมรสเดินทางมากับครอบครัว และจะมีการนำอาหารและเครื่องดื่มต่างๆ เข้ามารับประทาน ภายในแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นน้ำตก หากภายในอุทยานแห่งชาติ ได้ร่วมเย็นมีจำนวนถึงขยะที่ไม่เพียงพอ เมื่อนักท่องเที่ยวมีเศษอาหาร และต้องการทิ้งวัสดุที่นำมา บรรจอาหาร อาจจะทำให้เกิดปัญหามลพิษต่างๆ ตามมาได้ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ อุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น จึงควรพิจารณาเพิ่มระบบการจัดการมลพิษให้มีมากขึ้นโดยเฉพาะ จำนวนถึงขยะ โดยการเพิ่มจุดตั้งถึงขยะให้เหมาะสมเป็นระยะๆ ภายในแหล่งท่องเที่ยว

2. ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.53) และมีระดับทัศนคติแตกต่างกันตามลักษณะส่วนบุคคลในด้านอาชีพ จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติมากซึ่งแตกต่างจาก นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเกษตรกรที่มีระดับทัศนคติปานกลาง ในเรื่องได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการ นักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็น ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติได้ ร่วมเย็น ควรให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยวให้มีความสามารถในการให้ ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงข้อมูลทรัพยากรต่างๆ ของแหล่งท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการฯ จะต้องมีความรู้อย่างแท้จริงเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว และ ทรัพยากรต่างๆ ของแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวกลุ่มนักเรียน/นักศึกษาส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเพราะต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และอีกส่วนหนึ่งต้องการข้อมูลต่างๆ ของแหล่งท่องเที่ยวไปประกอบการศึกษา หากอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นสามารถเพิ่มศักยภาพของ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวได้ก็จะสามารถตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้กับ นักท่องเที่ยวกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มหลักของอุทยานแห่งชาติได้

3. ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30) และมีระดับทัศนคติแตกต่างกันตามลักษณะส่วนบุคคลในด้านอายุ อาชีพ และ ภูมิภาค ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา และมีภูมิลำเนาอยู่ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้ขอเสนอแนะเฉพาะรายคู่ที่โดดเด่นคืออาชีพ จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษามีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติมากซึ่งแตกต่างจาก นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเกษตรกรที่มีระดับทัศนคติปานกลาง ในเรื่องมีการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นผ่าน ทางเว็บไซต์ (web site) เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา ที่เดินทางเข้ามา ท่องเที่ยวส่วนใหญ่ก็เพื่อต้องการศึกษาหาความรู้ ประสบการณ์การท่องเที่ยว รวมถึงข้อมูล ทรัพยากรต่างๆ ของแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น วิธีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของ

อุทยานแห่งชาติจึงมีความสำคัญมากกับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติได้ร่วมมือกัน ควรให้ความสำคัญกับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมมือกันผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว โบรชัวร์ แผ่นพับ การจัดทำคู่มือนักท่องเที่ยว รวมถึงการปรับปรุงเว็บไซต์ของอุทยานแห่งชาติให้ทันสมัย และน่าสนใจเพิ่มขึ้น

4. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.27) และมีระดับทัศนคติแตกต่างกันตามลักษณะส่วนบุคคลในด้านอาชีพ จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติมาก ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเกษตรกร และประกอบธุรกิจส่วนตัวที่มีระดับทัศนคติปานกลาง ในเรื่องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษาจะมีการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาจัดขึ้น เช่น การออกค่าย ลูกเสือ การตั้งชมรมอนุรักษ์ต่างๆ เป็นต้น ซึ่งนักเรียน/นักศึกษามีการติดตามข้อมูลข่าวสารโครงการอนุรักษ์ต่างๆ เพื่อขอเข้าร่วมกิจกรรม ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติได้ร่วมมือกัน ควรให้ความสำคัญกับการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน โดยการจัดโครงการอนุรักษ์ต่างๆ และเชิญชวนประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มโรงเรียนในพื้นที่ได้รับทราบถึงข่าวสารกิจกรรมการอนุรักษ์ต่างๆ ของอุทยานแห่งชาติ ซึ่งนอกจากจะเป็นการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้กับผู้เข้าร่วมโครงการแล้ว ก็ยังจะสร้างความรู้สึกประทับใจในประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมการอนุรักษ์ที่ได้จัดขึ้นอีกด้วย

5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.17) และมีระดับทัศนคติแตกต่างกันตามลักษณะส่วนบุคคลในด้านอายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส และภูมิลำเนา ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีสถานภาพโสด และมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้ขอเสนอแนะเฉพาะรายคู่ที่โดดเด่นคือสถานภาพ จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติปานกลางซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรสที่มีระดับทัศนคติน้อยในเรื่องมีมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมมือกันมีลักษณะเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อนมีจุดเด่นเป็นหน้าผา ถ้ำ น้ำตก ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามธรรมชาติเป็นที่ดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว แต่ในขณะเดียวกันก็อาจจะเกิดอันตราย

ขณะท่องเที่ยวได้ทุกเวลา ซึ่งนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรสส่วนใหญ่จะเดินทางมากับครอบครัว จึงมักจะมีความกังวลเป็นพิเศษในเรื่องความปลอดภัยของบุตรหลานที่มาด้วย ไม่ว่าจะเป็นการเล่นน้ำตก การเดินชมถ้ำ การเดินป่า และการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ ดังนั้นนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จึงต้องการความมั่นใจในขณะที่จะเข้ามาท่องเที่ยวว่าอุทยานแห่งชาติที่จะมีมาตรการการรักษาความปลอดภัยที่น่าเชื่อถือ ทันกับสถานการณ์อันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นขณะเดินทางท่องเที่ยวได้ ดังนั้น หน่วยงานที่มีเกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติได้ร่วมมือกัน จึงควรให้ความสำคัญในด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยต่างๆ ภายในแหล่งท่องเที่ยว เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ระบบแจ้งเตือนภัยต่างๆ โดยเฉพาะระบบแจ้งเตือนภัยทางน้ำ หน่วยงานปฐมพยาบาล เป็นต้น โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่จะต้องมีความชำนาญในพื้นที่และสถานการณ์อันตรายต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ หากอุทยานแห่งชาติได้จัดให้ระบบรักษาความปลอดภัยเหล่านี้มีมาตรฐาน ก็จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวได้ ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความมั่นใจ และประทับใจ และอยากจะทำกลับมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมเย็นต่อไปในอนาคต

6. ด้านการบริการการท่องเที่ยว พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.04) และมีระดับทัศนคติแตกต่างกันตามลักษณะส่วนบุคคลในด้านอายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส และภูมิลำเนา ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีสถานภาพโสด และมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้ขอเสนอแนะเฉพาะรายคู่ที่โดดเด่นคือรายได้ต่อเดือน จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติปานกลางซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 10,000-20,000 บาท ที่มีระดับทัศนคติน้อย ในเรื่องร้านอาหารมีการจัดร้านที่สุขลักษณะและสะอาด มีบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจากอย. เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 10,000-20,000 บาท ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีกำลังซื้อ และมีความคาดหวังต่อการให้บริการสูงเช่นเดียวกัน แต่เนื่องจากการให้บริการการท่องเที่ยวภายในอุทยานแห่งชาติมีน้อยมากและดำเนินการจากเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติเท่านั้น จึงทำให้การบริการขาดความหลากหลาย ไม่เพียงพอ และไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติได้ร่วมมือกัน จึงควรพิจารณาเพิ่มการบริการภายในแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติ โดยอาจจะสร้างการมีส่วนร่วมร่วมกับประชาชนโดยการให้ประชาชนท้องถิ่นเข้ามาร่วมจัดการงานบริการ เช่น ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่ม และร้านขายของที่ระลึก

โดยอุทยานแห่งชาติมีหน้าที่โดยตรงในการตรวจสอบถึงมาตรฐานการให้บริการของร้านค้า รวมถึงคุณภาพและมาตรฐานของอาหารว่าจะต้องสะอาด ถูกหลักอนามัย ผ่านการรับรองจากอย. ซึ่งจากการศึกษาและสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวทำให้ทราบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการในเรื่องร้านอาหารที่หลากหลาย และการจัดให้มีร้านขายของที่ระลึกภายในแหล่งท่องเที่ยว ถ้าหากอุทยานแห่งชาติสามารถที่จะเพิ่มการบริการในส่วนนี้ให้มีเพิ่มขึ้น และมีมาตรฐานมากขึ้น ก็จะช่วยสร้างความพึงพอใจ และความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว และอยากที่จะเดินทางกลับมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติได้ร่ำเรียนต่อไป

7. ด้านการส่งเสริมการลงทุน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.03) และมีระดับทัศนคติแตกต่างกันตามลักษณะส่วนบุคคลในด้านอายุ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพสมรส ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท และมีสถานภาพโสด ทั้งนี้ขอเสนอแนะเฉพาะรายคู่ที่โดดเด่นคือรายได้ต่อเดือน จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติปานกลางซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไป ที่มีระดับทัศนคติน้อย ในเรื่องเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชนท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกระจายรายได้ เช่น สหกรณ์ และสนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชนท้องถิ่น โดยลดระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูงกว่า 30,000 บาท ส่วนใหญ่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มองเห็นว่าเรื่องการลงทุนมีความสำคัญ แต่อุทยานแห่งชาติได้ร่ำเรียนยังให้ความสำคัญกับเรื่องนี้น้อยมาก ดังนั้น หากอุทยานแห่งชาติได้ร่ำเรียนต้องการรักษานักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายส่วนนี้ไว้ ควรให้ความสำคัญในเรื่องการลงทุนร่วมกับประชาชนท้องถิ่นให้มีมากขึ้น โดยการร่วมกันประกอบธุรกิจบริการสนับสนุนให้มีการผลิตอุปกรณ์และของที่ระลึกจากชุมชน และจัดตั้งสหกรณ์ รวมถึงการลดระเบียบข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน เช่น ลดมาตรการภาษี ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการลงทุน และสร้างงานให้กับชุมชนท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างภาครัฐกับชุมชนอีกด้วย

## ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในด้านทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศซึ่งถือว่าเป็นความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาถึงพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนำ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนำให้สมบูรณ์มากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาตัวแปรอิสระให้มีเพิ่มขึ้น เช่น ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ ปัจจัยด้านการรับรู้ เป็นต้น ซึ่งหากมีการศึกษาตัวแปรอิสระเพิ่มเติม จะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ผลต่อทัศนคติของนักท่องเที่ยวมากขึ้น และได้รับประโยชน์จากงานวิจัยเพิ่มขึ้น

3. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติ เพื่อสร้างแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวระหว่างภาครัฐกับชุมชน เพื่อการพัฒนา การสร้างสัมพันธภาพที่ดี ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และได้รับประโยชน์อย่างยุติธรรม

4. ควรมีการศึกษาด้านความต้องการของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติได้ร่วมนำ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพิ่มเติม เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สมบูรณ์ ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว และอยู่ในกรอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

5. การศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติและใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่าลักษณะส่วนบุคคลบางกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ใช้ค่าสถิติทดสอบแล้วพบว่าค่า Significance ที่หาได้นั้นน้อยกว่า 0.05 ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการอื่น เพื่อให้ข้อมูลมีความชัดเจนมากขึ้น

## บรรณานุกรม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2552).

**อุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น.** สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน, 2552, จาก

<http://www.dnp.go.th/parkreserve/asp/style1/default.asp?npid=115&lg=1>

กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักนโยบายและแผน. (2551). **รายงานภาวะอุตสาหกรรมจังหวัด**

**สุราษฎร์ธานี ปี 2550 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดสุราษฎร์ธานี.** กรุงเทพฯ:

โสมมาภา อินฟอร์เมชัน เทคโนโลยี.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2540). **สรุปนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.** กรุงเทพฯ:

กองวางแผนโครงการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

\_\_\_\_\_. (2542). **การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยว**

**เชิงนิเวศ.** กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.

\_\_\_\_\_. (2544). **แผนปฏิบัติการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.**

กรุงเทพฯ: อัลซ่า.

\_\_\_\_\_. (2548). **การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดสัมมนาการ**

**ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเวที TTM Plus 2005.** กรุงเทพฯ:

กองประชาสัมพันธ์ในประเทศ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

\_\_\_\_\_. (2552). **สรุปแผนการตลาดท่องเที่ยวปี 2552.** สืบค้นเมื่อ

15 กันยายน, 2552,

จาก <http://thai.tourismthailand.org/about-tat/about-tat-24-1.html>

\_\_\_\_\_. (2552). **สุราษฎร์ธานี.** สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน, 2552, จาก

<http://thai.tourismthailand.org/destination-guide/suratthani-84-1-1.html>

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). **การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย.**

(พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

\_\_\_\_\_. (2549). **การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล** (พิมพ์ครั้งที่ 6).

กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กำไร โพธิ์ทอง. (2549). **ทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดการแหล่ง**

**ท่องเที่ยวเชิงนิเวศกรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่.**

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).

## บรรณานุกรม (ต่อ)

- ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. (2550). **เอกสารการสอนชุดวิชาการวางแผนและพัฒนาตลาด การท่องเที่ยว** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงตา วงศ์สว่าง. (2549). **ทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว เชียงนิเวศในจังหวัดราชบุรี**. (สารนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หัวใจของอุทยานแห่งชาติในฝัน**. [ม.ป.ป.]. สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน, 2552, จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=431126>
- นงศ์เยาว์ วิริยานนท์. (2548). **พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ต่อปัจจัยแวดล้อมด้านนันทนาการบริเวณน้ำตกกระทิง อุทยานแห่งชาติ เขาคิชฌกูฏ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- นิตย์ หทัยสรวงศ์ สุขศรี และ ณัฐรุสุมิ สุวรรณทิพย์. (2549). **เอกสารประกอบการสอน การตลาดเพื่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. สุราษฎร์ธานี: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- นุชนารถ รัตนสูงศักดิ์ชัย, นิรันดร ทัพไชย และ วรธนา ศิลปอาษา. (2548). **กลยุทธ์การตลาด ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หน่วยที่ 1-8** (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2549). **สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักท์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542). **การวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน**. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประธานสิทธิ์ กระมล. (2550). **ทัศนคติของราษฎรในชุมชนท้องถิ่น ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตำบลทรงคะนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- เพ็ญแข แสงแก้ว. (2541). **การวิจัยทางสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

## บรรณานุกรม (ต่อ)

- ไพฑูริย์ พงศะบุตร. (2546). การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนโดย  
**ราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.** 27, 63-101.
- โยธิน จันทวี. (2548). การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนบนพื้นที่สูง: กรณีศึกษา  
**โครงการสถานีและถ่ายทอดการเกษตร ป่าไม้ สิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจาก  
 พระราชดำริ.** (การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)
- ลักขณา พัฒน์ดำ. (2550). **พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวที่ไปเยือน  
 อุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี.**  
 (การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครสวรรค์).
- วิมล วิโรจพันธุ์, ประชิต สกฤษณ์พัฒน์ และ อุดม เขยกีวงศ์. (2548). **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.**  
 กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- วิเชียร วิทย์อุดม. (2549). **พฤติกรรมองค์การ (พิมพ์ครั้งที่ 3).** กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- สมชาย เบญจชัย. (2549). **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.** สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน, 2552,  
 จาก <http://masterorg.wu.ac.th/file/step-20081113-163147-raJQf.doc>
- สมฤทัย เสงธนกุล. (2547). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มคน  
 วัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร.** (สารนิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต,  
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- สฤกษ์ แสงอรัญญา. (2551). **การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือเชิงนิเวศ ตอนที่ 1 นิยามและ  
 ความหมาย.** สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน, 2552, จาก  
<http://www.chomthai.com/board/index.php?topic=96.0>
- สุพานี สฤกษ์วานิช. (2549). **พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่: แนวคิดและทฤษฎี.** กรุงเทพฯ:  
 ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ไสว อำทอง. (2546). **ทัศนคติของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)  
 สำนักงานใหญ่ ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,  
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- องค์การบริหารส่วนตำบลลำพูน. (2552). **นโยบายและยุทธศาสตร์: ยุทธศาสตร์  
 ด้านสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการท่องเที่ยว.** สุราษฎร์ธานี:  
 องค์การบริหารส่วนตำบลลำพูน.

## บรรณานุกรม (ต่อ)

- อดุลย์ จาตุรงค์กุล และ ดลยา จาตุรงค์กุล. (2546). **พฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนันต์ วัฒนกุลจรัส. (2549). **ผลกระทบของการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อการกระจายรายได้**. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- McShane, S. L. and Von Glinow, M. A. (2008). **Organization behavior** (4<sup>th</sup> ed.). New York: McGraw-Hill.

## ภาคผนวก

แบบสอบถามการศึกษาอิสระเรื่อง ทักษะของนักท่องเที่ยวที่มีต่อ  
การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น  
อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เลขที่แบบสอบถาม.....

### แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

#### ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอิสระ ของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ได้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและศึกษา “ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี” เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 7 หน้า ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

- ส่วนที่ 1** ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2** ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านและตรงกับความ เป็นจริงมากที่สุด ข้อมูลที่ได้รับจากผู้ศึกษาจะเก็บเป็นความลับและใช้เป็นข้อมูลเพื่อสรุปผลการวิจัยในภาพรวม โดยผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีในการตอบแบบสอบถามโดยครบทุกส่วน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวกมลฤดี นาคทุ่งเตา  
นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต  
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

## แบบสอบถาม

## ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุดเพียง 1 ข้อ

## 1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

สำหรับผู้วิจัย

 sex

## 2. อายุ

( ) ต่ำกว่า 20 ปี ( ) 20 – 30 ปี ( ) 31 – 40 ปี

( ) 41 – 50 ปี ( ) 51 ปีขึ้นไป

 age

## 3. สถานภาพสมรส

( ) โสด ( ) สมรส ( ) หม้าย/หย่าร้าง

 status

## 4. ระดับการศึกษา

( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

 edlevel

## 5. อาชีพ

( ) นักเรียน/นักศึกษา ( ) ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

( ) พนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้าง ( ) ประกอบธุรกิจส่วนตัว

( ) เกษตรกรรม ( ) วางงาน/รอการบรรจุงาน

( ) อื่นๆ(ระบุ).....

 occupa

## 6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

( ) ต่ำกว่า 10,000 บาท ( ) 10,000 – 20,000 บาท

( ) 20,001 – 30,000 บาท ( ) 30,001 บาทขึ้นไป

 income

## 7. ภูมิลำเนา

( ) จังหวัดสุราษฎร์ธานี ( ) ภาคใต้

( ) ภาคกลาง ( ) ภาคตะวันออก

( ) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ( ) ภาคเหนือ

 place

## ส่วนที่ 2 ทศนคติที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
	เห็น ด้วย ระดับ มาก ที่สุด	เห็น ด้วย ระดับ มาก	เห็น ด้วย ระดับ ปาน กลาง	เห็น ด้วย ระดับ น้อย	เห็น ด้วย ระดับ น้อย ที่สุด
<b>ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม</b>					
1. แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานฯ ได้ร่มเย็นมีความ เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
2. อุทยานฯ ได้ร่มเย็นมีเอกลักษณ์เฉพาะและเป็นที่ ดึงดูดใจให้เข้ามาท่องเที่ยว					
3. ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานฯ ได้ร่มเย็นได้รับการ ดูแลให้อยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์					
4. พืชพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าภายในอุทยานฯ ได้ร่มเย็นมี ความอุดมสมบูรณ์					
5. อุทยานฯ ได้ร่มเย็นมีการจัดสรร แบ่งเขตพื้นที่ (zoning) เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม					
6. มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มีปริมาณที่ เหมาะสมในแต่ละเขตพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว					
7. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่บุกรุกและทำลาย สภาพแวดล้อม					
8. อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ ทำลายสภาพแวดล้อม					
9. ห้องสุขามีเพียงพอและถูกสุขลักษณะ					
10. ถังขยะมีเพียงพอและเหมาะสมในทุกพื้นที่					
11. มีระบบการจัดการมลพิษต่างๆ เช่น น้ำ อากาศ เสียง					

สำหรับผู้วิจัย

A

A1

A2

A3

A4

A5

A6

A7

A8

A9

A10

A11

	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<b>การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ</b>	เห็น ด้วย ระดับ มาก ที่สุด	เห็น ด้วย ระดับ มาก	เห็น ด้วย ระดับ ปาน กลาง	เห็น ด้วย ระดับ น้อย	เห็น ด้วย ระดับ น้อย ที่สุด
<b>ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก</b>					
12. มีการจัดรูปแบบกิจกรรม และสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักท่องเที่ยว					
13. กิจกรรมต่างๆ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม					
14. กิจกรรมต่างๆ ล้วนสร้างเสริมประสบการณ์ได้ศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์					
15. ได้รับข้อมูลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมอุทยานฯ ได้รู้มเยิน					
16. เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
17. เจ้าหน้าที่สามารถแนะนำ และกระตุ้นนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตนในการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ					
18. มีการจัดพัฒนาสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ป้ายข้อมูลทรัพยากร แหล่งนิทรรศการ แผนที่					
19. ที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และป้ายสื่อความหมายฯ ต่างๆ มีความสอดคล้องกับพื้นที่					
20. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายธรรมชาติต่างๆ มีความชัดเจนสามารถเข้าใจได้ง่าย					
21. ป้ายสัญลักษณ์ และป้ายสื่อความหมายฯ ต่างๆ มีความน่าสนใจ ควรแก่การศึกษาเรียนรู้					
22. ป้ายสัญลักษณ์ หรือป้ายสื่อความหมายฯ ต่างๆ ช่วยสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่นักท่องเที่ยว					

สำหรับผู้วิจัย

B

 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
	เห็น ด้วย ระดับ มาก ที่สุด	เห็น ด้วย ระดับ มาก	เห็น ด้วย ระดับ ปาน กลาง	เห็น ด้วย ระดับ น้อย	เห็น ด้วย ระดับ น้อย ที่สุด
<b>ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่น</b>					
23. ได้รับบริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำทางในการ ท่องเที่ยว					
24. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นดำเนินการโดย ประชาชนในท้องถิ่น					
25. ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาจุดขาย เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก					
26. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าร่วม กิจกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อต่างๆ					
27. มีการให้ประชาชนท้องถิ่นร่วมแสดงความคิดเห็น ถึงปัญหา ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดการแหล่ง ท่องเที่ยว					
28. มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนท้องถิ่น ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เช่น สมาชิกรักษาพันธุ์กลุ่ม ต่างๆ					
29. ประชาชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ดำเนินงาน และประเมินผลงาน เกี่ยวกับการท่องเที่ยว					
<b>ด้านการส่งเสริมการตลาดและบริการนำเที่ยว</b>					
30. มีการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น					
31. มีการจัดทำสื่อต่างๆ เช่น โบรชัวร์ ป้าย แผ่นพับ คู่มือนักท่องเที่ยว					

สำหรับผู้วิจัย

C

 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7

D

 D1 D2

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
	เห็น ด้วย ระดับ มาก ที่สุด	เห็น ด้วย ระดับ มาก	เห็น ด้วย ระดับ ปาน กลาง	เห็น ด้วย ระดับ น้อย	เห็น ด้วย ระดับ น้อย ที่สุด
32. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอุทยานฯ ได้รุ่มเย็น ผ่านทางเว็บไซต์ (web site)					
33. มีการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การบริการต่างๆ					
34. มัคคุเทศก์สามารถให้ข้อมูลและรายละเอียดของ ทรัพยากรการท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง					
35. มัคคุเทศก์มีส่วนในการควบคุมพฤติกรรม นักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตัวให้เป็นนักท่องเที่ยวที่มี คุณภาพ					
<b>ด้านการจัดการโครงสร้างพื้นฐาน และบริการการท่องเที่ยว</b>					
<b>ด้านการบริการการท่องเที่ยว</b>					
36. การจัดเส้นทางเข้าถึงอุทยานฯ ได้รุ่มเย็นมีความ สะดวกและปลอดภัย					
37. มีการจัดป้ายบอกทางเพื่อความสะดวกในการ เข้าถึงอุทยานฯ ได้รุ่มเย็น					
38. การจัดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติมีความ เหมาะสม					
39. ภายในอุทยานฯ ได้รุ่มเย็นมีบริการร้านอาหาร					
40. ร้านอาหารมีการจัดร้านที่ถูกลูกขน้ามัยและสะอาด					
41. มีบริการขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง					
42. ของที่ระลึกจำพวกของกินได้รับการรับรองจาก อย.					

สำหรับผู้วิจัย

 D3 D4 D5 D6

E

 E1 E2 E3 E4 E5 E6 E7

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
	เห็น ด้วย ระดับ มาก ที่สุด	เห็น ด้วย ระดับ มาก	เห็น ด้วย ระดับ ปาน กลาง	เห็น ด้วย ระดับ น้อย	เห็น ด้วย ระดับ น้อย ที่สุด
<b>ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก</b>					
43. มีการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว					
44. มีรถบริการเข้าอุทยานฯ ได้ร่วมเย็นเชื่อมต่อกับจุดรถ ประจำทาง					
45. การจัดสถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีความ เหมาะสมและเพียงพอ					
46. มีการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะอย่างเพียงพอ เหมาะสมในทุกพื้นที่					
47. มีมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนภัยทางธรรมชาติ แก่นักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว					
48. มีมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งในชีวิตและ ทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว					
49. เจ้าหน้าที่ควรมีความชำนาญในพื้นที่และ สถานการณ์อันตรายที่อาจเกิดขึ้น					
<b>ด้านการส่งเสริมการลงทุน</b>					
50. เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและชุมชน ท้องถิ่น ประกอบกิจการบริการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มัคคุเทศก์ท้องถิ่น					
51. ผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศผลิตจากชุมชนท้องถิ่น					
52. ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่ให้ ผลตอบแทนที่ดี กระจายรายได้ เช่น สหกรณ์					

สำหรับผู้วิจัย

F

 F1 F2 F3 F4 F5 F6 F7

G

 G1 G2 G3

	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	เห็น ด้วย ระดับ มาก ที่สุด	เห็น ด้วย ระดับ มาก	เห็น ด้วย ระดับ ปาน กลาง	เห็น ด้วย ระดับ น้อย	เห็น ด้วย ระดับ น้อย ที่สุด
53. สนับสนุนการลงทุนของธุรกิจชุมชนท้องถิ่น โดยลด ระเบียบ และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ					

สำหรับผู้วิจัย

 G4

ข้อเสนอแนะ:

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถาม

## ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวกมลฤดี นาคทุ่งเตา		
วัน เดือน ปี เกิด	5 กันยายน 2525		
สถานที่เกิด	จังหวัดสุราษฎร์ธานี		
วุฒิการศึกษา			
	วุฒิ	สถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	2550
	สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์		
	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาดอิเล็กทรอนิกส์)	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	2549
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา	2544